SUOMEN *mestari*

3

Suomen kielen oppikirja aikuisille

Sonja Gehring
Sanni Heinzmann
Sari Päivärinne
Taija Udd

FINN LECTURA

SUOMEN meslani

3

Suomen kielen oppikirja aikuisille

Sonja Gehring
Sanni Heinzmann
Sari Päivärinne
Taija Udd

FINN LECTURA

ISBN 978-951-792-568-6

Copyright © Sonja Gehring
© Sanni Heinzmann
© Sari Päivärinne
© Taija Udd
© Finn Lectura, 2013

Piirroskuvat ja taitto Jenni Lindfors

Valokuvat Kuvatoimisto Rodeo Oy, Kuvaliiteri Oy, iStockphoto

Kustantaja Oy Finn Lectura Ab
www.finnlectura.fi

Teos on suojattu tekijänoikeuslailla (404/61). Teos on yhdistetty työ- ja oppikirja. Teoksen luvaton kopiointi ja levittäminen on kielletty. Työkirjasivuja tai niiden osia ei saa kopioida lainkaan. Tekstisivujen tai niiden osien valokopiointi, skannaaminen tai muu digitaalinen kopiointi on kielletty, ellei siihen ole hankittu lupaa. Tarkista, onko oppilaitoksellanne voimassaolevat valokopiointi- ja digiluvat. Lisätietoja luvista antaa Kopiosto ry: www.kopiosto.fi

Sisällysluettelo

Alkusanat ..... s. 6

Kirjan henkilöt ..... s. 8

Suomen kartta ..... s. 9

Kappale 1: Säästetään energiaa ja kierrätetään! ..... s. 10

Sanasto
ympäristönsuojelu
kierrätys
Luetaan: Kestävä elämäntapa
Puhekieli: pronominit ja pikkusanat

Kielioppi
konditionaalin preesens ja perfekti
adjektiivit *ton/tön* ja *llinen*
sanatyypit *ton/tön* ja *lämmin*
adverbit *sti*

Kappale 2: Kaupunkifestivaalit ..... s. 46

Sanasto
kulttuuri ja taide
tapaamisesta sopiminen
ajan ilmauksia: Mihin aikaan?
numeroiden taivutus
Luetaan: Kauas pilvet karkaavat
Puhekieli: me-persoona

Kielioppi
passiivin preesens
passiivin objekti
nollapersoona
Minua ärsyttää -rakenne

Kappale 3: Pedron kaksi kotimaata ..... s. 84

Sanasto
historia ja yhteiskunta
maantieto ja nähtävyydet
Luetaan: Brasilia
Puhekieli: *ne menee*

Kielioppi
passiivin imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti
transitiivi- ja intransitiiviverbejä
sanatyyppi *kansi*

Kappale 4: Rakas Pedro ..... s. 118

Sanasto
kirjeet ja sähköpostit
ajan ilmauksia: Milloin? Kuinka kauan?
Luetaan: Sähköposti virastoon
Puhekieli: persoonapronominit

Kielioppi
imperatiivi: te-persoona
passiivin konditionaali

Kappale 5: Hannan salaisuus ..... s. 148

Sanasto
perhe-elämä
Luetaan: Tilastotietoa suomalaisista perheistä
Puhekieli: verbejä ja *ko/kö*-kysymys

Kielioppi
translatiivi
essiivi
Minusta tulee…
malla/matta/maton

Kappale 6: Kummallista ..... s. 180

Sanasto
kulttuurierot ja stereotypiat
luonteen kuvaileminen
eri / samaa mieltä oleminen
Luetaan: Kahden kulttuurin välissä
Puhekieli: äänteiden katoaminen

Kielioppi
adjektiivien komparatiivi
pronominit *kumpi, kumpikin, ei kumpikaan*
verbi + rektio

Kappale 7: Markkinoiden paras ..... s. 220

Sanasto
kodintekniikka ja työkalut
mainos
kokoamisohje
Luetaan: Tyytyväisempi koneisiin kuin ihmisiin
Puhekieli: sanastoeroja

Kielioppi
adjektiivien superlatiivi

Kappale 8: Urheilusankareita ..... s. 254

Sanasto
urheilu
Luetaan: Jari Litmanen
Puhekieli: numerot

Kielioppi
adverbien vertailu
järjestysluvut
lausetyypit

Lisäharjoitukset ..... s. 291

Harjoitusten ratkaisut ..... s. 309

Hyvä lukija

Suomen mestari 3 on aikuisille tarkoitettu jatko-oppikirja suomen kielen opiskeluun. Kirja on jatkoa sarjan kahdelle aiemmalle osalle ja se soveltuu opiskeluun yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitotasolla A2.2.

Aiempien Suomen mestari -kirjojen tapaan myös tässä kirjassa ovat arkipäivän viestintätilanteet edelleen oppimisen keskiössä. Niiden rinnalle tuodaan nyt kuitenkin myös virallisempia vuorovaikutustilanteita ja erilaisia tekstilajeja, jotka tällä kielitaitotasolla ovat luonnollinen osa oppijan kielenkäyttöympäristöä. Uutta kirjassa on myös puhekielen mukaan ottaminen yhtenä opeteltavana asiana. Lisäksi jokaisessa kappaleessa on erillinen Luetaan-osio, jossa laajennetaan sanavarastoa ja harjoitellaan tekstinymmärrystaitoja. Kirjasarjan aiemmista osista tutut henkilöt esiintyvät tässäkin kirjassa, ja nyt päärooliin ovat päässeet Hanna ja Pedro.

Puhekieli esiintyy kirjassa sellaisissa teksteissä, harjoituksissa ja äänitteen dialogeissa, jotka kielenkäyttökontekstiltaan luontevasti ovat puhekielisiä. Kaikki puhekieliset osuudet on merkitty puhekuplasymbolilla 🗨 , jotta lukija on aina selvillä siitä, mistä kielenmuodosta kulloinkin on kyse. Tämän lisäksi kussakin kappaleessa on erillinen puhekieliosio, jossa esitellään tarkemmin jokin puhekielen piirre. Näiden osioiden tavoitteena on kartuttaa oppijan tietoisuutta puhekielestä ja antaa hänelle konkreettisia apuneuvoja puhekielen käyttämiseen. Kaiken kaikkiaan kirjassa on tavoitteena tuoda esiin puhutun ja kirjoitetun kielen välisiä eroja – ja samalla osoittaa, että nämä erot ovat sittenkin veteen piirretty viiva.

Kirjaan olemme valinneet Etelä-Suomessa puhuttavan yleispuhekielen siksi, että se on tutuin puhekielen muoto sekä meille kirjan tekijöille että kirjan käyttäjien enemmistölle ja koska sitä lisäksi kuulee valtakunnallisessa mediassa kautta koko Suomen. Valinta ei tarkoita, että muualla Suomessa puhuttu kieli olisi vähemmän tärkeää! Toivomme, että opettajat esittelevät aktiivisesti oman alueensa puhekieltä opiskelijoiden tarpeiden ja kiinnostuksen mukaan.

Kappaleisiin liittyvät Luetaan-osiot tarjoavat kirjan käyttäjälle lisää kappaleen aihepiiriin liittyvää luettavaa ja tekstinymmärrystehtäviä. Kirja on suunniteltu niin, että Luetaan-osiot voi halutessaan jättää myös lukematta ja käsittelemättä. Niissä ei opeteta uusia kielioppiasioita eikä niissä esiintyvää uutta sanastoa oleteta myöhemmissä kappaleissa kirjan käyttäjälle tutuksi. Toivomme Luetaan-tekstien osaltaan avaavan oppijalle tietä erilaisten suomenkielisten tekstien maailmaan ja innostavan lukemaan oppikirjan ohella runsaasti muitakin tekstejä. Tässä kielenoppimisen vaiheessa runsas eri aihepiiristen tekstien lukeminen on tärkeää sanavaraston ja tekstitaitojen kartuttamiseksi.

Kirjan rakenne noudattaa sarjan edellisten osien mallia. Kunkin kappaleen oppimistavoitteisiin kuuluvat sanasto- ja kielioppiasiat on koottu selkeiksi kokonaisuuksiksi ja jokaista harjoitellaan monipuolisesti harjoituksissa, joita on kussakin kappaleessa runsaasti. Harjoitukset etenevät yksinkertaisista muoto- ja sanastoharjoituksista monipuolisempiin eri asioita yhdisteleviin tehtäviin. Harjoitusten ratkaisut on koottu kirjan loppuosaan, mikä helpottaa itsenäistä opiskelua. Kirjan lopussa on vielä kertaamiseen sopivia lisätehtäviä.

Tekijäjoukko on tätä kirjaa varten kasvanut, ja sitä myötä myös se joukko, jolle haluamme lausua kiitokset. Käytännöllisyyden nimissä: lämmin kiitos kaikille teille! Suomen tietokirjailijat ry:tä haluamme kiittää apurahoista, jotka ovat tukeneet työskentelyämme. Toinen toisiamme kiitämme antoisasta yhteistyöstä.

Toivotamme niin opiskelijoille kuin opettajillekin antoisia oppimishetkiä Suomen mestarin parissa!

Helsingissä 5.11.2013

Sonja Gehring, Sanni Heinzmann, Sari Päivärinne ja Taija Udd

Kirjan henkilöt

Pedro Ribeiro

Pedro on brasilialainen opiskelija. Hän asuu nyt Suomessa, koska hän on naimisissa suomalaisen Hannan kanssa. Pedro on ollut samalla suomen kurssilla Olgan ja Alexin kanssa.

Hanna Lahtinen

Hanna on suomalainen opiskelija. Hän opiskelee yliopistossa ja on myös töissä kaupassa. Hanna ja Pedro asuvat Puistotiellä Helsingissä. He ovat Mäkelän perheen naapurit.

Olga, Julia ja Veijo Uitto

Olga Uitto on venäläinen nainen. Hän on naimisissa Veijon kanssa. Veijo on suomalainen. Heillä on yksi lapsi, Julia. Olga on tutustunut Pedroon ja Alexiin suomen kurssilla. Veijo on töissä. Hän on bussikuski.

Alex Berger

Alex on kotoisin Etelä-Afrikasta. Hän on töissä suomalaisessa yrityksessä ja hän on opiskellut suomea samalla kurssilla kuin Olga ja Pedro.

Mäkelän perhe

Mäkelät ovat tavallinen suomalainen perhe. He asuvat Puistotiellä Helsingissä. Lauri Mäkelä on arkkitehti. Tuula Mäkelä on töissä pankissa. Heillä on kaksi lasta: Kalle ja Emma. Kalle on koulussa ja Emma päiväkodissa.

Suomi

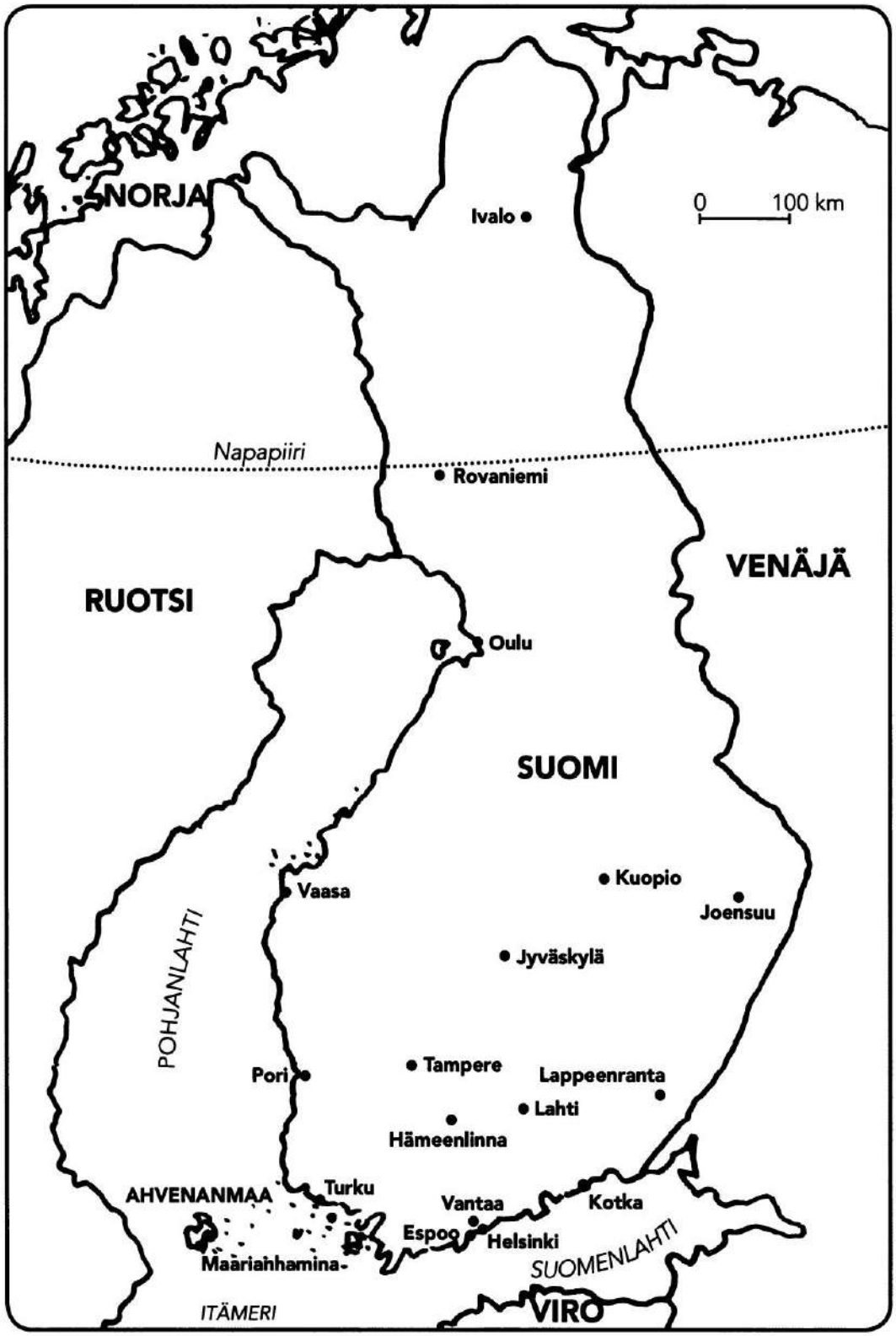
NORJA
Ivalo
0 100 km
Napapiiri
Rovaniemi
VENÄJÄ
RUOTSI
Oulu
SUOMI
Kuopio
Joensuu
Vaasa
POHJANLAHTI
Jyväskylä
Tampere
Lappeenranta
Pori
Lahti
Hämeenlinna
AHVENANMAA
Turku
Vantaa
Kotka
Espoo
Helsinki
SUOMENLAHTI
Maariahhamina
ITÄMERI
VIRO

1 Säästetään energiaa ja kierrätetään

- ympäristönsuojelu ja kierrätys
- konditionaalin preesens ja perfekti
- adjektiivit ton/tön ja llinen
- sanatyypit ton/tön ja lämmin
- adverbit sti
- Luetaan: Kestävä elämäntapa
- Puhekieli: pronominit ja pikkusanat

Säästetään energiaa!

Uiton perhe on kiinnostunut ympäristönsuojelusta ja yrittää elää ympäristöystävällisesti. Perhe esimerkiksi lajittelee jätteet ja ostaa usein vaatteita kirpputorilta, mutta nyt Olga haluaisi tietää, miten he voisivat vähentää sähkönkulutustaan. Hän kirjoittaa *Kuluttaja*-lehden energianeuvojalle.

Hei!
Olemme kolmihenkinen perhe Helsingistä. Sähkölaskumme kasvaa jatkuvasti, vaikka olemme yrittäneet vähentää sähkönkulutusta. Neuvoisitko, mitä voisimme tehdä, jotta sähkölaskumme ei olisi niin suuri?

Hei!

Hienoa, että olette alkaneet miettiä, miten voisitte vähentää sähkönkulutustanne. Tässä muutamia vinkkejä:

Olisi hyvä, jos sammuttaisitte aina valot huoneesta, kun poistutte sieltä. Sama koskee myös kotinne elektroniikkalaitteita: televisio ja tietokone on hyvä sammuttaa, kun ne eivät ole käytössä.

Jos laskisitte huonelämpötilaa pari astetta, säästäisitte myös rahaa. Yhden asteen pudotus huonelämmössä pienentää sähkölaskua 5 %. Sopiva huonelämpötila on noin 20–22 astetta, makuuhuoneissa riittää 18–21 astetta.

Teidän kannattaisi lisäksi tarkistaa kodinkoneidenne ikä. Esimerkiksi vanha jääkaappi ja pakastin kuluttavat huomattavasti enemmän energiaa kuin uudet.

Sekä vettä että energiaa säästyisi, jos vähentäisitte kylpyammeessa kylpemistä ja kävisitte sen sijaan useammin suihkussa. Kannattaa myös käynnistää astianpesukone ja pesukone vasta kun ne ovat täynnä.

Ja lopuksi vielä yksi helppo vinkki: Talvella, kun on pakkasta, on hyvä sulkea ikkunaverhot, sillä sekin säästää lämmityskuluja. Sitä ennen olisi tietysti myös hyvä tarkistaa, että ikkunanne ovat tiiviit – erityisesti, jos asutte vanhassa talossa.

Toivottavasti seuraava sähkölaskunne on jo pienempi!

Sanasto

säästää (1) _____
energia _____
olla kiinnostunut + sta/stä _____
_____
ympäristönsuojelu _____
_____
yrittää (1) _____
elää (1) _____
ympäristöystävällinen _____
_____
esimerkiksi _____
lajitella (3) _____
jäte _____
kirpputori _____
vähentää (1) _____
sähkönkulutus _____
kuluttaja _____
neuvoja _____
kolmihenkinen _____
sähkölasku _____
kasvaa (1) _____
jatkuvasti _____
neuvoa (1) _____
hieno _____
miettiä (1) _____
muutama _____
vinkki _____
sammuttaa (1) _____
poistua (1) _____
koskea (1) + P _____
elektroniikkalaite _____
_____
olla (3) käytössä _____
laskea (1) _____
huonelämpötila _____
pudotus _____
pienentää (1) _____
sopiva _____

riittää (1) _____
G + kannattaa (1) _____
_____
lisäksi _____
tarkistaa (1) _____
pakastin _____
kuluttaa (1) + P _____
huomattavasti _____
säästyä (1) _____
kylpyamme _____
sen sijaan _____
useammin _____
käynnistää (1) _____
astianpesukone _____
vasta _____
täynnä _____
lopuksi _____
lämmityskulut _____
P + ennen _____
tiivis _____
erityisesti _____
toivottavasti _____

Kierrätetään!

Diego on muuttanut opiskelija-asuntoon Junatielle. Asunto on soluasunto, jossa asuu Diegon lisäksi neljä muuta opiskelijaa. Diego ihmettelee, miksi keittiön kaapissa on neljä erilaista jäteastiaa.

Diego: Moi Siiri, voisiks sä auttaa mua? Mä en tiedä, mihin roskikseen nää banaaninkuoret pitää laittaa.

Siiri: Joo, totta kai. Banaaninkuoret on biojätettä. Toi pieni vihreä astia on sitä varten.

Diego: Ahaa okei. No mitä nää muut astiat on?

Siiri: Tää iso astia on pahvipakkauksille ja toi oranssi astia on energiajätteelle. Loput roskat on sekajätettä. Ne voi laittaa tähän.

Diego: Mitä sekajäte oikein on?

Siiri: No kaikki sellainen jäte, jota ei voi kierrättää, on sekajätettä. Se päätyy suoraan kaatopaikalle.

Diego: Aijaa.

Siiri: Tänne toiseen kaappiin me kerätään kaikki pullot ja lasipurkit. Pullot me palautetaan kauppaan, koska niistä saa pantin. Lasipurkit me viedään lasinkeräykseen. Tuolla pihalla on iso jätekatos. Kaikki jätteet voi viedä sinne.

Diego: Ohhoh, kuulostaa aika hankalalta, mut kiitti neuvoista.

kierrättää (1)	_____	oikein	_____
soluasunto	_____	sellainen	_____
G + lisäksi	_____	päätyä (1) + MIHIN	_____
ihmetellä (3)	_____		_____
jäteastia	_____	kaatopaikka	_____
roskis	_____	kerätä (4)	_____
banaaninkuoret	_____	lasipurkki	_____
laittaa (1)	_____	palauttaa (1)	_____
Totta kai.	_____	pantti	_____
biojäte	_____	lasinkeräys	_____
P + varten	_____	jätekatos	_____
pahvipakkaus	_____	kuulostaa (1) + lta/ltä	_____
energiajäte	_____		_____
loput	_____	hankala	_____
roska	_____	neuvo	_____
sekajäte	_____		

Ympäristönsuojelu

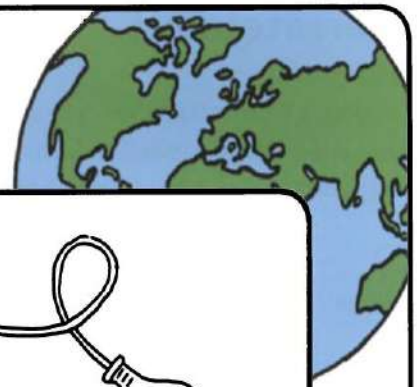

ympäristönsuojelu
kestävä kehitys
ilmastonmuutos
saaste / saastunut

sähkö
energia
kuluttaja / kuluttaa (1)
sähkönkulutus / vedenkulutus
sytyttää (1) / sammuttaa (1) valot
huonelämpötila

kierrätys / kierrättää (1)
lajittelu / lajitella (3)
roska – roskat
roskis
jäte – jätteet
  biojäte
  sekajäte
  energiajäte
lasinkeräys
paperinkeräys
metallinkeräys

luomu = luonnonmukainen
  luomuruoka
lähiruoka
reilun kaupan tuote

Millainen?

ekologinen	=	ympäristöystävällinen	↔	epäekologinen
hyödyllinen	↔	hyödytön		
tarpeellinen	↔	tarpeeton = turha		
säästäväinen	↔	tuhlaavainen		
kotimainen	↔	ulkomainen		

Pikkusanat

jatkuvasti	_____	Sähkölaskumme kasvaa *jatkuvasti.*
huomattavasti	_____	Vanha pakastin kuluttaa *huomattavasti* enemmän energiaa kuin uusi.
erityisesti	_____	Olisi hyvä tarkistaa, että ikkunanne ovat tiiviit – *erityisesti*, jos asutte vanhassa talossa.
toivottavasti	_____	*Toivottavasti* seuraava sähkölaskunne on jo pienempi!
sen sijaan	_____	Vettä säästyisi, jos vähentäisitte kylpyammeessa kylpemistä ja kävisitte *sen sijaan useammin* suihkussa.
useammin	_____	
muutama	_____	Tässä *muutamia* vinkkejä.
lisäksi	_____	Teidän kannattaisi *lisäksi* tarkistaa kodinkoneidenne ikä.
vasta	_____	Pesukone kannattaa käynnistää *vasta* kun se on täynnä.
lopuksi	_____	*Lopuksi* vielä yksi helppo vinkki.

KONDITIONAALIN PREESENS (isi)

	he nu**kk**uvat ↓ (nukku)	+	konditionaali ↓ (isi)	+	persoona ↓ (n)
o, ö, u, y, a, ä pysyvät	sano-		sano**isi**n		
	puhu-		puhu**isi**mme		
	kysy-		kysy**isi**tte		
	halua-		halua**isi**vat		
	tietä-		tietä**isi**t		
e, i menevät pois	luke-		luk**isi**vat		
	kuuntele-		kuuntel**isi**mme		
	pienene-		pienen**isi**		
	etsi-		ets**isi**tte		
	ui-		u**isi**n		
VV → V	saa-		sa**isi**mme		
	pelaa		pela**isi**vat		
	herää-		herä**isi**t		
yö → öi	syö-		sö**isi**		
uo → oi	tuo-		to**isi**tte		
ie → ei	vie-		ve**isi**vät		

	POS.	**NEG.**
minä	tekisin	en tekisi
sinä	tekisit	et tekisi
hän	tekisi	ei tekisi
me	tekisimme	emme tekisi
te	tekisitte	ette tekisi
he	tekisivät	eivät tekisi

Haluaisitko tulla käymään meidän mökillä joskus?

Joo, **tulisin** tosi mielelläni!

KONDITIONAALIN PERFEKTI

POS.

olisi- + **nut / nyt / neet**

olisin	ostanut
olisit	kävellyt
olisi	lämmennyt
olisimme	menneet
olisitte	tehneet
olisivat	tavanneet

NEG.

ei + **olisi** + **nut / nyt / neet**

en	olisi	ostanut
et	olisi	kävellyt
ei	olisi	lämmennyt
emme	olisi	menneet
ette	olisi	tehneet
eivät	olisi	tavanneet

En olisi uskonut, että Emma voittaa!

Etkö? Hän **olisi voinut** voittaa jo viime vuonna, jos **olisi osallistunut**.

KONDITIONAALIN KÄYTTÖ

1. "Jos"

Menisitkö uimaan, jos vesi olisi lämmintä?
Jos voittaisin lotossa, matkustaisin Australiaan.

2. Kohtelias pyyntö, kysymys tai ehdotus

Ottaisin kupin kahvia.
Sanoisitko nimesi?
Menisimmekö lomalla Portugaliin?

3. Toivomus

Olisipa jo loma!
Kunpa huomenna ei sataisi!

ADJEKTIIVIT: ton/tön ja llinen

vartalo	+	ton/tön	→	adjektiivi "ilman"
sokeri-				sokeriton
työ-				työtön
asunno-				asunnoton

vartalo	+	llinen	→	adjektiivi "mukana"
maksu-				maksullinen
onne-				onnellinen
luko-				lukollinen

SANATYYPIT

	ton / tön		lämmin
N	rasvaton	N	lämmin
P	rasvatonta	P	lämmintä
V	rasva**tt**oma-	V	lä**mp**imä-
G	rasva**tt**oman	G	lä**mp**imän
ILL	rasva**tt**omaan	ILL	lä**mp**imään
INE	rasva**tt**omassa	INE	lä**mp**imässä
ELA	rasva**tt**omasta	ELA	lä**mp**imästä
ALL	rasva**tt**omalle	ALL	lä**mp**imälle
ADE	rasva**tt**omalla	ADE	lä**mp**imällä
ABL	rasva**tt**omalta	ABL	lä**mp**imältä
MON	rasva**tt**omat	MON	lä**mp**imät
MON V	rasva**tt**omi-	MON V	lä**mp**imi-

ADJEKTIIVI

Millainen on?

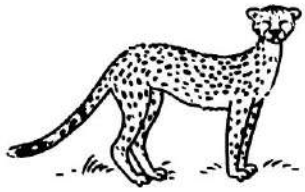

Gepardi on nopea eläin.

Anna on kaunis.

ADVERBI sti

Miten tekee?

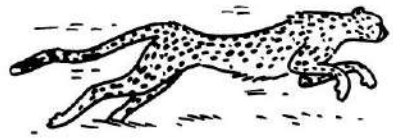

Gepardi juoksee nopea**sti**.

Anna laulaa kauniis**ti**.

Kestävä elämäntapa

Joku voisi ajatella, että ympäristöystävällisesti eläminen on hankalaa ja aikaa vievää. Näin ei kuitenkaan ole! Tässä joitakin vinkkejä, joilla voit helposti aloittaa uuden kestävän elämäntavan.

Voit aloittaa vähentämällä mainospostia. Laita postiluukkuun lappu, jossa lukee "Ei mainoksia", niin turhan paperin määrä vähenee heti. Pian huomaat, että sinun ei enää tarvitse kantaa niin paljon paperiroskaa roskikseen.

Pidä aina mukanasi vähintään yksi kangaskassi, jotta et ostaisi kaupasta muovikassia joka kerta. Jos käyt kaupassa kolme kertaa viikossa, ostat vuodessa jopa 150 muovikassia! Jos et ostaisi niitä, säästäisit vuodessa hyvän ravintola-aterian hinnan!

Tavallinen suomalainen neljän hengen perhe heittää noin 70 kg ruokaa roskiin vuodessa. Se on todella paljon. Voit kuitenkin tehdä monta asiaa, jotta ruoka menisi suuhun eikä roskikseen. On tärkeää, että et osta liian paljon ruokaa. Ennen kuin lähdet kauppaan, katso, mitä ruokaa jääkaapissa jo on. Suunnittele sitten, mitä ruokaa voit tehdä. Kirjoita ostoslista, niin ostat vähemmän. Älä mene nälkäisenä kauppaan – silloin ostat helposti paljon kaikenlaista.

Jos haluat vaihtelua, sinun ei heti tarvitse ostaa uusia huonekaluja tai remontoida koko asuntoa. Voit kokeilla, miltä huoneet näyttävät, jos siirrät huonekalut uuteen paikkaan. Voit myös vaihtaa vain verhot. Jos osaat ommella, voit tehdä vanhoista verhoista uudet tyynyt mökille. Ennen kuin ostat uuden huonekalun kaupasta, käy katsomassa, mitä voit löytää kirpputorilta tai internet-huutokaupasta. Kun ostat uutta, osta kestävää!

Yritä myös vähentää autoilua. Jos asut kaupungissa, opettele käyttämään julkista liikennettä, kävele lyhyet matkat tai ota pyörä käyttöön. Ensin voi olla vaikeaa jättää auto pihaan, mutta bussiin, pyöräilyyn ja kävelyyn tottuu nopeasti, ja ulkona liikkuminen on sekä hauskaa että terveellistä.

Lisää vinkkejä saat kotisivuiltamme internetistä. Onnea matkaan ja hyvää kestävää elämää sinulle!

Sanasto

kestävä _____
elämäntapa _____
aikaa vievä _____
ei kuitenkaan _____
mainosposti _____
postiluukku _____
lappu _____
turha _____
määrä _____
pian _____
huomata (4) _____
pitää (1) mukana _____
_____
vähintään _____
kangaskassi _____
jotta _____
jopa _____
heittää (1) roskiin _____
_____
suunnitella (3) _____
nälkäinen _____
kaikenlainen _____
vaihtelu _____
remontoida (2) _____
kokeilla (3) _____
siirtää (1) _____
ommella (3) _____
tyyny _____
huutokauppa _____
autoilu _____
opetella (3) + maan/mään _____
_____
käyttää (1) + P _____
julkinen liikenne _____
_____
ottaa (1) käyttöön _____
_____
tottua (1) + ILL _____

liikkuminen _____
sekä … että _____
terveellinen _____
kotisivu _____
Onnea matkaan! _____
_____

PRONOMINIT

Puhekieli	Kirjakieli	
tää	tämä	Mitä **tää** paita maksaa?
toi	tuo	Kuka **toi** on?
V to-	tuo-	Onks **tossa** pullossa vettä?
P tota	tuota	Mä en tunne **tota** miestä.
nää	nämä	Onks **nää** mansikat kotimaisia?
noi	nuo	Annaks mulle **noi** sakset?

PIKKUSANAT

Puhekieli	Kirjakieli	
mut	mutta	Mul on tänään vapaapäivä, **mut** maanantaina mä meen taas töihin.
et	että	Mä luulin, **et** sä tuut vasta tiistaina!
ku	kun	Voinks mä lainata sun puhelinta, **ku** mun oma jäi kotiin?
sit	sitten	Käydään ensin syömässä ja mennään **sit** leffaan.
kyl	kyllä	Mä en **kyl** haluu jäädä yksin kotiin!
vaik	vaikka	Mä olin tänään kurssilla, **vaik** mulla oli kuumetta.

Harjoitus 1. **Lue teksti *Säästetään energiaa!* ja vastaa kysymyksiin.**

1. Mitä Uitot tällä hetkellä tekevät, jotta he suojelisivat ympäristöä?

_____

_____

2. Miksi Olga Uitto kirjoittaa *Kuluttaja*-lehteen?

_____

_____

3. Mitä pitäisi tehdä, kun lähtee pois huoneesta?

_____

_____

4. Miten Uitot voisivat pienentää sähkölaskua 5 %?

_____

_____

5. Miksi vanhat kodinkoneet eivät ole ympäristöystävällisiä?

_____

_____

6. Miksi on parempi käydä suihkussa kuin kylvyssä?

_____

_____

7. Mitä talvella kannattaa tehdä, jotta energiaa säästyy?

_____

_____

Harjoitus 2. Katso tekstiä *Säästetään energiaa!* ja kirjoita lihavoidut sanat toisella tavalla.

1. **Meidän perheessämme on kolme henkeä.**

   Me olemme kolmihenkinen perhe.

2. Sähkölaskumme kasvaa **koko ajan**, vaikka olemme yrittäneet vähentää sähkönkulutusta.

3. **Kertoisitko**, miten voisimme säästää energiaa?

4. Televisio ja tietokone on hyvä sammuttaa, kun **niitä ei käytetä**.

5. **Jos huonelämpötila olisi pari astetta vähemmän**, voisitte myös säästää rahaa.

6. Makuuhuoneissa 18–21 astetta **on tarpeeksi**.

7. **Olisi myös hyvä** tarkistaa kodinkoneidenne ikä.

8. Kannattaa aina myös **laittaa** astianpesukone ja pesukone **päälle** vasta kun ne ovat täynnä.

_____

_____

9. Lopuksi vielä yksi helppo **neuvo**.

_____

_____

Harjoitus 3. **Lue teksti *Kierrätetään!* ja vastaa kysymyksiin.**

1. Kenen kanssa Diego asuu?

_____

2. Mitä Diego ihmettelee?

_____

3. Ovatko banaaninkuoret sekajätettä?

_____

4. Vievätkö he pullot lasinkeräykseen?

_____

5. Onko jätteiden lajittelu Diegosta helppoa?

_____

Harjoitus 4. **Valitse sopiva verbi ja kirjoita se lauseeseen.**

tarkistaa	sammuttaa	kuluttaa	vähentää	~~säästää~~
koskea	säästää	kannattaa	käynnistää	neuvoa

Myös autoilussa voi 1. ___*säästää*___ energiaa.

Moottori-lehden toimittaja Ensio Jatkonen

2. _____, miten:

"Auto 3. _____ bensiiniä aina, kun se

on käynnissä. Bensiininkulutusta voi kuitenkin

4. _____ seuraavilla tavoilla:

Ennen matkaan lähtöä kannattaa 5. _____ kartasta tai

navigaattorista, mikä ajoreitti on lyhyin, jotta ei ajaisi turhia kilometrejä. Moottori

6. _____ myös 7. _____ aina, kun

pysähtyy, vaikka pysähdys kestäisi vain pari minuuttia. Kun on lähdössä ajamaan,

moottori kannattaa 8. _____ vasta sitten, kun kaikki matkustajat

ja tavarat ovat kyydissä. Bensiiniä voi 9. _____ myös, jos

opettelee ajamaan rauhallisesti." Vaikka tässä tekstissä puhutaan vain bensiinistä, samat

neuvot 10. _____ myös dieselautoja.

Sanasto:
bensiini
diesel
navigaattori
reitti
moottori
kyydissä

Harjoitus 5.

Sinä selität parille A-sanat ja pari selittää sinulle B-sanat. Älä katso parin sanoja!

A.
1. roskis
2. soluasunto
3. pantti
4. hankala
5. sähkölasku

B.
1. kodinkone
2. jäte
3. huonelämpötila
4. kirpputori
5. vinkki

Harjoitus 6.

Kuuntele, ovatko lauseet oikein vai väärin.

	OIKEIN	VÄÄRIN
1. Hanna ei halua tänään syödä pizzaa.	_____	_____
2. Hanna ei pidä katkaravuista.	_____	_____
3. Suomessa kookosmaito on lähiruokaa.	_____	_____
4. Lähiruoka on ympäristöystävällistä.	_____	_____
5. Pedro ehdottaa, että he tekevät silakkapihvejä ja perunamuusia.	_____	_____

Harjoitus 7. **Kirjoita kohtelias kysymys.**

1. *Haluaisitko* (HALUTA – SINÄ) mennä elokuviin?
2. _____ (VIEDÄ – SINÄ) roskat?
3. _____ (TULLA – TE) meille lauantaina?
4. _____ (SAMMUTTAA – SINÄ) eteisen valot?
5. _____ (TUODA – SINÄ) minulle kupin kahvia?
6. _____ (KATSOA – SINÄ), onko jääkaapissa vielä juustoa?
7. _____ (OTTAA – ME) sulkapallomailat mukaan mökille?
8. _____ (VOIDA – TE) imuroida huoneenne?
9. _____ (LÄHTEÄ – TE) huomenna kanssamme piknikille?
10. _____ (JUODA – ME) aamukahvin parvekkeella?

Harjoitus 8. **Tee konditionaali. Lue lauseet parin kanssa.**

1. Jos minulla (OLLA) vapaapäivä, minä (HERÄTÄ, neg.) aamulla aikaisin.

   Jos minulla olisi vapaapäivä, minä en heräisi aamulla aikaisin.

2. Herätyskello (SOIDA, neg.), vaan minä (NOUSTA) sitten, kun (OLLA, neg.) enää väsynyt.
3. Minä (LAITTAA) itselleni hyvän aamupalan.
4. Minä (LUKEA) rauhassa lehteä samalla kun (JUODA) kahvia.
5. Minä (MENNÄ, neg.) tietenkään töihin, vaan (LÄHTEÄ) kaupungille.
6. Minä (KÄYDÄ) ehkä jossakin taidenäyttelyssä tai (KÄVELLÄ) keskustassa.
7. Minä (KATSELLA) kauppoja ja ehkä (OSTAA) jotakin.
8. Minä (VOIDA) käydä kahvilla jossakin ihanassa pienessä kahvilassa.
9. Illalla minä (HALUTA, neg.) olla yksin.
10. Minä (SOITTAA) ystävilleni.
11. He (TULLA) minun luokseni syömään.

12. Me (ISTUA) iltaa minun kotonani.

13. Me (JUTELLA) ja (NAURAA).

14. Tällainen päivä (OLLA) ihana vapaapäivä!

Harjoitus 9. **Yhdistä oikeat lauseet.**

1. Jos asuisin soluasunnossa,	C
2. Jos talossa ei olisi hissiä,	
3. Jos naapurissani asuisi mukavia ihmisiä,	
4. Jos muuttaisin pois,	
5. Jos kämppäkaverini kuuntelisi musiikkia liian kovaa,	
6. Jos vanhempani tulisivat käymään,	
7. Jos polttaisin tupakkaa,	
8. Jos talon pihalla ei olisi lasinkeräystä,	
9. Jos unohtaisin avaimet kotiin,	
10. Jos kämppäkaverini ei tiskaisi astioita,	

A. minun pitäisi mennä parvekkeelle tai ulos, että savu ei häiritsisi muita asukkaita.

B. minun täytyisi tehdä se.

C. minulla olisi yhteinen keittiö toisten asukkaiden kanssa.

D. menisin pyytämään, että hän laittaisi radion hiljaisemmalle.

E. kutsuisin heidät kotiini kylään.

F. veisin lasipurkit kauppakeskuksen lasinkeräykseen.

G. kävelisin aina portaita ja minulla olisi hyvä kunto.

H. kämppäkaverini voisi avata minulle oven.

I. kaipaisin mukavia naapureitani.

J. he eivät voisi yöpyä kotonani, koska huoneeni on niin pieni.

Harjoitus 10. Käytä konditionaalia.

A. Mitä tekisit? Jatka lauseita.

1. Jos meillä olisi loma, *en heräisi aikaisin, vaan nukkuisin joka aamu pitkään.*

2. Jos heräisin aamulla liian myöhään, _____

3. Jos lähtisimme nyt kotiin, _____

4. Jos et olisi niin väsynyt, _____

5. Jos asuisimme jossakin lämpimässä maassa, _____

6. Jos en tuntisi sinua, _____

7. Jos en opiskelisi suomea, _____

8. Jos olisin sairas, _____

B. Kirjoita kohtelias pyyntö.

1. Avaa ovi! *Avaisitko oven?*
2. Vastaa minulle! _____
3. Tule tänne! _____
4. Ota kengät pois! _____
5. Pane takki kaappiin! _____
6. Pese kädet! _____
7. Sammuta valo! _____

C. Kirjoita toivomus.

TILANNE **TOIVOMUS**

Malli:

Nyt on jo huhtikuu ja vieläkin on lunta maassa.

→

Tulisipa jo kevät!

1. Kyllä on kylmä ilma ja bussi on taas myöhässä. _____ _____

2. Minulla on kamala flunssa ja huomenna alkaa loma. _____ _____

3. Tämä oli todella rankka viikko: paljon töitä ja vähän unta. _____ _____

4. Meillä on huomenna pihajuhlat. Grillaamme ulkona koko illan. _____ _____

5. En halua enää viettää iltoja yksin kotona. _____ _____

6. Miksi minun aina täytyy tehdä kaikki kotityöt yksin? _____ _____

Harjoitus 11. **Mitä he sanovat? Katso kuvia ja tee lauseet. Käytä konditionaalia.**

Malli:

Päivää. Haluaisin puhua Pekka Paavolan kanssa.
tai
Pyytäisittekö Pekka Paavolaa soittamaan minulle?
tai

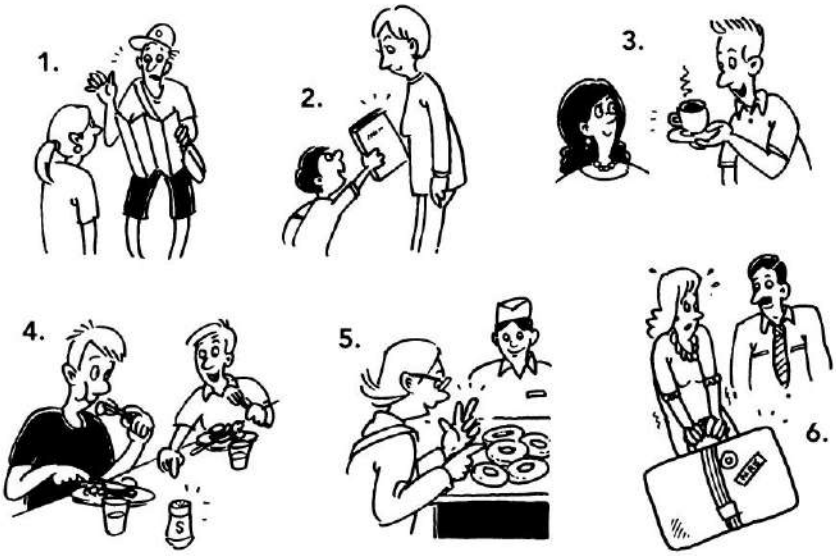

Harjoitus 12. **Kysy parilta!**

Mitä tekisit, jos...

... olisit kaupan kassalla ja huomaisit, että sinulla ei ole rahaa mukana?
... löytäisit 100 euroa kadulta?
... näkisit, että joku varastaa suklaapatukan kaupasta?
... naapurisi soittaisi musiikkia niin kovaa, että se häiritsee sinua?
... joku soittaisi ovikelloasi keskellä yötä?
... unohtaisit sateenvarjosi bussiin?
... lihoisit kuukaudessa 10 kg?

Harjoitus 13. **Kirjoita konditionaalin perfekti.**

1. **Kierrättäisin** muovipakkauksetkin, jos talossani **olisi** energiajäteastia.

Olisin kierrättänyt muovipakkauksetkin, jos talossani olisi ollut energiajäteastia.

2. **Lainaisin** naapurille kananmunia, jos minulla **olisi** niitä.

3. Jos meillä **ei olisi** omaa autoa, **matkustaisimme** lmatralle sukulaisten luo junalla.

4. **Söisitkö** hernekeittoa, jos siinä **ei olisi** lihaa?

5. Jos lähikauppa **aukeaisi** jo seitsemältä, **kävisin** kaupassa ennen töihin menemistä.

6. Ystäväni **tapaisivat** sinut mielellään, jos vain **pääsisit** tulemaan mukaan.

7. **Lähtisittekö** ulos, jos **ei sataisi**?

Harjoitus 14. **Jatka lauseita parin kanssa. Käytä konditionaalin perfektiä.**

Malli:

Jos olisin tiennyt, että olet allerginen appelsiineille, olisin ostanut omenoita!

1. Jos en tänään olisi unohtanut kotiavainta, ...

2. Jos olisin aamulla lähtenyt viisi minuuttia aikaisemmin, ...

3. Jos juna ei olisi ollut myöhässä, ...

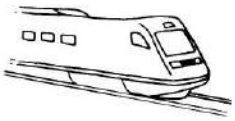

4. Jos olisin tiennyt, että tulet tänään meille, en ...

5. Jos poliisi ei olisi pysäyttänyt minua, ...

6. Jos olisin aamulla sulkenut vesihanan, kunnolla ...

7. Jos en olisi eilen valvonut niin myöhään, ...

8. Jos olisin tiennyt, että lento on kolme tuntia myöhässä, en ...

Harjoitus 15. **Valitse verbi ja kirjoita se lauseeseen. Käytä konditionaalin perfektiä.**

hakea	pyöräillä	ostaa	~~soittaa~~
voittaa	tietää	huomata	

1. – Huh! Olipa pitkä matka kävellä asemalta tänne!

   – Ai, sinä kävelit? ___*Olisit soittanut*___ minulle, niin minä

   _____ sinut autolla!

2. Mieheni pelasi eilen lottoa, koska hän toivoi, että

   _____ 4 miljoonaa euroa. Mutta ei hän voittanut.

3. Voi ei! Tämä jäätelö ei olekaan laktoositonta! Minä _____

   (neg.) jäätelöä, jos _____, että siinä on laktoosia.

4. Aamulla ilma oli pilvinen, mutta nyt aurinko paistaa ja on kaunista.

   Me _____ töihin,

   jos _____, että tänään tulee näin hyvä ilma!

Harjoitus 16. **Kirjoita verbit. Tuleeko konditionaalin preesens vai perfekti?**

1. Olinpa hölmö, kun jätin uimapuvun kotiin! Nyt ___*voisin*___ (VOIDA) mennä uimaan, jos ___*olisin ottanut*___ (OTTAA) uimapuvun mukaan.
2. Tiedän, että asut kaukana. Mutta jos _____ (ASUA) lähempänä, _____ (KÄYDÄ) sinä pyörällä töissä?
3. Eilen minä _____ (USKOA, neg.), että Carlos _____ (MENNÄ) uimaan avantoon! Mutta siellä hän nyt ui!
4. Voi, oletko sinä laittanut meille ruokaa? Sinun _____ (TARVITA, neg.) tehdä iltapalaa, koska söimme matkalla eväät autossa!
5. Suomalainen voitti 400 metrin juoksun. Hän _____ (VOITTAA, neg.) kilpailua, jos toinen juoksija _____ (KAATUA, neg.).
6. Minä pidän Suomen talvesta. _____ (HALUTA, neg.) asua etelässä.
7. Jos te _____ (TULLA) ensi kesänä käymään meillä, me _____ (VOIDA) tehdä veneretken saaristoon yhdessä.

Harjoitus 17. **Mitä sinä olisit tehnyt? Kirjoita tarinalle loppu konditionaalin perfektissä.**

"Olin viime viikolla pitkästä aikaa jumpassa. Vaihdoin jumppavaatteet päälle jo kotona, koska pukuhuoneessa on aina niin ahdasta. Jätin kuitenkin ulkovaatteet pukuhuoneen naulakkoon. Kun jumppatunti loppui, jäin vielä hetkeksi juttelemaan työkaverini kanssa, joka myös oli ollut samassa jumpassa. Kun menin pukuhuoneeseen kaikki muut olivat jo lähteneet. Huomasin pian, ettei minun takkini enää ollut naulakossa.

Etsin takkiani kaikkialta, mutta en löytänyt sitä mistään. Mietin pitkään, mitä minun pitäisi tehdä. Ulkona oli pakkasta, enkä voinut lähteä kotiin ilman takkia. Sitten tein päätöksen: Otin naulakosta jonkun toisen takin, puin sen päälleni ja lähdin kotiin. Ajattelin palauttaa takin seuraavana päivänä, mutta koska lähdin työmatkalle, se unohtui. Nyt en enää uskalla mennä jumppatunnille."

Harjoitus 18. **Kirjoita *ton/tön*-adjektiivi.**

1. Tässä leivässä ei ole suolaa. Se on ___*suolaton*___ leipä.
2. Henkilö, jolla ei ole rahaa, on _____.
3. Kirje, jossa ei ole osoitetta, on _____.
4. Tässä pihvissä ei ole makua. Se on ihan _____.
5. Henkilö, jolla ei ole perhettä, on _____.
6. Koepaperi, jossa ei ole virheitä, on _____.

Harjoitus 19. **Kirjoita *llinen*-adjektiivi.**

1. Henkilö, jolla on perhe, on ___*perheellinen*___.
2. Paita, jossa on ruutuja, on _____.
3. Aikuinen, joka käyttäytyy kuin lapsi, on _____.
4. Asia, joka on pakko tehdä, on _____.
5. Asiat, joilla on kiire, ovat _____.
6. Villasukat, joissa on raitoja, ovat _____.

Harjoitus 20. Kirjoita sanat.

Päätimme eilen lähteä työkavereiden kanssa ulos syömään. Minä suosittelin uutta ravintola Koloa, koska olin käynyt siellä kerran lounaalla ja ruoka oli ollut 1. ___*edullista*___ (EDULLINEN) ja tarjoilijat 2. _____ (YSTÄVÄLLINEN). Pidin myös paikan 3. _____ (AJATON) sisustuksesta ja 4. _____ (KIIREETÖN) tunnelmasta. Mutta mikä pettymys! Meitä odottivat 6. _____ (MAUTON) annokset ja 5. _____ (ILMEETÖN) tarjoilija. Valkoiset kankaiset lautasliinat olivat vaihtuneet paperisiin 7. _____ (RUUDULLINEN). Ruokalistalla ei tietenkään ollut yhtään 8. _____ (LAKTOOSITON) annosta ja kaiken lisäksi juomatkin olivat 9. _____ (LÄMMIN). Tästä 10. _____ (ONNETON) palvelusta emme halunneet maksaa yhtään ylimääräistä, joten kahvit joimme toisessa kahvilassa ihanista 11. _____ (KUKALLINEN) kahvikupeista.

Harjoitus 21. Tee adverbi.

1. Tänään on **lämmin** ilma.	Aurinko paistaa ___*lämpimästi*___.
2. Tämä pesukone oli **edullinen**.	Ostin sen _____ naapureiltani.
3. Sadun asunto on **kodikas**.	Hän on sisustanut sen _____.
4. Ystäväni on **surullinen**.	Hän katsoo minua _____.
5. Isoäitini on aina **iloinen**.	Hän hymyilee kaikille _____.
6. Isoisälläni on **huono** kuulo.	Hän kuulee _____.
7. Kalle syö vain **terveellistä** ruokaa.	Hän elää muutenkin _____.
8. Tämä tehtävä oli **helppo**.	Tein tehtävän _____.

Harjoitus 22. Yhdistä verbi ja adjektiivi. Tee adjektiivista adverbi. Kirjoita lause.

istua		kohtelias
tuulla		vihainen
hymyillä		kylmä
kiittää	+	rauhallinen
katsoa		hidas
kävellä		automaattinen
avautua		leveä

1. *Kalle **istuu rauhallisesti** odotushuoneessa, vaikka hän pelkää hammaslääkäriä.*
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Harjoitus 23. **Heitä noppaa ja vastaa kysymykseen.**

1. Asut aseman vieressä. Matkustatko töihin junalla vai autolla?

2. Kumpaa pesuainetta ostat: edullista ja epäekologista vai ympäristöystävällistä mutta kallista?

Mene yksi askel eteenpäin!

3. Jos haet työpaikan kahvilasta kahvia mukaan, otatko kahvin pahvimukiin vai onko sinulla oma muki mukana?

4. Kun käyt suihkussa, suljetko vesihanan, kun peset hiuksesi?

5. Kuinka lämmin sisäilma kotonasi on?

6. Sammutatko aina valot huoneesta, kun lähdet sieltä pois?

7. Kuinka kauan olet yleensä suihkussa?

8. Pesetkö astiat juoksevan veden alla?

9. Jos ajat autoa, onko ajotyylisi rauhallinen vai painatko usein kaasua ja jarrua?

10. Ostatko vaatteita tai tavaroita kirpputorilta?

Mene kaksi askelta taaksepäin!

11. Vietkö vanhat vaatteet kierrätykseen vai heitätkö ne roskiin?

12. Ostatko reilun kaupan banaaneja vai tavallisia banaaneja?

Alku

13. Vietkö paristot kierrätykseen?

Mene yksi askel eteenpäin!

14. Ostatko käytettyjä huonekaluja tai urheiluvälineitä?

15. Sammutatko tietokoneen illalla?

16. Otatko puhelimen laturin irti seinästä, kun akku on täynnä?

17. Kuivaatko pyykit kuivausrummussa vai ripustatko ne kuivumaan narulle?

18. Matkustatko työmatkat yksin autolla?

19. Ovatko astianpesukone ja pesukone aina täynnä, kun laitat ne päälle?

20. Heitätkö ruokaa roskiin?

21. Mitä teet tyhjille pulloille?

22. Jos matkustaisit Lappiin, menisitkö junalla vai lentokoneella, jos liput maksaisivat yhtä paljon?

23. Annatko rahaa ympäristönsuojeluorganisaatioille?

Mene kaksi askelta taaksepäin!

24. Ostatko luomuruokaa?

Loppu

Harjoitus 24.

A. **Kuuntele, mitä Riina ja Max kertovat ja merkitse oikeat vastaukset taulukkoon.**

	Riina	Max	minä	pari
1. Kierrätän jätteet.				
2. Ostan käytettyjä tavaroita.				
3. Käytän julkista liikennettä.				
4. Säästän sähköä kotona.				
5. Säästän vettä.				
6. Ostan lähiruokaa.				
7. En heitä ruokaa roskiin.				

B. **Keskustelkaa sitten parin kanssa, miten te säästätte luontoa ja merkitkää vastaukset taulukkoon.**

Harjoitus 25. Luetaan!

Lue teksti *Kestävä elämäntapa* s. 20 ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä tarkoittaa kestävä elämäntapa?

_____

_____

2. Miksi on ekologista laittaa postiluukkuun "Ei mainoksia"-lappu?

_____

_____

3. Miksi kannattaa pitää kangaskassi kaupassa mukana?

_____

_____

4. Miten voi säästää niin paljon rahaa, että pääsee syömään ravintolaan?

5. Mitä voi tehdä, jotta ei ostaisi liian paljon ruokaa?

6. Miksi huonekalut voi kotona siirtää uuteen paikkaan?

7. Mistä voi ostaa käytettyjä huonekaluja?

8. Miten voi vähentää autoilua kaupungissa?

9. Mistä voi saada lisää neuvoja?

Harjoitus 26. Puhekieli

Kirjoita sanat tekstiin. Voit käyttää samaa sanaa monta kertaa.

tää ~~ton~~ toi nää noi
mut sit et ku kyl

1. Tiedäks sä, mikä ___*ton*___ miehen nimi on? Se on niin tutun näkönen!
2. Kalle hei, ota _____ avaimet mukaan, _____ sä pääset illalla sisään, _____ äiti ei oo kotona!
3. Pitäisiköhän mun ostaa _____ paita? Mulla on _____ kaappi täynnä niitä, _____ eihän paitoja koskaan voi olla liikaa.
4. _____ me tullaan kotiin, niin laitetaan vaan _____ ruoat äkkiä jääkaappiin ja lähetään _____ heti uimaan!
5. Ensin meidän piti lähteä lomalla Egyptiin, _____ _____ me lähettiinkin Islantiin.
6. Onks _____ sun auto? Viimeks _____ me nähtiin, sulla oli vielä punanen Mersu.

Harjoitus 27. Puhekieli

Katso kuvia ja kerro, millainen Alexin aamu oli tänään. Käytä ainakin kerran sanoja *mut, sit, et, ku* ja *kyl*.

Tänä aamuna mä heräsin seittemältä, **ku** mun herätyskello soi. **Mut** mä en **kyl** noussut heti vaan nukuin vielä 15 minuuttia...

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

2 Kaupunkifestivaalit

- kulttuuri ja taide
- passiivin preesens
- passiivin objekti
- nollapersoona
- minua ärsyttää -rakenne
- numeroiden taivutus
- Luetaan: Kauas pilvet karkaavat
- Puhekieli: me-persoona

Kaupunkifestivaalit

KULTTUURI

Ohjelmaa aamusta iltaan

Helsinki-viikko starttaa tänään

Perinteistä Helsinki-päivää vietetään tänä vuonna kokonainen viikko. Tapahtuman järjestäjät ovat halunneet, että ihmiset voisivat liittyä mukaan helposti, vaikkapa kesken ostosreissun tai työmatkan. Siksi ohjelmassa on paljon ulkoilmatapahtumia keskellä kaupunkia.

Tänään lauantaina, festivaalin aloituspäivänä, ohjelmaa on eniten. Juhlallisuudet alkavat Senaatintorilla kello 12, jolloin kaupunginjohtaja pitää puheen ja Helsingin kaupunginorkesteri soittaa juhlakonsertin. Tuomiokirkon portaat on varattu yleisölle, sillä tapahtumaan odotetaan valtavasti katsojia. Senaatintorilla tarjoillaan myös 1800-luvun kahvilaherkkuja viihtyisässä vanhanaikaisessa torikahvilassa.

Päivän aikana keskustassa tapahtuu paljon: Rautatientorilla voi opetella paritansseja ja Hietaniemen rannalla pelataan rantalentopallon kaupunki-cup, johon kuka tahansa voi osallistua. Esplanadin puistossa keskitytään kulttuuriin: Runebergin patsaalla lausutaan runoja, Espan lavalla esitetään improvisaatioteatteria ja lisäksi ohikulkijat voivat kirjoittaa Helsinki-aiheiset muistonsa jättikokoiseen kirjaan. Kirja julkaistaan syksyllä nimellä Minun Helsinkini.

Kello 22 Senaatintorin lava muuttuu elokuvanäyttämöksi. Siellä näytetään joka ilta yksi Helsinki-aiheinen elokuva. Tänään on vuorossa Aki Kaurismäen Suomi-trilogian ensimmäinen osa, Kauas pilvet karkaavat (1996).

Helsinki-viikkoa voi viettää myös kotikulmilla. Ohjelmaa järjestetään viikon aikana lähes kaikissa kaupunginosissa ja erityisesti lapsilleja nuorille on runsaasti ohjelmaa. Festivaalin koko ohjelma on internetissä (www.helsinki.fi).

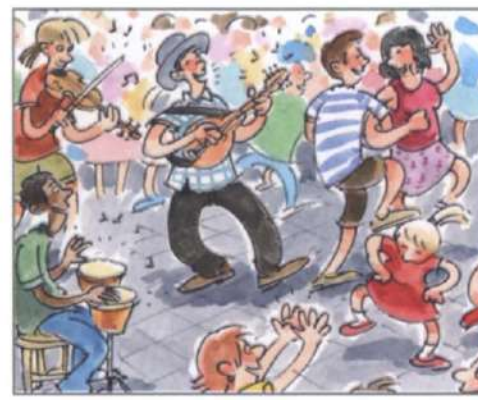

Pedro: Hei Hanna! Tänään alkaa Helsinki-viikko! Mennään katsomaan jotain esitystä!
Hanna: Joo, mennään vaan. Mitä ohjelmaa siel on?
Pedro: Vaikka mitä! Keskustassa on ainakin teatteria ja konsertti.
Vai lähdetäänks pelaamaan rantalentistä?
Hanna: Mennään vaan! Olis kiva pelata, kun on näin hyvä ilmakin.
Pedro: Joo, tehdään niin. Ja illalla katsotaan sit leffa Senaatintorilla!
Hanna: Ai ulkona, vau! Mikä leffa siel näytetään?
Pedro: Joku Kaurismäen filmi. Mä en ole vielä nähnyt yhtään Kaurismäen leffaa.
Siksi mä haluaisin nähdä tän.
Hanna: Okei, sopii mulle. Täytyy varmaan mennä ajoissa, et saadaan hyvät paikat.

festivaali _____
ohjelma _____
startata (4) _____
perinteinen _____
kokonainen _____
tapahtuma _____
järjestäjä _____
vaikkapa _____
kesken + G _____
ostosreissu _____
siksi _____
keskellä + P _____
aloitus _____
eniten _____
juhlallisuus _____
jolloin _____
pitää (1) puhe _____
varattu _____
yleisö _____
valtavasti _____
katsoja _____
tarjoilla (3) _____
1800-luku _____
herkku _____
viihtyisä _____
vanhanaikainen _____
G + aikana _____
opetella (3) _____
rantalentopallo _____
kuka tahansa _____
osallistua (1) + ILL _____
_____
keskittyä (1) + ILL _____
_____
kulttuuri _____
patsas _____
lausua (1) _____
runo _____
lava _____
esittää (1) _____
improvisaatio _____
lisäksi _____

ohikulkija _____
Helsinki-aiheinen _____
_____
muisto _____
jättikokoinen _____
julkaista (3) _____
muuttua (1) _____
näyttämö _____
näyttää (1) _____
vuoro _____
trilogia _____
osa _____
kauas _____
karata (4) _____
kotikulmilla _____
lähes _____
erityisesti _____
runsaasti _____
internet _____

esitys _____
vaikka mitä _____
ainakin _____
rantalentis _____
näin _____
leffa _____
ei yhtään _____
sopia (1) + lle _____
ajoissa _____
paikka _____

Taidenäyttelyssä

Pedro ja Hanna ovat nykytaiteen museossa Kiasmassa. Sinne on tänään vapaa pääsy, koska on Helsinki-päivä. Näyttelyssä onkin paljon kävijöitä ja saleissa on ahdasta.

Hanna: Puuh. Mua ärsyttää tää tungos.
Haluaks sä vielä katsoa jotain vai lähdetäänks jo?

Pedro: No mua kyllä kiinnostaa vielä toi yläkerran näyttely.
Siellä on eteläamerikkalaisten taiteilijoiden videoteoksia.

Hanna: No just. Et voi olla tosissas! Mua väsyttää enkä mä jaksais enää kiertää täällä yhtään. Mä en jotenki ymmärrä nykytaidetta ollenkaan.

Pedro. Ai, miten niin?

Hanna: No kato nyt tätäkin teosta: Kuka tahansa voi kaataa roskiksen sisällön lattialle ja sanoa, että se on taidetta!! Mua häiritsee, että nykytaide on niin harvoin kaunista.

Pedro: Okei, no mä ymmärrän ton. Eihän tää mikään kaunis teos ole.
Mut ehkä tää taiteilija onkin halunnut näyttää katsojalle maailman rumuutta ja likaa. Tää teos panee meidät ajattelemaan.

Hanna: Joo, no voi olla.

Pedro: Mennäänks sit kuitenki yläkertaan?

Hanna: No okei, mennään sit.

taidenäyttely	_____	olla tosissaan	_____
nykytaide	_____	P + väsyttää (1)	_____
vapaa pääsy	_____	jaksaa (1)	_____
kävijä	_____	kiertää (1)	_____
sali	_____	ei yhtään	_____
ahdas	_____	jotenkin	_____
P + ärsyttää (1)	_____	ei ollenkaan	_____
tungos	_____	kato = katso	_____
P + kiinnostaa (1)	_____	kaataa (1)	_____
	_____	sisältö	_____
yläkerta	_____	P + häiritä (5)	_____
taiteilija	_____	rumuus	_____
video	_____	lika	_____
teos	_____	panna (3) + maan/mään	_____
just	_____		_____

Taide ja kulttuuri

katsoja
yleisö
lipunmyynti
loppuunmyyty
ensi-ilta
järjestää (1)
esittää (1)
esitys
väliaika

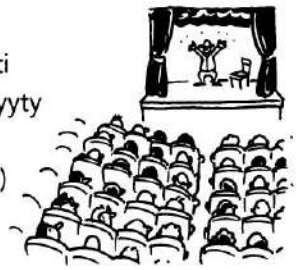

elokuva, leffa, filmi
filmitähti
tekstitys
pääosa, sivuosa

orkesteri
konsertti
muusikko
kapellimestari
solisti

olla kiinnostunut + sta/stä
seurata (4) + P
nauttia (1) + sta/stä
tehdä (2) vaikutus + ILL
ihailla (3) + P
taputtaa (1)
aplodit

bändi
keikka
laulaja
artisti

julkaista (3)
romaani
novelli
runo
sarjakuva

teatteri
lava
näyttämö
katsomo
rooli
näyttelijä
näytellä (3)
ohjaaja
ohjata (4)

kuvataide
näyttely
galleria
taiteilija

arvostelu
arvostella (3)
kriitikko

Tekijä

ja/jä

taiteilija
näyttelijä
laulaja
ohjaaja
puvustaja
lavastaja
valokuvaaja
katsoja
kävijä

_____

_____

_____

isti

kitaristi
basisti
solisti
pianisti
viulisti
artisti

_____

_____

_____

Muita:

muusi**kko**
kriiti**kko**
taidemaala**ri**
kapellimesta**ri**

_____

_____

_____

Sovitaan tapaaminen

Nähdäänkö torstaina?

Nähdään vaan!

Kysymys

Pääsetkö torstai-iltana?
Tavataanko / nähdäänkö ensi viikolla?
Sopiiko / käykö sinulle tapaaminen tiistaina?
Milloin tapaamme seuraavan kerran?

Vastaus

Joo, se sopii hyvin.
Minulle sopii lauantai(na), mutta sunnuntaina en pääse.
Valitettavasti minulle ei sovi / ei käy tiistai(na).
En valitettavasti pääse silloin.
En ikävä kyllä voi tulla silloin.

Muutos

Hei, torstai ei sittenkään käy minulle.
Voisimmeko sittenkin nähdä jo / vasta perjantaina?
Valitettavasti minun täytyy perua huominen lääkäriaika.
Haluaisin siirtää tapaamista, koska...

Mihin aikaan?

Mihin aikaan sinulle sopii?

Minulle käy
- kahde**lta**
- kahde**n jälkeen**
- **ennen** neljä**ä**
- neljä**än asti / saakka**
- kahde**n** ja neljä**n välillä**
- kahde**sta** neljä**än**

Numerot

N	P	vartalo
yksi	yhtä	yhde-
kaksi	kahta	kahde-
kolme	kolmea	kolme-
neljä	neljää	neljä-
viisi	viittä	viide-
kuusi	kuutta	kuude-
seitsemän	seitsemää	seitsemä-
kahdeksan	kahdeksaa	kahdeksa-
yhdeksän	yhdeksää	yhdeksä-
kymmenen	kymmentä	kymmene-
yksitoista	yhtätoista	yhde-...toista
kaksitoista	kahtatoista	kahde-...toista

PASSIIVI

Verbityyppi 1

***minä*-vartalo** + **taan/tään**

minä puhu-n	minä kysy-n	minä ota-n	minä kirjoita-n
puhu**taan**	kysy**tään**	ote**taan**	kirjoite**taan**

a, ä → e

Verbityypit 2, 3, 4, 5 ja 6

infinitiivi + **an/än**

juoda (2)	kävellä (3)	tavata (4)	tarvita (5)	vaieta (6)
juoda**an**	kävellä**än**	tavata**an**	tarvita**an**	vaieta**an**

NEGATIIVINEN PASSIIVI

voitetaan	→	**ei voiteta**
syödään		**ei syödä**
kävellään		**ei kävellä**
tavataan		**ei tavata**
valitaan		**ei valita**
vaietaan		**ei vaieta**

PASSIIVIN KÄYTTÖ

1. Passiivi

Ennen **verbiä** on objekti, paikka tai aika.

Objekti: Ovi **avataan** avaimella.
Paikka: Torilla **myydään** mansikoita.
Aika: Kesällä **syödään** paljon jäätelöä.

2. Ehdotus

Ennen **verbiä** ei ole mitään.

Mennään puistoon kuuntelemaan konserttia!

3. Puhekielen me-persoona

Ennen **verbiä** on me. Me-sanaa ei voi jättää pois.

Puhekieli	**Kirjakieli**
Me **asutaan** kerrostalossa.	Me asumme kerrostalossa.

PASSIIVIN OBJEKTI

Tavallinen lause	Passiivilause
Genetiivi	**Nominatiivi**
Vahtimestari avaa koulun **oven** klo 8.	Koulun **ovi** avataan klo 8.
Minä otan vielä **yhden oluen**.	Otetaan vielä **yksi olut**!
Me ostamme **uuden television**.	Me ostetaan **uusi televisio**.
Persoonapronominit	
James vie **teidät** autolla lentoasemalle.	**Teidät** viedään autolla lentoasemalle.
Monikko	
Minä ostan myös **aurinkolasit** optikolta.	Myös **aurinkolasit** ostetaan usein optikolta.
Partitiivi	
Professori Mizuka ei enää opeta **japania**.	Yliopistossa ei enää opeteta **japania**.
Minä juon paljon **kahvia**.	Suomessa juodaan paljon **kahvia**.
Pedro lukee **historiankirjaa**.	Kurssilla luetaan **historiankirjaa**.

MINUA ÄRSYTTÄÄ

P Ketä?	verbi (*hän*-persoona)	
Lapsi**a**	naurattaa.	—
		nominatiivi
Pedro**a**	kiinnostaa	jazz-musiikki.
		infinitiivi
Minu**a**	inhottaa	pestä wc.
		sivulause
Mei**tä**	ärsyttää,	että Maija on aina myöhässä.

Verbit

P +

kiinnostaa	_____	väsyttää	_____
naurattaa	_____	jännittää	_____
piristää	_____	nolottaa	_____
		pelottaa	_____
harmittaa	_____		
ärsyttää	_____	itkettää	_____
suututtaa	_____	paleltaa	_____
raivostuttaa	_____	yskittää	_____
		janottaa	_____
häiritsee	_____		
inhottaa	_____		
ahdistaa	_____		

NOLLAPERSOONA

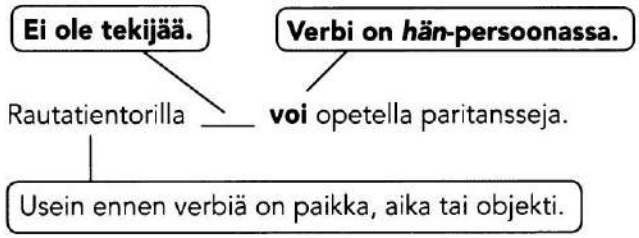

voi, saa

Junalipun **voi** ostaa automaatista.
Sisällä **ei saa** tupakoida.

täytyy, ei tarvitse

Mitä tässä tehtävässä **täytyy** tehdä?
Huomenna **ei tarvitse** herätä aikaisin.

jos – niin

Jos **voittaisi** lotossa, (niin) **voisi** matkustaa pitkälle lomalle joka vuosi.
Jos **ei löydä** perille itse, (niin) **voi** kysyä tietä joltakulta.

ärsyttää, naurattaa, inhottaa...

Talvella **väsyttää** enemmän kuin kesällä, koska on niin pimeää.
Joskus **ärsyttää**, kun ihmiset jättävät roskia puistoihin.

Kauas pilvet karkaavat

1990-luvun alussa Suomessa oli lama. Yritykset yrittivät säästää monin tavoin ja irtisanoivat paljon työntekijöitä. Työttömiä oli Suomessa enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Tällaisesta ajasta kertoo Aki Kaurismäen palkittu menestyselokuva *Kauas pilvet karkaavat* (1996).

Elokuvan pääosassa on helsinkiläinen pariskunta. Lauri (Kari Väänänen) on raitiovaununkuljettaja, ja Ilona (Kati Outinen) työskentelee ravintolassa hovimestarina. Elämä on siis kunnossa. Lauri kuitenkin irtisanotaan työpaikastaan. Tämäkään ei perheen taloutta vielä kaataisi, mutta kun Ilonakin menettää työnsä, elämä muuttuu vaikeaksi.

Kaurismäki kuvaa taitavasti ihmisiä, jotka kamppailevat työttömyyden kanssa. Elokuvan hahmot ovat tavallisia suomalaisia ihmisiä. Mies on perisuomalainen jääräpää, joka ei halua elää työttömyyskorvauksella, nainen puolestaan on ikuinen optimisti.

Kauas pilvet karkaavat menestyi maailmalla erinomaisesti. Ranskassa elokuva pyöri teattereissa kuukausikaupalla ja amerikkalainen *Time*-lehti valitsi sen vuoden 1996 kymmenen parhaan elokuvan joukkoon.

lama _____
yritys _____
monin tavoin = monella tavalla _____
irtisanoa (1) _____
työtön _____
palkittu _____
menestys _____
pääosa _____
hovimestari _____
talous _____
menettää (1) _____
taitavasti _____
kamppailla (3) _____

hahmo _____
perisuomalainen _____
jääräpää _____
työttömyyskorvaus _____
puolestaan _____
ikuinen _____
erinomaisesti _____
pyöriä (1) _____
kuukausikaupalla = monta kuukautta _____
joukko _____

ME-PERSOONA

Puhekieli	Kirjakieli
me ollaan	me olemme
me syödään	me syömme
me mennään	me menemme
me pelataan	me pelaamme

Mitä te teette?

Me istutaan sohvalla ja **syödään** sipsejä.

Harjoitus 1. **Lue lehtiartikkeli *Ohjelmaa aamusta iltaan* ja vastaa kysymyksiin.**

1. Minkä pituinen Helsingin kaupunkifestivaali on?

_____

2. Miksi ohjelmassa on paljon ulkoilmatapahtumia keskellä kaupunkia?

_____

3. Mitä tapahtuu lauantaina kello 12?

_____

4. Mitä Senaatintorilla voi syödä?

_____

5. Mitä uutta voi oppia Helsinki-viikolla?

_____

6. Jos on kiinnostunut kulttuurista, mihin voi mennä?

_____

7. Ohikulkijat voivat osallistua yhden taideteoksen tekemiseen. Mihin?

_____

8. Mikä on *Kauas pilvet karkaavat*?

_____

9. Mistä voi lukea lisää Helsinki-viikosta?

_____

Harjoitus 2. **Katso tekstiä *Kaupunkifestivaalit*. Yhdistä sanat.**

1.	aamusta iltaan	G	A.	melkein
2.	startata		B.	paljon
3.	vaikkapa		C.	alkaa
4.	yleisö		D.	kodikas
5.	viihtyisä		E.	esimerkiksi
6.	jättikokoinen		F.	katsojat
7.	lava		**G.**	**koko päivän**
8.	kotikulmilla		H.	näyttämö
9.	lähes		I.	lähellä kotia
10.	runsaasti		J.	valtava

Harjoitus 3. **Katso tekstiä *Taidenäyttelyssä*. Mikä sana ei kuulu joukkoon?**

1. ruma, puhdas, roskis, kaunis, likainen

2. teatteri, yleisö, ooppera, galleria, museo

3. taiteilija, näyttelijä, katsoja, artisti, filmitähti

4. ehkä, harvoin, vaikkapa, lähes, ilma

5. ärsyttää, naurattaa, harmittaa, inhottaa, raivostuttaa

6. teos, esitys, näytelmä, puisto, konsertti

7. esiintyä, seurata, katsoa, nähdä, nauttia

Harjoitus 4. Selitä sanat. Älä katso parin sanoja.

A.
1. ohjaaja
2. runo
3. teos
4. näyttely
5. ensi-ilta

B.
1. väliaika
2. loppuunmyyty
3. arvostelu
4. keikka
5. orkesteri

Harjoitus 5. Tee *ja/jä*-tekijännimestä verbi.

1. opiskelija	*opiskella*	7. soittaja	_____
2. urheilija	_____	8. johtaja	_____
3. kuljettaja	_____	9. tarjoilija	_____
4. pelaaja	_____	10. juoksija	_____
5. ohjaaja	_____	11. kävijä	_____
6. näyttelijä	_____	12. katsoja	_____

Harjoitus 6. Kirjoita passiivi.

1. järjestää	*järjestetään*	8. tulla	_____
2. nukkua	_____	9. sopia	_____
3. tarvita	_____	10. juosta	_____
4. näyttää	_____	11. keskittyä	_____
5. ottaa	_____	12. vaieta	_____
6. uida	_____	13. pitää	_____
7. avata	_____	14. kävellä	_____

Harjoitus 7. **Kirjoita äidin ja isän vastaukset.**

1. Leivotaan pullaa! _____

   Miksi ei? _____

2. Lähdetään elokuviin! _____

   Miksi ei? _____

3. Pelataan tietokoneella! _____

   Miksi ei? _____

4. Ostetaan karkkia ja limua! _____

   Miksi ei? _____

5. Syödään tänään pizzaa! _____

   Miksi ei? _____

Harjoitus 8. Passiivi.

A. Kirjoita passiivi.

Perinteistä Helsinki-päivää 1. ___*vietetään*___ (VIETTÄÄ) tänä vuonna kokonainen viikko.

Juhlaviikko 2. _____ (AVATA) Senaatintorilla kello 12, kun

kaupunginjohtaja pitää puheen. Senaatintorilla 3. _____

(TARJOILLA) myös 1800-luvun kahvilaherkkuja vanhanaikaisessa torikahvilassa.

Myös kaupunkilaisten aktiivisuutta 4. _____ (TARVITA):

Esplanadin puistossa 5. _____ (KERÄTÄ) muistoja suureen

kirjaan ja Rautatientorilla 6. _____ (HARJOITELLA) paritansseja.

Runebergin patsaalla 7. _____ (LUKEA) runoja ja Espan lavalla

8. _____ (ESITTÄÄ) improvisaatioteatteria. Senaatintorilla

9. _____ (NÄYTTÄÄ) joka ilta yksi elokuva.

B. Ehdota ystävällesi, mitä voisitte tehdä Helsinki-viikolla. Käytä näitä verbejä.

osallistua	kuunnella	istua	
katsoa	kirjoittaa	opetella	pelata

1. *Osallistutaan Helsinki-viikkoon!*

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

C. Kirjoita teksti puhekielellä. Käytä puhekielen me-persoonaa.

1. Iltapäivällä kiertelemme taidenäyttelyssä.
2. Katselemme ensin suomalaista nykytaidetta alakerrassa.
3. Tutustumme moniin mielenkiintoisiin teoksiin.
4. Sitten lähdemme yläkertaan katsomaan eteläamerikkalaisia videoteoksia.
5. Onneksi voimme levätä, kun istumme katsomassa videoita.
6. Näyttelyn jälkeen haluamme käydä kahvilla.
7. Syömme jättikokoiset korvapuustit.

1. *Iltapäivällä me kierrellään taidenäyttelyssä.*
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Harjoitus 9. Puhekieli

Lue koulun kirje vanhemmille. Sano sitten, miten lapsi kertoo samat asiat puhekielellä.

Merilahden ala-asteen luokka 2 C
Helmikuun tiedote vanhemmille

Hyvät vanhemmat!

Helmikuussa luokallamme on paljon erityisohjelmaa.

Lauantai 3.2. on koulupäivä ja lähdemme Eläinmuseoon. Lapset tarvitsevat mukaan 3 euroa pääsymaksua varten. Museokäynnin jälkeen syömme koululla lounaan. Jatkamme koulupäivää normaalisti kello 13:een asti.

Laskiaistiistaina 11.2. menemme iltapäivällä pulkkamäkeen Kolmiopuistoon koulun taakse. Laskemme mäkeä muiden kakkosluokkien kanssa, minkä jälkeen saamme laskiaispullaa ja kaakaota koululla. Koulupäivä päättyy normaalisti.

Ala-asteen talviurheilupäivä on torstaina 21.2.
Tänä vuonna vietämme urheilupäivää Massilan laskettelukeskuksessa. Matkustamme sinne bussilla, ja lapset voivat lasketella, hiihtää tai laskea pulkalla. Lisää tietoa urheilupäivästä tulee myöhemmin.

Hyvää talven jatkoa kaikille!

Hei äiti ja isi! *Me saatiin* koulusta helmikuun ohjelma. *Me tehdään* tosi paljon kaikkea kivaa helmikuussa koulussa. Ensi lauantaina *me lähdetään* Eläinmuseoon…

Harjoitus 10. **Muistatko objektin? Kirjoita sanat.**

Viime kesänä matkustin Turkuun rock-festivaaleille. Ostin 1. ___*junalipun*___ (JUNALIPPU) asemalta ja nousin junaan. Junamatkalla luin 2. _____ (KIRJA) ja juttelin toisen matkustajan kanssa. Söin junassa 3. _____ (LEIPÄ) ja join 4. _____ (KAHVI), koska en ollut syönyt 5. _____ (AAMIAINEN) kotona. Turussa tapasin 6. _____ (RIIKKA), joka on hyvä ystäväni. Näin 7. _____ (HÄN) asemalla heti, koska hänellä on oranssinpunainen tukka.

Minun täytyi vielä ostaa 8. _____ (FESTIVAALILIPPU), joten menimme ensin turisti-infoon keskustaan ostamaan 9. _____ (SE). Sitten söimme 10. _____ (LOUNAS) hampurilaisravintolassa ennen kuin lähdimme festivaalialueelle.

Festivaaleilla oli monta hyvää bändiä. Aina kun kuuntelimme 11. _____ _____ (TUTTU ARTISTI), lauloimme mukana koko ajan. Jos emme tunteneet 12. _____ _____ (JOKIN BÄNDI), tanssimme vain ja kuuntelimme. Yöllä nukuimme teltassa, koska emme olleet varanneet 13. _____ (HOTELLIHUONE). Aamulla nukuimme pitkään. Samalla kun pakkasimme 14. _____ (TELTTA), kuuntelimme päivän ensimmäistä keikkaa, joka oli alkanut kello 12 pienellä lavalla telttamme lähellä. Iltapäivällä tapasimme vielä Riikan 15. _____ (OPISKELUKAVERI, mon.), jotka myös olivat festivaaleilla. Kun festivaalit illalla loppuivat, meidän ei onneksi tarvinnut etsiä 16. _____ (BUSSIKULJETUS) takaisin keskustaan, koska Riikan ystävät veivät 17. _____ (ME) autolla. Asemalla oli todella

pitkä jono kassalle, mutta minunkin täytyi ostaa 18. _____ (JUNALIPPU), joten seisoin ja odotin vuoroani. Kun lopulta pääsin junaan istumaan, ajattelin vain: "Nyt tarvitsen 19. _____ (UNI)" ja nukahdin heti.

Harjoitus 11. **Kirjoita objekti.**

1. Eija ja Peter haluavat myydä ___*asuntonsa*___ (ASUNTO).
2. He laittavat internetiin _____ (MYYNTI-ILMOITUS).
3. Seuraavana sunnuntaina _____ (ASUNTO) esitellään ostajille.
4. Heille näytetään myös _____ (KELLARI).
5. Ostajat haluavat nähdä myös talon _____ _____(PYÖRÄVARASTO JA SAUNA).

6. Jos _____ (ASUNTO) ei osteta heti, _____ (SE) esitellään viikon kuluttua uudelleen.
7. Kun joku ostaja tekee _____ (HYVÄ TARJOUS), tehdään _____ (SOPIMUS).
8. Yleensä _____ (KAUPPAKIRJA) ei kirjoiteta kotona vaan pankissa.
9. Pankissa Eija ja Peter tapaavat _____ (OSTAJA, mon.)
10. Sitten allekirjoitetaan _____ (SOPIMUS).
11. Ostajat maksavat asunnon _____ (HINTA) Eijalle ja Peterille.
12. Asunnon _____ (AVAIN) annetaan ostajille sitten kun Eija ja Peter ovat muuttaneet pois.

Harjoitus 12. **Kuuntele keskustelut ja vastaa.**

A. Kokous

Menevätkö Maija ja Jaana palaveriin? Kyllä Ei

Miksi? _____

_____

B. Työpaikkalounas

Lähteekö Satu miesten kanssa syömään lounasta? Kyllä Ei

Miksi? _____

_____

C. Perjantai-iltapäivä

Viettävätkö Emmi ja hänen perheensä loman kotona? Kyllä Ei

Miksi? _____

_____

Harjoitus 13. **Kuuntele ja valitse oikea verbi. Kirjoita kuuntelun jälkeen verbin infinitiivi ja tarkista verbin merkitys sanakirjasta.**

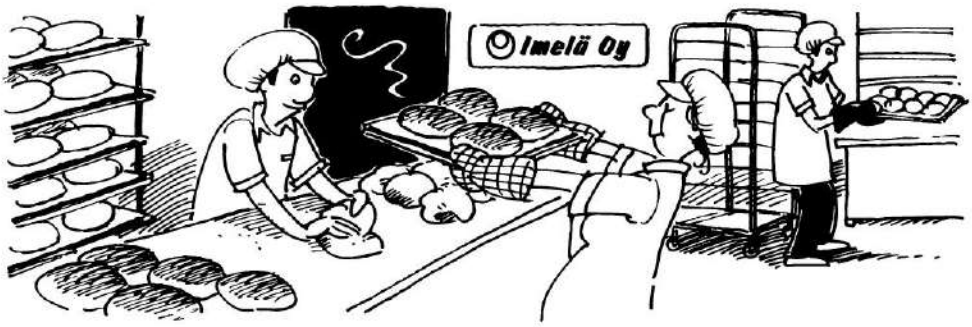

infinitiivi

1. Tehtaassa *valmistellaan* / *valmistetaan* / *valitetaan* suklaata ja keksejä sekä leivonnaisia. — *valmistaa*

2. Imelä Oy:n tuotteet ovat tunnettuja ja niihin *luovutaan* / *luotetaan* / *luvataan*. — _____

3. Suklaa sekoitetaan kattiloissa ja *mustataan / maustetaan / muistetaan* eri mauilla.

4. Samoja kattiloita ei *köytetä / käytetä / keitetä* pähkinäsuklaalle ja muille suklaille.

5. Suklaa *kaadutaan / kadutaan / kaadetaan* muotteihin.

6. Suklaata ei *toisteta / poisteta / paisteta* muoteista heti.

7. Jos muotteja ei *puuhata / pyhitetä / pyyhitä* hyvin, seuraava suklaatuote tarttuu muotteihin.

8. Taikinasta *muotoillaan / muovataan / muokataan* keksejä valtavilla koneilla.

9. Puolet kekseistä *väännetään / käännetään / äännetään* ympäri.

10. Keksit *työnnetään / tuotetaan / täytetään* minttu- tai vaniljatäytteellä.

11. Täytteen päälle *asennetaan / asetetaan / asutetaan* toinen keksi.

12. Yli jäänyttä keksitaikinaa ei *haukata / hakata / hukata*.

13. Leipomossa *työnnetään / tuotetaan / täytetään* päivittäin valtavasti leipää ja leivonnaisia.

14. Leipomotuotteita *pilataan / viilataan / tilataan* myös ravintoloihin.

Harjoitus 14. Valitse sopiva verbi laatikosta ja kirjoita lause.

janottaa	ärsyttää	itkettää	naurattaa		
jännittää	harmittaa	kiinnostaa	väsyttää		

1. Olga on lähdössä käymään vanhassa kotikaupungissaan Pietarissa Venäjällä. Tällä kertaa hän ei ota tytärtään Juliaa mukaan. 4-vuotias Julia ei haluaisi, että äiti lähtee. Julia on surullinen.

   Miltä Juliasta tuntuu?

   *Juliaa **itkettää**, koska hänen äitinsä lähtee matkalle.*

2. Pedro aikoi leipoa kakun, koska iltapäivällä Hannan vanhemmat olivat tulossa kylään. Pedro lähti kauppaan ostamaan kakkutarpeita. Kassalla hän kuitenkin huomasi, että oli unohtanut lompakon kotiin. "Voi ei!" Pedro puuskahti. Hänen täytyi lähteä hakemaan rahat kotoa.

   Miltä Pedrosta tuntui?

   _____

   _____

3. Kallen koulukaveri Teemu on yökylässä. Pojat pelaavat tietokonepelejä ja kuuntelevat musiikkia Kallen huoneessa. Kallen pikkusisko Emma tulee koko ajan poikien huoneeseen. Poikien mielestä Emma häiritsee heitä eivätkä he halua Emmaa mukaan.

   Miltä pojista tuntuu, kun Emma häiritsee heitä?

   _____

   _____

4. Lauri täyttää pian 40 vuotta. Hän toivoo syntymäpäivälahjaksi arkkitehtuuri- tai taidekirjoja. Hänen ammattinsa on arkkitehti, mutta hän harrastaa kaikenlaista kuvataidetta.

Miksi Lauri toivoo näitä lahjoja?

_____

_____

5. Hannan täytyy pitää esitelmä yliopistossa eräällä kurssilla. Vaikka hän on valmistautunut hyvin ja harjoitellut esitystään, hän ei voi olla rauhallinen ennen esitystä.

   Miltä Hannasta tuntuu?

   _____

   _____

6. Hannalla oli eilen todella pitkä päivä. Ensin hän opiskeli yliopistolla yhdeksästä neljään ja meni sitten vielä töihin koko illaksi. Hän tuli kotiin vasta iltakymmeneltä. Kotona Hanna ei jaksanut tehdä mitään, vaan meni suoraan nukkumaan.

   Mitä Hanna sanoi kotona Pedrolle?

   _____

   _____

7. Viime perjantaina Alex oli työkaverinsa Jarin kanssa katsomassa jääkiekko-ottelua. Ensimmäinen erä meni nopeasti. Kun erätauko alkoi, Alex ja Jari päättivät mennä ostamaan olutta.

   Miksi?

   _____

   _____

8. Kun peli jatkui, Alex ja Jari huomasivat, että vieressä istuvat miehet joivat lämmintä kaakaota. Se oli Alexista ja Jarista todella outoa ja he alkoivat hymyillä.

   Miltä Alexista ja Jarista tuntui?

   _____

   _____

Harjoitus 15. Nollapersoona.

A. voi, saa

1. Mitä kirjastossa ei saa tehdä?

Kirjastossa ei saa häiritä muita asiakkaita.

2. Mitä rannalla voi tehdä?

B. täytyy, ei tarvitse

1. Meidän täytyy tehdä kaikki kotitehtävät.

Kaikki kotitehtävät täytyy tehdä.

2. Teidän täytyy siivota ruoan jälkeen.

3. Sinun ei tarvitse imuroida tänään.

4. Meidän täytyy mennä nukkumaan nyt.

C. jos – niin

1. Jos ei osaisi lukea, *(niin) tarvitsisi usein toisten apua.* _____
2. Jos harjoittelee tarpeeksi, _____
3. Jos valvoo illalla myöhään, _____
4. Jos alkaisi sataa, _____

D. ärsyttää, naurattaa, inhottaa...

1. *Kyllä harmittaa*, että Suomi hävisi eilisen jääkiekko-ottelun!
2. _____, kun kaduilla on koirankakkaa.
3. _____, jos ei ole illalla mennyt ajoissa nukkumaan.
4. _____, kun hän kaatui banaaninkuoreen.

Harjoitus 16. Kysy parilta.

1. Väsyttääkö sinua joskus kurssilla tai luennolla?
2. Paleltaako sinua nyt vai onko sinulla sopivan lämmin?
3. Millainen taide kiinnostaa sinua eniten?
4. Jännittääkö sinua, jos esiinnyt esimerkiksi kurssilla?
5. Jos sinulla on huono päivä ja olet pahalla tuulella, mikä voi piristää sinua?
6. Mitä teet, jos olet teatterissa tai konsertissa ja sinua alkaa yskittää?
7. Onko viime viikolla tapahtunut jotakin, mikä raivostuttaa sinua?
8. Jos sinua harmittaa oma epäonnistumisesi jossakin asiassa, mitä teet?
9. Ärsyttääkö sinua juuri nyt jokin asia?

Harjoitus 17. Sovitaan tapaaminen!

klo	maanantai	tiistai	keskiviikko
8–9			
9–10			
10–11			
11–12			
12–13			
13–14			
14–15			
15–16			
16–17			
17–18			
18–19			
19–20			
20–21			

klo	torstai	perjantai	lauantai
8–9			
9–10			
10–11			
11–12			
12–13			
13–14			
14–15			sunnuntai
15–16			
16–17			
17–18			
18–19			
19–20			
20–21			

A. Kirjoita kalenteriin ensi viikon ohjelmasi suomeksi. Sen ei tarvitse olla totta!

B. Sovi parin kanssa seuraavat tapaamiset. Milloin teillä on yhteistä aikaa näille asioille? Katso s. 53.

- päivän retki jonnekin lähiseudulle

- suomen kurssin ryhmätyön tekeminen

- yhteinen lounas tai aamiainen

- elokuvailta

C. Myöhemmin huomaat, että jokin B-harjoituksen tapaamisajoista ei sovikaan sinulle. Soita ystävällesi ja peru tapaaminen. Sopikaa jokin toinen aika.

Harjoitus 18. **Katso messujen ohjelmaa ja kysy parilta, mihin aikaan jotakin tapahtuu. Pari vastaa.**
Käytä sivun 53 kellonaikailmauksia.

Muodin tuulet -kevätmessut

Ohjelma lauantaina 13. huhtikuuta

klo 9.00	Messut avataan.
klo 10.00	**Työpaja: *Tehdään pipo vanhasta villapaidasta!*** Tule ompelemaan oma pipo! Yhden pipon ompeleminen kestää noin 45 minuuttia. Osasto C34
klo 11.30	Muotibloggaaja **Stiina Upee** esittelee kevään lempiasunsa. Osasto C11
klo 12.00 alkaen	Muotibloggaaja Stiina Upee tapaa fanejaan. Osasto C11
klo 11–14	**Lounas.** Messukeskuksen ravintola Ständi, C-hallin 2. kerros.
klo 13	**Yleisökilpailun asut esitellään** B-hallin lavalla 1. kerroksessa. Asut ovat esillä B-hallissa klo 18:aan asti.
klo 15	**Esa Suurinen: *Muodin merkitys ihmiselämässä.*** Luento salissa C2.
klo 17 alkaen	Esa Suurinen jakaa nimikirjoituksia luennon jälkeen. Sali C2.
klo 18	Yleisökilpailun kilpailuliput täytyy palauttaa osastolle B45 viimeistään klo 18.
klo 19	**Yleisökilpailun voittaja arvotaan** B-hallin lavalla 1. kerroksessa.
klo 19	Ravintola Ständi suljetaan.
klo 18–19	**Merimikko Muotishow** päälavalla. C-halli, 1. kerros.
klo 20	Messut suljetaan.

Tervetuloa kevätmuodin maailmaan!

1. Mistä mihin messut ovat avoinna?
2. Mihin aikaan alkaa muotishow päälavalla?
3. Mitä messuilla voi tehdä ennen klo 12?
4. Mitä messuilla voi tehdä klo 17 jälkeen?
5. Mihin aikaan ravintola Ständissä tarjoillaan lounasta?
6. Mihin asti ravintola Ständi on avoinna?

7. Mihin aikaan muotiblogin kirjoittaja Stiina Upee on tavattavissa?
8. Mihin aikaan messuilla on Esa Suurisen luento?
9. Mihin aikaan Esa Suurinen jakaa nimikirjoituksia?
10. Mihin aikaan yleisökilpailun asut ovat esillä B-hallissa?
11. Mihin aikaan kilpailuliput täytyy palauttaa osastolle B45?
12. Mihin aikaan kilpailun voittaja arvotaan?

*Messut ovat avoinna aamuyhdeksä**stä** iltakahdeksa**an**.*

Harjoitus 19. **Kirjoita teksti, jossa on noin 150 sanaa.**

Mitä suuria juhlia sinun kotimaassasi on?

Kirjoita, miten sinun kotimaassasi juhlitaan esimerkiksi uutta vuotta, joulua tai jotakin muuta juhlaa.
Kirjoita passiivissa.

Harjoitus 20. Luetaan! **Oikein vai väärin?**

	OIKEIN	VÄÄRIN
1. 1990-luku oli Suomessa vaikeaa aikaa.	_____	_____
2. *Kauas pilvet karkaavat* menestyi melko huonosti.	_____	_____
3. Molemmat elokuvan päähenkilöt ovat työttömiä.	_____	_____
4. Elokuvan miespäähenkilö Lauri on tyypillinen suomalainen mies.	_____	_____
5. Elokuvaa ei esitetty Ranskassa.	_____	_____

Harjoitus 21. Luetaan! **Tee lauseita.**

1. yritys (mon.) – yrittää – säästää

Yritykset yrittivät säästää.

2. Suomi – olla – paljon – työtön

_____

3. elokuva – kertoo – työttömyys

_____

4. päähenkilö – menettää – työpaikka

_____

5. elämä – olla – vaikea

_____

6. elokuva – kuvata – tavallinen – suomalainen (mon.)

_____

Harjoitus 22. Luetaan!

Kirjoita tiedot jostakin elokuvasta, jonka olet nähnyt.

Elokuvan nimi

Ohjaaja

Valmistumisvuosi

Aihe

Päähenkilöt

Sivuhenkilöt

Tapahtumapaikka ja -aika

Juoni

Oma mielipiteeni elokuvasta

Harjoitus 23. Luetaan!

Kirjoita elokuva-arvostelu jostakin suomalaisesta tai omassa kotimaassasi tärkeästä elokuvasta.

Harjoitus 24. Luetaan!

Keskustele parin kanssa tai pienessä ryhmässä.

– Mitä suomalaisia elokuvia olet nähnyt?
– Mitä suomalaisia elokuvia haluaisit suositella muille? Miksi?
– Mitkä uudet suomalaiset elokuvat kiinnostavat sinua?
(Voitte katsoa internetistä, mitä elokuvia teattereissa nyt esitetään.)

– Millaisista elokuvista pidät?
(komedia / draama / toiminta / kauhu / romantiikka / scifi)
– Pidätkö 3D-elokuvista?
– Minkä elokuvan näit viimeksi?
– Mikä on huonoin elokuva, jonka olet nähnyt? Entä hauskin?

– Katsotko elokuvia internetistä tai dvd:ltä?
– Lainaatko elokuvia kirjastosta?
– Kuinka usein käyt elokuvissa?
– Mitä mieltä olet siitä, että Suomessa elokuvat tekstitetään?
– Dubataanko / tekstitetäänkö elokuvat omassa kotimaassasi?
– Mitä mieltä olet siitä, että ihmiset syövät elokuvakatsomossa karkkia ja popcornia?

3 Pedron kaksi kotimaata

- historia ja yhteiskunta
- maantieto ja nähtävyydet
- passiivin imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti
- transitiivi- ja intransitiiviverbejä
- sanatyyppi kansi
- Luetaan: Brasilia
- Puhekieli: ne menee

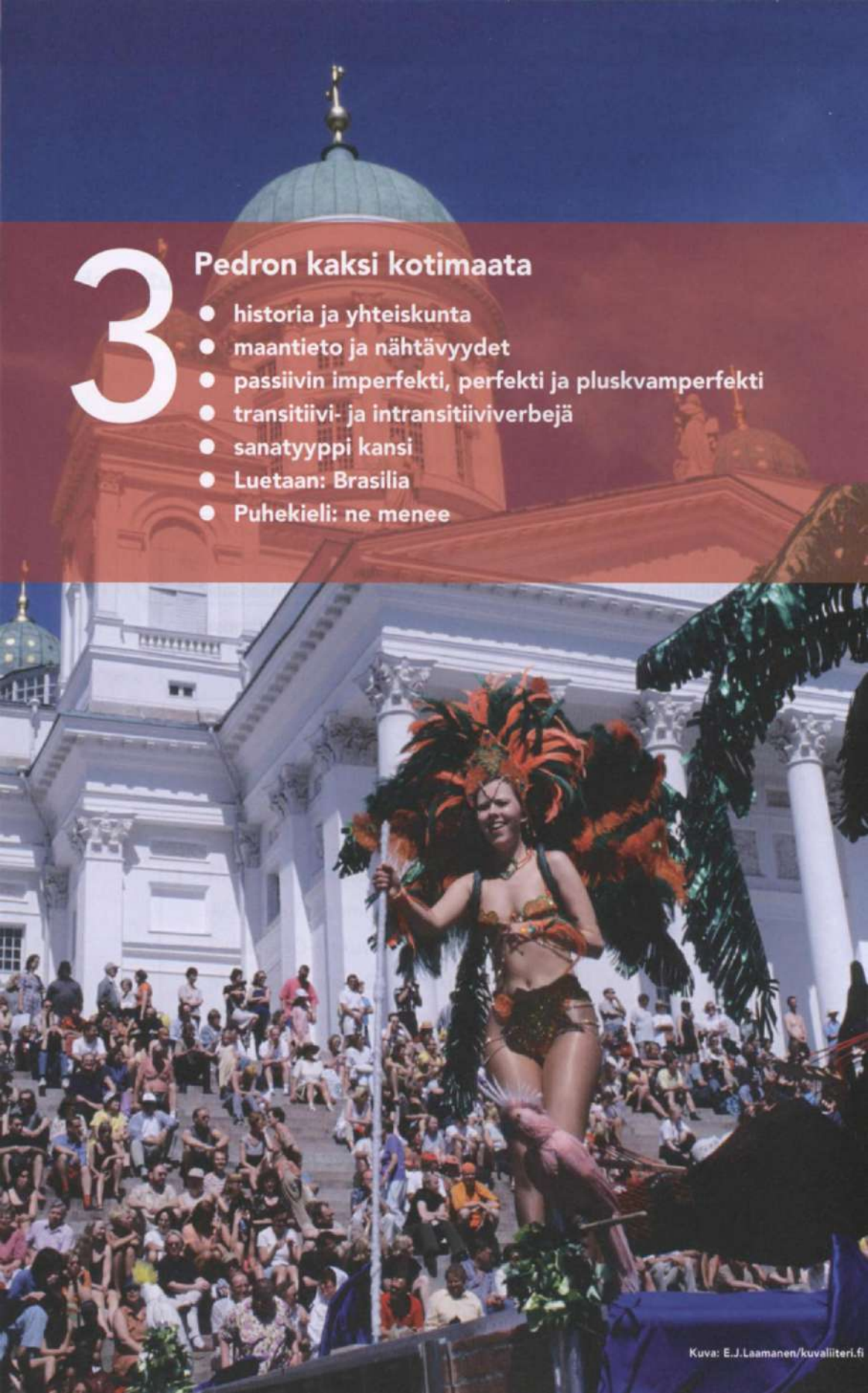

Kuva: E.J.Laamanen/kuvaliiteri.fi

Pedron kaksi kotimaata

Pedro: Hei Hanna, arvaa mitä, mä sain sähköpostia mun vanhasta koulusta Brasiliasta. Ne kysyi, et voisinks mä tulla sinne puhumaan. Ne haluaa, et mä kertoisin jotain Suomesta ja Suomen historiasta.

Hanna: Oho, vau! Kai sä suostuit?

Pedro: En mä oo vielä vastannu mitään. Luuleks sä et mä pystyisin siihen? Kyllähän mä Suomen nykyelämästä jotain tiedän, mut en mä mitään historiaa oo lukenu!

Hanna: Kyl sä siihen pystyt! Ota tosta vaikka mun vanha historiankirja ja kato siitä. Ja netistäkin löytyy vaikka mitä tietoa.

Pedro: Okei, no ehkä mä selviän. Anna ku mä katon sitä kirjaa vähän!

arvata (4)	_____	pystyä (1) + ILL	_____
sinne	_____	nykyelämä	_____
historia	_____	vaikka	_____
vau	_____	netti = internet	_____
kai	_____	vaikka mitä	_____
suostua (1)	_____	selvitä (4)	_____
ei mitään	_____		

Suomen historia

Suomea alettiin asuttaa kivikaudella noin 8 000 eaa., kun jääkausi oli loppunut. Rannikoille muutti vähitellen metsästäjiä ja kalastajia sekä idästä että etelästä. Noin 1 500 eaa. Suomessa aloitettiin maanviljely. Suomi oli pitkään harvaan asuttu alue, jolla ei ollut hallitsijaa.

1100-luvulla ruotsalaiset saapuivat lännestä Suomeen ja alkoi Ruotsin vallan aika. Suomi oli osa Ruotsia noin 700 vuotta. Suomen pääkaupunki oli Turku. Ruotsi-Suomessa käännyttiin kristinuskoon 1200-luvulla. Mikael Agricola toi 1500-luvulla Suomeen luterilaisen uskon ja kehitti myös suomen kirjakielen.

Ruotsin vallan aika päättyi 1809, kun Suomi liitettiin Venäjään. Vaikka Suomi oli osa Venäjää, Suomella oli oma hallinto ja omat lait. Helsingistä tuli pääkaupunki. Euroopassa vallitsi kansallisromanttinen aate, joka vaikutti myös Suomessa: suomen kieli, taide ja kulttuuri kehittyivät voimakkaasti. Myös Kalevalan runot kerättiin 1800-luvulla. Kalevala on Suomen kansalliseepos.

Vuonna 1917 Venäjällä oli vallankumous ja samana vuonna Suomi itsenäistyi. Suomessa alkoi kuitenkin sisällissota 1918. Vasta vuonna 1919 kirjoitettiin Suomen perustuslaki ja päätettiin, että Suomi on tasavalta.

Vuonna 1939–1940 käytiin Suomen ja Neuvostoliiton välillä talvisota ja sen jälkeen jatkosota 1941–1944. Rauhansopimuksessa sovittiin, että Suomi joutui luovuttamaan Neuvostoliitolle useita alueita ja maksamaan korkeat sotakorvaukset.

Sotien jälkeen elämä Suomessa oli köyhää. Ihmiset tekivät paljon töitä, koska maata rakennettiin uudelleen. Helsingissä pidettiin olympialaiset vuonna 1952, mikä oli Suomelle tärkeä kansainvälinen tapahtuma.

1960-luvulla monet muuttivat maalta kaupunkiin, mutta usein kaupungeissakaan ei riittänyt töitä kaikille. Siksi monet lähtivät ulkomaille, eniten Ruotsiin. Vähitellen Suomen talous ja yhteiskunta kehittyivät ja nykyisin Suomi on eurooppalainen hyvinvointivaltio. Suomi liittyi Euroopan unioniin 1995, ja euro otettiin käyttöön 2002.

asuttaa (1) _____
kivikausi _____
eaa. = ennen ajanlaskun alkua _____
jääkausi _____
rannikko _____
vähitellen _____
metsästäjä _____
kalastaja _____
maanviljely _____
pitkään _____
harvaan asuttu _____
alue _____
hallitsija _____
valta _____
osa _____
kääntyä (1) _____
kristinusko _____
luterilainen _____
usko _____
kehittää (1) _____
kirjakieli _____
päättyä (1) _____
liittää (1) _____
oma _____
hallinto _____
laki _____
vallita (5) _____
kansallisromanttinen _____
aate _____
vaikuttaa (1) _____
kehittyä (1) _____
voimakas _____
Kalevala _____
runo _____

kerätä (4) _____
kansalliseepos _____
vallankumous _____
itsenäistyä (1) _____
sisällissota _____
perustuslaki _____
päättää (1) _____
tasavalta _____
käydä (2) sotaa _____
G + välillä _____
talvisota _____
jatkosota _____
rauhansopimus _____
sopia (1) _____
joutua (1) + maan/mään _____
luovuttaa (1) _____
Neuvostoliitto _____
usea _____
sotakorvaus _____
uudelleen _____
pitää (1) _____
olympialaiset _____
kansainvälinen _____
moni _____
riittää (1) _____
eniten _____
talous _____
yhteiskunta _____
nykyisin _____
hyvinvointivaltio _____
liittyä (1) + ILL _____
Euroopan unioni = EU _____
ottaa (1) käyttöön _____

1939–40

1941–44

1952

1960

1995

2002

Yhteiskunta ja politiikka

laki
perustuslaki
hallinto
tasavalta
kuningaskunta

politiikka
ulkopolitiikka
sisäpolitiikka
poliitikko
puolue
vaalit
valita (5)
äänestää (1)
ääni
äänioikeus

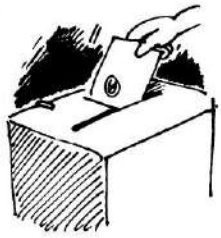

hallitsija, valtionpäämies
presidentti
kuningas, kuningatar
hallitus
ministeri
pääministeri
eduskunta
kansanedustaja

valtio
kunta
yhteiskunta
julkiset palvelut

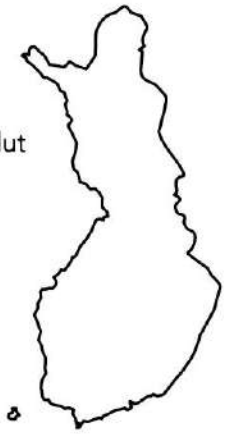

kansalainen
asukas
väestö

kansallinen
kansainvälinen

PASSIIVIN IMPERFEKTI

Tiesitkö, että Helsinki **perustettiin** 1550?

Tiesin.
Mutta tiesitkö sinä, että Helsingissä **järjestettiin** olympialaiset 1952?

Verbityyppi 1

***minä*-vartalo** + **ttiin / ttu/tty**

minä puhu-n
puhu**ttiin**
ei puhu**ttu**

minä kysy-n
kysy**ttiin**
ei kysy**tty**

minä ota-n
ote**ttiin**
ei ote**ttu**

minä kirjoita-n
kirjoite**ttiin**
ei kirjoite**ttu**

a, ä → e

Verbityyppi 2 ja 3

infinitiivin vartalo + **tiin / tu/ty**

juo-da (2)
juo**tiin**
ei juo**tu**

kävel-lä (3)
kävel**tiin**
ei kävel**ty**

Verbityyppi 4, 5 ja 6

infinitiivin vartalo + **ttiin / ttu/tty**

tava-ta (4)
tava**ttiin**
ei tava**ttu**

tarvi-ta (5)
tarvi**ttiin**
ei tarvi**ttu**

vaie-ta (6)
vaie**ttiin**
ei vaie**ttu**

PASSIIVIN PERFEKTI

on / **ei ole**	+	**tu/ty** tai **ttu/tty**	on syöty ei ole syöty

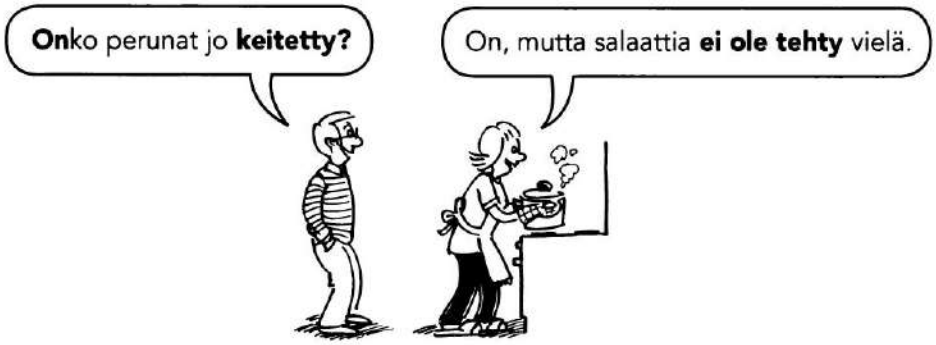

PASSIIVIN PLUSKVAMPERFEKTI

oli / **ei ollut**	+	**tu/ty** tai **ttu/tty**	oli syöty ei ollut syöty

TRANSITIIVIVERBIT

Verbi + objekti

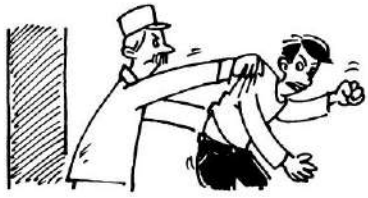

poistaa
Vartija poisti miehen junasta asemalla.

aloittaa
Orkesteri aloittaa konsertin Finlandia-hymnillä.

kasvattaa
Maanviljelijä kasvattaa maissia.

kääntää
Minä käännän auton rattia vasemmalle.

lopettaa
Puheenjohtaja lopetti kokouksen.

päästää
Opettaja päästi lapset kahdelta kotiin.

päättää
Me päätämme kiertoajelun hotellille.

siirtää
Voimmeko siirtää tapaamisen ensi viikolle?

INTRANSITIIVIVERBIT

Ei objektia

poistua
Mies poistui junasta asemalla.

alkaa
Konsertti alkaa klo 19.

kasvaa
Maissi kasvaa nopeasti.

kääntyä
Tie kääntyy vasemmalle.

loppua
Kokous loppui klo 16.15.

päästä
Lapset pääsivät tänään kahdelta kotiin.

päättyä
Kiertoajelu päättyy hotellille.

siirtyä
Tapaaminen siirtyy ensi viikolle.

SANATYYPIT

	kansi
N	kan**si**
P	kantta
V	**kanne-**
GEN	kannen
ILL	ka**nt**een
INE	kannessa
ELA	kannesta
ALL	kannelle
ADE	kannella
ABL	kannelta
MON	kannet
MON V	kansi-

Muita kansi-sanoja: kynsi, länsi, varsi, virsi…

Brasilia

Brasilia on Etelä-Amerikan suurin ja maailman viidenneksi suurin valtio sekä pinta-alaltaan että asukasluvultaan. Brasilian pääkaupunki on Brasília, mutta suurimmat kaupungit ovat São Paulo ja Rio de Janeiro. Brasilia on suosittu matkailukohde Latinalaisessa Amerikassa. Matkailijat saavat Brasiliassa nauttia upeista hiekkarannoista, juhlista, luonnosta ja erityisesti ihmisten vieraanvaraisuudesta.

Brasilian alueella on asunut intiaaneja ennen eurooppalaisten tuloa jopa 30 000 vuoden ajan. 1500-luvun alussa portugalilaiset ottivat Brasilian siirtomaakseen. Maa itsenäistyi vuonna 1822.

Amazonin sademetsä on maailman suurin yhtenäinen metsäalue. Koko maailman trooppisista metsistä 34 % sijaitsee Brasiliassa. Sademetsän läpi virtaa maailman pisin joki Amazon.

Maa jakaantuu rikkaaseen etelään ja köyhään pohjoiseen. Brasiliassa puhutaan portugalia, ja enemmistö brasilialaisista kuuluu katoliseen kirkkoon. Samba ja capoeira ovat levinneet maailmalle Brasiliasta, monet tunnetut jalkapalloilijat ovat kotoisin sieltä ja Rio de Janeiron karnevaalit tunnetaan lähes kaikkialla.

Sanasto

maailma _____
viides _____
valtio _____
pinta-ala _____
asukasluku _____
suosittu _____
matkailukohde _____
matkailija _____
nauttia (1) + sta/stä _____
_____

upea _____
hiekkaranta _____
luonto _____
erityisesti _____
vieraanvaraisuus _____
_____

intiaani _____
tulo _____
jopa _____
G + ajan _____
siirtomaa _____
sademetsä _____
yhtenäinen _____
trooppinen _____
sijaita (5) _____
G + läpi _____
virrata (4) _____
jakaantua (1) _____
enemmistö _____
kuulua (1) + ILL _____
katolinen _____
levitä (4) _____
tunnettu _____
karnevaalit _____
lähes _____
kaikkialla _____

NE MENEE

Puhekieli	Kirjakieli
ne on	he ovat
ne syö	he syövät
ne menee	he menevät
ne pelaa	he pelaavat

Harjoitus 1. **Lue teksti *Suomen historia* ja vastaa kysymyksiin.**

1. Milloin ensimmäiset asukkaat tulivat Suomeen? _____

2. Mikä oli Suomen ensimmäinen pääkaupunki? _____

3. Kuka kehitti suomen kirjakielen? Mitä muuta hän teki? _____

_____

4. Mihin maahan Suomi kuului 1809–1917? _____

5. Miten kansallisromantiikka näkyi Suomessa 1800-luvulla? _____

_____

6. Mikä on Kalevala? _____

7. Miksi vuosi 1917 on Suomelle erityisen tärkeä? _____

_____

8. Mitkä sodat käytiin Suomessa 1939–1944? _____

_____

9. Mitä Suomen täytyi tehdä, kun sota päättyi? _____

_____

10. Miksi Suomessa oli köyhää? _____

_____

11. Miksi Suomesta muutettiin Ruotsiin 1960-luvulla? _____

_____

12. Mihin kansainväliseen yhteisöön Suomi liittyi 1995? _____

13. Mikä on Suomen valuutta nyt? Tiedätkö, mikä se oli sitä ennen? _____

_____

Harjoitus 2. Valitse oikea sana.

aate	itsenäistyä	hallitsija	sisällissota	
äänestää	kansainvälinen	valtio	alue	laki

1. Kuningas, keisari, presidentti ja kuningatar ovat ___*hallitsijoita*___.
2. _____ on sota, jota käydään yhden maan sisällä.
3. Lappi, Karjala, Häme ja Savo ovat _____ Suomessa.
4. Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti ja Suomi ovat _____ Pohjois-Euroopassa.
5. _____ määritellään, mitä jossakin maassa saa ja ei saa tehdä.
6. Kun uusi valtio syntyy, maa _____.
7. Tapahtumat, joissa on monta maata mukana, ovat _____.
8. _____ tarkoittaa ajattelutapaa tai ideologiaa.
9. Kun valitaan uusi presidentti, kansalaiset _____ vaaleissa.

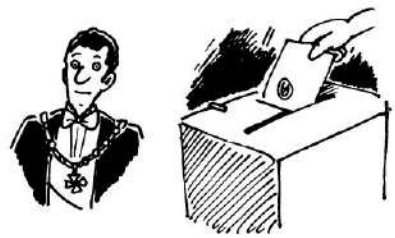

Harjoitus 3.

A. Kuuntele ja kirjoita numerot.

Suomi

Pinta-ala: _____ km²

Metsää: _____ % pinta-alasta

Järviä: _____

Asukasluku: _____ asukasta

Ulkomaiden kansalaisia: _____ henkilöä

Suomenkielisiä: _____ % väestöstä

Ruotsinkielisiä: _____ % väestöstä

Helsinki perustettiin: _____

Helsingistä pääkaupunki: _____

Helsingin asukasluku: _____ asukasta

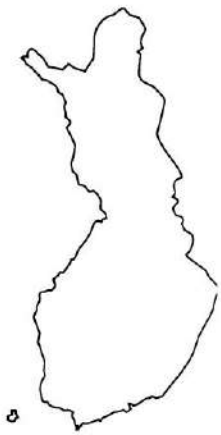

Tarkista parin kanssa. Lue numerot ääneen. Tee kysymyksiä!

B. Kuuntele ja kirjoita sanat.

1. Suomi on demokraattinen _____, jota johtaa _____.
2. _____ järjestetään joka _____ vuosi.
3. _____ on monta ministeriä ja sitä johtaa _____.
4. Suomen parlamentti on _____, jossa on 200 _____.
5. Kansanedustajat valitaan _____ joka neljäs vuosi.
6. Eduskunnassa säädetään _____.

Harjoitus 4. Kirjoita positiivinen ja negatiivinen passiivin imperfekti.

1. järjestää *järjestettiin, ei järjestetty*
2. pitää _____
3. avata _____
4. alkaa _____
5. nousta _____
6. myydä _____
7. opiskella _____
8. häiritä _____
9. esittää _____
10. valita _____
11. saada _____
12. pelätä _____

Harjoitus 5. Kirjoita passiivin imperfekti.

1. Jääkauden jälkeen Suomen alueella metsästettiin ja *kalastettiin* (KALASTAA) mutta ei vielä viljelty maata.
2. Kristinusko _____ (TUODA) Suomeen Ruotsista.
3. 1800-luvulla _____ (AJATELLA) kansallisromanttisesti.
4. Kalevalan runot _____ (KERÄTÄ) Karjalasta.
5. Vuonna 1809 Suomi _____ (LIITTÄÄ) Venäjään.
6. Pääkaupungiksi _____ (VAIHTAA) Helsinki vuonna 1812.
7. Perustuslaissa _____ (PÄÄTTÄÄ), että Suomi on tasavalta.
8. Sotien jälkeen _____ (TEHDÄ) töitä ahkerasti, kun maata _____ (RAKENTAA) uudelleen.
9. Olympialaiset _____ (JÄRJESTÄÄ) Helsingissä vuonna 1952.

Harjoitus 6.

A. Yhdistä sanat.

1. kirjoittaa	G	A.	kaupunkiin
2. kehittää		B.	Venäjään
3. liittää		C.	olympialaiset
4. muuttaa		D.	kirjakieli
5. ottaa käyttöön		E.	sotaa
6. käydä		F.	euro
7. pitää		**G.**	**perustuslaki**

B. Käytä A-kohdan sanoja ja kirjoita lauseita. Lisää vähintään kaksi sanaa.

1. *Suomen **perustuslaki kirjoitettiin** vuonna 1919.*

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Harjoitus 7. **Isoäiti kertoo nuoruudestaan. Mitä ennen ei tehty? Kirjoita negatiivinen passiivin imperfekti.**

syödä hedelmiä joka päivä
pelata tietokoneella
matkustaa ulkomaille
osata monia vieraita kieliä
ajaa autolla joka paikkaan
opiskella niin paljon kuin nykyään

Minun nuoruudessani...

1. *ei syöty hedelmiä joka päivä.*
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Keksi vielä 2 asiaa itse.

7. _____
_____
8. _____
_____

Harjoitus 8.

Mitä te teitte viikonloppuna? Kysy parilta. Pari vastaa ensimmäiseen kysymykseen positiivisesti ja toiseen negatiivisesti. Vaihtakaa rooleja. Käyttäkää puhekielen me-persoonaa (*me mennään*).

Malli:
olla kotona – pestä pyykkiä

1. käydä baarissa – laulaa karaokea
2. lähteä kylpylään – uida paljon
3. siivota koko asunto – pestä ikkunat
4. matkustaa Pietariin – syödä venäläistä ruokaa
5. laiskotella – lämmittää sauna
6. mennä lenkille – juosta kovaa
7. katsoa tv:tä – tehdä jotakin muuta
8. olla laivaristeilyllä – ostaa karkkia

Harjoitus 9. **Katso kuvaa ja kerro, mitä on tehty ja mitä ei ole tehty.**

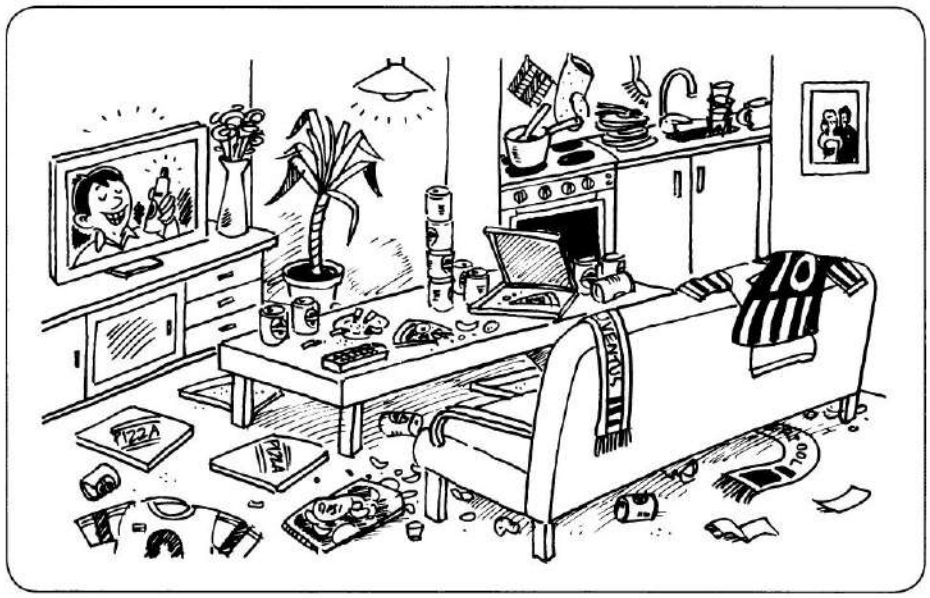

Mitä on tehty?

juhlia
viettää iltaa
katsoa jalkapallo-ottelua
syödä pizzaa
juoda olutta
polttaa tupakkaa
häiritä naapureita

Mitä ei ole tehty?

siivota
tiskata astioita
viedä roskia roskikseen
tuulettaa
sulkea televisio
muistaa sammuttaa valot
panna vaatteet kaappiin

Harjoitus 10. **Kirjoita passiivin preesens (*tehdään*) tai perfekti (*on tehty*).**

Ja nyt, Pedro, 1. ___*siivotaan*___ (SIIVOTA)!

Ihan ensimmäiseksi 2. _____ (KERÄTÄ) kaikki roskat lattialta.

Kun roskat 3. _____ (KERÄTÄ) ja 4. _____

(VIEDÄ) ulos, 5. _____ (IMUROIDA) olohuone.

Pöytä pitää myös pyyhkiä! Kun se 6. _____ (PYYHKIÄ),

7. _____ (VOIDA) siirtyä keittiöön. Sitten kun keittiö

8. _____ (SIIVOTA) ja astiat 9. _____

(TISKATA), 10. _____ (LÄHTEÄ) kauppaan. Ja kun

11. _____ (KÄYDÄ) kaupassa, 12. _____

(TEHDÄ) jotain hyvää ruokaa ja 13. _____ (MENNÄ) sitten

vaikka ulos kävelemään. Mitäs sanot?

Harjoitus 11. **Kirjoita passiivin pluskvamperfekti.**

– Millaista siellä kyläfestivaaleilla oli?

– Aivan mahtavaa! Ohjelmaa 1. ___*oli järjestetty*___ (JÄRJESTÄÄ) todella runsaasti!

Lava 2. _____ (RAKENTAA) lähelle rantaa ja sen

eteen 3. _____ (KANTAA) kaikki kyläkoulun tuolit.

Myös koulun pöydät 4. _____ (OTTAA KÄYTTÖÖN)

ja tuotu kahvilaan. Kahvilan pöydille 5. _____ (KERÄTÄ)

kukkia. Huonoa säätä 6. _____ _____ kuitenkaan _____

(AJATELLA, neg.), vaikka kaikki tapahtui ulkona. Jos olisi satanut, kaikki olisivat kastuneet.

Onneksi sää kuitenkin oli hieno koko viikonlopun.

Ohjelmaa 7. _____ (HARJOITELLA) koko kevät ja

bändit 8. _____ (VALITA) huolellisesti. Lapsiakaan

9. _____ (UNOHTAA, neg.), vaan heille

10. _____ (TILATA) karuselli, joka oli lavan toisella

puolella. Festivaalin viimeinen bändi Positive oli tehnyt festivaaleille uuden laulun, jota

11. _____ (ESITTÄÄ, neg.) koskaan

aikaisemmin. Kun se 12. _____ (KUULLA), kaikki

toivoivat, että Positive pääsisi festivaaleille esiintymään myös ensi vuonna.

Harjoitus 12. **Lue ensin teksti. Muuta sitten tekstin lihavoidut verbit passiiviin. Muista myös objekti ja aikamuoto. Alleviivattu sana tulee ennen passiiviverbiä.**

Löysimme uuden asunnon maaliskuun alussa. Kun **olimme allekirjoittaneet** uuden asunnon vuokrasopimuksen, aloimme suunnitella muuttoa. Tietysti **tarvitsimme** pakettiauton. Kun **olimme varanneet** pakettiauton autovuokraamosta, soitimme ystävillemme ja pyysimme heitä auttamaan muutossa. **Emme voineet** järjestää muuttoa pääsiäisenä, koska kukaan ei päässyt auttamaan silloin. Siksi **siirsimme** muuttoa viikolla eteenpäin.

Pakkasimme muuttolaatikot viikkoa ennen muuttoa. **Emme** kuitenkaan **pakanneet** ihan kaikkia tavaroita, sillä osaa niistä emme halunneet ottaa mukaan. Esimerkiksi pesukoneen **jätimme** vanhaan asuntoon ja keittiön pöytääkään **emme ottaneet** mukaan, vaan **veimme** sen mökille.

Muuttopäivänä **kannoimme** tavarat pakettiautoon. **Ajoimme** matkan kolme kertaa. Kun **olimme siirtäneet** kaikki tavarat uuteen asuntoon, kaikki olivat väsyneitä ja nälkäisiä. Tilasimme pizzat. Sitten huomasimme, että **emme olleet tyhjentäneet** kellarikomeroa. Siksi lähdimme vielä hakemaan loput tavarat.

Nyt on ilta. On ihanaa olla uudessa kodissa, vaikka **emme ole** vielä **purkaneet** muuttolaatikoita. Huomenna **maalaamme** vielä eteisen seinän. Sen jälkeen voimme purkaa muuttolaatikot. Kun **olemme järjestäneet** koko asunnon, olemme varmasti oikein iloisia. Sitten **pidämme** tupaantuliaiset.

1. Kun **olimme allekirjoittaneet** uuden asunnon vuokrasopimuksen,...

   *Kun uuden asunnon vuokrasopimus **oli allekirjoitettu**,...*

2. Tietysti **tarvitsimme** pakettiauton.

   *Tietysti **tarvittiin** pakettiauto.*

3. Kun **olimme varanneet** pakettiauton autovuokraamosta,...

4. **Emme voineet** järjestää muuttoa pääsiäisenä,...

5. Siksi **siirsimme** muuttoa viikolla eteenpäin.

6. **Emme** kuitenkaan **pakanneet** ihan kaikkia tavaroita,...

7. Esimerkiksi pesukoneen **jätimme** vanhaan asuntoon.

8. Keittiön pöytääkään **emme ottaneet** mukaan.

9. **Veimme** sen mökille.

10. Muuttopäivänä **kannoimme** tavarat pakettiautoon.

11. **Ajoimme** matkan kolme kertaa.

12. Kun **olimme siirtäneet** kaikki tavarat uuteen asuntoon,...

13. **Emme olleet tyhjentäneet** kellarikomeroa.

14. ...vaikka **emme ole** vielä **purkaneet** muuttolaatikoita.

15. Huomenna **maalaamme** vielä eteisen seinän.

16. Kun **olemme järjestäneet** koko asunnon,...

17. Sitten **pidämme** tupaantuliaiset.

Harjoitus 13. Transitiivi- ja intransitiiviverbit. Valitse oikea verbi.

1. **kasvattaa – kasvaa**

Kesällä ruoho ___*kasvaa*___ nopeasti.

2. **päättää – päättyä**

Kaupunkifestivaalit _____ ensi sunnuntaina.

3. **poistaa – poistua**

Hammaslääkäri _____ minulta huomenna hampaan.

4. **lopettaa – loppua**

Kurssi _____ klo 18.00.

5. **siirtää – siirtyä**

Haluaisin _____ pöydän ikkunan eteen, jotta huoneessa olisi lisää tilaa.

6. **kääntää – kääntyä**

Oletko jo lukenut tämän sivun? Voinko jo _____ sivua?

7. **päästää – päästä**

Äiti ei _____ 5-vuotiasta Elliä yksin pihalle leikkimään.

8. **aloittaa – alkaa**

Uusi työntekijä _____ työt ensi viikolla.

Harjoitus 14. Kirjoita intransitiivilause. Kirjoita molemmat verbit laatikkoon.

1. Karin ja Max aloittavat **uuden kielikurssin** elokuussa.

Uusi kielikurssi alkaa elokuussa.

aloittaa

alkaa

2. Kuoro päättää **konsertin** aina *Maamme*-lauluun.

3. Valmentaja lopetti **uimaharjoitukset** klo 20.00.

4. Tätini kasvattaa kesäisin **tomaatteja** parvekkeella.

5. Helena päästi **koiran** juoksemaan metsässä vapaasti.

6. Äiti kääntää **vauvan** vatsalleen.

7. Pomo on siirtänyt **kokouksen** ensi viikolle.

8. Vartija poisti **alle 18-vuotiaat nuoret** festivaalien ravintola-alueelta.

Harjoitus 15. **Sanatyyppi *kansi*. Kirjoita sanat.**

A.

N	kansi	länsi	varsi
P	kantta	_____	_____
V	kanne-		
INE	kannessa	_____	_____
ILL	kanteen	_____	_____

B.

1. Suomessa koulujen kevätjuhlissa lauletaan aina *Suvivirsi*.

   Pidän _____ (VIRSI) kauniista melodiasta todella paljon.

2. Tämä kukka on ruusu. Ruusun pitkässä _____ (VARSI) on lehtiä ja piikkejä. Kukka tuoksuu hyvältä.

3. "Oho! Onpa sinulla pitkät punaiset _____ (KYNSI)!"

4. Kokki nosti kattilan _____ (KANSI) ja katsoi, oliko kastike jo valmista

5. Monet suomalaiset käyvät vain harvoin kirkossa, mutta osaavat kuitenkin laulaa monta _____ (JOULUVIRSI) ulkoa.

6. Satoi ja tuuli. Seisoimme laivan märällä _____ (KANSI), katsoimme _____ (LÄNSI) ja odotimme, että pian näemme sataman.

7. Kun tuulee _____ (LÄNSI), tuon tehtaan savu tulee tännepäin.

Harjoitus 16.

A. **Lue esitteen teksti.**

TURKU

Turku on Suomen vanhin kaupunki ja maamme entinen pääkaupunki. Kaupungin mielenkiintoiseen historiaan voi tutustua Turun linnassa. Kannattaa käydä myös Luostarinmäen käsityöläismuseossa ja tuomiokirkossa.

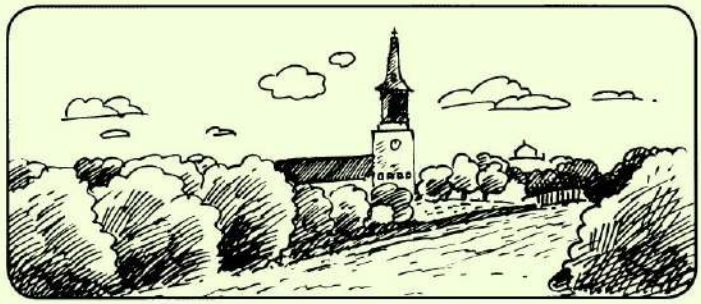

Keskiajalla rakennettu Turun tuomiokirkko sijaitsee Aurajoen rannalla.

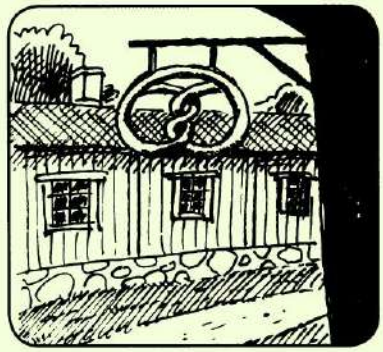

Kävelymatkan päässä kirkosta on Luostarinmäen käsityöläismuseo, jossa on mahdollista nähdä, miten entisajan käsityöläiset asuivat ja työskentelivät. Luostarinmäellä järjestetään kesäisin mm. kansantanssiesityksiä.

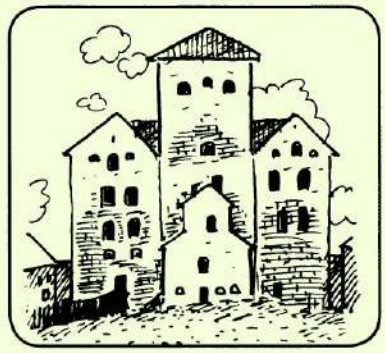

Kolmas tärkeä nähtävyys on Turun linna, jota alettiin rakentaa 1200-luvulla. Linnan sijainti oli Ruotsi-Suomen aikaan strategisesti tärkeä, ja sen menneisyys liittyy kiinteästi koko maan historiaan.

B. **Istut turistibussissa Turun kauppatorilla. Kuuntele opastus ja merkitse karttaan numeroilla, missä rakennukset ovat.**

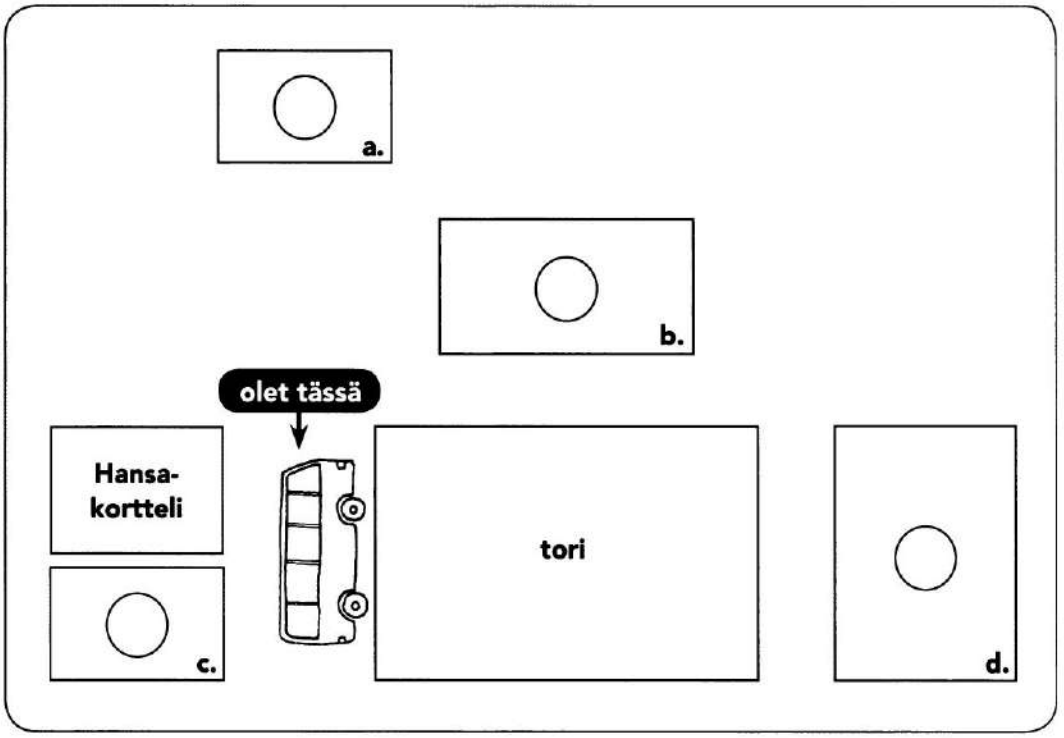

1. Turun ortodoksinen kirkko 2. Tavaratalo Wiklund
3. Turun Ruotsalainen teatteri 4. Turun taidemuseo

C. **Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.**

1. Perustettiinko Turun kaupunki 1200- vai 1800-luvulla? _____
2. Milloin Suomi liitettiin Venäjään? _____
3. Minä vuonna Turku paloi? _____
4. Milloin Turun tuomiokirkko otettiin käyttöön? _____

D. **Kuuntele vielä kerran B ja C ja vastaa kysymyksiin.**

1. Mihin nähtävyyksiin kiertoajelulla tutustutaan?

_____

2. Kuinka kauan kiertoajelu kestää?

_____

3. Mitä Turun kauppatorilla voi tehdä?

_____

4. Minkä rakennuksen arkkitehti C.L. Engel on suunnitellut Turussa?

_____

5. Mihin maahan Suomi kuului, kun Turku oli pääkaupunki?

_____

6. Milloin matka jatkuu?

_____

Harjoitus 17.

Kuuntele, kun Pedro kertoo kotimaansa pääkaupungista.

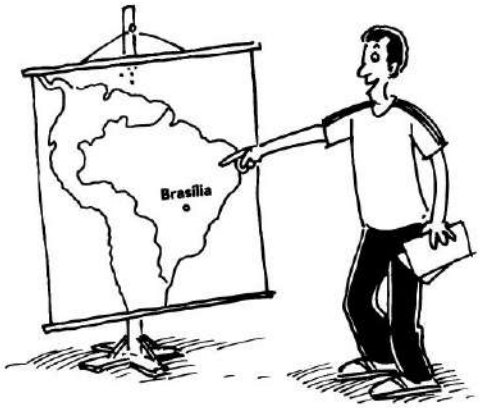

Oikein vai väärin?

	OIKEIN	VÄÄRIN
1. Brasília rakennettiin 49 kuukaudessa.	_____	_____
2. Kaupungin on suunnitellut kuuluisa arkkitehti Le Corbusier.	_____	_____
3. Brasíliasta tuli pääkaupunki vuonna 1950.	_____	_____
4. Pedro ei pidä kaupungista, koska sen arkkitehtuuri on niin modernia.	_____	_____
5. Pedrosta on hauska kävellä monia tunteja kaupungilla.	_____	_____
6. Pedro haluaa aina käydä katedraalissa, kun hän on kaupungissa.	_____	_____
7. Katedraalissa on usein kuuma.	_____	_____

Harjoitus 18.

Etsi tietoja jostakin suomalaisesta kaupungista tai nähtävyydestä. Esittele muille.

Harjoitus 19. Luetaan! **Kirjoita sanat.**

Brasilia on Etelä-Amerikan suurin 1. ___*valtio*___. Brasilia on suosittu

2. _____kohde. Matkailijat saavat Brasiliassa nauttia upeista

3. _____, juhlista, luonnosta ja erityisesti ihmisten

4. _____.

Brasilian 5. _____ on asunut intiaaneja ennen eurooppalaisten tuloa jopa 30 000 vuoden ajan. 1500-luvun alussa portugalilaiset ottivat Brasilian

6. _____. Maa 7. _____

vuonna 1822.

Amazonin 8. _____ on maailman suurin yhtenäinen metsäalue. Koko maailman trooppisista metsistä 34 % 9. _____ Brasiliassa. Sademetsän läpi virtaa maailman pisin 10. _____ Amazon.

Maa jakaantuu 11. _____ etelään ja 12. _____ pohjoiseen. Brasiliassa puhutaan 13. _____, ja enemmistö brasilialaisista 14. _____ katoliseen kirkkoon. Monet

15. _____ jalkapalloilijat ovat kotoisin sieltä, ja Rio de Janeiron karnevaalit tunnetaan lähes 16. _____.

Harjoitus 20. Luetaan! **Keskustele parin kanssa.**

1. Mikä on kotimaasi suurin kaupunki?
   Onko se pienempi, samankokoinen
   vai suurempi kuin Helsinki?

2. Mikä on kotimaasi pisin joki ja suurin järvi?
   Entä korkein vuori?
   Mikä on sinun mielestäsi kaunein paikka?
   Millainen luonto kotimaassasi on?

3. Kerro muutama tärkeä asia maasi historiasta!

4. Mikä urheilulaji on kotimaassasi suosittu?

5. Mistä asioista kotimaasi tunnetaan?
   Mikä on sinusta siellä parasta?

Harjoitus 21. Luetaan! **Tee esitelmä tai kirjoita teksti. Valitse yksi aihe.**

1. Kotimaani
2. Kotimaani pääkaupunki
3. Kotipaikkani
4. Lempipaikkani kotimaassani

Harjoitus 22. Puhekieli

A. Sano puhekielellä.

1. **He menevät** lomalla Ranskaan, mutta **me olemme** Suomessa.

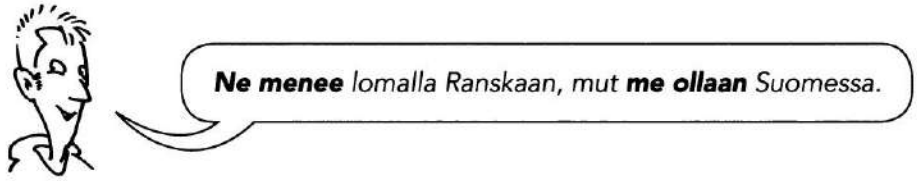

2. **He lentävät** Ranskaan lentokoneella, mutta **me matkustamme** Lappiin junalla.
3. **He asuvat** hienossa hotellissa, mutta **me nukumme** teltassa.
4. **He nukkuvat** aamulla myöhään, mutta **me heräämme** aikaisin.
5. **He syövät** aamulla leipää ja marmeladia, mutta **me keitämme** puuroa.
6. **He tapaavat** uusia ihmisiä, mutta **me olemme** luonnon rauhassa.
7. **He juovat** illalla viiniä ravintolassa, mutta **me juomme** iltateetä ulkona.
8. **He tykkäävät** kahviloissa istumisesta, mutta **me nautimme** enemmän liikunnasta.
9. **He tutustuvat** museoihin, mutta **me kävelemme** joka päivä noin 20 kilometriä.

B. Keskustele parin kanssa. Kumpi loma on sinusta kiinnostavampi? Miksi?

4 Rakas Pedro

- kirjeet ja sähköpostit
- milloin? kuinka kauan?
- imperatiivi: te-persoona
- passiivin konditionaali
- Luetaan: Sähköposti virastoon
- Puhekieli: persoonapronominit

Rakas Pedro

Rakas Pedro!

Saat nyt oikein perinteisen kirjeen, koska halusin samalla lähettää sun äidille pienen paketin. Miten siellä menee?

Täällä on kaikki ihan hyvin. Viime viikonloppuna me oltiin mökkireissulla opiskelukavereiden kanssa. Alexkin oli mukana ja yks Milla, josta taitaa tulla Alexin uusi tyttöystävä. Se Milla vaikutti tosi mukavalta, ja Alex näytti aika ihastuneelta. Mulle muistui siitä mieleen, miten mä kolme vuotta sitten tapasin sut, ja sit mulle tuli kamala ikävä sua. Aloin jo laskea päiviä: sä olet ollut poissa jo melkein kuukauden, eikä me tavata vielä kahteen viikkoon. Kun sä kahen viikon kuluttua palaat, oon taatusti lentokentällä ajoissa vastassa!

Oletko muuten jo tavannut sun serkut? Älkää unohtako ottaa yhteistä kuvaa teistä! Olis hauska antaa se teidän isoäidille, ja musta olis kiva nähdä kuva niistäkin serkuista, jotka eivät viime kesänä päässeet meidän häihin.

Nauttikaa toistenne seurasta siellä! Mä odotan täällä…

Hannasi

P.S. Kerro sun äidille paljon terveisiä! Jos ehditte, menkää käymään markkinoilla ja ostakaa meidän mökille uusi riippumatto.

P.P.S. Mulla on sulle uutisia, kun sä palaat.

Hanna kulta!

Lähetä Liitä Osoitteet Tallenna

Vastaanottaja: hanna.lahtinen@sposti.fi

Aihe: Hanna kulta!

Hanna kulta!

Olipa hauskaa saada ihan oikea kirje – vaikka mä vastaankin itse näin sähköpostitse. Mullakin on ikävä sua, mutta on myös hyvä olla taas täällä Brasiliassa. Mitä jos tultaisiin tänne yhdessä jo jouluna? Mun serkku Bruno menee tammikuun alussa naimisiin, ja me päästäisiin silloin häihinkin. Silloin voitaisiin ottaa sellainen serkkukuva, jossa puolisotkin olisivat mukana! Mut hyvä, että muistutit kuvan ottamisesta, muuten olisin voinut unohtaa koko asian.

Äiti lähettää lämpimiä terveisiä ja kiittää hienosta lahjasta. Äiti oli ihan myyty – miten sä muistit sen lempivärinkin? Äiti muuten pitää sua suurena sankarina, koska se luulee, että sä olet opettanut mut kokkaamaan... Se on kai kokonaan unohtanut, että mä asuin kaksi vuotta yksin, ennen kuin tapasin sut. Ennen äiti usein sanoi, että älkää päästäkö miehiä keittiöön, mutta se on tainnut tulla toisiin ajatuksiin.

São Paulo on onneksi aika entisellään, eikä mennyt viikkoakaan, kun mä olin kiertänyt kaikki mun lempipaikat. Huomenna me lähdetään Brunon kanssa pitkäksi viikonlopuksi pääkaupunkiin. Siellä mä en ole käynyt pitkään aikaan, ja on jännää nähdä, miten kaupunki on muuttunut. Ja ennen kaikkea on tosi hauskaa pitkästä aikaa viettää aikaa Brunon kanssa! Luultavasti me ollaan reissussa maanantaihin asti.

Toivottavasti saan pian tietää, onko mun oleskeluluvalle Suomessa myönnetty jatkoa. Ilmoitathan heti, jos poliisilaitokselta tulee kirje! Voit kyllä avata sen.

Nyt mun täytyy lopettaa, sillä Anna-täti tulee illansuussa käymään. Mä lupasin laittaa ruokaa seitsemän maissa. Hän varmaan yllättyy – aion tarjota suomalaista ruokaa!

Soitan sulle illalla ja kyselen niistä uutisista! Pusi!

Pedro

Rakas Pedro

rakas _____
oikein _____
perinteinen _____
paketti _____
reissu _____
kaveri _____
taitaa (1) _____
vaikuttaa (1) + lta/ltä _____
_____
näyttää (1) + lta/ltä _____
_____
ihastunut _____
muistua (1) mieleen _____
_____
poissa _____
G + kuluttua _____
taatusti _____
ajoissa _____
olla vastassa _____
muuten 1) _____
2) _____
älkää _____
unohtaa (1) _____
yhteinen _____
päästä (3) + ILL _____
nauttia (1) + sta/stä _____
_____
seura _____
markkinat _____
riippumatto _____
uutinen _____

Hanna kulta

kulta _____
vaikka _____
näin _____
sähköpostitse _____
puoliso _____
muistuttaa (1) + P + sta/stä _____
_____

kiittää (1) + sta/stä _____
_____
olla myyty _____
muistaa (1) _____
lempiväri _____
pitää (1) + P + na/nä _____
_____
sankari _____
kokata (4) _____
kokonaan _____
tulla (3) toisiin ajatuksiin _____
_____
entisellään _____
kiertää (1) _____
pitkä viikonloppu _____
_____
jännä _____
muuttua (1) _____
ennen kaikkea _____
viettää (1) aikaa _____
luultavasti _____
ILL + asti _____
toivottavasti _____
oleskelulupa _____
myöntää (1) _____
jatko _____
ilmoittaa (1) _____
poliisilaitos _____
lopettaa (1) _____
illansuu _____
seitsemän maissa _____
_____
varmaan _____
yllättyä (1) _____
tarjota (4) _____
kysellä (3) _____
pusi _____

Milloin?

sitten

Tilasin lentoliput viikko sitten.
Tilaus lähetettiin neljä päivää sitten.

G + kuluttua / päästä

Lähdemme lomalle viikon kuluttua.
Tulethan kastelemaan kukat viimeistään neljän päivän päästä!

ILL + mennessä

Kevääseen mennessä Emmi on varmasti oppinut lukemaan.
Palaamme juhlista aamuun mennessä.

Huom!
Tule kahdeksaan mennessä! = Tule kahdeksaksi!

G + aikoihin / maissa / paikkeilla

Tulen kahden aikoihin.
Syömme päivällistä viiden maissa.
Mennäänkö kävelylle joskus kolmen paikkeilla?

G + aikana

Loman aikana luin monta hyvää kirjaa.
Tutustuin illan aikana moniin mielenkiintoisiin ihmisiin.

Kuinka kauan?

G

yhden tunnin, päivän, vuoden…

Olen opiskellut suomea vuode**n**.

↔ Olen opiskellut suomea kolme vuotta.

Odotin ystävääni tunni**n**.

↔ Odotin ystävääni kaksi tuntia.

NEG + ILL

En ole käynyt kotimaassani vuote**en** / viite**en** vuote**en**.

En ole nähnyt äitiäni kuukaute**en** / kahte**en** kuukaute**en**.

pitkästä aikaa / ei pitkään aikaan

Mukava nähdä **pitkästä aikaa**!

Emme ole tavanneet **pitkään aikaan**!

STA/STÄ + saakka / asti / lähtien / alkaen

Olen odottanut sinua neljä**stä** saakka!

Mi**stä** asti sinä olet opiskellut täällä?

Minulla on ollut aamu**sta** lähtien kamala päänsärky.

Matti on ollut töissä aamukuude**sta** alkaen.

ILL + saakka / asti

Tänään olen töissä ilta**an** saakka.

Kurssi kestää joulukuu**hun** asti.

MISTÄ MIHIN?

Eilen tein töitä aamu**sta** ilta**an**.

Suomi oli osa Venäjää vuode**sta** 1809 vuote**en** 1917.

KSI

Otto lähti kahde**ksi** vuode**ksi** töihin Singaporeen.

Voin jäädä vain hetke**ksi**.

Luulen, että...

Luulen, että mies on suomalainen.

= Mies **taitaa** olla suomalainen.
= Mies on **kai** suomalainen.
= Mies on **luultavasti** suomalainen.

En usko, että mies on suomalainen.

= Mies **ei taida** olla suomalainen.
= Mies **ei kai** ole suomalainen.
= Mies **ei luultavasti** ole suomalainen.

Puhekieli:

Mies on **varmaan(kin)** suomalainen.

Mies **ei varmaan(kaan)** ole suomalainen.

Pikkusanat

vaikka	_____	1) Ota tuosta *vaikka* kirja!
	_____	2) *Vaikka* Suomi oli osa Venäjää, Suomella oli omat lait.
vaikka mitä	_____	Netistäkin löytyy *vaikka mitä* tietoa.
muuten	_____	1) Oletko *muuten* jo tavannut serkut?
	_____	2) Hyvä että muistutit, *muuten* olisin voinut unohtaa!
ennen	_____	*Ennen* äiti usein sanoi, että älkää päästäkö miehiä keittiöön.
ennen kaikkea	_____	*Ennen kaikkea* on hauskaa viettää aikaa Brunon kanssa.
vähitellen	_____	Rannikolle muutti *vähitellen* metsästäjiä ja kalastajia.
näin	_____	Mennään rannalle, kun on *näin* hyvä ilma!
ei yhtään	_____	*En* ole nähnyt *yhtään* Kaurismäen elokuvaa.

IMPERATIIVI: te-persoona

	POS.	NEG.
	kaa/kää	**älkää + ko/kö**
lukea (1)	Luke**kaa**!	**Älkää** luke**ko**!
syödä (2)	Syö**kää**!	**Älkää** syö**kö**!
mennä (3)	Men**kää**!	**Älkää** men**kö**!
pelata (4)	Pelat**kaa**!	**Älkää** pelat**ko**!
valita (5)	Valit**kaa**!	**Älkää** valit**ko**!
paeta (6)	Paet**kaa**!	**Älkää** paet**ko**!

Passiivin konditionaalin preesens: MENTÄISIIN

Verbityyppi 1

***minä*-vartalo + ttaisiin/ttäisiin**

lähden	lähde**ttäisiin**	ei lähde**ttäisi**
annan	anne**ttaisiin**	ei anne**ttaisi**

a, ä → e

Verbityypit 2 ja 3

infinitiivivartalo + taisiin/täisiin

voida	voi**taisiin**	ei voi**taisi**
mennä	men**täisiin**	ei men**täisi**

Verbityypit 4, 5 ja 6

infinitiivivartalo + ttaisiin/ttäisiin

avata	ava**ttaisiin**	ei ava**ttaisi**
häiritä	häiri**ttäisiin**	ei häiri**ttäisi**
paeta	pae**ttaisiin**	ei pae**ttaisi**

Kaupunkiin **rakennettaisiin** uusi urheiluhalli, jos siihen olisi rahaa.

Jos jouluna **ei annettaisi** lahjoja, lapset itkisivät.

Kunpa vanha koulu **remontoitaisiin** tänä vuonna!

Puhekieli:

Me **voitaisiin** käydä saunassa. = Me **voitais** käydä saunassa.

Passiivin konditionaalin perfekti: OLISI MENTY

olisi	+	**tu/ty** tai **ttu/tty**	olisi syöty
ei olisi			ei olisi syöty

Kaupunkiin **olisi rakennettu** urheiluhalli jo kauan sitten, jos siihen olisi ollut rahaa.

Jos jouluna **ei olisi annettu** lahjoja, lapset olisivat itkeneet.

Kunpa vanha koulu **olisi remontoitu** viime vuonna!

Puhekieli:

Me **oltaisiin tultu** aikaisemmin, jos me **oltaisiin ehditty** edelliseen junaan.
= Me **oltais tultu** aikaisemmin, jos me **oltais ehditty** edelliseen junaan.

Sähköposti virastoon

Oleskelulupa

Lähetä | Liitä | Osoitteet | Tallenna

Vastaanottaja: kirjaamo.keskustori@poliisi.fi

Aihe: Oleskelulupa

Hei!

Olen anonut jatkoa oleskelulupaani Suomessa. Jätin hakemuksen Keskustorin poliisilaitokselle maaliskuussa. Silloin arvioitiin, että päätös tehdään toukokuun loppuun mennessä, mutta toistaiseksi en ole saanut siitä tietoa. Tiedustelenkin, onko päätös mahdollisesti jo tehty tai milloin se on tulossa. Nykyinen oleskelulupani Suomessa on voimassa 31.8. saakka.

Ystävällisin terveisin,
Pedro Ribeiro

Vastaanottaja: pedro.ribeiro@mailbox.fi

Aihe: RE: Oleskelulupa

Hyvä Pedro Ribeiro,

Pahoittelemme oleskelulupapäätöksenne viivästymistä. Hakemuksenne käsitellään vielä tämän kuun aikana. Kun hakemuksenne on käsitelty, kutsu kuulemaan päätöstä saapuu teille kirjeitse. Jos ette ole saanut kirjettä kuukauden loppuun mennessä mutta haluatte tiedon päätöksestä mahdollisimman pian, voitte tiedustella asiaa puhelimitse numerosta 012 345 6789.

Jos olette pannut hakemuksen vireille sähköisessä asiointipalvelussa, voitte seurata hakemuksen käsittelyä myös verkossa. Kirjautukaa ensin palveluun, ja valitkaa sitten vasemmasta valikosta kohta Oma hakemus. Sähköiseen asiointipalveluun pääsette kirjautumaan osoitteessa https://e-asiointi.migri.fi.

Ystävällisin terveisin,
Ulkomaalaisasiat, Keskustorin poliisitalo

anoa (1) _____
jättää (1) _____
hakemus _____
laitos _____
arvioida (2) _____
päätös _____
toistaiseksi _____
tieto _____
tiedustella (3) _____
mahdollisesti _____
olla tulossa _____
olla voimassa _____
ILL + saakka _____
ystävällisin terveisin _____
_____

pahoitella (3) + P _____
_____
viivästyminen _____
käsitellä (3) _____
G + aikana _____
saapua (1) _____
kirjeitse _____
mahdollisimman pian _____
_____
puhelimitse _____
panna (3) vireille _____
_____
sähköinen _____
asiointi _____
palvelu _____
seurata (4) + P _____
käsittely _____
verkko _____
kirjautua (1) _____
valita (5) _____
valikko _____
kohta _____
oma _____
päästä (3) + maan/mään _____
_____

PERSOONAPRONOMINIT

mä	sä	se	me	te	ne
mua	sua	sitä	meitä	teitä	niitä
mun	sun	sen	meiän	teiän	niitten
mulle	sulle	sille	meille	teille	niille
mulla	sulla	sillä	meillä	teillä	niillä
multa	sulta	siltä	meiltä	teiltä	niiltä
muhun	suhun	siihen	meihin	teihin	niihin
mussa	sussa	siinä	meissä	teissä	niissä
musta	susta	siitä	meistä	teistä	niistä

Oman alueen puhekieli:

_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____

Harjoitus 1.

A. Lue Hannan kirje Pedrolle (s. 119) ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä Hanna kertoo Alexista?

_____

2. Mitä Hannalle muistui mieleen mökkireissulla?

_____

3. Miltä Hannasta tuntuu olla ilman Pedroa?

_____

4. Mitä Hanna pyytää Pedroa ja Pedron serkkuja tekemään?

_____

5. Mitä Hanna pyytää Pedrolta ja Pedron äidiltä?

_____

B. Lue Pedron sähköposti Hannalle (s. 120) ja vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Pedro ehdottaa Hannalle, että he matkustaisivat pian yhdessä Brasiliaan?

_____

2. Milloin Pedro on oppinut laittamaan ruokaa?

_____

3. Mitä Pedro on tehnyt São Paulossa?

_____

4. Miksi Pedro odottaa matkaa pääkaupunkiin?

_____

5. Mistä Pedro odottaa postia?

_____

Harjoitus 2.

A. Milloin? Valitse oikeat sanat.

kahdeksi vuodeksi	pitkään aikaan	seitsemän vuotta
kymmenen vuotta sitten	siitä lähtien	viime vuosina

1. Olga ja Veijo tapasivat toisensa kesällä ***kymmenen vuotta sitten***.

2. _____ he ovat olleet yhdessä, ja nyt he ovat olleet naimisissa yli 3. _____. He asuivat aluksi Helsingissä, mutta sitten he päättivät muuttaa 4. _____ _____ Pietariin, koska Olgan piti saada opintonsa siellä valmiiksi. Kun Olga oli valmistunut, he muuttivat takaisin Suomeen. 5. _____ _____ heidän elämänsä on muuttunut aika paljon: Veijo on opiskellut uuden ammatin ja heille on syntynyt tytär, Julia. Nyt Olga haluaisi mennä taas koko kesäksi Pietariin, koska hän ei ole ollut Venäjällä 6. _____.

B. Kirjoita lauseita, joissa käytät A-kohdan sanoja. Jos haluat, voit muokata niitä: esim. *kymmenen vuotta sitten* → *kaksi vuotta sitten*.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Harjoitus 3.

A. Kirjoita teksti niin, että se kertoo sinusta itsestäsi.

1. Muutin Suomeen _____.

   (Kuinka kauan sitten?)

2. Olen asunut Suomessa nyt _____.

   (Kuinka monta vuotta?)

3. _____ (Kuinka pitkässä ajassa?)

   olen oppinut puhumaan ja kirjoittamaan suomea melko hyvin.

4. Olen suomen kurssilla _____.

   (Milloin?)

5. Kurssi alkoi _____ (Missä kuussa?),

   ja se kestää _____. (Mihin kuuhun?)

6. Käyn kotimaassani _____.

   (Kuinka usein?)

7. En ole käynyt kotimaassani _____.

   (Kuinka pitkään aikaan?)

B. **Katso A-kohtaa ja keskustele parin kanssa samoista asioista: tee kysymyksiä ja vastaa parin kysymyksiin.**

Harjoitus 4. **Mikä EI sovi?**

1. Lähdimme matkalle *pitkästä aikaa* / ~~*pitkään aikaan*~~ / *pitkäksi viikonlopuksi.*
2. Emme olleet käyneet Pariisissa *aikaisemmin* / *pitkään aikaan* / *kuukautta.*
3. Kiertelimme museoissa *lauantai* / *lauantain* / *lauantaina.*
4. Olisimme halunneet jäädä Pariisiin
   kuukaudeksi / *kuukauden* / *seuraavaan viikonloppuun asti.*

5. Viivyimme matkalla *kolmeksi päiväksi* / *kolme päivää* / *pitkän viikonlopun.*
6. Palasimme kotiin *kolmen päivän kuluttua* / *kolmeen päivään* / *maanantaina.*

Harjoitus 5.

Kuuntele, kun Reetta kertoo elämästään. Vastaa kysymyksiin.

1. Milloin Reetan vanhemmat tutustuivat?

_____

2. Minkä ikäisenä Reetta meni päiväkotiin?

_____

3. Milloin Reetta aloitti viulunsoiton?

_____

4. Kuinka moneen vuoteen Reetta ei soittanut viulua?

_____

5. Milloin Reetta alkoi soittaa uudestaan viulua?

_____

6. Milloin hän on lähdössä musiikkileirille?

_____

7. Kuinka pitkäksi ajaksi hän menee leirille?

_____

Harjoitus 6. **Kuuntele ja kirjoita, milloin.**

A. Milla kertoo savon murteella.

B. Milla kertoo yleiskielellä.

1. Milla oli ystävänsä mökillä _____.
2. Milla ja Alex tapasivat uudelleen _____.
3. Milla ei nukkunut _____ kunnolla, koska hän odotti Alexin soittoa.
4. Alex ilmestyi Millan ovelle _____.
5. Alex ei ollut voinut soittaa puhelimella _____.

Harjoitus 7. **Valitse sopiva verbi.**

muistaa	muistuttaa	muistua mieleen

Olga kertoo:

Veijo on joskus todella huonomuistinen. Eilen soitin hänelle ja 1. ___*muistutin*___ häntä parturin varaamisesta. Soitin hänelle kymmenen minuutin kuluttua uudestaan ja tarkistin, oliko hän 2. _____ hoitaa asian. Ei, ei hän ollut. Hän kertoi, että juuri kun hänen oli pitänyt soittaa parturille, hänen mieleensä oli 3. _____ jokin muu asia ja soitto parturille oli unohtunut. Minä 4. _____ siis häntä asiasta vielä uudelleen ja pyysin häntä soittamaan parturiin heti, kun hän vielä 5. _____ asian. Kun Veijo illalla tuli kotiin, kysyin, oliko hän 6. _____ soittaa. Oli hän. Mutta ei kuitenkaan silloin heti puhelinsoittoni jälkeen, vaan vasta työpäivän lopussa. Hän oli katsonut peiliin, ja hänen oma peilikuvansa oli onneksi 7. _____ häntä asiasta!

Harjoitus 8. **Valitse sopiva sana. Kirjoita verbit preesensissä.**

luultavasti luulla uskoa

Anu: Onko Hanna tulossa mukaan?

Jutta: En ole varma. 1. ___*Luultavasti*___ ei. Tiedätkö sinä, Reetta?

Reetta: En 2. _____. Hänellä on juuri nyt niin paljon töitä ja kiirettä. Minä 3. _____, että Hanna ei ole lähdössä mukaan.

Anu: Häntä 4. _____ harmittaa kovasti jäädä kotiin. Voisimmeko sittenkin lähteä matkalle jonakin toisena viikonloppuna?

Reetta: Minä en 5. _____, että mökki on enää vapaana myöhemmin. Mutta tietysti voimme vielä tarkistaa asian!

Anu: Kiva! Joka tapauksessa minä kyllä 6. _____, että Hanna pääsee mukaan seuraavalla kerralla.

Jutta: 7. _____!

Harjoitus 9. **Mitä opettaja haluaa, että opiskelijat tekevät? Käytä imperatiivia.**

1. Opiskelijat lukevat tekstin sivulta 73.

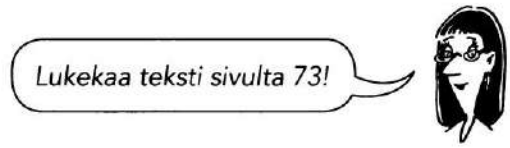

2. Opiskelijat tekevät muistiinpanoja.

_____

3. Opiskelijat kirjoittavat tekstin.

_____

4. Opiskelijat tarkistavat harjoituksen.

_____

5. Opiskelijat harjoittelevat imperatiivia.

_____

6. Opiskelijat eivät unohda objektisääntöjä.

_____

7. Opiskelijat eivät huuda.

_____

8. Opiskelijat valitsevat puheenjohtajan.

_____

9. Opiskelijat eivät häiritse toisia.

_____

Harjoitus 10. **Vanhemmat lähtevät illalla elokuviin ja lapset ovat yksin kotona. Mitä äiti ja isä sanovat lapsille?**

Mitä lasten täytyy tehdä?	**Mitä lapset eivät saa tehdä?**
Viekää koira ulos!	*Älkää valvoko myöhään!*

Harjoitus 11.

Menkää 4 opiskelijan ryhmiin.
Jokainen on vuorotellen ryhmän johtaja.
Johtaja lukee ohjeet ja muut tekevät.

A.

1. Kävelkää tuolin ympäri.
2. Nouskaa tuolille seisomaan.
3. Sanokaa oma puhelinnumeronne.
4. Tulkaa alas.
5. Taputtakaa käsiänne.

B.

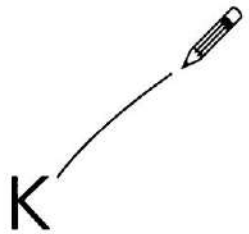

1. Ottakaa kynä ja paperi.
2. Piirtäkää paperin keskelle aurinko.
3. Kirjoittakaa paperin oikeaan yläkulmaan oma nimenne.
4. Tehkää vasempaan alakulmaan K-kirjain.
5. Yhdistäkää aurinko, oma nimi ja K-kirjain viivalla toisiinsa.

C.

1. Kertokaa, mistä laulusta pidätte.
2. Sanokaa "päivää" yhdelle kurssikaverille.
3. Luetelkaa kaikki kuukaudet suomeksi.
4. Etsikää joku, jolla on samanväriset vaatteet kuin pelin johtajalla.
5. Luetelkaa 6 suomalaista kaupunkia.

D.

1. Nouskaa seisomaan.
2. Nostakaa molemmat kädet ylös.
3. Hyppikää yhdellä jalalla.
4. Laskekaa vasen käsi alas.
5. Älkää lopettako hyppimistä!
6. Lopettakaa ja menkää omalle paikalle.

Harjoitus 12.

Kurssikaverisi ovat tulossa käymään luonasi. Miten neuvot heille tien kotiisi? Lähtöpaikkana on rakennus, jossa olette suomen kielen kurssilla. Käytä monikon imperatiivia (*menkää*). Yritä käyttää negatiivista muotoa vähintään kerran (*älkää menkö*).

- lähteä ovesta
- kääntyä oikealle / vasemmalle
- mennä / kävellä suoraan eteenpäin kunnes...
- mennä kadun yli / risteyksen ohi
- tulla bussilla numero 20
- jäädä pois bussista
- vaihtaa bussia
- soittaa ovisummeria

Harjoitus 13. **Kirjoita lauseet. Käytä passiivin konditionaalin preesensiä (*mentäisiin*).**

1. Jos vaalit **pidetään** joka vuosi, niissä **ei äänestetä**.

Jos vaalit pidettäisiin joka vuosi, niissä ei äänestettäisi.

2. Jos vaaleja **ei järjestetä** demokraattisesti, kaikkia ääniä **ei** ehkä **lasketa**.

3. Jos lapsille **annetaan** äänioikeus, lopputulosta **ei** varmasti **tiedetä** etukäteen!

4. Jos oma suosikkiehdokkaani **valitaan**, meillä **juhlitaan**!

5. Jos vaalien ennakkosuosikkia **ei valita**, Suomessa **ollaan** pettyneitä.

6. Jos tulokset **saadaan** jo vaalipäivän iltana, kaikkialla **ollaan** hyvin yllättyneitä.

Sanasto:

vaalit	ehdokas
äänestää (1)	ennakkosuosikki
ääni	pettynyt
äänioikeus	yllättynyt

Harjoitus 14. **Kalle on lähdössä leirille. Kirjoita Kallen toiveet niin, että käytät passiivin konditionaalia.**

1. Toivottavasti siellä **tarjotaan** hyvää ruokaa!

Tarjottaisiinpa siellä hyvää ruokaa!

2. Toivottavasti siellä **ei lauleta** joka ilta!

Kunpa siellä ei laulettaisi joka ilta!

3. Toivottavasti siellä ei katsota vanhoja suomalaisia elokuvia!

4. Toivottavasti siellä ollaan paljon ulkona!

5. Toivottavasti siellä ei herätä kamalan aikaisin!

6. Toivottavasti siellä ei tarvita sadevaatteita!

7. Toivottavasti siellä paistetaan lettuja joka päivä!

8. Toivottavasti siellä kalastetaan!

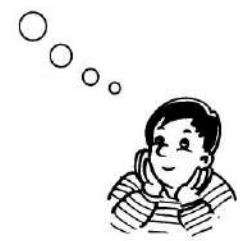

Harjoitus 15. Olette ystäväsi kanssa mökillä.

A. Lukekaa ehdotukset ja vastatkaa niihin positiivisesti tai negatiivisesti.

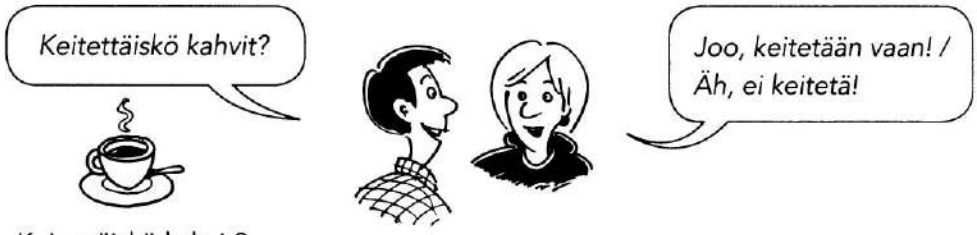

Keitettäiskö kahvit?

1. Otettaisko aurinkoa?

2. Saunottaisko?

3. Hakattaisko puita?

4. Soudettaisko saareen?

5. Poimittaisko mustikoita?

6. Nukuttaisko myöhään?

B. Katsokaa kuvia ja tehkää lisää ehdotuksia. Vastatkaa ehdotuksiin.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Harjoitus 16. **Kirjoita passiivin konditionaalin perfektissä (*olisi menty / ei olisi menty*).**

1. nauttia *olisi nautittu / ei olisi nautittu*
2. kerätä _____
3. unohtaa _____
4. tarvita _____
5. harjoitella _____
6. paeta _____
7. viedä _____
8. juhlia _____
9. kehittää _____
10. opetella _____

Harjoitus 17. **Kirjoita perfektissä. Huom! Kaikki verbit eivät ole passiivissa.**

1. Jos juhlat **järjestettäisiin** viikonloppuna, useammat **pääsisivät** tulemaan.

Jos juhlat olisi järjestetty viikonloppuna, useammat olisivat päässeet tulemaan.

2. Jos kaikki sukulaiset **kutsuttaisiin**, **emme mahtuisi** meille.

3. Jos koti **siivottaisiin** jo maanantaina, perjantaina **täytyisi** siivota uudestaan.

4. Jos kaikki **leivottaisiin** itse, uuni **olisi** kuumana monta iltaa.

5. Jos varastosta **ei tuotaisi** kaikkia vanhoja tuoleja, jokaisella **ei olisi** istumapaikkaa.

6. Jos aluksi **tarjottaisiin** alkupaloja, illallinen **voitaisiin** syödä myöhemmin.

7. Jos tiskit **pestäisiin** käsin, tiskaaminen **kestäisi** ainakin tunnin.

8. Jos juhlia **ei järjestettäisi**, monia **harmittaisi**.

Harjoitus 18. **Keskustelkaa pienissä ryhmissä.**

- Miten pidätte yhteyttä kaukana asuviin ystäviin ja sukulaisiin? (puhelin, sähköposti, kirjeet, sosiaalinen media...)
- Miksi käytätte juuri näitä tapoja?
- Mitä hyviä puolia / ongelmia niihin liittyy?

Harjoitus 19. **Kirjoita 2 lyhyttä tekstiä.**

A. Kirjoita kirje tai sähköposti ystävällesi. Voit käyttää puhekieltä.
Kysy kuulumisia ja kerro, mitä sinulle kuuluu.
Kerro mitä olet viime aikoina tehnyt ja mitä aiot lähiaikoina tehdä.

B. Kirjoita sähköposti, jossa kysyt lisää tietoa kiinnostavasta työpaikasta.

Harjoitus 20. Luetaan! **Lue Pedron ja poliisilaitoksen kirjeet (sivu 128) ja vastaa kysymyksiin.**

1. Miksi Pedro kirjoittaa poliisilaitokselle?

_____

2. Onko Pedron oleskelulupa Suomessa tällä hetkellä voimassa?

_____

3. Milloin Pedron hakemus käsitellään?

_____

4. Mitä sähköisessä asiointipalvelussa voi tehdä?

_____

Harjoitus 21. Luetaan! **Katso tekstiä s. 128. Mikä tarkoittaa samaa?**

1. vielä _____
2. kysyä _____
3. ehkä _____
4. olla pahoillaan _____
5. niin pian kuin mahdollista _____
6. tulla perille _____
7. soittamalla _____
8. internet _____

Harjoitus 22. Luetaan! **Mitkä sanat tarkoittavat samaa? Yhdistä.**

arkikieli	**virallinen kieli**
1. kirjeellä	liittää mukaan
2. ehkä	kirjeitse
3. panna mukaan	anoa
4. mukana	ystävällisin terveisin
5. pyytää	ohessa
6. terveisiä	mahdollisesti

Harjoitus 23. Luetaan!

Katsokaa yhdessä opettajan kanssa Hannan ja Pedron kirjeitä (s. 119 ja 120) ja Luetaan-osion sähköposteja (s. 128). Miten tekstit eroavat toisistaan? Mistä huomaatte, että Luetaan-osion tekstien tyyli on virallisempi?

Harjoitus 24. Puhekieli

Nämä tekstiviestit on kirjoitettu puhekielellä. Kirjoita ne kirjakielellä.

Kaikki vieraat on jo täällä. Missä sun äiti on?

1. *Kaikki vieraat ovat jo täällä. Missä sinun äitisi on?*

Meiän täytyy nyt lähteä. Nähdäänkö me vielä illalla?

2. _____

Tää teiän tietokone on mahtava. Kiitti lainasta!

3. _____

Moi! Mulla on flunssa. Voitko lähettää mulle kotitehtävät?

4. _____

Ari ja Mia ilmoitti, et ne on myöhässä. Niitten auto oli hajonnut. Voitko sä odottaa niitä?

5. _____

Se Alex on ihana! Mä kirjoitin sille sähköpostia. Nyt jännittää!!

6. _____

5 Hannan salaisuus

- perhe-elämä
- translatiivi ksi
- essiivi na/nä
- Minusta tulee...
- malla/matta/maton
- Luetaan: Tilastotietoa suomalaisista perheistä
- Puhekieli: verbejä ja ko/kö-kysymys

Hannan salaisuus

Kun Pedro eräänä pilvisenä päivänä palaa Brasiliasta ruskettuneena ja hyväntuulisena, Hannalla on hänelle uutisia.

Hanna: Kuule, mulla on sulle kerrottavaa.
Pedro: Aa. Saanks mä arvata?
Hanna: No arvaa.
Pedro: Sä oot päättäny keskeyttää opinnot ja ryhtyä vapaaksi kirjailijaksi.
Hanna: Mitä sä oikein höpiset? Mähän oon ihan tyytyväinen opiskelijana. Saat arvata uudestaan.
Pedro: No ooks sä keksiny jotain erityistä meidän ekaksi hääpäiväksi?
Hanna: Ei, en mä ole sitä vielä ajatellu. Mä oon miettiny ihan muuta. Susta tulee nimittäin isä!
Pedro: Mitä?? Ooks sä raskaana?
Hanna: Joo, meille tulee vauva. Jos kaikki menee hyvin siis. Mä oon varannu ekan neuvolakäynnin ensi viikon tiistaiksi. Laskettu aika on vasta helmikuussa.

Pedro kuuntelee Hannaa sanomatta heti mitään. Vauvauutinen tekee Pedron iloiseksi ja hämmentyneeksi samaan aikaan. Vaikka Hanna ja Pedro ovatkin jo aikaisemmin puhuneet, että lapsi olisi tervetullut heidän perheeseensä, uutinen yllättää Pedron. Hänestä on uskomatonta, että Hanna on pystynyt olemaan kertomatta asiasta näin kauan.

Hanna oli jo jonkin aikaa toivonut, että hänestä pian tulisi äiti. Hän on varma, että Pedrosta tulee hyvä isä. Pedron matkan aikana Hanna on jo ehtinyt miettiä lapselle nimeä ja sopeutua ajatukseen, että heistä tulee vanhempia. Samalla häntä vähän huolestuttaa, miten raskaus etenee. Hän yrittää kuitenkin olla miettimättä liikaa. Nyt kun Pedro on taas kotona, Hanna on vain sanomattoman onnellinen ja kaikki tuntuukin helpolta ja hyvältä. Jostain syystä Hanna oli pelännyt, että Pedro ei olisikaan heti iloinen uutisesta. Mutta onhan Pedro iloinen, sen Hanna näkee kysymättäkin!

Hanna ja Pedro sopivat, että he pitävät asian vielä hetken salaisuutena, koska Hannan odotus on vasta alussa. He päättävät yllättää omat vanhempansa lähettämällä ultraäänikuvan vauvasta myöhemmin syksyllä.

salaisuus _____
pilvinen _____
ruskettunut _____
hyväntuulinen _____
kuule _____
kerrottava _____
arvata (4) _____
päättää (1) _____
keskeyttää (1) _____
opinnot _____
ryhtyä (1) + ksi _____
vapaa kirjailija _____
höpistä (3) _____
tyytyväinen _____
uudestaan _____
keksiä (1) _____
erityinen _____
eka = ensimmäinen _____
hääpäivä _____
miettiä (1) _____
sta/stä + tulee _____
nimittäin _____
raskaana _____
varata (4) _____
neuvola _____
käynti _____
laskettu aika _____
hämmentynyt _____
samaan aikaan _____
aikaisemmin _____
yllättää (1) _____
uskomaton _____
pystyä (1) + maan/mään _____
_____
näin kauan _____
jonkin aikaa _____
toivoa (1) _____
varma _____
sopeutua (1) + ILL _____
_____
P + huolestuttaa (1) _____
_____

raskaus _____
edetä (6) _____
yrittää (1) _____
liikaa _____
sanomaton _____
jostain syystä _____
hetki _____
odotus _____
ultraäänikuva _____
myöhemmin _____

Perhe kasvaa

olla raskaana
tulla (3) raskaaksi
raskaus
odotus
syntyä (1)
synnyttää (1)
synnytys
syntymä
neuvola

äitiys
isyys
vanhemmuus
yksinhuoltaja
huoltaja

äitiysvapaa
isyysvapaa
perhevapaa
äitiysraha
kotihoidontuki
lapsilisä

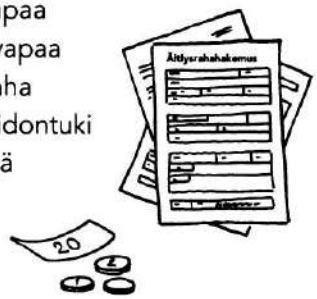

kaste = ristiäiset
nimiäiset = nimenantojuhla
kummi

Millainen?

hämmästynyt

yllättynyt

hämmentynyt

pettynyt

hermostunut

suuttunut

järkyttynyt

masentunut

ahdistunut

kiinnostunut

innostunut

ihastunut

rakastunut

pelästynyt

helpottunut

ESSIIVI na/nä

Mikä? / Millainen?		Minä? / Millaisena? vartalo + na/nä	
opas		oppaa**na**	Aki työskentelee **oppaana**.
nuori	VAHVA!	nuore**na**	**Nuorena** Olga asui Pietarissa.
rikas mies		rikkaa**na** miehe**nä**	**Rikkaana miehenä** Simo maksoi kaikkien ruoat.

ESSIIVIN KÄYTTÖ

rooli, olotila	Jyrki oli kokouksessa **sihteerinä**. Selma työskentelee Brysselissä **kääntäjänä**. **Väsyneenä** ei kannata ajaa autoa. = Kun on väsynyt, ei kannata ajaa autoa.
koska	**Hyvänä kokkina** Seija tekee yleensä ruoat sukujuhliin. = Koska Seija on hyvä kokki, hän tekee yleensä ruoat sukujuhliin.
pitää **käyttää** + P + na/nä	Kaikki kurssilaiset pitävät Päiviä **hyvänä opettajana**. Käytämme työhuonetta myös **vierashuoneena**.
aika	Nähdään **keskiviikkona**! Lähdemme **juhannuksena** mökille. Olin **lapsena** melko ujo.

TRANSLATIIVI ksi

Mikä? / Millainen?	Miksi? / Millaiseksi?	
	vartalo + ksi	
pilvinen	pilvise**ksi**	Sää muuttui **pilviseksi**.
insinööri	insinööri**ksi**	Alex opiskeli **insinööriksi**.
mökki	möki**ksi**	Mäkelät ostivat vanhan talon **kesämökiksi**.
HUOM! Jos on possessiivisuffiksi	**ksi → kse**	
vaimo	vaimo**kse**ni	Tuletko **vaimokseni**?
vieras	vieraa**kse**mme	Liisa-täti tuli **vieraaksemme**.

TRANSLATIIVIN KÄYTTÖ

muutos	Me tulimme **iloisiksi**. Sirpa maalasi seinän **valkoiseksi**. Jani valmistui **sairaanhoitajaksi**.
luulla **sanoa** + P + ksi **kutsua**	Luulin **häntä siivoojaksi**, mutta hän olikin professori. **Suomalaisia** sanotaan usein **hiljaisiksi**. Kaverit kutsuvat **Kaarloa Kalleksi**.
aika	Alex matkustaa **viikoksi** Lappiin. Menen **hetkeksi** lepäämään.
HUOM!	Laurin täytyy saada raportti valmiiksi **torstaiksi.** = torstaihin mennessä
kieli	Mitä "kiitos" on **arabiaksi**?

MINUSTA TULEE...

sta/stä + tulee	Minu**sta** tulee lääkäri. Päivä**stä** tuli sateinen. Poji**sta** kasvaa miehiä.
sta/stä + ei tule + P	Minu**sta** ei tule poliisi**a**. Päivä**stä** ei tullut aurinkoist**a**. Ujoista lapsi**sta** ei aina kasva ujoj**a** aikuisi**a**.

HUOM!
Minusta tulee lääkäri. = Minä opiskelen lääkäriksi.

VERBI + VERBI + malla/mällä (Miten?)

puhu-	+	malla	=	puhumalla
käy-		mällä		käymällä

↑
he puhuvat
he käyvät

Vieraita kieliä **oppii kuuntelemalla** ja **puhumalla**.
= Vieraita kieliä oppii niin, että kuuntelee ja puhuu.

Ovi **avautuu** nappia **painamalla**.

Turistit **löysivät** museon **kysymällä** neuvoa tarjoilijalta.

Miksi sinä **seisot** siinä **tekemättä** mitään?!
Voisit **auttaa** minua vaikka **imuroimalla**!

VERBI + VERBI + matta/mättä ("ilman")

puhu-	+	matta	=	puhumatta
käy-		mättä		käymättä

↑
he puhuvat
he käyvät

Kukaan ei voi **elää syömättä** ja **nukkumatta**.
= Kukaan ei voi elää ilman, että syö ja nukkuu.

Menin suoraan juhliin **käymättä** ensin kotona.

Onko sinulla kotitehtävät **tekemättä**?

jättää + matta/mättä Isä **jätti** laskut **maksamatta**.

Millainen? maton/mätön-adjektiivit

odotta-	+	**maton**	=	**odottamaton**	= ei ole odotettu
teke-		**mätön**		**tekemätön**	= ei ole tehty

he odottavat
he tekevät

Minna on vielä melko **kokematon** sairaanhoitaja.

Onko sinulla paljon **tekemättömiä** töitä?

Tämä on **käsittämätöntä**!

verbi + kin / kaan/kään

yllätys

POS. Päivi oli**kin** jo luokassa!
(...vaikka luulin, että hän oli jossakin muualla.)

NEG. Alex ei menny**tkään** tänään kurssille.
(...vaikka luulin, että hän menee.)

verbi + han/hän

yllätys Luulin, että et tule mukaan. Mutta tuli**than** sinä! = Mutta sinä tulitkin!

eri mieltä Erkki teki väärin. – Ei**hän** tehnyt!
Sinä et koskaan auta minua. – Auta**nhan**!

Tilastotietoa suomalaisista perheistä

Noin 75 prosenttia Suomen väestöstä asuu yhdessä perheen kanssa. Yksin asuu siis tällä hetkellä suunnilleen neljännes suomalaisista, ja yksinasuvien osuus on kasvanut tasaisesti. Yksinasuvia on Suomessa runsaasti mm. siksi, että suomalaiset nuoret muuttavat melko aikaisin pois lapsuudenkodista, keskimäärin noin 20-vuotiaana.

Avoliitossa asuminen ennen avioliittoa on hyvin tavallista. Naimisiin menevien naisten keski-ikä on lähes 31 vuotta ja miesten noin 33 vuotta. Naimisiin mennään vuosi vuodelta yhä vanhempina.

Suomalainen nainen saa ensimmäisen lapsensa keskimäärin 28,5-vuotiaana. Melko monet saavat ensin lapsen ja menevät vasta sitten naimisiin. Toisaalta kaikki eivät mene naimisiin lainkaan, vaikka perheessä olisikin lapsia. Perheen keskimääräinen lapsiluku on 1,8.

Avioerot ovat Suomessa varsin yleisiä. Jos eroavalla parilla on lapsia, tavallisesti molemmat vanhemmat pysyvät lasten huoltajina myös avioeron jälkeen.

Perhetyypit vuosina 1970 ja 2012

	aviopari, ei lapsia	aviopari ja lapsia	avopari, ei lapsia	avopari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity miespari	Rekisteröity naispari
1970	22,6 %	62,6 %	1,7 %	0,6 %	11%	1,6 %	-	-
2012	35,7 %	30,0 %	13,9 %	8,3 %	10,2%	2,1 %	0,1 %	0,1 %

Lapsiperhe: perhe, jossa asuu alle 18-vuotiaita lapsia

Avioliitot ja avioerot 1965–2012

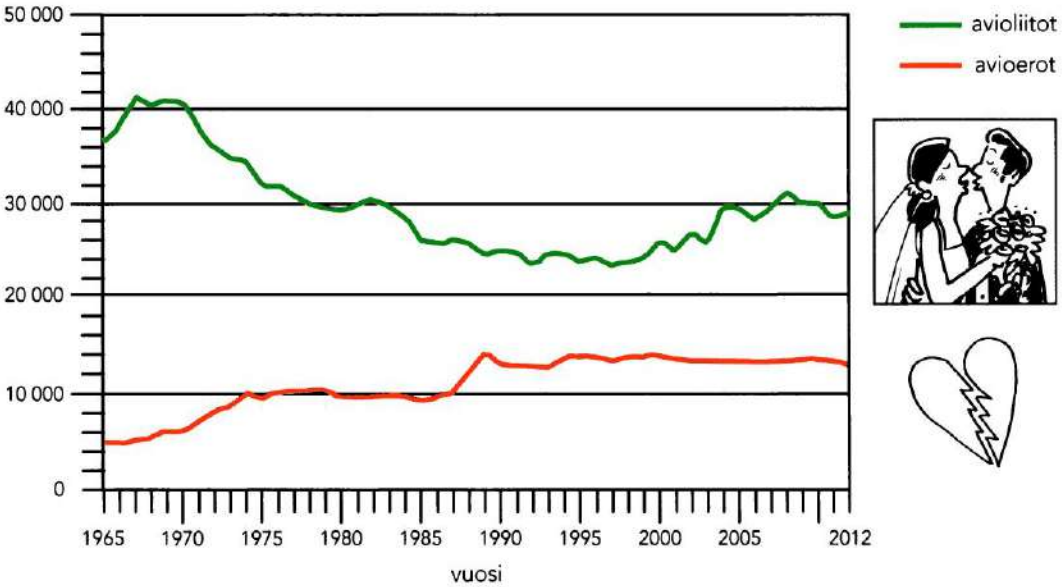

Perheen lapsiluku 1950–2012

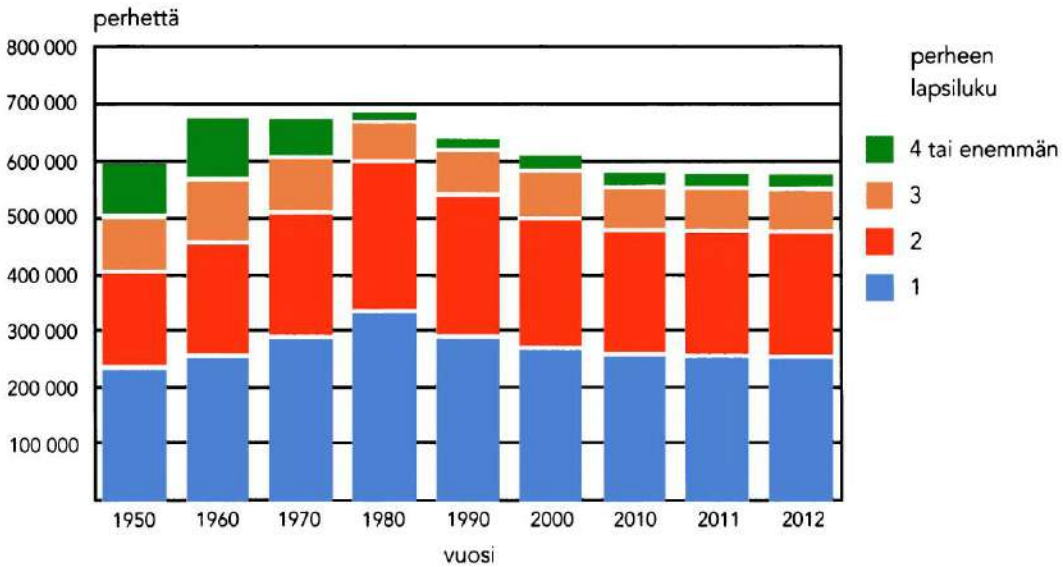

Lähde: Tilastokeskus (www.tilastokeskus.fi > väestö). Tiedot haettu 15.8.2013.

tilasto _____
väestö _____
tällä hetkellä _____
suunnilleen _____
neljännes _____
yksinasuva _____
osuus _____
tasaisesti _____
runsaasti _____
mm. = muun muassa _____

_____

lapsuus _____
keskimäärin _____
avoliitto _____
avioliitto _____
keski-ikä _____
lähes _____
vuosi vuodelta _____
yhä vanhempina _____

_____

toisaalta _____
ei lainkaan _____
keskimääräinen _____
lapsiluku _____
avioero _____
varsin _____
yleinen _____
eroava _____
pysyä (1) + na/nä _____

_____

huoltaja _____
tyyppi _____
aviopari _____
avopari _____
rekisteröity _____

OLLA, MENNÄ, TULLA ja PANNA puhekielessä

olla	mennä	tulla	panna
mä oon	mä meen	mä tuun	mä paan
sä oot	sä meet	sä tuut	sä paat
se on	se menee	se tulee	se panee
me ollaan	me mennään	me tullaan	me pannaan
te ootte	te meette	te tuutte	te paatte
ne on	ne menee	ne tulee	ne panee

PUHEKIELEN KO-KYSYMYS

Puhekieli **ks**	Kirjakieli **ko**
Odotan**ks** mä sua?	Odotanko minä sinua?
Oo**ks** sä kotona?	Oletko sinä kotona?
Asuu**ks** Mikko Turussa?	Asuuko Mikko Turussa?
Mennään**ks** jo?	Mennäänkö jo?
Laulatte**ks** te illalla?	Laulatteko te illalla?
Puhuu**ks** ne vielä?	Puhuvatko he vielä?

Harjoitus 1. **Lue teksti *Hannan salaisuus* (s. 149–150) ja valitse oikein vai väärin. Jos lause on väärin, kirjoita oikea lause.**

OIKEIN VÄÄRIN

1. Pedro on huonolla tuulella, kun hän palaa Brasiliasta.

_____

_____

2. Hanna on kyllästynyt opiskeluun.

_____

_____

3. Hannalla on paljon suunnitelmia heidän hääpäiväänsä varten.

_____

_____

4. Hannan ja Pedron vauva syntyy talvella.

_____

_____

5. Hanna uskoo, että Pedro sopii hyvin isäksi.

_____

_____

6. Hanna näkee, että Pedro on iloinen vauvauutisesta.

_____

_____

7. Hanna ja Pedro haluavat heti kertoa vauvauutiset omille vanhemmilleen.

_____

_____

Harjoitus 2. **Katso kuvia ja kerro parille Pedrosta ja Hannasta.**

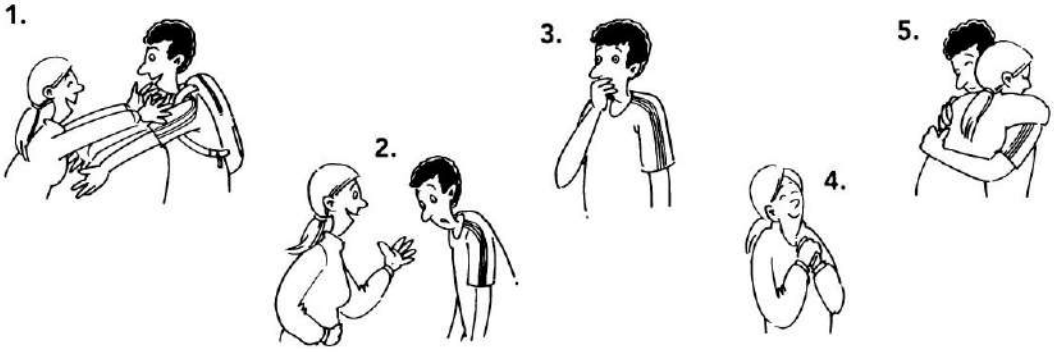

Harjoitus 3. **Mikä sana tarkoittaa samaa?**

hyväntuulinen keskeyttää palata ryhtyä ~~liikaa~~ sopeutua odotus miettiä

1. liian paljon	*liikaa*	5. raskaus	_____
2. tulla takaisin	_____	6. tottua	_____
3. alkaa	_____	7. lopettaa	_____
4. iloinen	_____	8. ajatella	_____

Harjoitus 4. **Millainen hän on? Valitse yhdessä parin kanssa sopiva sana laatikosta.**

hämmästynyt masentunut innostunut suuttunut ihastunut
~~pettynyt~~ pelästynyt hermostunut

1. Annika haluaisi eläinlääkäriksi. Hän on hakenut opiskelemaan eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan. Hän sai juuri tietää, että hän ei saanut opiskelupaikkaa.

   Annika on *pettynyt* _____.

2. Leena on työtön ja hänen poikaystävänsä on löytänyt uuden tyttöystävän. Leenan paras ystävä on muuttanut Ruotsiin, eikä hänellä ole samassa kaupungissa yhtään ystävää, jonka kanssa hänen olisi helppo puhua.

   Leena on _____.

3. Eeron hyvä ystävä Kalle on muuttanut Espanjaan. Kun Eero kävelee aamulla töihin Helsingin yliopistoon, hän näkee kadun toisella puolella Kallen.

   Eero on_____.

4. Sofia tapasi kielikurssilla mukavan miehen. Mies pyysi Sofiaa elokuviin, ja heillä oli todella hauska ilta yhdessä. Sofian mielestä mies on mukava ja komea. Sofia haluaisi olla miehen kanssa koko ajan.

   Sofia on _____.

5. Aki on nuori historian opiskelija. Hänellä on monia todella mielenkiintoisia kursseja ja hän lukee koko ajan erilaisia historiankirjoja. Hän tekee kaikki kotitehtävät mielellään ja toimii erään professorin assistenttina.

   Aki on _____.

6. Jere on hakenut uutta työpaikkaa, joka kiinnostaa häntä todella paljon. Iltapäivällä Jerellä on työhaastattelu. Hän ei ole käynyt monissa työhaastatteluissa, eikä hän tiedä, mitä häneltä haastattelussa kysytään. Jere on aika ujo, eikä hän yleensä pidä uusista tilanteista. Jereä jännittää.

   Jere on _____.

7. Pikkuinen Anni on yksin kotona, kun äiti on työmatkalla ja isä on kaupassa. Äkkiä valot sammuvat ja ikkunasta kuuluu omituisia ääniä.

   Anni on _____.

8. Sini on tullut matkalta, ja hänen miehensä on luvannut hakea hänet autolla juna-asemalta. Kello on paljon ja juna-asema on jo kiinni. Sini on väsynyt ja ulkona sataa. Sinin mies soittaa ja kertoo, että hän tulee vasta puolen tunnin päästä, koska hän haluaa ensin katsoa televisiosta jääkiekko-ottelun loppuun.

   Sini on _____.

Harjoitus 5.

A. Muutos. Kirjoita translatiivi.

Äiti tuli kotiin töistä ja näki, että Jesse ja hänen kaverinsa olivat jättäneet märät lenkkitossut eteisen valkoiselle matolle. Matto oli tullut aivan 1. *likaiseksi* (LIKAINEN). Äiti tuli hyvin 2. _____ (VIHAINEN), sillä matto oli uusi ja Jesse tiesi, ettei sitä saisi liata. Illalla äiti ja Jesse pesivät maton yhdessä 3. _____ (PUHDAS). He päättivät, että valkoinen matto laitetaan olohuoneen 4. _____ (MATTO), ettei se likaannu niin helposti.

Eteisen 5. _____ _____ (UUSI MATTO) valittiin huonekalukaupasta tummanruskea matto. Äidin ilme muuttui 6. _____ (ILOINEN), kun hän huomasi, että Jesse ja hänen kaverinsa olivat myös oppineet panemaan kengät kenkähyllyyn.

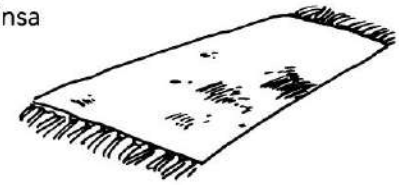

B. Olotila. Kirjoita essiivi.

Mieheni ja minä juhlimme 10. hääpäiväämme viime kesäkuussa. 1. *Suunnitelmana* (SUUNNITELMA) oli järjestää juhlat kesämökkimme rantakallioilla. Suunnitelman 2. _____ _____ (HUONO PUOLI) oli, että sadesäällä ulkoilmajuhla ei onnistuisi. Onneksi juhlapäivänä ilma pysyi 3. _____ (HYVÄ), vaikka taivaalla olikin tummia pilviä.

4. _____ _____ (ERINOMAINEN KOKKI, mon.) mieheni ja hänen siskonsa olivat laittaneet kaikki ruoat, ja ruoka olikin herkullista. Juhlien 5. _____ (OHJELMA) oli lasten laulu- ja soittoesityksiä ja tanssia. 6. _____ (ORKESTERI) toimivat poikamme Jaakko ja hänen ystävänsä.

7. _____ _____ (PIENI YLLÄTYS) mieheni kuorokaverit lauloivat meille Hääparin

serenadin. Juhlat kestivät yhteen asti yöllä.

Illan 8. _____ _____ (VIIMEINEN TANSSI) tanssittiin valssia. Juhlien jälkeen menimme nukkumaan 9. _____ (ONNELLINEN, mon.).

C. Muutos vai olotila? Kirjoita translatiivi tai essiivi.

- Kuule, minä olen tullut 1. ___*vanhaksi*___ (VANHA)!
- Miten niin?
- No koska tulin työpaikan juoksukilpailussa 2. _____ (VIIMEINEN).
- Ihanko totta? Minä olisin luullut, että 3. _____ _____ (VANHA KILPAURHEILIJA) sinä olisit juossut paremmin!
- Niin minäkin. Mutta nyt olen ollut monta päivää 4. _____ (KIPEÄ). 5. _____ (FLUNSSAINEN) en jaksanut juosta kovaa ja minulla oli koko ajan huono olo.
- Voi harmi.
- Nyt olen päättänyt, että alan taas urheilla.
- Hyvä idea! Voisinko minä tulla sinun 6. _____ (LENKKIKAVERI)? On mukavampaa juosta yhdessä kuin yksin.
- Joo, tietysti! Sinähän voit ryhtyä minun 7. _____ (VALMENTAJA).
- Heh heh, ja sinä minun.
- Mennäänkö juoksemaan jo tänään illalla?
- Sopii. Minulla on lenkkivaatteetkin eteisessä 8. _____ (VALMIS), koska olen koko viikon ajatellut, että jonakin iltana minä lähden lenkille.

Harjoitus 6. **Valitkaa oikea vastaus Suomi-tietokilpailun kysymyksiin.**

A. Käyttäkää translatiivia.

Suomen presidentti juhannus suomi kuusi vuotta
puhelias ruotsi Marski

1. Millä kielellä Maamme-laulu on alun perin kirjoitettu?
2. Mihin tehtävään C.G. Mannerheim valittiin vuonna 1944?
3. Miksi Mannerheimia kutsutaan?
4. Kuinka pitkäksi ajaksi Suomen presidentti valitaan?
5. Miksi keskikesän juhlaa kutsutaan?
6. Millaisiksi karjalaisia sanotaan?

B. Käyttäkää essiiviä.

museo Suomen presidentti viisas vappu
vuosi 1995 vuosi 1952 hiljainen

1. Minä vuonna Helsingissä pidettiin olympialaiset?
2. Minä vuonna Suomi liittyi Euroopan unioniin?
3. Missä tehtävässä Tarja Halonen oli ensimmäinen nainen?
4. Millaisina suomalaisia usein pidetään?
5. Millaisena henkilönä Kalevalan Väinämöinen tunnetaan?
6. Millaisessa käytössä Sibeliuksen koti "Ainola" on nykyään?

Harjoitus 7. Essiivi vai translatiivi? Kirjoita sana oikeassa muodossa.

Elli pääsi 1. ___*ylioppilaaksi*___ (YLIOPPILAS) vuonna 1995. Sen jälkeen hän ja hänen ystävänsä Iina työskentelivät vuoden 2. _____ (LASTENHOITAJA, mon.) Saksassa. Kun Elli palasi Suomeen, hän päätti opiskella 3. _____ (LÄÄKÄRI). Hän tuli 4. _____ (SURULLINEN), kun hän ei päässytkään heti opiskelemaan. Onneksi hän oli hakenut opiskelupaikkaa myös ammattikorkeakoulusta. Hän aloitti opinnot siellä hieman 5. _____ (PETTYNYT), mutta innostui nopeasti. Hän huomasi, että 6. _____ (SAIRAANHOITAJA) hän saa tehdä juuri niitä asioita, joiden takia hän oli kiinnostunut lääkärin ammatista. 7. _____ (VUOSI 1998) hän haki kuitenkin vielä uudestaan yliopiston lääketieteelliseen tiedekuntaan ja sai sieltä opiskelupaikan. Hän valmistui 8. _____ (LÄÄKÄRI) samana vuonna kuin hän tuli ensimmäistä kertaa 9. _____ (ÄITI). Nyt hän on työskennellyt jo viisi vuotta 10. _____ (LASTENLÄÄKÄRI) samassa sairaalassa, johon hän alun perin tuli töihin vain 11. _____ (VUOSI). Elli viihtyy sairaalassa erittäin hyvin, koska hänellä on 12. _____ (TYÖKAVERI, mon.) todella mukavia ja taitavia ihmisiä.

Harjoitus 8.

A. **Kirjoita lyhyt teksti omasta opiskelu- ja työhistoriastasi. Yritä käyttää tekstissäsi translatiivia ja essiiviä. Voit käyttää tekstissä seuraavia ilmauksia:**

Synnyin...
Asuin...
Kävin koulua...
Opiskelen / Opiskelin...
Valmistun / Valmistuin...
Muutin...
Hain töihin...
Pääsin töihin...
Tulevaisuudessa aion...

B. **Kerro samasta aiheesta parillesi. Älä lue tekstiä suoraan, vaan kerro vapaasti.**

Harjoitus 9. **Translatiivi vai essiivi? Kirjoita ajanilmaukset oikein.**

Hei! Minä olen Alina Isotalo. Olen 9 vuotta vanha. 1. *Ensi tiistaina* (ENSI TIISTAI) aloitan taas koulun. Menen kolmannelle luokalle. Minulla on ollut 10 viikkoa kesälomaa, ja 2. _____ (TÄMÄ KESÄ) olen saanut matkustaa paljon. Ensin olin ratsastusleirillä Heinolassa ja mummon luona Oulussa. 3. _____ (JUHANNUS) meidän koko perhe oli mummin ja ukin mökillä Savonlinnan lähellä. Sen jälkeen lähdimme 4. _____ _____ (KAKSI VIIKKOA) Ranskaan. Se oli ihana matka! Ennen kuin koulu alkaa ensi viikolla, menemme vielä 5. _____ (VIIKONLOPPU) laivalla Ruotsiin.

Minusta on kivaa mennä taas kouluun. Meidän luokalla on 6. _____ _____ (KAKSI PÄIVÄÄ) viikossa käsitöitä, ja minä pidän käsitöistä todella paljon. 7. _____ _____ (TÄMÄ VUOSI) aloitan myös englannin opiskelun, jota odotan innokkaana. Toivon

kuitenkin, että emme saa kotitehtäviä 8. _____ (VIIKONLOPPU). Minusta on inhottavaa, jos kotitehtävät pitää tehdä valmiiksi 9. _____ (SUNNUNTAI), koska 10. _____ (VIIKONLOPPU) on paljon hauskempaa tavata kavereita ja leikkiä pihalla kuin istua kotona kirjoituspöydän ääressä.

Harjoitus 10. **Kirjoita toisella tavalla. Käytä essiiviä tai translatiivia.**

1. Sää oli hyvä koko päivän.

Sää pysyi hyvänä koko päivän.

2. Kun olin nuori, asuin Lontoossa.

_____

3. Taivaasta tuli harmaa.

_____

4. Meistä tuli vihaisia.

_____

5. Koska hän on taitava rakennusmies, hänellä on paljon töitä.

_____

6. Kotitehtävät pitää tehdä perjantaihin mennessä.

_____

7. Kun olemme väsyneitä, emme jaksa tehdä töitä.

_____

8. Luulimme, että hän on opettajamme.

_____

Harjoitus 11. Kirjoita *Minusta tulee-* tai *Minusta ei tule* -lause.

1. Matin isä on pappi, mutta Matti haluaa jonkin toisen ammatin.

Matista ei tule pappia.

2. Lotta on opiskelija. Tulevaisuudessa hän on töissä ravintolassa ja tekee siellä ruokaa.

_____

3. Minä ja ystäväni olemme lukiossa kolmannella luokalla. Pian valmistumme lukiosta.

_____

4. Olen aina rakastanut klassista musiikkia. En kuitenkaan jaksa harjoitella tarpeeksi, vaan haluan tehdä elämässäni myös monia muita asioita.

_____

5. Ensi kuussa Tapiolla ja Kalevilla ei ole työtä, vaikka he haluaisivat tehdä työtä.

_____

6. Johanna on raskaana. Pian hän saa lapsen.

_____

7. Työskentelin yhden kesän keittiöapulaisena, mutta en pitänyt siitä työstä.

_____

Harjoitus 12. Kirjoita lauseet valmiiksi. Käytä *matta/mättä*-muotoa.

1. Uutinen oli kaikille yllätys. Se kerrottiin aivan *odottamatta*.
2. Sinulla on varmasti kova nälkä, jos olet ollut koko päivän _____.
3. Pia on todella kova puhumaan. Hän ei osaa olla _____.
4. Viime yönä en saanut unta. Valvoin koko yön _____.

5. Juha on ahkera urheilija. Hän ei voisi elää _____.

6. Kukaan ei opi uusia asioita _____.

7. Meillä on kamalan sotkuista! En halua lähteä matkalle _____.

8. Tämä tehtävä on liian vaikea! Minä jätän sen _____ !

Harjoitus 13. **Keskustele parin kanssa. Käytä *malla/mällä*-muotoa.**

1. Miten opit vieraita kieliä?

2. Miten harjoittelet ääntämistä?

3. Miten rentoudut?

4. Miten suomalaiset viettävät viikonloppua?

5. Mikä on kotimaasi tärkein juhlapäivä? Miten sitä vietetään?

6. Miten sinun perheessäsi vietetään syntymäpäiviä?

7. Miten pidät yhteyttä ystäviisi, jotka asuvat kaukana?

8. Miten ilahdutat sinulle tärkeitä ihmisiä?

Harjoitus 14. **Kirjoita *malla/mällä* tai *matta/mättä*.**

Aino täytti viime viikolla 5 vuotta. Syntymäpäivänä Aino herätettiin 1. ___*laulamalla*___ (LAULAA) ja 2. _____ (TUODA) kakku sänkyyn. Kun Aino näki ison lahjapaketin lattialla, hän ei voinut olla 3. _____ (HYMYILLÄ): hän arvasi jo, että paketissa oli iso nalle, jota hän oli toivonut. Isä ja äiti olivat varmasti käyneet lelukaupassa 4. _____ (KERTOA) siitä Ainolle. Aino nousi sängystä ja avasi paketin nopeasti. Paketissa oli nalle, joka tervehti Ainoa 5. _____ (KATSOA) häntä suurilla ruskeilla silmillä. Isä ja äiti lupasivat, että illalla syntymäpäivää juhlittaisiin 6. _____ (MENNÄ) lastenkonserttiin ja 7. _____ (SYÖDÄ) jäätelöä.

Harjoitus 15. **Kirjoita *maton/mätön*-adjektiivi.**

1. Sähköpostiviesti, jota ei ole luettu, on ___*lukematon*___.
2. Virhe, jota ei helposti huomaa, on _____.
3. Paita, jota ei ole pesty, on _____.
4. Pyyhe, jota ei ole käytetty, on _____.
5. Lasku, jota ei ole maksettu, on _____.
6. Paketti, jota ei ole avattu, on _____.
7. Ihminen, jota et tunne, on sinulle _____.

Harjoitus 16. **Valitse sana ja kirjoita se oikeassa muodossa.**

päättämätön unohtumaton käyttämätön
käsittämätön tuntematon muistamaton puhumaton

1. – Muistatko vielä sen junamatkan Rovaniemelle?

   – Tietysti! Se matka oli ___*unohtumaton*___!

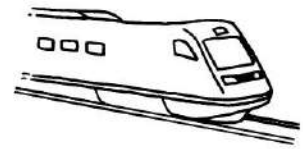

2. – Mitä sinä ostit sieltä kirpputorilta?

   – Löysin yhdestä hyllystä aivan _____ vaatteita.

   Ostin kahdet housut, takin ja puseron.

3. – Luuletko, että mummilla on dementia? Minusta hän ei enää muista asioita.

   – Joo, hän on muuttunut aika _____.

4. – Kuka sinulle yritti soittaa?

   – En tiedä. Puhelu tuli _____ numerosta.

5. – Onkohan Minna suuttunut jostakin, kun hän on niin hiljaa?

   – Ehkä. Ei hän normaalisti ole noin _____.

   Yleensä hän on aika puhelias.

6. – Voisitko jo sanoa, minkä jäätelön valitset?

   – En millään osaa valita. Nämä kaikki jäätelöt näyttävät niin hyviltä!

   Ja minua on aina sanottu _____.

7. – Ymmärrätkö sinä, miksi Mikko puhui niin rumasti?

   – No en! Minusta se oli aivan _____!

Harjoitus 17. **Jatka lauseita. Käytä *kin-* ja *kaan/kään* -liitepartikkeleita.**

1. Luulin, etten pääsisi kurssille, mutta sitten ___*pääsinkin*___.
2. Luulin, että hän rakastaa minua, mutta ei hän _____.
3. Kuvittelimme, että hän voisi auttaa, mutta ei hän _____.
4. Ystäväni luuli, etten osaa uida, vaikka _____.
5. Mari aikoi lähteä kotiin, mutta ei hän sitten _____.
6. Erkki väitti, että hän on aina oikeassa, vaikka ei hän _____.
7. Luulimme, että Markku ei halua laulaa, mutta hän _____.
8. Olin varma, että Esa ei tule ajoissa, mutta tänään hän _____.
9. Ajattelin, että lapset häiritsevät minua, mutta eivät he _____.

Harjoitus 18. **Olkaa eri mieltä! Muistakaa *han/hän*!**

Miksi sinä et koskaan…

1. hymyile?
2. pese pyykkiä?
3. osta minulle kukkia?
4. sano minulle mitään kaunista?

Miksi me emme koskaan…

5. tee mitään hauskaa yhdessä?
6. matkusta?
7. käy ravintolassa syömässä?
8. tapaa vanhoja ystäviämme?

Harjoitus 19. **Kuuntele ja täydennä taulukko.**

	poika (Ville)	tyttö (Olivia)	äiti
1. Mitä hän etsii?			
2. Löytyvätkö tavarat?			
3. Mistä tavarat löytyvät?			
4. Mihin hän on lähdössä?			

Sanasto:
harkat = harjoitukset
pyykkinaru

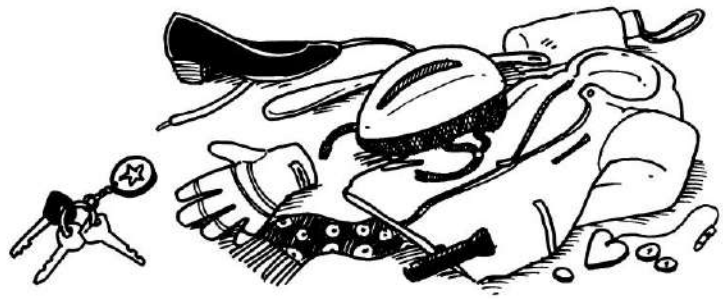

Harjoitus 20. **Valitse yksi aihe ja kirjoita. Keksi otsikko itse.**

1. Kirjoita jostakin paikasta tai tapahtumasta, joka on jäänyt mieleen lapsuudestasi.
2. Kirjoita jostakusta perheenjäsenestä tai sukulaisesta, joka on sinulle tärkeä.
3. Jos sinulla on lapsia, kirjoita siitä, kun sinusta tuli isä tai äiti.

Harjoitus 21. **Kuuntele uutiset (Lähde: Tilastokeskus) ja keksi niille sopivat otsikot.**

1. _____

2. _____

3. _____

Harjoitus 22. **Tutustukaa tilastotietoihin (s. 160). Verratkaa Suomea ja omaa kotimaatanne. Millaisia eroja / yhtäläisyyksiä huomaatte? Keskustelkaa ryhmässä.**

1. Ketkä kuuluvat perheeseen?
2. Kuinka monta lasta tavallisessa perheessä on?
3. Minkä ikäisinä lapset muuttavat pois kotoa?
4. Minkä ikäisinä mennään tavallisesti naimisiin?
5. Onko avoliitossa asuminen tavallista?
6. Millainen on lapsien ja vanhempien suhde?
7. Millainen rooli on isovanhemmilla?
8. Miten lapset kasvatetaan?
9. Miten perhe viettää vapaa-aikaa?
10. Ovatko avioerot tavallisia?

Harjoitus 23. Puhekieli

Kuuntele puhekieliset kysymykset. Kirjoita kysymykset kirjakielellä.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

6 Kummallista

- kulttuurierot ja stereotypiat
- luonteen kuvaileminen
- eri / samaa mieltä oleminen
- adjektiivien komparatiivi
- pronominit kumpi, kumpikin, ei kumpikaan
- verbi + rektio
- Luetaan: Kahden kulttuurin välissä
- Puhekieli: äänteiden katoaminen

Kummallista

Pedro puhuu pihalla naapurin Tuulan kanssa.

Tuula: Pedro, muistaks sä yhtään, mikä oli sun mielestä kaikkein kummallisinta Suomessa silloin kun sä muutit tänne?

Pedro: No sauna kyl kuulosti aika eksoottiselta ja kesti pitkään ennen kuin mä suostuin kokeilemaan saunomista. Niin ja sit musta oli outoo, et kengät piti ottaa pois, ku meni jonkun kotiin.

Tuula: Niin, noi on varmaan aika monille Suomeen tulijoille vähän outoja juttuja aluks, mut niihin tottuu, eiks vaan? Mut onks sit jotain sellasta, mikä vieläkin häiritsee tai ihmetyttää sua? Jotain mihin sä et oo tottunu näiden vuosien aikana?

Pedro: No on kyllä… Esimerkiks jos mä tuun meiän yläkerran naapurin kans sattumalta samaan aikaan sisään, niin se ei koskaan tuu mun kans samaan hissiin, vaan kävelee aina portaat kuudenteen kerrokseen. Tervehtiminenkin tuntuu joskus olevan vaikeempaa ku muualla maailmassa. Mä en oo koskaan oikein tottunu siihen, et naapureita vältellään ja et monet ei haluu olla missään tekemisissä saman talon asukkaiden kanssa.

Tuula: Mä voin kyl kuvitella... Mä asuin opiskeluaikoina pari vuotta Bulgariassa ja siel naapurit taas yritti koko ajan ottaa kontaktia. Ne on paljon sosiaalisempia ku suomalaiset. Mä epäilin aluks, et niil olis jotain taka-ajatuksia. Aika pian mä kuitenki huomasin, et siel oli vaan tapana aina vaihtaa pari sanaa naapurin kanssa ja sitä pidettiin kohteliaana. Meillä taas on joskus kohteliaampaa antaa ihmisten olla rauhassa.

Pedro: Hmm... Mä oon kyllä ajatellu, et se mun naapuri on joko ujo tai muuten outo. Mulle ei oo tullu edes mieleen, että se onkin ehkä yrittäny olla huomaavainen...

Tuula: Niin no, onhan meitä suomalaisiakin erilaisia. Isommis kaupungeis on tietysti ihan toisenlaista ku pienemmis paikois. Matkustapa vaikka Lappeenrantaan, Itä-Suomeen, niin sä löydät kyl puheliaampaa porukkaa. Siel ei olla yhtä hiljasii ku täällä etelämpänä. Ja naapurien ja jopa tuntemattomien kans rupatellaan ihan mielellään, usko tai älä!

Pedro: Ai? Mä voisin viihtyy siellä! Siel mua ei siis pidettäis humalaisena tai muuten omituisena, jos mä puhuisin tuntemattomille?

Tuula: Heh heh! Niin just! Hei, mut nyt mun on pakko jatkaa matkaa. Jutellaan joskus paremmalla ajalla!

yhtään _____
kaikkein _____
kummallinen _____
eksoottinen _____
suostua (1) + maan/mään _____
_____
kokeilla (3) + P _____
outo _____
tulija _____
juttu = asia _____
aluksi _____
tottua (1) + ILL _____
Eiks vaan? = Eikö niin? _____
_____
P + ihmetyttää (1) _____
_____
G + aikana _____
esimerkiksi _____
sattumalta _____
samaan aikaan _____
porras _____
tervehtiminen _____
tuntuu olevan
= tuntuu, että on _____
_____
muualla _____
vältellä (3) + P _____
olla tekemisissä + G + kanssa _____
_____
asukas _____
kuvitella (3) _____
taas = puolestaan _____
ottaa (1) kontaktia _____
_____
sosiaalinen _____
epäillä (3) _____
taka-ajatus _____
aika pian _____
olla tapana _____
vaihtaa (1) pari sanaa _____
_____

pitää (1) + P + na/nä _____
_____
kohtelias _____
antaa (1) + G + INF _____
_____
olla rauhassa _____
muuten _____
lle + tulla (3) mieleen _____
_____
huomaavainen _____
toisenlainen _____
porukka _____
tuntematon _____
rupatella (3) _____
mielellään _____
Usko tai älä! _____
viihtyä (1) + MISSÄ _____
_____
humalainen _____
omituinen _____
Niin just! = Niin juuri! _____
_____
jatkaa (1) matkaa _____
_____
paremmalla ajalla _____
_____

Pedro ja Hanna ovat eri mieltä

Pedro: Kuule Hanna, ooks sä koskaan ajatellu, et me voitais asuu jossain muualla, esimerkiks Itä-Suomessa?

Hanna: Mitä!? No en todellakaan! Miten niin?

Pedro: No ku musta on alkanu tuntuu, et Helsinki on vähän tylsä kaupunki.

Hanna: Eihän oo! Mä ainakin viihdyn täällä todella hyvin. Mitä sä nyt oikein höpiset?

Pedro: Niin mut eiks ois hauskaa lähteä vaikka vuodeks tai pariks jonnekin muualle? Sähän et oo koskaan asunu missään muualla ku täällä pääkaupunkiseudulla.

Hanna: Oonpas! Mä oon ollu muutaman viikon työharjoittelussa Vaasassa.

Pedro: Äh... Ei sitä lasketa. Mut ihan oikeesti. Tekis ihan hyvää vaihtaa välillä maisemaa. Jos saisit valita, kumpaan kaupunkiin sä muuttaisit mieluummin, Lappeenrantaan vai Kuopioon?

Hanna: Hei, älä nyt viitsi! Mä en kyl muuttais ikinä kumpaankaan niistä. Meillähän on koko elämä ja kaikki kaveritkin täällä! Ja vauvakin tulossa! Lopetetaan nyt tää keskustelu, jooko?

kuule	_____	ihan oikeasti	_____
ei todellakaan	_____	tehdä (2) hyvää	_____
Miten niin?	_____	välillä	_____
sta/stä + tuntua (1)	_____	maisema	_____
	_____	kumpi	_____
vaikka = esimerkiksi	_____	mieluummin	_____
	_____	Älä nyt viitsi!	_____
pääkaupunkiseutu	_____	ei ikinä	_____
	_____	ei kumpikaan	_____
muutama	_____	tulossa	_____
työharjoittelu	_____	lopettaa (1)	_____
Ei sitä lasketa.	_____	Jooko?	_____

Millainen ihminen?

kohtelias	↔	epäkohtelias
sosiaalinen		epäsosiaalinen
ystävällinen		epäystävällinen
avulias		itsekäs
puhelias	↔	hiljainen
avoin		sulkeutunut / ujo
rehellinen		epärehellinen
rento		hermostunut / kireä
hauska		tylsä / ikävä
mukava		ärsyttävä
itsevarma / rohkea		arka
tavallinen	↔	erikoinen
persoonallinen = värikäs		outo = kummallinen

Olen samaa mieltä!

Niin! Niin on! Niin minustakin!

Niin juuri! Just niin!

Aivan!

Älä muuta sano!

Olen eri mieltä!

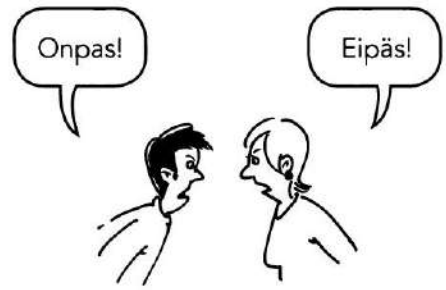

Voi olla, mutta...
Joo, mutta toisaalta...

Eikä! Eipäs! Eihän! Ei todellakaan!

Onpas! Onhan!

Höpö höpö! Älä nyt viitsi!
Et voi olla tosissasi! Ai miten niin?

Pikkusanat

silloin	_____	Mikä sinusta oli kaikkien kummallisinta Suomessa, *silloin* kun muutit tänne?
sitten	_____	Syödään *sitten*, kun tulen.
ihan	_____	1) Suurimmissa kaupungeissa on *ihan* toisenlaista kuin pienemmissä paikoissa.
	_____	2) Tekisi *ihan* hyvää vaihtaa välillä maisemaa.
oikein	_____	1) Mitä sinä *oikein* höpiset?
	_____	2) En ole koskaan *oikein* tottunut siihen.
jo	_____	Hanna oli *jo* toivonut, että hänestä tulisi äiti.
vasta	_____	Odotus on *vasta* alussa.
vielä	_____	1) En ole *vielä* ajatellut asiaa.
	_____	2) He pitävät asian *vielä* salaisuutena.
sattumalta	_____	Tulimme *sattumalta* samaan aikaan.
joko – tai	_____	Naapurini on *joko* ujo *tai* outo.
vaikka	_____	Matkustapa *vaikka* Lappeenrantaan!
esimerkiksi	_____	Me voisimme asua *esimerkiksi* Itä-Suomessa!

KOMPARATIIVI mpi

iso	iso**mpi**
uusi	uude**mpi**
kaunis	kauni**impi**
halpa	halve**mpi** a/ä → e

Yksikkö

mma/mmä ← HEIKKO →

Me ostimme iso**mma**n talon kuin naapurit.

Me asumme iso**mma**ssa talossa kuin naapurit.

mpa/mpä ← VAHVA →

Me muutimme iso**mpa**an taloon kuin naapurit.

Kaupungista ei löytynyt tätä iso**mpa**a taloa!

N	iso**mpi**
P	iso**mpa**a
V	**isomma-**
GEN	isomman
ILL	iso**mpa**an
INE	isommassa
ELA	isommasta
ALL	isommalle
ADE	isommalla
ABL	isommalta
ESS	iso**mpa**na
TRA	isommaksi

Monikko

mmi

Kiinalaiset asuvat iso**mmi**ssa kaupungeissa kuin suomalaiset.

Pidän Helsinkiä iso**mmi**sta kaupungeista.

mpi

Kiinassa on iso**mpi**a kaupunkeja kuin Suomessa.

Monet nuoret haluavat muuttaa Helsinkiä iso**mpi**in kaupunkeihin.

isommat
iso**mpi**a
isommi-
iso**mpi**en
iso**mpi**in
isommissa
isommista
isommille
isommilla
isommilta
iso**mpi**na
isommiksi

KUMPI

N	kumpi
P	ku**mpa**a
V	**kumma-**
GEN	kumman
ILL	ku**mpa**an
INE	kummassa
ELA	kummasta
ALL	kummalle
ADE	kummalla
ABL	kummalta
ESS	ku**mpa**na
TRA	kummaksi
MON	kummat
MON V	**kummi-**

KUMPIKIN

N	kumpikin
P	ku**mpa**akin
V	**kumma...kin**
GEN	kummankin
ILL	ku**mpa**ankin
INE	kummassakin
ELA	kummastakin
ALL	kummallekin
ADE	kummallakin
ABL	kummaltakin
ESS	ku**mpa**nakin
TRA	kummaksikin
MON	kummatkin
MON V	**kummi...kin**

EI KUMPIKAAN

N	ei kumpikaan
P	ei ku**mpa**akaan
V	**ei kumma...kaan**
GEN	ei kummankaan
ILL	ei ku**mpa**ankaan
INE	ei kummassakaan
ELA	ei kummastakaan
ALL	ei kummallekaan
ADE	ei kummallakaan
ABL	ei kummaltakaan
ESS	ei ku**mpa**nakaan
TRA	ei kummaksikaan
MON	ei kummatkaan
MON V	**ei kummi...kaan**

VERBI + REKTIO

VERBI + P

kokeilla Haluaisin kokeilla **tätä uutta reseptiä**.
kuluttaa Kuluttaako tämä auto paljon **bensiiniä**?

VERBI + lle

sopia Tuo paita sopii **sinulle** oikein hyvin!

VERBI + ILL

liittyä Suomi liittyi **EU:hun** vuonna 1995.
tottua Oletteko jo tottuneet Suomen **pimeisiin talviin**?
sopeutua On vaikea sopeutua **uuteen kulttuuriin**.

VERBI + MIHIN

osallistua Miksi et osallistunut **konferenssiin** viime viikolla?
Hanna osallistui **kurssille** jo viime keväänä.

VERBI + maan/mään

joutua Mikko joutuu aina **auttamaan** pikkusiskoaan.
panna Isä pani lapset **nukkumaan**.
pystyä En pysty **nukkumaan**, koska on niin valoisaa.
suostua Jaakko suostui **tulemaan** töihin jouluaattona.

VERBI + na/nä

pitää + P Pidätkö **minua** ihan **tyhmänä**?
pysyä Sää pysyy **aurinkoisena** koko viikonlopun.

VERBI + ksi

ryhtyä Olen aina halunnut ryhtyä **muusikoksi**.

Kahden kulttuurin välissä

Kuva: Kaapo Kamu (www.otava.fi)

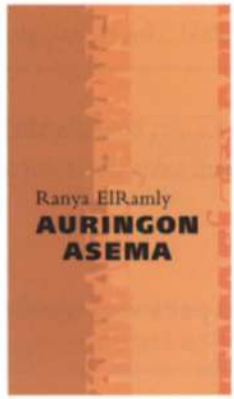

Kirjailija Ranya Paasonen

Ranya Paasonen (o.s. ElRamly, s. 1974) on helsinkiläinen kirjailija. Lapsuutensa hän vietti monessa maassa: Intiassa, Tsadissa, Saudi-Arabiassa, Libyassa, isänsä kotimaassa Egyptissä ja äitinsä kotimaassa Suomessa. Hän on valmistunut filosofian maisteriksi Helsingin yliopistosta vuonna 1995 pääaineenaan seemiläiset kielet.

Paasosen esikoisromaanissa Auringon asema (Otava 2002) päähenkilönä on nuori nainen, joka on kasvanut kahden kulttuurin välissä. Hän kertoo egyptiläisen isänsä ja suomalaisen äitinsä rakkaustarinan ja kuvailee perheensä elämää, omaa kasvuaan ja tunteitaan. Paasonen on saanut teoksestaan useita palkintoja ja se on käännetty monille kielille.

Otteita Auringon asema -romaanista:

Minun isäni tapasi minun äitini junassa matkalla Luxorista Assuaniin. Samana iltana hän vei äidilleni punaisia ruusuja, ja minun äitini mielestä se oli huvittavaa, mutta ruusuja oli paljon ja ne tuoksuivat enemmän kuin suomalaiset ruusut, ja minun isäni tuoksui myös, ehkä liikaa, hän ei ollut ujo ollenkaan. Samana iltana minun isäni sanoi: minä rakastan sinua Anu, mutta minun äitini ei voinut vielä sanoa samoin.

Minun isäni ei ymmärtänyt, että Suomessa nauretaan hiljaa ja suomeksi oudoista asioista ja että lapset eivät hymyile jos heitä ei huvita hymyillä, eivätkä aikuisetkaan, ja että pohjoisessa on ihmisiä niin harvassa, että he kuolevat yksinäisyyteen, sillä ihminen ei elä ilman toista ihmistä, ja vihannekset pestään kaupoissa ja pakataan muoviin, ja vesimeloni on kalpeaa kuin sairas tytär, sen siemenet vain vihjeitä. Minun isäni ei ymmärtänyt että kuukin on toisessa asennossa ja että kaikki kadut on merkitty karttaan ja että tavarataloissa ei tingitä.

* * *

Mutta joskus minä ja sisareni, me puhuimme suomea ruokapöydässä eikä isä ymmärtänyt mitä me sanoimme. Ja minun isäni ajatteli: he ovat osa minua, enkä minä ymmärrä heitä. Ja joskus me puhuimme arabiaa ruokapöydässä eikä äiti ymmärtänyt mitä me sanoimme. Ja minun äitini ajatteli: he ovat osa minua, enkä minä ymmärrä heitä. Ja minun isäni halusi meidät kokonaan, ja minun äitini halusi meidät kokonaan, ja mustat pilvet olisivat totisesti kerääntyneet taivaalle, jollei se olisi ollut piinallisen pilvetön, jostakin kaukaa olisi kuulunut pahaenteisiä ääniä kerta kaikkiaan. Minun äitini rakasti minussa ja sisaressani sitä mikä oli häntä itseään, ja minun isäni rakasti minussa ja sisaressani sitä mikä oli häntä itseään. Minä kysyn: eikö tämä merkitse sitä, että he olivat lakanneet rakastamasta toisiaan?

* * *

Silloin minä asettelin pienet puiset eläimet pianon päälle, ja minä tiesin että isä toi ne Afrikasta, tiesin että ne keräävät pölyä ja tiesin, että minun äitini ei olisi pitänyt niitä esillä ollenkaan, pölyä ja muistoja, huonoja asioita molemmat, ja minä tiesin että minun äitini halusi vain mustaa ja valkoista ja selkeitä muotoja, että hän inhosi kaikkea pientä tavaraa ja tavaraa ehkä muutenkin, ja tiesin että minun isäni rakasti kaikkea pientä tavaraa ja tavaraa ehkä muutenkin, ja silloin minä ajattelin: rakastan isää enemmän kuin äitiä, minä olen isäni tytär, ja silloin minulle tuli huono omatunto, mutta kun otin pienet puiset eläimet pois pianon päältä, ajattelin: rakastan äitiä enemmän kuin isää, minä olen äitini tytär, ja silloin minulle tuli huono omatunto enkä tiennyt mitä tehdä, en kerta kaikkiaan.

Sanasto

filosofia _____
maisteri _____
pääaine _____
seemiläinen _____
esikoisromaani _____
asema _____
päähenkilö _____
rakkaustarina _____
kuvailla (3) + P _____
kasvu _____
tunne _____
palkinto _____
ote _____

huvittava _____
tuoksua (1) _____
ei ollenkaan _____

P + huvittaa (1) _____
aikuinen _____
harvassa _____
kuolla (3) + ILL _____
yksinäisyys _____
ilman + P _____
pakata (4) _____
muovi _____
vesimeloni _____
kalpea _____
siemen _____
vihje _____
kuu _____
asento _____
merkitä (5) _____
tinkiä (1) _____

sisar _____
osa _____
kokonaan _____
totisesti _____

kerääntyä (1) _____
taivas _____
piinallinen _____
pilvetön _____
kuulua (1) _____
pahaenteinen _____
ääni _____
kerta kaikkiaan _____
lakata (4) + masta/mästä _____
_____
toisiaan _____

asetella (3) _____
puinen _____
eläin _____
kerätä (4) _____
pöly _____
pitää (1) esillä _____
muisto _____
molemmat _____
selkeä _____
muoto _____
inhota (4) + P _____
tavara _____
muutenkin _____
omatunto _____

Kirjallisuus

kirjailija
runoilija
teos
(esikois)romaani
novelli
runo
kustantaja
julkaisuvuosi

päähenkilö
sivuhenkilö
aihe
juoni
tapahtuma-aika
tapahtumapaikka

Puhekieli

Puhekielessä tietyt äänteet katoavat joskus.

		Kirjakieli	Puhekieli
loppuvokaalit a, ä ja i			
ssa/ssä	sta/stä	Suomessa	Suomes
lla/llä	lta/ltä	syksyllä	syksyl
isi	ksi	olisi	olis
loppukonsonantit n ja t			
kin/kaan		kuitenkin	kuitenki
nut/nyt		osannut	en osannu
illatiivi ja passiivi		Helsinkiin	Helsinkii
diftongin i			
inen		punainen	punanen
oittaa		kirjoittaa	kirjottaa
d		meidän	meiän
2 eri vokaalia → 2 samaa vokaalia			
ia/iä → ii		poikia	poikii
ea/eä → ee		vaikea	vaikee
oa/öä → oo/öö		autoa	autoo
ua/yä → uu/yy		haluan	haluun

Harjoitus 1. **Lue teksti *Kummallista*. Yhdistä lauseiden alku ja loppu.**

1. Saunominen kuulosti [E]
2. Hänestä oli outoa, [ ]
3. Mikä oli Pedron mielestä kaikkein [ ]
4. Kesti pitkään [ ]
5. Pedro ei ole tottunut [ ]
6. Monet eivät halua olla missään [ ]
7. Tuula huomasi, että Bulgariassa [ ]
8. Suomessa pidetään joskus [ ]
9. Pedrolle ei ole tullut edes [ ]
10. Itä-Suomessa jutellaan [ ]

A. siihen, että naapureita vältellään.

B. tuntemattomillekin.

H. kummallisinta Suomessa?

C. kohteliaana antaa muiden olla rauhassa.

D. mieleen, että naapuri on yrittänyt olla huomaavainen!

E. eksoottiselta.

F. oli tapana vaihtaa pari sanaa naapureiden kanssa.

G. tekemisissä naapureiden kanssa.

I. ennen kuin hän suostui kokeilemaan saunomista.

J. että kengät piti ottaa pois.

Harjoitus 2. **Katso tekstiä *Kummallista* s. 181–182. Kirjoita vastakohdat.**

1. Kesti **vain hetken** ennen kuin suostuin kokeilemaan sitä.

*Kesti **pitkään** ennen kuin suostuin kokeilemaan sitä.*

2. Minusta oli outoa, että kengät piti **laittaa jalkaan**.

_____

3. **Menen** naapurin kanssa **eri** aikaan **ulos**.

_____

4. Tervehtiminen on **helpompaa** kuin muualla.

_____

5. Naapurit yrittivät koko ajan **vältellä minua**.

_____

6. Kaikki suomalaiset ovat **samanlaisia**.

_____

7. Siellä minua pidettäisiin **normaalina**.

_____

Harjoitus 3. **Keskustelkaa pienissä ryhmissä.**

A. Mitä muistat ensimmäisistä viikoistasi Suomessa tai ensimmäisestä matkastasi Suomeen? Kerro kokemuksistasi ja tunteistasi silloin.

B. Entä nykyään? Mitkä asiat vieläkin tuntuvat sinusta kummallisilta Suomessa?

Harjoitus 4. **Katso sanoja s. 185 ja kirjoita sopivat adjektiivit.**

1. Suomalaiset puhuvat vähän. He ovat ___*hiljaisia*___.
2. Bulgarialaiset puhuvat enemmän. He ovat _____.
3. On _____ tervehtiä ja _____ jättää tervehtimättä.
4. Ihminen, joka ei valehtele, on _____.
5. Naapuri, joka ei puhu kenenkään kanssa, voi olla joko _____ tai _____.
6. Ihmiset, jotka puhuvat koko ajan vain itsestään, ovat _____.
7. _____ ihmiset auttavat mielellään muita.
8. Työhaastattelu on jännittävä tilanne. Silloin monet ovat _____.

Harjoitus 5. **Millaisia sinun ystäväsi tai sukulaisesi ovat? Valitse viisi ihmistä ja kirjoita, millaisia he ovat. Voit käyttää sivun 185 sanoja.**

Harjoitus 6. Komparatiivi.

A. Valitkaa kuvaan sopivat adjektiivit ja tehkää lauseita, joissa käytätte komparatiivia.

hyvä ~~↔ huono~~	lyhyt ↔ pitkä
kallis ↔ halpa	rikas ↔ köyhä
korkea ↔ matala	iloinen ↔ surullinen

Malli:

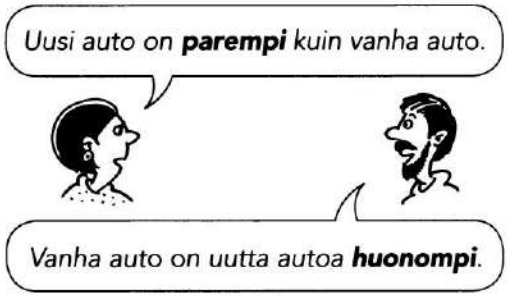

1.

parempi _____ *huonompi* _____

2.

_____ _____

3.

_____ _____

4.

_____ _____

5.

_____ _____

6.

_____ _____

B. Katso A-kohdan kuvia. Kirjoita komparatiivit.

1. Mustapaitainen mies ajaa **paremmalla** autolla kuin raitapaitainen.
   Raitapaitainen mies ajaa **huonommalla** autolla kuin mustapaitainen.
2. _____ naisen päällä on kaunis takki.
   _____ naisen jalassa on vanhat ja kuluneet housut.
3. Tyttö näyttää poikaa _____.
   Poika näyttää tyttöä _____.
4. Pidän enemmän tuosta _____ valkoisesta takista kuin tästä _____ mustasta.
5. _____ taloon on tänä vuonna muuttanut enemmän ihmisiä kuin _____ taloon.
6. _____ miehellä on pallo.
   _____ miehellä on kädessään tennismaila.

Harjoitus 7. Kirjoita yksikön komparatiivi.

Pedro ja Hanna asuivat pienessä kaksiossa ja he päättivät ryhtyä etsimään 1. ___*isompaa*___ (ISO) asuntoa. He halusivat löytää itselleen nykyistä 2. _____ (VALOISA) ja 3. _____ (TILAVA) kodin, koska heille oli tulossa perheenlisäystä. Olisi 4. _____ (HELPPO) asua vauvan kanssa vähän 5. _____ (UUSI) ja 6. _____ (MODERNI) talossa, joka olisi 7. _____ (HYVÄ) kunnossa kuin tämä nykyinen. Mutta jos he haluavat lisää tilaa, heidän täytyy todennäköisesti muuttaa 8. _____ (HALPA) asuinalueelle kuin missä he nyt asuivat. Heillä ei ole varaa asua 9. _____ (KALLIS) asunnossa kuin nyt.

Harjoitus 8. **Kirjoita monikon komparatiivi.**

1. Eija maalasi seinän vaaleammaksi.

   Eija maalasi seinät ___*vaaleammiksi*___.

2. Hanna käy pienemmässä ja kalliimmassa ruokakaupassa kuin Pedro.

   Hanna käy _____ ja _____

   ruokakaupoissa kuin Pedro.

3. Pidätkö sinä tulisemmasta vai miedommasta ruoasta?

   Pidätkö sinä _____ vai _____

   ruoista?

4. Suuremman kaupungin keskustassa on enemmän liikennettä kuin pienemmässä kaupungissa.

   _____ kaupunkien keskustoissa on enemmän liikennettä

   kuin _____ kaupungeissa.

5. Pentti pitää Harry Potter -kirjaa kiinnostavampana kuin elokuvaa.

   Pentti pitää Harry Potter -kirjoja _____ kuin elokuvia.

6. Mäkelöiden lapsi on Korhosten lasta nuorempi.

   Mäkelöiden lapset ovat Korhosten lapsia _____.

Harjoitus 9. **Kirjoita monikon komparatiivi.**

korkea	pitkä	hyvä	iso
lyhyt	pieni	kiireinen	suuri

1. Kaupungeissa asutaan ___*korkeammissa*___ taloissa kuin maalla.
2. Kaupunkeihin rakennetaan _____ taloja kuin maaseudulle.
3. Maalla lapset käyvät koulua _____ kouluissa kuin kaupungeissa.
4. Maalla lasten koulumatkat ovat _____ kuin kaupungeissa.
5. Kaupungeissa ihmiset ovat _____ kuin maalla.
6. Kaupungeissa on _____ joukkoliikenneyhteydet kuin maaseudulla.
7. Kaupungeissa työmatkat ovat _____ kuin maalla.
8. Kaupungeissa käydään ostoksilla _____ kauppakeskuksissa kuin maaseudulla.

Harjoitus 10. **Kirjoita yksikön tai monikon komparatiivi.**

Hanna ja Pedro alkoivat jo innoissaan suunnitella uutta sisustusta, vaikka heillä ei ollut vielä uutta kotiakaan. Ensinnäkin he halusivat olohuoneeseen uudet 1. *värikkäämmät* (VÄRIKÄS) verhot. Sitten he päättivät, että nykyistä 2. _____ (SUURI) huoneisiin sopisi mainiosti muutama iso huonekasvi. Ja tietysti lastenhuoneesta tehtäisiin mahdollisimman hieno! Heidän vauvansa saisi ympärilleen 3. _____ (KAUNIS) leluja ja huonekaluja kuin kukaan naapurien vauvoista! Tulevien 4. _____ (VANHA), siis Hannan ja Pedron huoneessa voisi olla myös vähän 5. _____ (ILOINEN) värejä kuin nykyään. Lisäksi he tarvitsevat 6. _____ (ISO) vaatekaapin. Hannan 7. _____ (NUORI) sisarilla on sisustusliike ja hän päättääkin heti soittaa heille. Hannan siskot saavat hänet vielä entistäkin 8. _____ (HYVÄ) tuulelle, koska he lupaavat auttaa Hannaa sisustuksen suunnittelussa.

Harjoitus 11. **Kirjoita yksikön tai monikon komparatiivi.**

1. Haluaisitko asua *lämpimämmässä* (LÄMMIN) vai _____ (KYLMÄ) maassa kuin Suomi?
2. Talvisin suomalaiset haluavat matkustaa _____ (AURINKOINEN) maihin nauttimaan _____ (HYVÄ) lomailmoista ja _____ (EDULLINEN) hinnoista.
4. Kesäisin taas halutaan viettää aikaa _____ (RAUHALLINEN) kotirannoilla ja uida _____ (PUHDAS) vesissä.

3. Huomenna sää muuttuu _____ ja

_____ (VIILEÄ ja TUULINEN). Etelä-Suomeen on

odotettavissa jonkin verran _____ (SATEINEN) säätä kuin

Pohjois-Suomeen.

Harjoitus 12. **Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.**

Hanna ja Pedro ovat kaupungilla. Yhtäkkiä Hanna näkee näyteikkunassa upean puseron...

1. Minkä väristä puseroa Hanna haluaa sovittaa? _____

2. Onko pusero Hannalle sopiva? _____

3. Miksi Hanna ei halua kokeilla tummempaa väriä? _____

_____

4. Miltä Hanna Pedron mielestä näyttää, kun hänellä on pusero päällä? _____

_____

5. Ostaako Hanna toisen puseron? Miksi? _____

_____

Harjoitus 13.

Heitä noppaa. Tee *kumpi*-kysymys ja kysy se parilta. Pari vastaa.

1. ___*Kumpaa*___ juot aamulla, kahvia vai teetä?

2. _____ sinä pidät enemmän, kissoista vai koirista?

3. _____ on parempi, Suomi vai Ruotsi?

4. _____ maahan haluaisit matkustaa, Japaniin vai Brasiliaan?

5. _____ kirjoitat useammin sähköpostia, äidillesi vai pomollesi?

6. _____ menet töihin, bussilla vai junalla?

7. _____ elokuvista pidät enemmän, James Bond- vai Indiana Jones -elokuvista?

8. _____ päivänä käyt yleensä saunassa, perjantaina vai lauantaina?

9. _____ sait viimeksi lahjan, puolisoltasi vai äiditäsi?

10. _____ pelkäät, pimeää vai korkeita paikkoja?

11. _____ kaupungissa haluaisit asua, Lappeenrannassa vai Rovaniemellä?

12. _____ kanssa lähtisit maailmanympäri-matkalle, puolisosi vai parhaan ystäväsi?

13. _____ puhut naapurisi kanssa useammin, säästä vai politiikasta?

Siirry kaksi askelta eteenpäin!

Alku

14. _____ haluaisit tavata, Albert Einsteinin vai Leonardo da Vincin?

15. Kun olet ollut Suomessa, _____ olet tutustunut enemmän, suomalaisiin vai ulkomaalaisiin?

16. _____ kurssille haluaisit osallistua, maalauskurssille vai laulukurssille?

Siirry kaksi askelta taaksepäin!

17. _____ kädellä kirjoitat, oikealla vai vasemmalla?

18. _____ haluaisit kokeilla, vesihiihtoa vai sukellusta?

19. _____ sinusta on hauskempaa, television katselu vai lukeminen?

20. _____ haluaisit työskennellä, sairaanhoitajana vai lentäjänä?

21. _____ festivaaleille haluaisit osallistua, rock-festivaaleille vai oopperajuhlille?

22. _____ elokuvat kiinnostavat sinua, romanttiset komediat vai jännittävät seikkailuelokuvat?

23. _____ käytit viimeksi, korkokenkiä vai kumisaappaita?

24. _____ lomalle lähtisit mieluummin, kaupunki- vai rantalomalle?

25. _____ puolella tietä sinun kotimaassasi ajetaan?

26. _____ puhut paremmin, suomea vai englantia?

Maali

Harjoitus 14.

Olen eri mieltä / samaa mieltä. Valitkaa yksi aihe (B, C tai D) ja kirjoittakaa dialogi siitä. Esittäkää dialogi sitten muille. Käyttäkää komparatiivia ja ilmauksia s. 185.

A. Suomi / Ruotsi

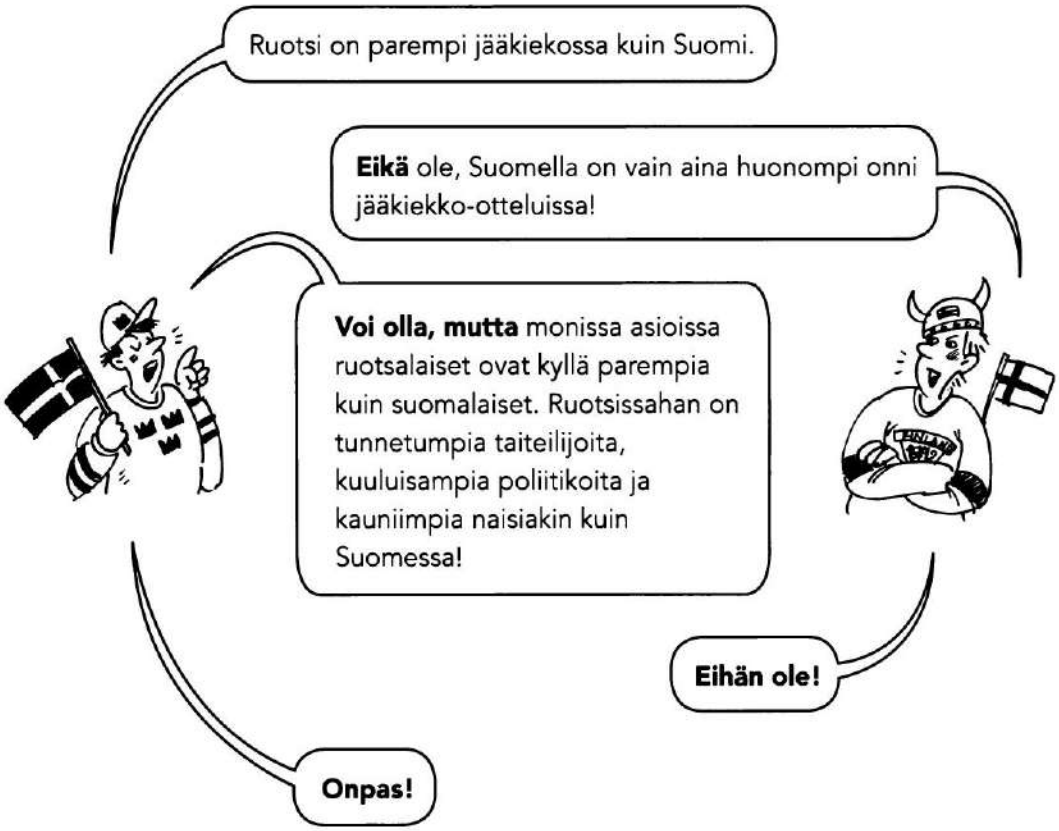

B. miehet / naiset

C. suomalaiset / "minunmaalaiset"

D. aikuiset / lapset

Harjoitus 15. Suomalaisia maailmalla. Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

A. Maire Schmidt, kotiäiti, 68

Oikein vai väärin?

	oikein	väärin
1. Maire muutti Saksaan töiden takia.	☐	☐
2. Maire oli yllättynyt siitä, että toisen maailmansodan seuraukset näkyivät 1970-luvun Saksassa vielä niin selvästi.	☐	☐
3. Maire tutustui vain toisiin suomalaisiin.	☐	☐
4. Mairea väsytti aluksi, kun kaikki puhuivat saksaa niin nopeasti.	☐	☐
5. Vahvat kontaktit Suomeen auttoivat Mairea sopeutumaan uuteen maahan.	☐	☐

B. Pekka Kuusela, yliopisto-opettaja, 49

Valitse oikea vaihtoehto.

1. Miksi Pekka halusi muuttaa Liettuaan töihin?

a. Hän meni naimisiin liettualaisen naisen kanssa.

b. Hän halusi tutustua uuteen kulttuuriin.

c. Liettua oli hänelle tuttu maa.

2. Miksi Pekan oli aluksi vaikea keskittyä työasioihin?

a. Hän ei osannut liettuan kieltä.

b. Hänen isänsä kuoli.

c. Hänen luonaan kävi paljon ihmisiä.

→

3. Millaista töissä oli aluksi?

a. Liettualaisiin ei ollut vaikea tutustua.

b. Oli vaikeaa ja monimutkaista ymmärtää työpaikan byrokratiaa.

c. Oli helppo ymmärtää yliopiston systeemi.

4. Mitä Pekka teki vapaa-aikanaan?

a. Hän kävi paljon museoissa ja taidenäyttelyissä.

b. Hän tapasi ystäviään.

c. Hän kävi erilaisissa kulttuuritapahtumissa ja konserteissa.

5. Miltä Pekasta tuntui palata takaisin Suomeen?

a. Hänellä oli paljon sopeutumisongelmia.

b. Hän sopeutui helposti takaisin Suomeen, koska elämä Liettuassa oli ollut melko samanlaista kuin Suomessa.

c. Hänellä oli pitkään ikävä takaisin Liettuaan.

C. **Milja Ylipelto, IT-suunnittelija, 33**

1. Kuinka pitkään Milja oli Kiinassa?

_____

2. Kuinka usein Milja kävi Suomessa?

_____

3. Miksi Milja lähti ulkomaille? (kaksi asiaa)

_____

4. Mikä Miljaa harmitti, kun hän oli palannut Suomeen?

_____

5. Mikä oli muuttunut Suomessa?

_____

6. Onko Milja käynyt Kiinassa paluunsa jälkeen?

_____

Harjoitus 16.

A. **Lue teksti ja etsi uudet sanat sanakirjasta.**

Stereotypiat ja Suomen heimot

Me luokittelemme itsellemme uusia asioita ja ihmisiä mielessämme. Kun suomalainen tapaa italialaisen, hän odottaa, että tämä on puhelias ja avoin. Tai kun italialainen tapaa ensimmäistä kertaa suomalaisen, hän olettaa, että tämä on hiljainen ja sulkeutunut. Näitä tällaisia ennakkokäsityksiä kutsutaan stereotypioiksi. Stereotypia tarkoittaa yleistystä asioista ja ihmisistä, joita emme tunne kovin hyvin. Tällaisiin stereotypioihin ei kuitenkaan oikein voi luottaa, kun muodostaa mielikuvaa uudesta kulttuurista ja uusista ihmisistä. Ihmiset ovat loppujen lopuksi aina yksilöitä.

Suomessa on kaksi kulttuurisesti melko erilaista aluetta, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi. Tyypillistä länsisuomalaista pidetään hiljaisena, ahkerana ja rehellisenä. Itäsuomalaisten taas ajatellaan olevan puheliaita, sosiaalisia ja huumorintajuisia. Suomessa elää edelleen melko vahvoja stereotypioita eri alueilla asuvista suomalaisista.

Länsi-Suomessa asuvat **hämäläiset** ovat vakavia, vähäpuheisia, hitaita, ahkeria ja sisukkaita. **Pohjalaiset** puolestaan ovat hurjaluonteisia, suorasanaisia, rehellisiä, konservatiivisia, ylpeitä ja itsevarmoja. Heillä on groteski huumorintaju.

Itäsuomalaiset **savolaiset** ovat huumorintajuisia, mukavuudenhaluisia ja kiireettömiä. He puhuvat paljon eivätkä koskaan sano suoraan, mitä ajattelevat. Toinen itäsuomalainen heimo ovat **karjalaiset.** He ovat seurallisia, sosiaalisia, tunteellisia, vilkkaita ja temperamenttisia.

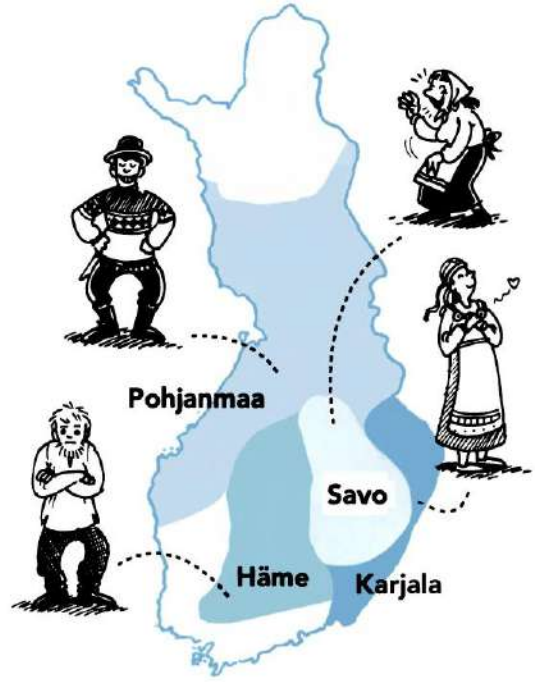

B. Kirjoita nominatiivi ja sanan käännös tai selitys.

	NOMINATIIVI	KÄÄNNÖS TAI SELITYS
1. huumorintajuisia	*huumorintajuinen*	*ihminen, joka ymmärtää huumoria*
2. itsevarmoja		
3. kiireettömiä		
4. konservatiivisia		
5. seurallisia		
6. sisukkaita		
7. suorasanaisia		
8. temperamenttisia		
9. tunteellisia		
10. vilkkaita		
11. ylpeitä		

C. **Keskustelkaa.**

Mitä stereotypioita Suomesta ja suomalaisista olet kuullut?

Entä omasta kotimaastasi?

Onko sinun maassasi stereotypioita naapurimaista?

Millaisia erilaisia heimoja sinun maassasi on?

D. Etsi tekstistä adjektiivit, jotka kuvaavat eri heimoja. Kirjoita adjektiiveista komparatiivin monikon partitiivi.

1. Hämäläiset ovat *vakavampia*,

_____,

_____,

_____ ja

_____ kuin muut suomalaiset.

2. Savolaiset ovat _____,

_____ ja

_____ kuin hämäläiset.

3. Karjalaiset ovat _____,

_____,

_____,

_____ ja

_____ kuin pohjalaiset.

4. Pohjalaiset ovat _____,

_____,

_____,

_____,

_____ ja

_____ kuin karjalaiset.

Harjoitus 17.

A. **Mikä on mielestäsi tyypillisen suomalaisen reaktio seuraavissa tilanteissa? Oikeita vastauksia voi olla monta.**

1. Ulkomaalainen turisti seisoo kartta kädessä suomalaisen kaupungin kadunkulmassa ja näyttää eksyneeltä. Mitä tapahtuu?

a. Ohikulkijat katsovat poispäin ja yrittävät olla huomaamatta häntä.

b. Ohikulkijat tulevat kysymään englanniksi, tarvitseeko hän apua.

c. Ohikulkijat katsovat häntä, mutta odottavat, että turisti itse kysyy apua, jos hän sitä tarvitsee.

2. Ulkomaalainen pyytää apua suomeksi suomalaiselta. Mitä tapahtuu?

a. Suomalainen vastaa suomeksi.

b. Suomalainen vaihtaa kielen heti englanniksi.

c. Suomalainen ei sano mitään.

3. Ulkomaalainen yrittää selittää suomeksi, että hän ei puhu englantia. Mitä tapahtuu?

a. Suomalainen jatkaa englannin puhumista.

b. Suomalainen vaihtaa kielen suomeksi ja vastaa ulkomaalaisen kysymyksiin hitaasti. Hän puhuu sellaista suomea, jota on helppo ymmärtää.

c. Suomalainen vaihtaa kielen suomeksi ja vastaa ulkomaalaisen kysymyksiin kuin puhuisi toiselle suomalaiselle.

4. Suomalaiset matkustajat menevät bussiin. Missä he haluavat istua?

a. He yrittävät saada ikkunapaikan.

b. He haluavat istua jonkun vieressä.

c. He istuvat jonkun toisen matkustajan viereen vain, jos muita vapaita paikkoja ei ole jäljellä.

5. Ihmiset istuvat lääkärin vastaanoton odotushuoneessa. Suomalainen tulee ja istuutuu odottamaan vuoroaan. Tervehtiikö hän muita huoneessa olijoita?

a. Kyllä.

b. Ei.

c. Vain jos huoneessa on joku tuttu.

6. Ulkomaalainen opiskelija menee lounaalle suomalaiseen opiskelijaravintolaan. Siellä on suomalainen opiskelija, joka käy samoilla luennoilla kuin hän. He eivät ole oikeastaan koskaan puhuneet mitään. Mitä suomalainen opiskelija tekee?

a. Hän katsoo poispäin ja yrittää teeskennellä, että ei ole huomannut toista opiskelijaa.

b. Hän tervehtii nyökkäämällä päätään.

c. Hän tervehtii, alkaa jutella ja kysyy, voiko istua samaan pöytään.

7. Amerikkalainen tervehtii suomalaista työtoveriaan sanomalla: "Hei Marko, mitä kuuluu?" Miten suomalainen vastaa?

a. "Hei Dave! Ihan hyvää, entä sinulle?"

b. "Hei! No, en voi kovin hyvin, koska eilen illalla minulla oli todella paha päänsärky enkä sitten saanut oikein nukutuksi, joten olen aika väsynyt. Olen jo juonut kolme kuppia kahvia, mutta se ei tunnu auttavan. Ja ennen iltapäivän kokousta pitäisi ehtiä tehdä todella paljon kaikenlaista. Mutta työt on tehtävä, ei auta itku markkinoilla! Kai minä jotenkin selviän..."

c. "Mitäs tässä!"

8. Ulkomaalainen on juuri muuttanut Suomeen ja aloittanut työt uudessa työpaikassa. Suomalainen työkaveri haluaisi tavata hänet vapaa-ajalla. Mitä hän ehdottaa?

a. Tule käymään kotonani jonakin iltana!

b. Tule perheesi kanssa meille saunomaan!

c. Tavataan jossakin ravintolassa tai baarissa!

B. **Keskustelkaa.**

1. Verratkaa vastauksianne. Oletteko samaa mieltä?
2. Miksi suomalaiset käyttäytyvät tällä tavalla?
3. Mitä kirjoittamattomia sääntöjä suomalaisessa tapakulttuurissa on?

Harjoitus 18. Tee sanoista lauseita. Katso verbin rektiot s. 189.

A.

1. Valtteri – ei – valitettavasti – pystyä – tulla – kokous – huomenna.

Valtteri ei valitettavasti pysty tulemaan kokoukseen huomenna.

2. Hän – osallistua – jokin – konferenssi – Tukholma.

3. Me – siis – joutua – päättää – tämä asia – ilman – hän.

4. Kuka – sitten – ryhtyä – puheenjohtaja?

5. Ehkä – Mimosa – haluta (kond.)? Minä – pitää – hän – hyvä puheenjohtaja.

6. Niin, jos – hän – vain – suostua – johtaa – kokous.

7. Jos – sää – pysyä – hyvä – huomennakin, – me – voida – ehkä – pitää – kokous – kahvila – terassi.

B. Irmeli on asunut 20 vuotta Sydneyssä Australiassa. Nyt hän on muuttanut takaisin vanhaan kotikaupunkiinsa Helsinkiin. Irmeli kertoo:

1. Helsinki – kasvaa (perf.) – 20 vuoden aikana – suurempi – kaupunki.

Helsinki on kasvanut 20 vuoden aikana suuremmaksi kaupungiksi.

2. Kaupunki – muuttua (perf.) – myös – kansainvälisempi.

3. Koko kaupunki – vaikuttaa – nyt – avoimempi.

4. Ihminen (mon.) – olla – iloisempi – kuin 20 vuotta sitten.

5. Olla – kyllä – vaikea – tottua – taas – tämä kylmempi talvi (mon.)!

6. Minä – sopia (kond.) – paremmin – vähän – lämpimämpi ilmasto.

Harjoitus 19. **Kirjoita teksti "Kummallista". Valitse toinen seuraavista aiheista.**

1. Mikä sinusta on kummallista Suomessa?
2. Jos suomalainen muuttaisi sinun kotimaahasi, mikä hänestä ehkä olisi siellä kummallista?

Harjoitus 20. Luetaan! **Kirjoita teksti tai pidä esitelmä.**

1. Esittele joku kotimaasi kirjailija tai joku suomalainen kirjailija.
2. Esittele jokin kirja, josta pidät. Voit kirjoittaa kirjan tiedot seuraavalle sivulle.

Kirjailijan nimi

Kirjailija

Julkaisuvuosi

Kirjan aihe

Päähenkilöt

Sivuhenkilöt

Tapahtumapaikka ja -aika

Juoni

Oma mielipiteeni kirjasta

Harjoitus 21. Luetaan! **Lue otteet *Auringon asema* -romaanista sivuilta 190–191.**

A. Vastaa kysymyksiin.

1. Mikä oli äidin mielestä huvittavaa?

_____

_____

2. Millainen isä oli?

_____

***

3. Miten Suomessa nauretaan?

_____

4. Mihin vihannekset pakataan Suomessa?

_____

***

5. Mitä kieliä perheessä puhuttiin?

_____

***

6. Miksi äiti ei pitänyt pienistä puisista eläimistä?

_____

B. Keskustelkaa.

1. Miksi äidin mielestä oli huvittavaa, että hän sai ruusuja?
2. Miksi äiti ei sanonut, että hän rakastaa isää?
3. Mitkä asiat olivat isälle vaikeita ymmärtää Suomessa?
4. Millaisia ongelmia eri kielten puhuminen perheessä aiheutti?
5. Mistä tyttärelle tuli huono omatunto? Miksi?

Harjoitus 22. Puhekieli

Lue dialogi. Kuuntele sitten dialogi puhekielisenä ja merkitse tekstiin, missä kuulit eroja.

mun pitäis uuet

Pedro: Mi~~n~~un pi~~t~~äisi ostaa uu~~e~~et housut. Nyt kun olemme täällä kaupungilla, niin käydäänkö samalla katsomassa minulle housuja?

Hanna: Joo, kyllä minulle sopii.

Pedro: Täytyy varmastikin ostaa vähän suuremmat kuin nämä, jotka minulla on päällä. Nämä tuntuvat liian pieniltä.

Hanna: Lähdettäisiinkö heti? Voisin samalla ostaa myös itselleni housut. Ja sitten tarvitsen myös uuden takin! Mennään jo!

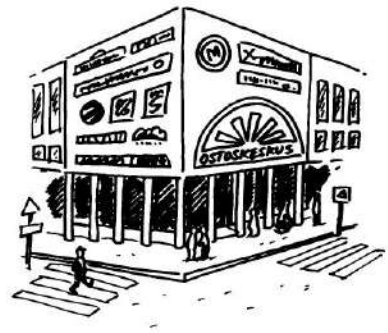

7 Markkinoiden paras

- kodintekniikka ja työkalut
- mainos
- kokoamisohje
- adjektiivien superlatiivi
- Luetaan: Tyytyväisempi koneisiin kuin ihmisiin
- Puhekieli: sanastoeroja

Markkinoiden paras

Tuula: Hei, mä lähen nyt ostamaan sitä imuria. Yritäks sä sillä aikaa koota ton kirjahyllyn?

Lauri: Joo, sä pääset sit auttamaan mua siinä, jos mä en oo saanu sitä valmiiks yksin. Mut hei, lue toi mainos ennen ku sä lähet. Siinä oli joku tarjous.

Pölyttömäx
-pölynimurit

kuuluvat markkinoiden korkealaatuisimpiin imureihin. Kun ostat **Pölyttömäx**-imurin, ostat parasta suunnittelua ja luotettavinta laatua. Monet malleistamme ovat testivoittajia. Viime vuonna **Pölyttömäx** arvioitiin Kodintekniikan maailma -lehden laajassa kuluttajakyselyssä kaikkein parhaaksi pölynimurimerkiksi koko Euroopassa.

Kaikki pölynimurimme on rakennettu kestämään, ja alhaiseen energiankulutukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Uusimman pölynimurimme ilmavirtaus on markkinoiden suurin. Imuri imee ja suodattaa 55 litraa ilmaa sekunnissa – tuhlaamatta energiaa.

Koska imurimme ovat huippulaatua, voimme tarjota mitä erinomaisimman asiakastyytyväisyystakuun: Jos ostat **Pölyttömäx**-pölynimurin mutta et ole siihen tyytyväinen, sinulla on oikeus palauttaa se ja saada rahasi takaisin 30 päivän sisällä ostopäivästä.

Tämän kuun ajan tarjoamme
kaikista
Pölyttömäx-imureista
20 %
alennusta, kun hankit imurisi Suomen suosituimmasta kodinkoneliikkeestä,
Parhaat merkit -kaupasta.

Parhaat merkit

Kun Tuula on lähtenyt, Lauri kaivaa esille työkalut ja ryhtyy kokoamaan uutta kirjahyllyä lastenhuoneeseen.

Kirjahyllyn kokoaminen

1. Ota esille kaikki osat pakkauksesta.
2. Aseta oikea ja vasen päätylauta lattialle.
3. Kiinnitä ylä- ja alahylly ruuveilla päätylautoihin.
4. Aseta hyllyjen kannattimet päätylautojen reikiin.
5. Käännä kirjahylly lattialla toisin päin.
6. Naulaa taustalevy paikoilleen.
7. Nosta kirjahylly pystyyn seinää vasten.
8. Laita loput hyllyt paikoilleen.
9. Kirjahyllysi on nyt valmis. Suosittelemme, että kiinnität kirjahyllyn seinään, jotta se ei pääse kaatumaan.

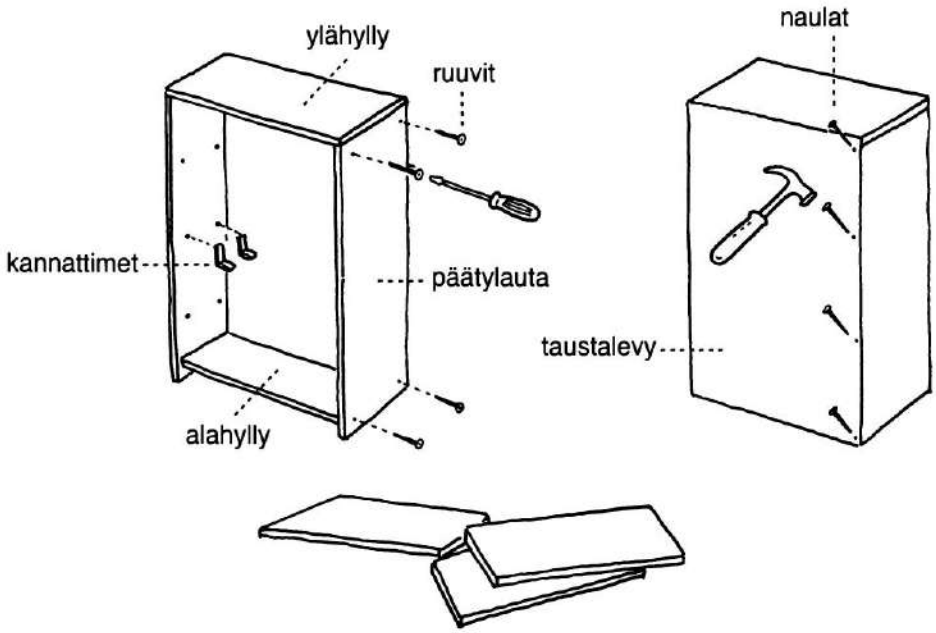

markkinat _____
(pölyn)imuri _____
koota (4) _____
kokoaminen _____
mainos _____
tarjous _____
tehokas _____
kuulua (1) + ILL _____
markkinat _____
korkealaatuinen _____
suunnittelu _____
luotettava _____
laatu _____
malli _____
testivoittaja _____
arvioida (2) _____
laaja _____
kuluttaja _____
kysely _____
merkki _____
rakentaa (1) _____
kestää (1) _____
alhainen _____
energiankulutus _____
kiinnittää (1) huomiota _____
_____
erityinen _____
ilmavirtaus _____
imeä (1) _____
suodattaa (1) _____
tuhlata (4) _____
huippulaatu _____
tarjota (4) _____
erinomainen _____
asiakas _____
tyytyväisyys _____
takuu _____
tyytyväinen _____
oikeus _____
palauttaa (1) _____
30 päivän sisällä _____

tämän kuun ajan _____
_____
alennus _____
hankkia (1) _____
suosittu _____
kodinkone _____
liike _____
kaivaa (1) esille _____
ryhtyä (1) + maan/mään _____
_____

ottaa (1) esille _____
osa _____
pakkaus _____
asettaa (1) _____
pääty _____
lauta _____
kiinnittää (1) _____
ylähylly _____
alahylly _____
ruuvi _____
kannatin _____
toisin päin _____
naulata (4) _____
tausta _____
levy _____
paikoilleen _____
nostaa (1) pystyyn _____
P + vasten _____
laittaa (1) _____
suositella (3) _____
jotta _____
päästä (3) + maan/mään _____
_____
kaatua (1) _____

Työkaluja

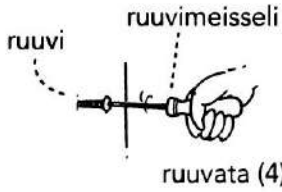

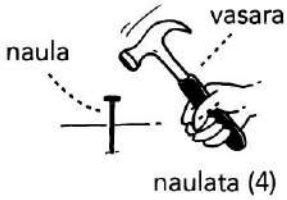

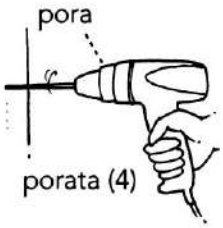

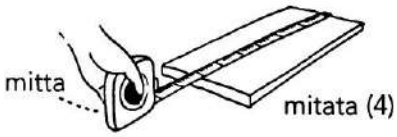

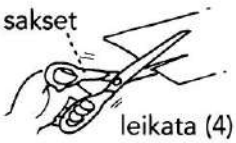

Remontti

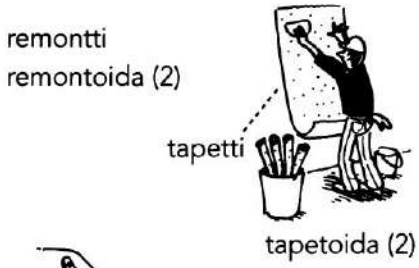

koota (4)
asentaa (1)
kiinnittää (1)

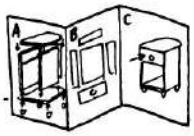

Huolto

ehjä ↔ rikki = epäkunnossa
vika
huolto
korjata (4)
korjaus
korjaamo
virta
käynnistää (1)
sammuttaa (1)

Huippuhyvä vai ihan kiva?

huippu-	Tämä uusi kahvinkeitin on **huippu**hyvä!
super-	Isän uusi auto on **super**hieno!
todella	Ruoka on **todella** hyvää!
erittäin	Nuo rakennukset ovat **erittäin** vanhoja.
hyvin	Asia on **hyvin** tärkeä.
kamalan hirveän	Me olemme **kamalan / hirveän** väsyneitä.
ihan	Lasi on **ihan** tyhjä.
ihan	Elokuva oli **ihan** mielenkiintoinen.
aika	Pekka on **aika** taitava leipuri.
melko	Kahvinkeitin oli **melko** kallis.
ei kovin	Omenat **eivät** olleet **kovin** makeita.
ei erityisen	Minä **en** ole **erityisen** hyvä laulamaan.
ei kamalan ei hirveän	Merivesi **ei** ollut **kamalan / hirveän** kylmää.
ei ollenkaan ei yhtään ei lainkaan	**Etkö** sinä ole **ollenkaan / yhtään / lainkaan** hermostunut?

SUPERLATIIVI in

iso	iso**in**	
vanha	vanh**in**	e, a, ä pois
sininen	sinis**in**	
kaunis	kaune**in**	i, ii → e
uusi	**uusin**	
pitkä	**pisin**	
hyvä	**paras**	

Yksikkö		Monikko
imma/immä	HEIKKO	**immi**
Ystäväni asuvat Bulgarian **isoimmassa** kaupungissa.		**Isoimmissa** kaupungeissa on paljon tapahtumia.
Vanhimman lapsen täytyy auttaa nuorempia.		**Vanhimmilla** lapsilla on paljon kotitehtäviä.
impa/impä	VAHVA	**impi**
Ystäväni muuttivat Bulgarian **isoimpaan** kaupunkiin.		Kirjassa esitellään Ranskan **isoimpia** kaupunkeja.
Vanhimpana lapsena Antti auttaa nuorempia.		**Vanhimpien** lasten täytyy auttaa nuorempia.

→

	Yksikkö	Monikko
N	isoin	isoimmat
P	isointa	iso**impi**a
V	**isoimma-**	**isoimmi-**
GEN	isoimman	iso**impi**en
ILL	iso**impa**an	iso**impi**in
INE	isoimmassa	isoimmissa
ELA	isoimmasta	isoimmista
ALL	isoimmalle	isoimmille
ADE	isoimmalla	isoimmilla
ABL	isoimmalta	isoimmilta
ESS	iso**impa**na	iso**impi**na
TRA	isoimmaksi	isoimmiksi

Huom!

N	paras / parhain
V	parhaa- / parhaimma-
MON V	parhai- / parhaimmi-

Matkustan Lappiin **parhaan / parhaimman** ystäväni kanssa.
Me kirjoitamme kortit **parhaille / parhaimmille** ystävillemme.

Tervetuloa **Suomen suurimpaan** kodinkoneliikkeeseen!
Meillä on **kaikkein laajimmat** valikoimat!
Sijaintimme metroaseman vieressä on **mitä parhain**!

Tyytyväisempi koneisiin kuin ihmisiin

Olen ollut koko ikäni tyytyväisempi koneisiin kuin ihmisiin.

Pölynimurit, jääkaapit, pakastimet, pesukoneet, leivänpaahtimet, kahvinkeittimet, mikroaaltouunit, tehosekoittimet ja tietokoneet ovat toimineet moitteettomasti. Niistä kukin on toteuttanut täydellisesti omaa hyvettään.

Pölynimurin hyve on imeä pölyä. Sen se on toteuttanut kiitettävästi.

Leivänpaahtimen hyve on paahtaa tasaisesti. Sen se on toteuttanut mainiosti.

Mikroaaltouunin hyve on piipata silloin kun aika on täysi. Sen se on toteuttanut erinomaisesti.

Mutta ihmiset.

Heidän hyveikseen olen asettanut seuraavia asioita:

Ihmisten tulee pitää minusta. Lisäksi ihmisten tulee olla terveitä, jotta minun ei tarvitse huolehtia heistä. Ihmisten tulee myös olla sen verran varakkaita, ettei minun tarvitse lainata heille rahaa. Ja ihmisten tulee asua omissa asunnoissaan, ettei minun tarvitse majoittaa heitä nurkkiini. Ihmiset eivät saa olla pitkäveteisiä, mutta eivät myöskään liian lyhytjännitteisiä. Ihmiset eivät saa olla liian omituisia, mutta eivät myöskään liian tavallisia. Ihmisten tulee olla huumorintajuisia, mutta tarpeen tullen vakavia, voimakkaita mutta lempeitä, herkkiä, mutta lujia, viisaita mutta lapsenmielisiä, tasapainoisia mutta yllättäviä, vilkkaita mutta hallittuja, työteliäitä mutta unelmoivia, lahjakkaita mutta vaatimattomia, hillittyjä mutta pulpahtelevia.

Koska ihmisihanteeni on korkea, asunnossani majailee enemmän koneita kuin ihmisiä.

Ote Sinikka Nopolan novellista "Neljä uutta ihmissuhdetta" kokoelmasta Tervehdin teitä kevätsukkahousuilla, WSOY 2001

tyytyväinen + ILL _____
_____
leivänpaahdin _____
tehosekoitin _____
toimia (1) _____
moitteettomasti _____
kukin _____
toteuttaa (1) _____
täydellisesti _____
hyve _____
pöly _____
kiitettävästi _____
paahtaa (1) _____
tasaisesti _____
mainiosti _____
piipata (4) _____
täysi _____
erinomaisesti _____
asettaa (1) _____
seuraava _____
G + tulee + INF = täytyy _____
_____
lisäksi _____
huolehtia (1) + sta/stä _____
_____
sen verran _____
varakas _____
lainata (4) _____
majoittaa (1) + MIHIN _____
_____
nurkka _____
pitkäveteinen _____
lyhytjännitteinen _____
_____
omituinen _____
huumorintajuinen _____
_____
tarpeen tullen _____
vakava _____
voimakas _____
lempeä _____
herkkä _____

luja _____
viisas _____
lapsenmielinen _____
tasapainoinen _____
yllättävä _____
vilkas _____
hallittu _____
työteliäs _____
unelmoiva _____
lahjakas _____
vaatimaton _____
hillitty _____
pulpahteleva _____
ihanne _____
majailla (3) _____
ote _____
novelli _____
ihmissuhde _____
kokoelma _____

SANASTOEROJA

Puhekieli	Kirjakieli
Mä **tykkään** matkustamisesta.	Minä pidän matkustamisesta.
Mä **tartten / tarviin** apua.	Minä tarvitsen apua.
Mitä sä **meinaat**?	Mitä sinä tarkoitat?
Mä en **tajuu**.	Minä en ymmärrä.
Kiitti!	Kiitos!
Mä tuun isän **kaa**.	Minä tulen isän kanssa.
Mä tuun **kans**.	Minä tulen myös.
On **tosi** hieno päivä!	On todella hieno päivä!
Harjoitus oli **aika** vaikea.	Harjoitus oli melko vaikea.
Onpa **kivaa**!	Onpa mukavaa!
Millanen / Mimmonen sää Lapissa on?	Millainen sää Lapissa on?
Kirjoita **tällanen / tämmönen** kirje!	Kirjoita tällainen kirje!
Osta **tollanen / tommonen** pulla!	Osta tuollainen pulla!
Meilläkin on **sellanen / semmonen** hieno imuri.	Meilläkin on sellainen hieno imuri.

Harjoitus 1. **Katso pölynimurimainosta (s. 221). Mitä hyviä ominaisuuksia *Pölyttömäx*-imurilla on?**

a) hyvä suunnittelu
b) kestävyys
c) pitkä takuuaika
d) edullinen hinta
e) alhainen energiankulutus
f) helppokäyttöisyys
g) huippulaatu

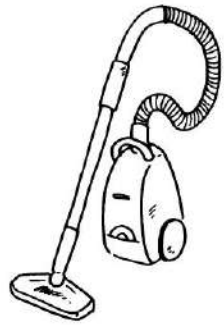

Harjoitus 2. **Lue kirjahyllyn kokoamisohje (s. 222) ja korjaa virkkeet.**

1. Pakkauksesta otetaan esille vain ne osat, joita tarvitaan.

Pakkauksesta otetaan esille kaikki osat.

2. Aluksi päätylaudat asetetaan seinää vasten.

3. Ylä- ja alahylly kiinnitetään nauloilla.

4. Hyllyjen kannattimet asetetaan lattialle.

5. Taustalevy kiinnitetään liimalla.

6. Hyllyä ei kannata kiinnittää seinään.

Harjoitus 3. Mitä työkalua tarvitaan?

pensseli	pora	mitta	ruuvimeisseli	saha	sakset	vasara

1. Lista täytyy kiinnittää ruuveilla. *ruuvimeisseli*
2. Naula täytyy naulata seinään. _____
3. Paperi täytyy leikata puoliksi. _____
4. Paksu puu täytyy saada kahteen osaan. _____
5. Lautaan täytyy tehdä reikä. _____
6. Korkeus täytyy mitata. _____
7. Seinät täytyy maalata. _____

Harjoitus 4. Kirjoita sopiva verbi.

arvioida	asettaa	asentaa	hankkia
kiinnittää	rakentaa	suositella	suunnitella

Ennen kuin talo voidaan 1. *rakentaa*, se täytyy 2. _____ huolellisesti. Lisäksi on tärkeää 3. _____ omat taidot ja projektin aikataulu realistisesti. Jos ei aio tehdä kaikkea itse, täytyy 4. _____ ammattilaiset taloa rakentamaan. Kannattaa kysyä tuttavilta ja naapureilta, voivatko he 5. _____ taitavia ammattilaisia. Kaikkia töitä ei edes saa tehdä itse. Esimerkiksi sähköasennuksia voivat tehdä vain sähköalan ammattilaiset. Et voi itse 6. _____ sähköjä omaan taloosi, jos et ole alan ammattilainen! Koska talon rakentaminen on pitkä projekti, on jo alussa hyvä 7. _____ asiat tärkeysjärjestykseen ja 8. _____ huomiota siihen, että ehtii rakentamisen aikana hoitaa myös muut työt ja huolehtia itsestään ja perheestään.

Harjoitus 5.

Rakennetaan linnulle koti! Järjestäkää työvaiheet oikeaan järjestykseen.

1. b

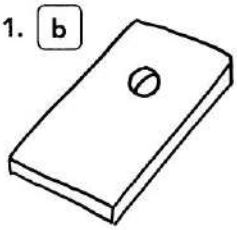

2.

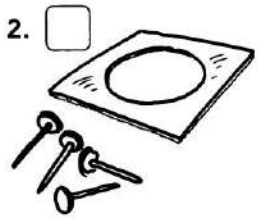

3.

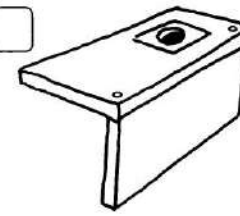

4.

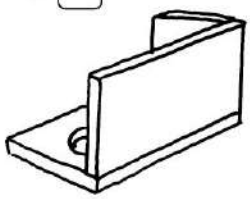

5.

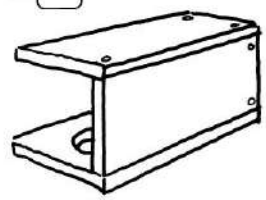

6.

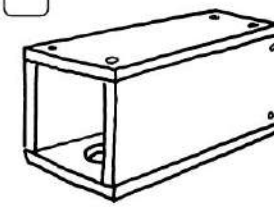

7.

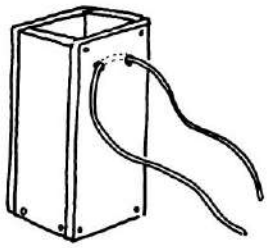

8.

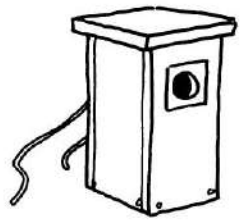

9.

a) Asenna seuraavaksi pohjalevy paikoilleen.

b) Aseta etuseinä pöydän päälle.

c) Kiinnitä toinen sivuseinä etu- ja takaseinään.

d) Kun naru on paikoillaan, naulaa lopuksi kattolevy.

e) Kun peltilevy on paikoillaan, ota toinen sivuseinä ja naulaa se kiinni etuseinän oikealle puolelle.

f) Nyt linnunpönttösi on valmis! Kiinnitä se puuhun ja anna linnulle koti!

g) Kun pohjalevy on kiinnitetty, naulaa takaseinä paikoilleen.

h) Kun seinät ovat valmiit, pujota kiinnitysnaru pöntön takaseinään.

i) Naulaa peltilevy lentoaukon ympärille.

Harjoitus 6. **Kuuntele keskustelut. Oikein vai väärin?**

Sanasto:
vika
olla jumissa
töpseli
ärsyttävä
luottaa (1)
huolto
saada (2) kuntoon
virtanäppäin
käynnistää (1)
kosketushäiriö

1. Tietokoneessa on ollut ongelmia jo pitkään. oikein / väärin
2. Tietokoneen takuu on vielä voimassa. oikein / väärin
3. Naista harmittaa tietokoneen vika, koska hän oli juuri aikonut kirjoittaa sähköpostia ystävälleen. oikein / väärin
4. Nainen soittaa huoltoon. oikein / väärin
5. Tietokonehuollon työntekijä kertoo, että luultavasti konetta ei voi korjata. oikein / väärin
6. Nainen aikoo viedä tietokoneen huoltoon ensi viikolla. oikein / väärin

Harjoitus 7. **Keskustelkaa Arto Lapin runosta.**

Isä ei antanut minun lainata työkalujaan
pelkäsi että saha menettää teränsä.
Nyt hän saa syyttää tästä vain itseään:
talo ränsistyy enkä minä osaa korjata sitä.

(Runo on julkaistu kokoelmassa Kukko puussa, Sammakko 2002.)

1. Kuulostaako runon kuvaama tilanne tutulta?

2. Oletko saanut kotoa hyvät käytännön taidot? Kuka ne sinulle opetti?

3. Mitkä kädentaidot ovat sinulle tärkeitä?

4. Millaisia kädentaitoja haluat / haluaisit opettaa omille lapsillesi?

5. Minkä taidon haluaisit itse oppia (paremmin)?

Harjoitus 8.

Heitä noppaa. Muut pelaajat kysyvät sinulta kysymyksen. Vastaa kysymykseen.

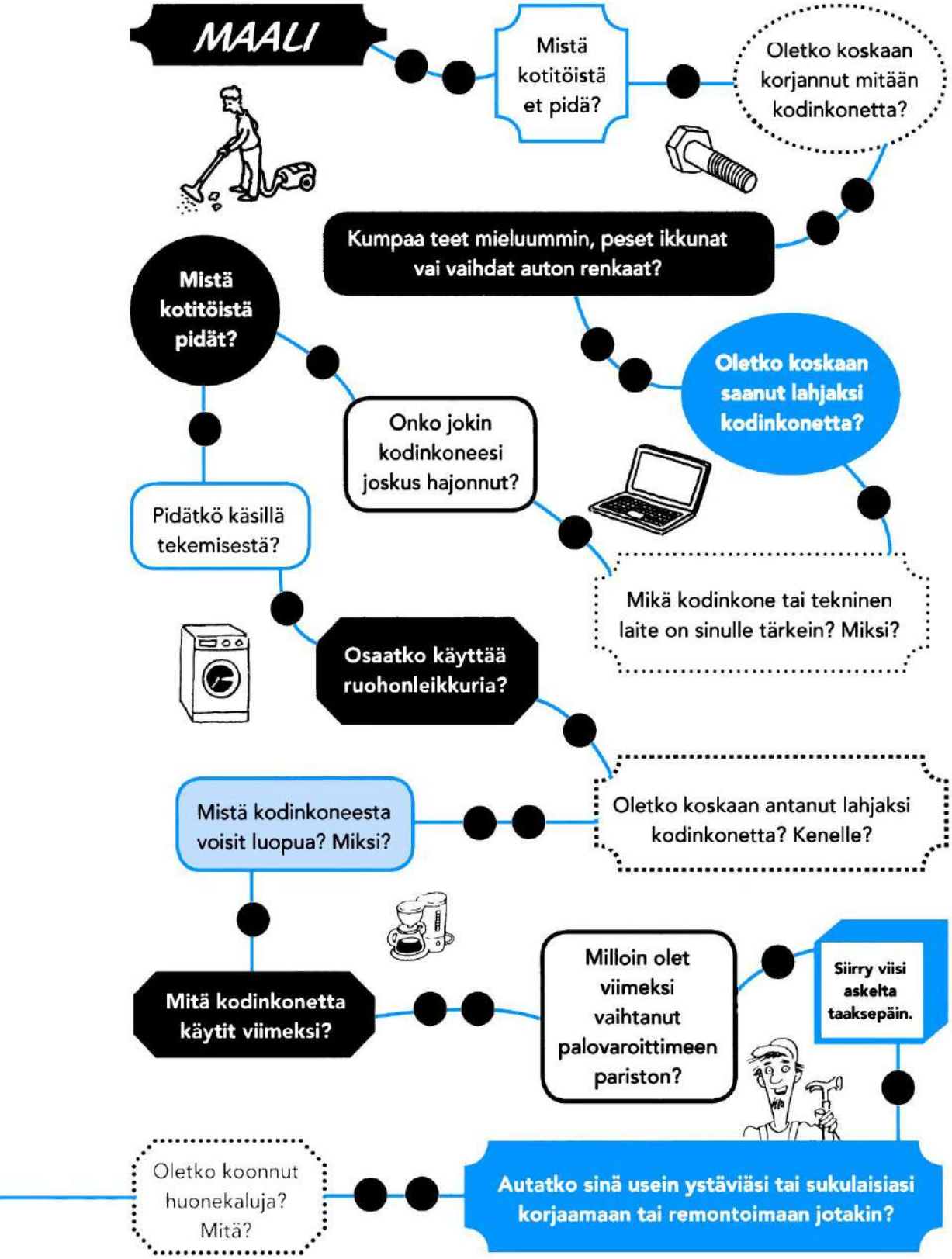
MAALI
Mistä kotitöistä et pidä?
Oletko koskaan korjannut mitään kodinkonetta?
Kumpaa teet mieluummin, peset ikkunat vai vaihdat auton renkaat?
Mistä kotitöistä pidät?
Oletko koskaan saanut lahjaksi kodinkonetta?
Onko jokin kodinkoneesi joskus hajonnut?
Pidätkö käsillä tekemisestä?
Mikä kodinkone tai tekninen laite on sinulle tärkein? Miksi?
Osaatko käyttää ruohonleikkuria?
Oletko koskaan antanut lahjaksi kodinkonetta? Kenelle?
Mistä kodinkoneesta voisit luopua? Miksi?
Mitä kodinkonetta käytit viimeksi?
Milloin olet viimeksi vaihtanut palovaroittimeen pariston?
Siirry viisi askelta taaksepäin.
Oletko koonnut huonekaluja? Mitä?
Autatko sinä usein ystäviäsi tai sukulaisiasi korjaamaan tai remontoimaan jotakin?

Harjoitus 9. **Kirjoita sähköpostiviesti.**

Ostit verkkokaupasta leivänpaahtimen, joka hajosi pian. Leivänpaahtimella on vuoden takuu. Kirjoita verkkokauppaan sähköposti. Kirjoita viestiisi ainakin seuraavat asiat:

- Milloin ostit leivänpaahtimen?
- Milloin leivänpaahdin hajosi?
- Miten leivänpaahdin hajosi? / Mikä leivänpaahtimessa on vikana?
- Mitä vaadit? Haluatko uuden tuotteen vai rahasi takaisin? Vai toivotko, että leivänpaahdin korjataan?
- Muistuta, että leivänpaahtimen takuu on vielä voimassa.

Harjoitus 10. **Valitse sopiva sana tai sanan alku.**

kovin todella huippu-

Olin eilen 1. ___*todella*___ hienossa konsertissa. Vaikka orkesteri oli 2. _____ tasoa, vaikka konserttiliput eivät olleet 3. _____ kalliit.

erittäin erityisen melko

Ystäväni Tuukka ei ole 4. _____ kiinnostunut klassisesta musiikista, ja hän käy siksi klassisen musiikin konserteissa 5. _____ harvoin. Tämä konsertti oli silti hänenkin mielestään 6. _____ hyvä! Hän oli todella tyytyväinen, että lähti mukaani!

ihan super- aika hyvin yhtään

Konserttisali oli 7. _____ täynnä; koko salissa ei ollut 8. _____ tyhjiä paikkoja. Se johtui varmasti siitä, että konsertin solisti, viulisti Jukka Koivisto, on Suomessa 9. _____ suosittu. Voisi sanoa, että hänestä on tullut klassisen musiikin suomalainen 10. _____tähti. Nykyisin hän esiintyy hyvin paljon ulkomailla, mutta 11. _____ usein myös kotimaassaan.

ollenkaan ihan kovin

Olen kuullut Jukka Koiviston soittavan kerran aikaisemminkin, mutta siitä on kauan aikaa. Silloinkin hän oli 12. _____ hyvä, mutta ei 13. _____ niin hyvä kuin tässä konsertissa. Silloin hän ei vielä ollut 14. _____ tunnettu.

Harjoitus 11. **Etsi pölynimurimainoksesta (s. 221) kaikki superlatiivit. Kirjoita ne tähän.**

superlatiivi tekstissä	surperlatiivin nominatiivi	adjektiivi
1. *korkealaatuisimpiin*	*korkealaatuisin*	*korkealaatuinen*
2. _____	_____	_____
_____		
_____		
3. _____	_____	_____
4. _____	_____	_____
5. _____	_____	_____
6. _____	_____	_____

Harjoitus 12.

A. **Kirjoita sopivat superlatiivit.**

matala	lyhyt	tyylikäs	kallis	tyylitön
pieni	iso	halpa	pitkä	korkea

1.

tyylikkäin _____ *tyylittömin* _____

2.

39,00 €

27,00 €

15,00 €

3.

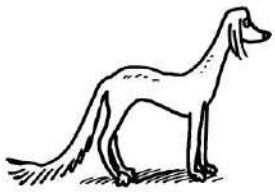

4.

5.

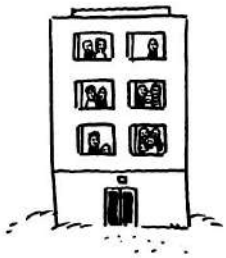

B. Katso kuvia ja vastaa kysymyksiin. Käytä superlatiivia.

1. Kenellä on kissa?

Tyylittömimmällä miehellä on kissa.

2. Kenellä on hattu?

3. Minkä kirjan Kalle Isotalo on kirjoittanut?

4. Minkä kirjan Arvo Linna on kirjoittanut?

5. Millä koiralla on pitkä häntä?

6. Millä koiralla on luu suussa?

7. Kenellä tytöistä on puhelin?

8. Kenellä on silmälasit?

9. Missä talossa asuu eniten ihmisiä?

10. Minkä talon pihassa on hevonen?

Harjoitus 13. **Kirjoita superlatiivi oikeassa sijassa.**

1. Tukholma on **Pohjoismaiden suurin kaupunki**.

   Olemme käyneet monta kertaa *Pohjoismaiden suurimmassa kaupungissa.*

2. **Kaupungin kaunein osa** on vanhakaupunki.

   _____

   on monia viihtyisiä kahviloita.

3. Lapsista **Tukholman hauskin paikka** on huvipuisto Gröna Lund.

   Lapset haluavat aina mennä _____

   _____, Gröna Lundiin.

4. Yleensä Fotografiska-museossa on **vuoden mielenkiintoisin valokuvanäyttely**.

   Yleensä olemme tutustuneet _____

   _____ Fotografiska-museossa.

5. **Vihrein kaupunkialue** on Skansenin saari.

   _____, Skansenilla,

   voi käydä piknikillä tai veneajelulla.

6. **Tukholman mielenkiintoisin nähtävyys** on vanha Wasa-laiva.

   Me pidämme vanhaa Wasa-laivaa _____

   _____.

7. **Helpoin tapa** matkustaa Tukholmaan on mennä laivalla.

   Matkustamme Tukholmaan _____,

   laivalla.

8. **Kaikkein paras ravintola** laivalla on à la carte -ravintola.

   Syömme usein laivalla _____

   _____.

Harjoitus 14. **Tee mainospuhe.**

Valitse jokin esine ja kerro luokan edessä, miten erinomainen esine on! Esine voi olla mikä vain: lyijykynä, tietokone, suomen kielen oppikirja...
Käytä superlatiivia ja Huippuhyvä vai ihan kiva -laatikon (s. 225) sanoja.

Harjoitus 15. **Kirjoita Ellin vuorosanat. Käytä adjektiivin superlatiivia.**

Minä olen todella **hyvä** kitaristi!

Ihanko totta? Minä asun Suomen **parhaan** kitaristin naapurina.

1. Antti: Minä opin lukemaan aika **nuorena**.
   Elli: Niin minäkin. Päiväkodissa olin ryhmäni _____ lukutaitoinen.
2. Antti: Minä olin aina **ahkera** koulussa.
   Elli: Niin minäkin. Sain monena vuonna luokan _____ oppilaan stipendin.
3. Antti: Minä kirjoitin kerran fanipostia eräälle **tunnetulle** hiihtäjälle.
   Elli: Ai. Minä puolestani sain parikin kertaa pitkän kirjeen Suomen _____ jääkiekkoilijalta.
4. Antti: Minusta on tullut melko **rikas** mies. Ja ihan **fiksu**kin minä olen.
   Elli: Minä taas menin naimisiin Suomen _____ miehen kanssa. Ja mieheni sai vaimokseen Suomen _____ naisen.
5. Antti: Minä taidan olla vähän **suurisuinen** ja **itserakas** kaveri.
   Elli: Minä olen _____ ja _____ nainen koko kaupungissa!

Harjoitus 16. **Jarno ja Kimmo ovat olleet matkalla Irlannissa. Tee heille kysymyksiä. Kirjoita monikossa.**

1. Nähdä – te – Irlannin vihrein – niitty?

Näittekö te Irlannin vihreimmät niityt?

2. Käydä – te – saaren läntisin – ranta?

3. Mennä – te – saaren pohjoisin – kaupunki?

4. Asua – te – kaikkein halvin – hostelli?

5. Käydä – te – Dublinin vanhin – pubi?

6. Maistaa – te – maan suosituin – olut?

7. Tutustua – te – Irlannin tunnetuin – kirjailija?

Harjoitus 17. Kirjoita rouva Wigrenin ajatukset. Kirjoita superlatiivin monikossa.

A. Pidän kotikaupunkini...

1. *uusimmista ravintoloista* _____ uusi ravintola
2. _____ kapea katu
3. _____ vanha rakennus
4. _____ viihtyisä kahvila
5. _____ suuri kulttuuritapahtuma
6. _____ kaunis ranta.

B. Haluaisin tutustua tämän talon...

1. *nuorimpiin asukkaisiin* _____ nuori asukas
2. _____ äänekäs naapuri
3. _____ energinen eläkeläinen
4. _____ taitava muusikko
5. _____ rikas leskimies
6. _____ tehokas opiskelija.

Harjoitus 18. **Muuta seuraavat lauseet niin, että käytät superlatiivia.**

läkkäimpien

1. **läkkäiden** ihmisten tietotekniikan käyttöä on tutkittu melko vähän.

2. **Tuoreissa** tutkimuksissa asiasta on saatu paljon uutta tietoa.

3. **Viimeisestä** tutkimuksesta näkyy, että vanhojen ihmisten tietotekniikkataidot vaihtelevat paljon.

4. **Taitavat** tietotekniikan käyttäjät osaavat käyttää tietotekniikkaa erittäin hyvin.

5. **Kokemattomat** tietotekniikan käyttäjät eivät käytä tietotekniikkaa lainkaan.

6. **Heikossa** asemassa olivat ne, joita ystävätkään eivät voineet auttaa.

7. Nykyään monia **tavallisiakin** asioita on vaikeaa hoitaa käyttämättä tietotekniikkaa.

8. Uudet tutkimukset selvittivät vain **suurten** kaupunkien tilannetta.

9. Seuraavaksi täytyy tutkia asiaa myös **pienillä** paikkakunnilla.

Sanasto:
iäkäs = vanha
tuore = uusi
viimeisin = uusin
taitava = sellainen, joka osaa hyvin
kokematon = ihminen, jolla ei ole kokemusta
ei lainkaan = ei yhtään
asema = rooli
arkinen = tavallinen
paikkakunta = kaupunki tai kylä

Harjoitus 19. Komparatiivi vai superlatiivi? Yksikkö vai monikko? Kirjoita oikea muoto.

Haluaisitko 1. ___*pidemmät*___ (PITKÄ) ja 2. _____ (TERVE) ripset? Jos vastauksesi on kyllä, kokeile 3. _____ (HIENO) ripsiväriämme! Ripses-ripsiväri sopii myös kaikkein 4. _____ (HERKKÄ) silmille. Tämän 5. _____ (HYVÄ) tuotetta markkinoilla ei ole! Ripses-ripsiväriä myydään vain kaupungin 6. _____ (HYVÄ) erikoisliikkeessä. Meillä on kaupungin 7. _____ (MATALA) hinnat, 8. _____ (KORKEA) laatu ja 9. _____ (YSTÄVÄLLINEN) palvelu! Valikoimamme ovat nyt 10. _____ (LAAJA) ja 11. _____ (MONIPUOLINEN) kuin koskaan! 12. _____ (NOPEA) asiakkaille meillä on tällä viikolla erikoistarjous: jokaisen aamun ensimmäinen asiakas saa yllätyksen!

Harjoitus 20. Komparatiivi vai superlatiivi? Yksikkö vai monikko? Kirjoita oikea muoto.

1800-luvun lopussa tekstiiliteollisuus oli Tampereen 1. ___*tärkein*___ (TÄRKEÄ) elinkeino. Iso osa kaupungin työläisistä kävi töissä kaupungin 2. _____ _____ (SUURIN TEHDAS), joita oli kolme. Teollisuus muutti työtä uudenlaiseksi. Monet pienet verstaat kasvoivat 3. _____ _____ (SUURI YRITYS), joissa koneet tekivät osan ihmisten töistä. Koneellinen sarjatyö oli 4. _____ (NOPEA ja TEHOKAS) kuin perinteinen hidas käsityö. Kaikkein 5. _____ (TUNNETTU) Tampereen tehtaista on Finlayson ja Finlaysonin tehdasalue. Alueen 6. _____ (VANHA) tehdasrakennus on Kuusvooninkinen. Sitä pidetään alueen 7. _____ (ARVOKAS ja MERKITTÄVÄ) rakennuksena. Finlaysonin alueella oli myös oma poliisi, palokunta, pankki, koulu, kirjasto ja kirkko. Kirkko on nykyään Tampereen 8. _____ (SUOSITTU) hääkirkko, koska monet hääparit pitävät sitä 9. _____ (ROMANTTINEN) kuin isoja ja uudempia Tampereen kirkkoja. Viime vuosina Finlaysonin aluetta on kunnostettu, ja vanhat rakennukset ovat nyt 10. _____ (HYVÄ) kunnossa kuin pitkään aikaan.

Sanasto:	sarjatyö
teollisuus	perinteinen
elinkeino	merkittävä
työläinen	nykyään
verstas	kunnostaa (1)

Harjoitus 21.

Kuuntele kolme radiomainosta. Merkitse numeroilla, mitä hyviä asioita eri laitteisiin liittyy.

A.

☐ ☐ ☐

B.

☐ ☐ ☐

C.

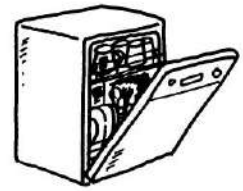

☐ ☐ ☐

1. hiljainen ääni
2. kaunis väri
3. alhainen hinta
4. helppokäyttöisyys
5. upea design
6. vanhoille ihmisille sopiva malli
7. uusi tekniikka
8. testivoittaja
9. tunnetuin merkki
10. vähiten vikoja
11. pisin takuuaika
12. erikoistarjous

Harjoitus 22. Luetaan!

A. Etsi tekstistä (s. 228) näiden ihmistä kuvailevien adjektiivien vastakohdat.

1. sairas ↔	*terve*
2. köyhä	
3. pitkäjännitteinen	
4. huumorintajuton	
5. tyhmä	
6. rauhallinen	
7. laiska	
8. lahjaton	

B. **Valitse kaksi adjektiivia, jotka kuvaavat sinua itseäsi. Kerro, miksi valitsit juuri nämä adjektiivit.**

vakava
vilkas
herkkä
huumorintajuinen
vaatimaton
hillitty
unelmoiva
tasapainoinen

Harjoitus 23. Luetaan! **Keskustelkaa Nopolan novellista.**

1. Miksi novellin henkilö on tyytyväinen koneisiin?
2. Miksi ihmisten pitää olla terveitä ja varakkaita?
3. Miksi ihmisillä pitää olla oma asunto?
4. Miksi henkilö on tyytyväisempi koneisiin kuin ihmisiin?
5. Kumpia henkilön kodissa on enemmän, koneita vai ihmisiä?
6. Millainen ihminen novellin henkilö sinun mielestäsi on?
7. Haluaisitko tutustua novellin henkilöön? Miksi?

Harjoitus 24. Puhekieli

Emma on kirjoittanut kortin puhekielellä ystävälleen. Isoäidille hän haluaa tällä kertaa kirjoittaa kirjakielellä. Miten hän kirjoittaa?

Moi!

Täällä on tosi lämmintä. Me uidaan ja syödään jäätelöä joka päivä. Eilen me käytiin markkinoilla. Siellä oli aika kallista mut muuten kivaa. Mä ostin semmosen hatun, josta äiti ei yhtään tykännyt.

Terveisiä!
Emma

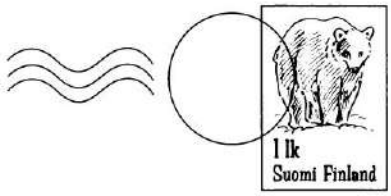

Sandra Lahtinen
Omenapolku 4
01620 VANTAA
FINLAND

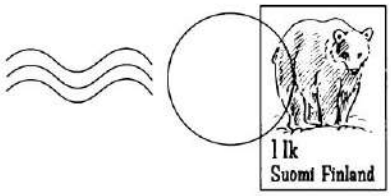

Mummi Martta Mäkelä
Välikatu 18
45160 KOUVOLA
FINLAND

Harjoitus 25. Puhekieli

Tiedätkö tai arvaatko, mitä nämä puhekielen sanat tarkoittavat? Yhdistä.

Puhekieli		Kirjakieli
1. bensis, huoltsikka	L	A. tunne, tunnelma
2. bussi, dösä		B. jalkapallo
3. fiilis		C. nuori mies
4. fudis, futis, jalkkis		D. tietokone
5. henkkari		E. opettaja
6. homma		F. televisio, tv
7. jätski		G. työ, tehtävä, asia
8. kundi, jätkä		H. tyttö
9. kämppä		I. bussi, linja-auto
10. leffa		J. elokuva
11. likka		K. asunto
12. limu, limsa		**L. huoltoasema**
13. lätkä		M. henkilöllisyystodistus
14. makee, siisti		N. jääkiekko
15. ope, maikka		O. limonadi
16. telkkari		P. jäätelö
17. tietsikka		Q. (työ)ryhmä
18. tiimi		R. hieno

8

Urheilusankareita

- urheilu
- adverbien komparatiivi ja superlatiivi
- järjestysluvut
- lausetyypit
- Luetaan: Jari Litmanen
- Puhekieli: numerot

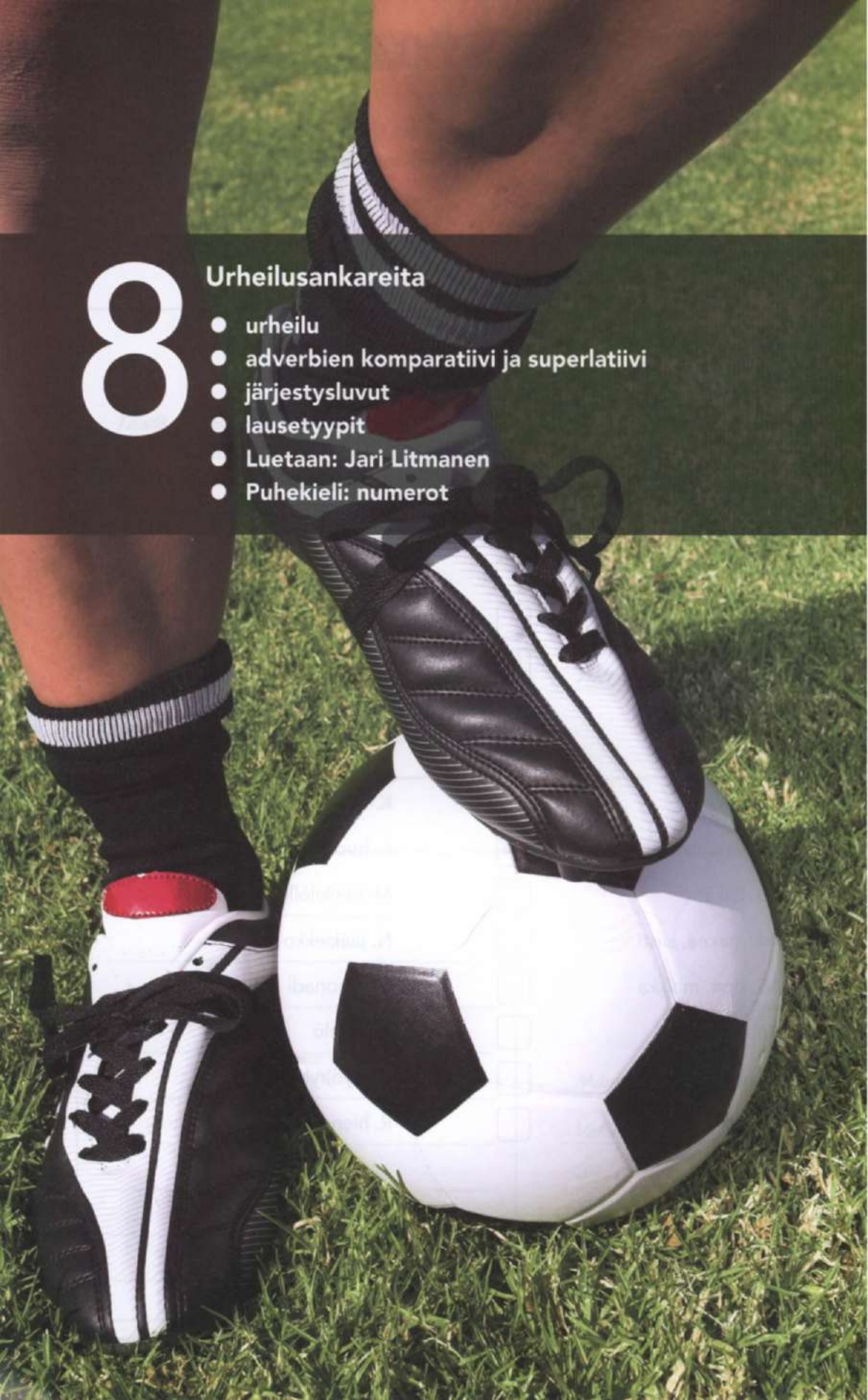

Urheilusankareita

Alex: Olipa rankat treenit. Mä oon ihan poikki!
Jari: Joo, niin mäkin! Salibandy on kova laji.
Alex: Mut tekee kyl hyvää miettii välillä muutakin ku työasioita.
Jari: No niin tekee. Hei, onks toi muuten tän päivän lehti?
Alex: Joo, on.
Jari: Saanks mä kattoo siitä yhen jutun? Mä haluisin tietää, voittiks Lapuan Lukko eilen Sisu-turnauksen loppuottelun.
Alex: Ai jaa. Miks se sua niin kiinnostaa?
Jari: No ku mun veli pelaa siinä Lapuan Lukossa.
Alex: Ai se pelaa futista? Mut en mä silti oikein tajuu, et sä jaksat seurata suomalaista jalkapalloo. Suomalaiset jalkapalloilijat on niin surkeita.
Jari: No hei hei, älä nyt viitti! Onhan Suomellakin huippupelaajia!
Alex: Hah! Keitä muka?! Meinaaks sä jotain iänikuista Litmasta vai? Eiks se ala jo olla vähän vanha juttu?!
Jari: No ehkä, mut se nyt on ainakin ihan aito suomalainen jalkapallon supertähti!

sankari _____
rankka _____
treenit = harjoitukset _____
_____
poikki = väsynyt _____
salibandy _____
kova = raskas _____
laji _____
miettiä (1) _____
välillä _____
voittaa (1) _____
sisu _____
turnaus _____
loppuottelu _____

futis = jalkapallo _____
tajuta (4) = ymmärtää (1) _____
_____
seurata (4) + P _____
surkea _____
Älä nyt viitsi! _____
huippu- _____
muka _____
meinata (4) = tarkoittaa (1) _____
_____
iänikuinen _____
ainakin _____
aito _____
supertähti _____

URHEILU

Sisu-turnauksen voitto taas Lapualle

Eilisessä Sisu-turnauksen loppuottelussa Lapuan Lukko voitti Porvoon Pallopojat lukemin 4–1. Heti ottelun alussa Pallopoikien hyökkääjä Harri Kortelainen laukaisi maalin ja vei joukkueensa johtoon, mutta jo yhdennellätoista minuutilla lapualaiset tasoittivat tilanteen. Toinen puoliaika oli Lapuan Lukon suurta juhlaa. Joukkueen maalitykki Timo Torikka teki kolme maalia melkein peräkkäin ja varmisti näin lapualaisten voiton. Tämä oli ensimmäinen kerta kahteenkymmeneen vuoteen, kun lapualaisten ja porvoolaisten välinen ottelu päättyi Lapuan Lukon voittoon. Kun Lapua samalla vielä kuittasi koko turnauksen voiton, oltiin Lapuan urheilukentällä eilisiltana melkoisen hullaantuneissa tunnelmissa. ■

Rami Kiukkunen ajoi tallikaveriaan nopeammin

Rami Kiukkunen tuli Canto Morlen formula-ajoissa seitsemänneksi ja ajoi tallikaveriaan Goljat Romainia nopeammin. Viidettätoista ajokauttaan aloitteleva Kiukkunen kommentoi harvasanaiseen tyyliinsä: "Paremminkin olisi voinut mennä." Kiukkunen on kokonaispistetilastossa tällä hetkellä viidentenä, mutta voi nousta jopa kolmannelle sijalle, jos hän voittaa seuraavan osakilpailun, joka ajetaan Australiassa ensi viikonloppuna. ■

Sami Tiihoselle kultaa SM-kisoissa

Sami Tiihonen heitti eilen Lahdessa kauden kotimaisen kärkituloksen. Keihäs lensi 89,90 metriä, joka oli samalla Tiihosen henkilökohtainen ennätys. Toiseksi parhaiten heitti Mikko Pajari. Hänen tuloksensa oli 88,00. Pronssia sai tänä vuonna Heikki Tapola. ■

sisu _____
turnaus _____
voitto _____
eilinen _____
ottelu _____
lukema _____
hyökkääjä _____
laukaista (3) _____
maali _____
viedä (2) johtoon _____
joukkue _____
tasoittaa (1) _____
tilanne _____
puoliaika _____
maalitykki _____
peräkkäin _____
varmistaa (1) _____
näin _____
välinen _____
päättyä (1) + ILL _____
samalla _____
kuitata (4) _____
melkoinen _____
hullaantunut _____
tunnelma _____

tallikaveri _____
formula-ajot _____
kausi _____
aloitella (3) _____
kommentoida (2) _____
harvasanainen _____
tyyli _____
kokonainen _____
piste _____
tilasto _____
tällä hetkellä _____
jopa _____
sija _____
osakilpailu _____
kulta _____

SM = Suomen mestaruus _____
_____
kisat = kilpailut _____
heittää (1) _____
kotimainen _____
kärki _____
tulos _____
keihäs _____
henkilökohtainen _____
ennätys _____
toiseksi parhaiten _____
pronssi _____

Urheilu

liikunta
kuntoilu
ulkoilu
penkkiurheilu
huippu-urheilu

harjoitukset
ottelu
maaottelu
turnaus
kilpailu = kisa
maailmanmestaruuskilpailut
olympialaiset
SM = Suomen mestaruus
EM = Euroopan mestaruus
MM = maailmanmestaruus

urheilija
kilpailija
pelaaja
kapteeni
puolustaja
hyökkääjä
maalivahti

rata
kenttä
stadion
lähtö
maali

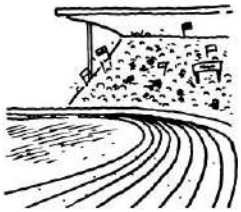

palkinto
mitali
kulta
hopea
pronssi

maali
piste
tilanne

sijoitus
sija

joukkue
urheiluseura

voittaa (1)
voitto
hävitä (4)
häviö = tappio
tasapeli
ennätys

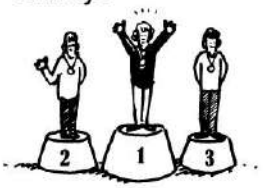

valmentaja
erotuomari
vastustaja
kannattaja

treenit
harkat
matsi

futis
lätkä
lentis
koris

ADVERBIEN KOMPARATIIVI JA SUPERLATIIVI

ADJEKTIIVI
Millainen on?

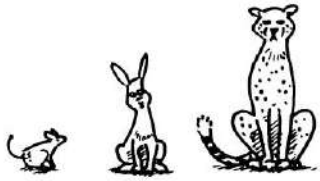

Hiiri on nopea.

Jänis on nopea**mpi**.

Gepardi on nope**in**.

ADVERBI
Miten tekee?

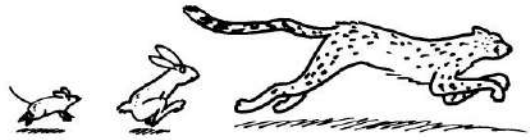

Hiiri juoksee nopea**sti**.

Jänis juoksee nopea**mmin**.

Gepardi juoksee nope**immin**.

mpi **komparatiivi** → **mmin**

in **superlatiivi** → **immin**

Maria laulaa kauniisti.
Tiina laulaa kauniimmin kuin Maria.
Jutta laulaa kaikkein kauneimmin.

HUOM!
hyvin – paremmin – parhaiten

Muut adverbit

paikka
lähellä – lähempänä – lähimpänä
kaukana – kauempana – kauimpana

aika
aikaisin – aikaisemmin
myöhään – myöhemmin
kauan – kauemmin – kauimmin
pitkään – pitempään – pisimpään
usein – useammin – useimmin
harvoin – harvemmin – harvimmin

määrä
paljon – enemmän – eniten
vähän – vähemmän – vähiten

tapa
mielelläni – mieluummin – mieluiten

JÄRJESTYSLUVUT

toinen ensimmäinen kolmas

1. **ensimmäinen**
2. **toinen**
3. kolma**s**
4. neljä**s**
5. viide**s**
6. kuude**s**
7. seitsemä**s**
8. kahdeksa**s**
9. yhdeksä**s**
10. kymmene**s**
11. yhde**s**toista
12. kahde**s**toista
13. kolma**s**toista
14. neljä**s**toista
15. viide**s**toista
16. kuude**s**toista
17. seitsemä**s**toista
18. kahdeksa**s**toista
19. yhdeksä**s**toista
20. kahde**s**kymmene**s**

	3.	**25.**
N	kolma**s**	kahde**s**kymmene**s**viide**s**
P	kolmatta	kahdettakymmenettäviidettä
V	**kolmanne-**	**kahdenne...kymmenenne...viidenne-**
G	kolmannen	kahdennenkymmenennenviidennen
ILL	kolma**nte**en	kahde**nte**enkymmene**nte**enviide**nte**en
INE	kolmannessa	kahdennessakymmenennessäviidennessä
ELA	kolmannesta	kahdennestakymmenennestäviidennestä
ALL	kolmannelle	kahdennellekymmenennelleviidennelle
ADE	kolmannella	kahdennellakymmenennelläviidennellä
ABL	kolmannelta	kahdenneltakymmenenneltäviidenneltä
ESS	kolma**nte**na	kahde**nte**nakymmene**nte**näviide**nte**nä
TRA	kolmanneksi	kahdenneksikymmenenneksiviidenneksi
MON	kolmannet	kahdennetkymmenennetviidennet
MON V	**kolmansi-**	**kahdensi...kymmenensi...viidensi-**

Olin Kirstin **kolmansissa** häissä.

Mitä?! Menikö hän jo **kolmannen** kerran naimisiin?

Kuinka mones? Monesko?

N	mone**s**
P	monetta
V	**monenne-**
MON V	**monensi-**

LAUSETYYPIT

Tavallinen lause

Pekka siivosi keittiön.
Laura ei ole vielä siivonnut keittiötä.
Nyt Laura siivoaa keittiötä.

X + on + millainen

Pekka on iloinen.
Pekka ei ole siivooja.
Pekan kahvi on kuumaa.
Leipominen on hauskaa.
Nuo tytöt ovat suomalaisia.

Verbi + INF

Pekka halusi siivota keittiön.

Verbi + maan/massa/masta/malla/matta

Hän meni kotiin siivoamaan.
Hän oli kotona siivoamassa.
Hän tuli kotoa siivoamasta.
Laura auttoi Pekkaa siivoamalla keittiön.
He jättivät saunan siivoamatta.

Verbi + minen

Pekka pitää kakkujen leipomisesta.
Pekka aloittaa joulupiparien leipomisen jo marraskuussa.

→

Näissä lausetyypeissä verbi on aina yksikössä:

Huoneessa on...

Huoneessa on paljon ihmisiä.
Kadulla ei ole autoja.

Minulla on...

Pekalla ja Liisalla on iso auto.
Heillä ei ole suurta taloa.

Minun täytyy...

Pekan täytyy / pitää / on pakko tehdä tämä harjoitus.
Heidän ei tarvitse ostaa tätä kirjaa.

Minusta tulee...

Pekasta tuli lääkäri. Hänestä ei tullut leipuria.
Päivästä tuli aurinkoinen.

Nollapersoona

Junalipun voi ostaa automaatista.
Huomenna ei tarvitse herätä aikaisin.
Talvella väsyttää enemmän kuin kesällä.

On hauskaa...

On hauskaa olla lomalla. ~~Se~~ on hauskaa olla lomalla.

Jari Litmanen

Jari "Litti" Litmanen (s. 1971) oli jalkapallon kansainvälinen supertähti 1990-luvulla. Häntä pidetään yhä Suomen kaikkien aikojen parhaana jalkapalloilijana. Litmasesta käytetään usein lempinimeä Kuningas, mutta häntä on kutsuttu myös Lasimieheksi useiden loukkaantumisten takia.

Jari Litmanen on kotoisin Lahdesta. Hän kasvoi jalkapalloperheessä. Isä oli valmentaja ja äiti pelasi jalkapalloa mimmiliigassa. Litmanen aloitti pelaamisen Lahden Reippaan riveissä, ja jo 15-vuotiaana hänellä oli selvät tulevaisuudensuunnitelmat. Hän oli päättänyt, että hänestä tulee ammattijalkapalloilija. Jari halusi tietää jalkapallosta kaiken, ja tästä syystä hän sai myöhemmin lempinimen Professori. Jos Jarilta kysyi mitä tahansa jalkapallosta, hän tiesi aina vastauksen. Hän suhtautui pelaamiseen intohimoisesti, ja jo 18-vuotiaana hän pelasi maajoukkueessa.

Litmanen herätti huomiota erinomaisella pelitekniikallaan ja pelisilmällään, ja sen lisäksi hän oli erinomainen maalintekijä. Alankomaalaisen ammattilaisjalkapallojoukkueen kykyjenetsijä löysi Jarin 1990-luvun alussa, ja näin alkoi Jarin ammattilaisura. Kesällä 1992 Litmanen siirtyi pelaamaan alankomaalaiseen suurseuraan Ajaxiin, jota pidettiin 1990-luvulla yhtenä maailman parhaista jalkapallojoukkueista.

Koko jalkapallomaailma oppi tuntemaan Litmasen kaudella 1994–1995. Hän oli yksi Ajaxin avainpelaajista, kun seura voitti Mestarien liigan. Litmanen pelasi Ajaxissa seitsemän kautta ja saavutti seurassa useita kansainvälisiä mestaruuksia. Hänestä tuli myös persoonana hyvin suosittu. Tästä kertoo mm. se, että noin 1 600 lasta on nimetty Alankomaissa Jariksi Jari Litmasen mukaan! Ihmiset ovat myös ottaneet Litmasta esittäviä tatuointeja ihoonsa.

Suomen ja Alankomaiden lisäksi Litmanen on pelannut Englannissa, Espanjassa, Ruotsissa ja Saksassa. Hän on pelannut enemmän otteluita Suomen maajoukkueessa kuin kukaan muu pelaaja ja tehnyt maaotteluissa eniten maaleja. Hän on toiminut myös Suomen maajoukkueen kapteenina.

Jari Litmanen on valittu monta kertaa vuoden urheilijaksi ja presidentti Sauli Niinistö on kutsunut häntä suomalaisuuden suurlähettilääksi. Hänen suosiostaan kertoo myös se, että vuonna 2010 Lahteen pystytettiin Jari Litmasta esittävä patsas.

kansainvälinen _____
supertähti _____
yhä _____
kaikkien aikojen _____
lempinimi _____
kuningas _____
kutsua (1) + P + ksi _____
_____
loukkaantuminen _____
G + takia _____
kasvaa (1) _____
valmentaja _____
mimmiliiga _____
reipas _____
rivi _____
selvä _____
tulevaisuus _____
suunnitelma _____
päättää (1) _____
tästä syystä _____
mitä tahansa _____
suhtautua (1) + ILL _____
_____
intohimoisesti _____
maajoukkue _____
herättää (1) huomiota _____
_____
erinomainen _____
G + lisäksi _____
maalintekijä _____
alankomaalainen _____
ammattilainen _____
kykyjenetsijä _____
G + alussa _____
ura _____
siirtyä (1) + maan/mään _____
_____
seura _____
joukkue _____
oppia (1) + maan/mään _____
_____
avainpelaaja _____

mestari _____
liiga _____
saavuttaa (1) _____
mestaruus _____
persoona _____
suosittu _____
nimetä (1) + G + mukaan _____
_____
esittävä = joka esittää _____
_____
tatuointi _____
iho _____
kukaan muu _____
eniten _____
toimia (1) + na/nä _____
_____
kapteeni _____
valita (5) + ksi _____
suomalaisuus _____
suurlähettiläs _____
suosio _____
pystyttää (1) + MIHIN _____
_____
patsas _____

NUMEROT

1	yks	21	kakskytyks
2	kaks	22	kakskytkaks
3	kolme	23	kakskytkolme
4	neljä	24	kakskytneljä
5	viis	25	kakskytviis
6	kuus	26	kakskytkuus
7	seittemän	27	kakskytseittemän
8	kaheksan	28	kakskytkaheksan
9	yheksän	29	kakskytyheksän
10	kymmenen	30	kolkyt
11	ykstoist	31	kolkytyks
12	kakstoist		
13	kolmetoist	40	nelkyt
14	neljätoist	50	viiskyt
15	viistoist	60	kuuskyt
16	kuustoist	70	seiskyt
17	seittemäntoist	80	kaheksankyt
18	kaheksantoist	90	yheksänkyt
19	yheksäntoist		
20	kakskyt		

JÄRJESTYSLUVUT

1. eka
2. toka
3. kolmas
4. neljäs
5. viies
6. kuues
7. seittemäs
8. kaheksas
9. yheksäs
10. kymmenes
11. yhestoist
12. kahestoist
13. kolmastoist

20. kaheskymmenes
21. kaheskymmeneseka

30. kolmaskymmenes
40. neljäskymmenes
50. viieskymmenes

NUMEROIDEN NIMET

1	ykkönen
2	kakkonen
3	kolmonen
4	nelonen
5	vitonen
6	kutonen
7	seiska
8	kasi
9	ysi
10	kymppi
20	kakskymppinen
22	kakskakkonen
33	kolmekolmonen
100	satanen
1000	tonni

Harjoitus 1.

A. Lue urheilu-uutinen *Sisu-turnauksen voitto taas Lapualle* s. 256. Kirjoita kysymykset.

1. *Mikä joukkue voitti Sisu-turnauksen?*

Lapuan lukko.

2. _____

Eilen.

3. _____

Pallopoikien hyökkääjä.

4. _____

Kolme.

5. _____

Hullaantuneissa.

B. Lue urheilu-uutiset *Rami Kiukkunen ajoi tallikaveriaan nopeammin* ja *Sami Tiihoselle kultaa SM-kisoissa* s. 256. Oikein vai väärin?

1. Rami Kiukkunen voitti Canto Morlen kisat.	oikein / väärin
2. Goljat Romain oli nopeampi kuin Kiukkunen.	oikein / väärin
3. Goljat Romain on Kiukkusen tallikaveri.	oikein / väärin
4. Kiukkunen on yleensä hyvin puhelias.	oikein / väärin
5. Kiukkusella on mahdollisuus nousta kokonaispistetilastossa jopa kolmanneksi.	oikein / väärin
6. Keihäänheiton SM-kisat pidettiin Tampereella.	oikein / väärin
7. Tällä kaudella kukaan suomalainen ei ole heittänyt paremmin kuin Tiihonen.	oikein / väärin
8. Kisan kolmanneksi paras oli Heikki Tapola.	oikein / väärin

Harjoitus 2. **Valitse sopiva sana ja kirjoita.**

1. Lapuan Lukko ___*voitti*___ Porvoon Pallopojat eilen.
2. Heti pelin alussa Kortelainen teki _____.
3. Jo 11. minuutilla lapualaiset tasoittivat _____.
4. _____ maalitykki Timo Torikka teki kolme maalia melkein _____.
5. Lapualaisten ja porvoolaisten välinen _____ päättyi lukemiin 4–1.
6. Rami Kiukkunen tuli Canto Morlen _____ seitsemänneksi.
7. Sami Tiihonen _____ tuloksen 89,90.
8. Toiseksi _____ heitti Mikko Pajari.
9. Hänen _____ oli 88,00.

Harjoitus 3. **Valitse oikea sana ja kirjoita.**

1. LIIKUNTA / PENKKIURHEILU

   Katson mielelläni jalkapalloa kotisohvalla. Harrastan ___*penkkiurheilua*___.

2. MAAOTTELU / MAAILMANMESTARUUSKISAT

   Kaikkein jännittävintä on seurata jääkiekon Suomi-Ruotsi- _____.

3. KILPAILUT / HARJOITUKSET

   Alex käy _____ kerran viikossa.

4. RATA / KENTTÄ

   Juoksukilpailussa juoksijat juoksevat _____.

5. RATA / KENTTÄ

   Jalkapalloa pelataan _____.

→

6. LÄHTÖ / MAALI

Hiihtokilpailun lopussa hiihtäjät hiihtävät _____.

7. ENNÄTYS / MESTARUUS

Mauri Tiihonen oli paras. Hän voitti Suomen _____.

8. TASAPELI / VOITTO

Ottelu päättyi _____ 2–2.

9. VOITTAA / HÄVITÄ

Turnaus ei mennyt hyvin. Joukkue _____ viimeisenkin ottelun.

10. PALKINTO / MITALI

Kilpailun kolme parasta pituushyppääjää sai kaulaansa _____.

11. KULTA / HOPEA / PRONSSI

Mikko Pajari sai _____ SM-kisoissa. Hän tuli toiseksi.

12. MAALI / PISTE

Eilisessä jalkapallo-ottelussa Harri Kortelainen teki _____.

13. KAPTEENI / PELAAJA

_____ johtaa joukkuetta.

14. VALMENTAJA / EROTUOMARI

_____ ohjaa urheilijoita harjoituksissa.

15. MAALIVAHTI / JOUKKUE

Jalkapallossa kentällä on 10 pelaajaa ja _____.

16. VASTUSTAJA / KANNATTAJA

Kaupungille kerääntyi paljon joukkueen _____ juhlimaan voittoa.

17. PUOLUSTAJA / HYÖKKÄÄJÄ

_____ tehtävä on yrittää tehdä mahdollisimman monta maalia.

Harjoitus 4.

Etsi urheilu-uutinen lehdestä. Alleviivaa tekstistä urheilusanoja. Tuo uutinen kurssille ja kerro omin sanoin sen sisältö.

Harjoitus 5.

Kuuntele. Oikein vai väärin?

A.

	oikein	väärin
1. Alex harrasti nuorempana paljon uimista.	☐	☐
2. Hän käy nykyään vielä useammin uimassa kuin nuorempana.	☐	☐
3. Aikaisemmin Alexista oli tärkeää uida aina vain paremmin ja paremmin.	☐	☐
4. Alex lopetti kovan treenaamisen, koska hän ei pitänyt kilpailemisesta.	☐	☐
5. Nykyään Alex pitää itseään sunnuntaiuimarina.	☐	☐

B.

	oikein	väärin
1. Alex on pelannut salibandya jo hyvin nuoresta.	☐	☐
2. Salibandy on lajina melko samanlainen kuin uinti.	☐	☐
3. Kun pelaa salibandya, täytyy ajatella myös muita kuin itseään.	☐	☐
4. Alex ja hänen pelikaverinsa eivät harjoittele koskaan viikonloppuisin.	☐	☐
5. Alex on saanut uusia ystäviä harrastuksensa kautta.	☐	☐

Harjoitus 6. Keskustelkaa.

- ◎ Mitkä urheilulajit ovat kotimaassasi suosittuja?
- ✪ Mitkä urheilulajit ovat sinusta kiinnostavia?
- ◎ Katsotko urheilua televisiosta?
- ✪ Seuraatko urheilu-uutisia?
- ◎ Käytkö joskus katsomassa urheilukilpailuja tai otteluita paikan päällä?
- ✪ Minkä kilpailun tai ottelun näit viimeksi?
- ◎ Harrastatko itse liikuntaa? Mitä ja kuinka usein?
- ✪ Mitä urheilulajia haluaisit kokeilla?

Harjoitus 7. Kirjoita adverbin komparatiivi.

1. En harjoittele tarpeeksi ahkerasti.

   Minun pitäisi harjoitella ___*ahkerammin*___.

2. En opi uusia tansseja tarpeeksi nopeasti.

   Minun pitäisi oppia _____.

3. En osaa kuunnella rytmiä tarpeeksi tarkasti.

   Minun pitäisi kuunnella _____.

4. En hymyile tarpeeksi kauniisti.

   Minun pitäisi hymyillä _____.

5. En tee piruetteja tarpeeksi taitavasti.

   Minun pitäisi tehdä piruetit _____.

6. En osaa esiintyä tarpeeksi rohkeasti.

   Minun pitäisi esiintyä _____.

7. En jaksa keskittyä tarpeeksi hyvin.

   Minun pitäisi keskittyä _____.

Harjoitus 8. **Kirjoita adverbin komparatiivi.**

Mitä pitäisi tehdä, jotta oppisin paremmin suomea?

1. Sinä teet harjoitukset liian nopeasti.

Tee harjoitukset hitaammin!

2. Sinä teet liian vähän kotitehtäviä.

_____

3. Sinä puhut suomea liian harvoin.

_____

4. Sinä puhut englantia liian usein.

_____

5. Sinä käyt kurssilla niin epäsäännöllisesti.

_____

6. Sinä katsot liian paljon TV-ohjelmia, joissa ei puhuta suomea.

_____

7. Sinä kirjoitat niin huolimattomasti.

_____

Harjoitus 9. **Kirjoita. Käytä adverbin komparatiivia.**

Ystäväsi on stressaantunut. Millaisia neuvoja annat hänelle?
Mitä hänen pitäisi tehdä enemmän ja mitä vähemmän?
Miten hänen pitäisi elää eri tavalla kuin nyt?

Sinun pitäisi syödä terveellisemmin. Sinun pitäisi myös kiinnittää enemmän huomiota....

Harjoitus 10. **Kirjoita lauseet niin, että käytät superlatiivia.**

1. Äiti on **kaunis**. Hän myös laulaa **kauniisti**.

*Äiti on **kaunein**. Hän myös laulaa **kauneimmin**.*

2. Isoveli on aamuisin hidas. Hän syökin hitaasti.

3. Pikkusisko on söpö. Hän hymyilee söpösti.

4. Isosisko on hyvä hiihtäjä. Hän myös laskettelee hyvin.

5. Isä on huono kuski. Hän ajaa huonosti.

6. Mummo on aktiivinen keskustelija. Hän osallistuu aktiivisesti myös verkkokeskusteluihin.

_____

_____

7. Vaari on tyylikäs mies. Hän pukeutuu tyylikkäästi.

_____

8. Naapurin koira on ruma. Se haukkuukin rumasti.

_____

Harjoitus 11. Komparatiivi vai superlatiivi?

Meillä on hyvä työporukka: Sini, Pekka ja minä. Viihdymme yhdessä, ja osaamme vähän erilaisia asioita. Sini osaa tehdä päätöksiä paljon 1. ***nopeammin*** (NOPEASTI) kuin minä. Ja jos jollakin asialla on oikein kiire, Sini saa hoitaa sen, koska hän työskentelee kiireessä kaikkein 2. _____ (TEHOKKAASTI). Minä taas osaan keskustella vaikeidenkin asiakkaiden kanssa paljon 3. _____ (RAUHALLISESTI) ja kertoa vaikeista asioista jotenkin 4. _____ (HELPOSTI) kuin Sini. Pekka puolestaan hoitaa erilaiset messut ja markkinointitilaisuudet mitä 5. _____ (TAITAVASTI). Hän keksii aina jotakin hauskaa, ja hän puhuu meistä kolmesta kaikkein 6. _____ (SUJUVASTI) ruotsia ja englantia. Meillä on paljon asiakkaita myös Venäjällä, ja minä taas puhun venäjää kaikkein 7. _____ (HYVIN). Pekka kyllä väittää, että hän puhuu venäjääkin 8. _____ (HYVIN) kuin minä, mutta sitä ei kukaan muu usko. Ymmärrätte varmasti, miksi Pekka on niin hyvä messuilla: hän osaa mainostaa ja markkinoida loistavasti – toisin sanoen hän liioittelee puheissaan 9. _____ (PALJON) kuin kukaan muu.

Harjoitus 12. **Muut adverbit. Valitse sana ja kirjoita se lauseeseen.**

	pisimpään	myöhään	pitkään	vähemmän
aikaisemmin	kauempana	aikaisemmin	mieluiten	kauemmin

Asun nykyään 1. *kauempana* kaupungin keskustasta kuin 2. _____.

Meidän talomme on oikein mukava. Puhuin juuri erään naapurini kanssa ja hän kertoi,

että Virtaset ovat asuneet tässä talossa kaikkein 3. _____, jo 30

vuotta. He ovat asuneet talossa 4. _____ kuin kukaan muu.

Yläkerran naapuri on myös ollut talon asukas melko 5. _____. Minä

en tapaa häntä oikeastaan koskaan, sillä hän tulee aina 6. _____

illalla kotiin, mutta lähtee silti aina aamulla töihin 7. _____

kuin minä. Hän ilmeisesti tarvitsee 8. _____ unta kuin minä!

Minä taas nukun 9. _____ niin pitkään kuin mahdollista.

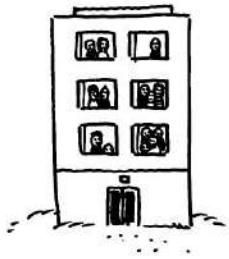

Harjoitus 13.

Lukekaa parin kanssa vuorotellen omasta kortista yksi tieto ääneen. Älä katso parin korttia. Selvittäkää yhdessä, mitä Jussi, Matti ja Leena osaavat parhaiten.

A.

1. Jussi juoksee nopeammin kuin Leena.
2. Leena laulaa kauniimmin kuin Matti.
3. Jussi ei osaa pelata jääkiekkoa.
4. Matti pelaa jääkiekkoa heistä kolmesta parhaiten.
5. Leena ei osaa soittaa mitään soitinta.
6. Leena puhuu vähemmän vieraita kieliä kuin Matti.
7. Jussi puhuu enemmän vieraita kieliä kuin Matti.
8. Matti pukeutuu tyylittömämmin kuin Leena.

B.

1. Matti ja Leena juoksevat yhtä nopeasti.
2. Jussi laulaa Mattia huonommin.
3. Leena pelaa Jussia paremmin jääkiekkoa.
4. Jussi soittaa kitaraa taitavasti.
5. Matti soittaa Jussiakin taitavammin.
6. Matti puhuu kahta vierasta kieltä.
7. Matti pukeutuu Jussia tyylikkäämmin.
8. Jussikin pukeutuu tyylittömämmin kuin Leena.

Mitä he osaavat parhaiten? Jokainen heistä osaa kaksi asiaa paremmin kuin muut.

1. Jussi...

juoksee nopeimmin. _____

_____

_____

_____

2. Matti...

_____

_____

_____

_____

3. Leena...

_____

_____

_____

_____

Harjoitus 14. Järjestysluvut.

A. Kysy parilta.

B. Ensin toinen kävelee portaat alhaalta ylös.

Menen ensimmäisestä kerroksesta toiseen ja sitten toisesta...

C. Sitten toinen tulee ylhäältä alas.

Menen yhdeksännestä kerroksesta kahdeksanteen, ja sitten kahdeksannesta...

Harjoitus 15. Kirjoita järjestysluku.

1. Formulakuski Goljat Romainilla on mahdollisuus päästä ___*viidennen*___ (5.) kerran uransa aikana kokonaiskilpailussa mitalisijoille.
2. Monzan kisassa Romain tuli maaliin _____ (1.).
3. Se oli hänen _____ (2.) voittonsa peräkkäin.
4. Romain on pistetilastoissa tällä hetkellä _____ (4.) mutta voi nousta vielä _____ (3.), jos hän voittaa seuraavan osakilpailun.
5. Romain oli välillä pistetilastoissa _____ (2.), mutta hänen mahdollisuutensa kokonaiskilpailun voittoon menivät, kun hän tuli Australian kisoissa vasta _____ (10.).
6. Romain ajaa nyt _____ (12.) ajokauttaan.

→

7. Sijoituin Paavo Nurmi -maratonissa

_____

_____

(248.) sijalle.

8. Ystäväni Hannu oli mukana jo _____ (7.) kertaa.

9. Tänä vuonna hän oli harjoitellut paljon ja nousi viime vuoden

_____ (106.) sijalta

_____ (85.) sijalle.

10. Paavo Nurmi -maratonilla on pitkät perinteet. Se järjestetään nyt jo

_____(29.) kerran.

Harjoitus 16. **Menkää 5–9 opiskelijan ryhmiin. Asettukaa jonoon.**

1. Jokainen sanoo vuorollaan: *Olen jonossa ensimmäisenä. Olen jonossa toisena...*
2. Vaihdetaan paikkoja. Jokainen sanoo vuorollaan: *Tulin kolmanneksi. Tulin viidenneksi...*
3. Vaihdetaan paikkoja uudelleen vielä muutaman kerran.

Harjoitus 17. **Lausetyypit. Kirjoita lauseita. Sanojen järjestystä ei saa muuttaa.**

1. Me – täytyä – mennä – käydä – aina – eräs tavaratalo – kun – käydä – Helsinki.

Meidän täytyy mennä käymään aina eräässä tavaratalossa, kun käymme Helsingissä.

2. Tämä tavaratalo – tulla (imperf.) – meidän – lempipaikka – sen jälkeen kun – minä – voittaa – lotto.

3. Vaateosasto – voida – shoppailla – moni – tunti!

4. Siellä – olla – niin paljon – kaunis – vaate.

5. Me – olla – siellä – aina – hauska.

6. Olla – mukava – olla – lottovoittaja!

Harjoitus 18. **Etsi tekstistä eri lausetyyppejä. Etsi jokaiseen kohtaan ainakin yksi lause.**

Brasilian pääkaupunki on Brasília. Pedro haluaa aina käydä siellä, *kun hän käy kotimaassaan*, koska siellä on niin paljon mielenkiintoista nähtävää. Kaupungin kaduilla voi kävellä tuntikaupalla ja Pedro pitää kävelemisestä.

Kaupunki on siitä erikoinen, *että se rakennettiin 41 kuukaudessa. Sen futuristinen ja moderni arkkitehtuuri perustuu kuuluisan arkkitehdin Le Corbusierin ideoihin.* Brasíliasta tuli pääkaupunki vuonna 1960 ja *se kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon.*

Pedrolla on eräs paikka, jossa hänen täytyy aina ehdottomasti poiketa, nimittäin katedraali. Siellä on yleensä hiljaista ja viileää. Siksi on mukava käydä siellä kuumana päivänä. On rauhoittavaa istua hetki ja katsella ihmisiä. Voi kuvitella mielessään, keitä he kaikki ovat, *mistä he ovat tulossa ja minne menossa.*

1. Tavallinen lause

...kun hän käy kotimaassaan,... ...että se rakennettiin 41 kuukaudessa...

Sen futuristinen ja moderni arkkitehtuuri perustuu kuuluisan arkkitehdin Le Corbusierin

ideoihin. ...se kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon.

....mistä he ovat tulossa ja minne menossa.

2. X + on + millainen

3. Verbi + INF

4. Verbi + minen

5. Huoneessa on...

6. Minulla on...

7. Minun täytyy...

8. Minusta tulee...

9. Nollapersoona

10. On hauskaa...

Harjoitus 19. **Tee mahdollisimman monia erilaisia lauseita käyttämällä seuraavia sanoja. Käytä ainakin kolmea sanaa jokaisessa lauseessa.**

kiinalaiset opiskelijat	pitää	olla	suomen kurssi	hauska

Harjoitus 20. **Tekstin lauseet ovat väärin. Korjaa teksti.**

Se on hauskaa, että Suomessa ovat monta eri talviurheilulajit,
jotka sinä voit harrastaa. Talvella on niin pimeää,
että sinusta tulee hulluksi, jos sinä istut vain sisällä koko ajan.
Minä pidän esimerkiksi hiihtää ja luistella.
Käyn usein hiihtämään, mutta olen päättänyt,
että minun tarvitsee aloittaa vielä jonkin uuden talviurheiluharrastuksen.

Harjoitus 21.

Lue teksti. Keskustelkaa, keitä muita urheilulegendoja muistatte.

Suomalainen urheilulegenda: Lasse Virén kaatui, mutta voitti silti olympiakultaa

Suomen urheilukansan odotukset olivat vuoden 1972 Münchenin olympiakisoissa korkealla, kun juoksun 10 000 metrin loppukilpailu käynnistyi. Mukana oli nimittäin myös nuori suomalainen juoksijalahjakkuus Lasse Virén.

Virénin juoksu sujui puoliväliin saakka hyvin, mutta sitten Virén yhtäkkiä kaatui. Hän ei kuitenkaan keskeyttänyt juoksua, vaan nousi ylös ja otti muut juoksijat kiinni. Viimeisen kilometrin aikana Virén kiri kaikkien muiden kilpailijoiden ohi ja tuli voittajana maaliin uudella maailmanennätysajalla. Virén juoksi olympiakultaa ja teki uuden ME:n, vaikka oli kaatunut juoksun aikana. Hänestä tuli hetkessä suomalaisen sisun symboli ja suuri kansallissankari.

Harjoitus 22.

Kuuntele urheiluselostus jääkiekko-ottelusta (Suomi–Venäjä) ja vastaa kysymyksiin.

1. Mikä on tilanne pelissä tällä hetkellä? _____

2. Kuinka monta erää on pelattu? _____

3. Miksi Suomelle on tärkeää voittaa tämä ottelu? _____

_____

4. Mitä Suomen joukkueen pitäisi tehdä? _____

5. Kuinka kauan peliaikaa on vielä jäljellä? _____

6. Kuka tekee maalin? _____

7. Kuinka vanha maalintekijä on? _____

Harjoitus 23. Mikä urheilulaji?

jääkiekko	suunnistus	pesäpallo	sulkapallo	lentopallo	koripallo	tennis
salibandy	juoksu	avantouinti	keilaus	hiihto	laskettelu	luistelu
pyöräily	tanssi	ratsastus	jooga	purjehdus	sauvakävely	golf

1. ___*Jääkiekko*___ on joukkuepeli, jota pelataan jäällä kaukalossa. Pelaajilla on jaloissaan luistimet. Kaukalossa pelaa kaksi kuusihenkistä joukkuetta. Joukkueessa on yleensä yksi maalivahti, kaksi puolustajaa ja kolme hyökkääjää. Molemmat joukkueet yrittävät saada kiekon vastustajan maaliin.

2. _____ on urheilulaji, jossa kuljetaan metsässä tarkoituksena löytää karttaan merkityt rastit oikeassa järjestyksessä mahdollisimman nopeasti. Kartan lisäksi apuna käytetään usein kompassia.

3. _____ on amerikkalaisesta baseballista kehitetty pallopeli. Sen kehitti Lauri "Tahko" Pihkala 1910-luvulla. Tämä peli on Suomen kansallispeli ja sitä pelataan myös jonkin verran muissa maissa.

4. _____ tunnetaan maailmalla nimellä Nordic walking eli pohjoismainen kävely. Kävelijöillä on käsissään sauvat.

5. _____ on suosittua talvisin. Järven tai meren jäähän tehdään aukko, jossa voi käydä uimassa hyvin kylmässä vedessä.

6. _____ on erityisesti teinityttöjen suosiossa. Monien mielestä on mukava myös hoitaa hevosia.

7. _____ eli sähly on sisäliikuntalaji, joka muistuttaa vähän jääkiekkoa. Pelaajilla ei kuitenkaan ole luistimia eikä rullaluistimia.

8. _____ on talvilaji, jossa tarvitaan jalkoihin sukset ja käsiin sauvat. Ensin mennään hissillä ylös mäkeä ja sitten lasketaan alas.

Harjoitus 24. Luetaan! **Lue teksti *Jari Litmanen* s. 264 ja vastaa kysymyksiin.**

1. Mitä lempinimiä Jari Litmasesta käytetään? (neljä)

_____

2. Mikä oli ensimmäinen joukkue, jossa Litmanen pelasi?

3. Minkä ikäisenä hän tiesi, että hänestä tulee jalkapalloilun ammattilainen?

4. Miksi Litmasta kutsuttiin Professoriksi?

5. Millä tavalla Jari Litmanen oli erinomainen pelaaja?

6. Mitä tapahtui vuonna 1992?

7. Missä maassa poikalapsia on nimetty Jarin mukaan?

8. Kuinka monessa maassa Litmanen on pelannut?

9. Miksi voi sanoa, että Litmanen on ollut Suomen jalkapallomaajoukkueen paras pelaaja?

10. Miksi presidentti Sauli Niinistö on kutsunut Jari Litmasta?

Harjoitus 25. Luetaan! **Nämä lauseet ovat väärin. Katso tekstiä *Jari Litmanen* s. 264 ja korjaa lauseet.**

1. Jari Litmanen on syntynyt ~~1980-luvulla~~.

Jari Litmanen on syntynyt 1970-luvulla.

2. Häntä pidetään Suomen kaikkien aikojen huonoimpana jalkapalloilijana.

3. Litmasta on kutsuttu Muovimieheksi.

4. Jarin isä oli erotuomari.

5. Nuorena Jarilla ei ollut tulevaisuudensuunnitelmia.

6. Hän ei halunnut tietää jalkapallosta mitään.

7. Jos Jarilta kysyi jotakin jalkapallosta, hän ei koskaan tiennyt vastausta.

8. Hän suhtautui pelaamiseen välinpitämättömästi.

9. Litmanen herätti huomiota surkealla pelitekniikallaan.

Harjoitus 26. Puhekieli **Sanokaa numerot puhekielellä.**

A. Numerot:

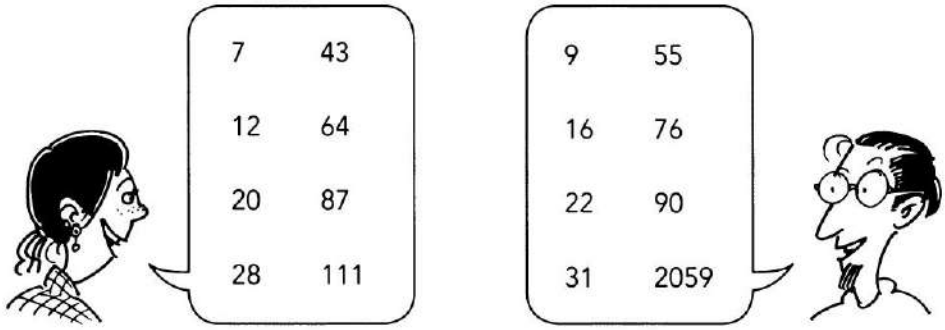

B. Järjestysluvut:

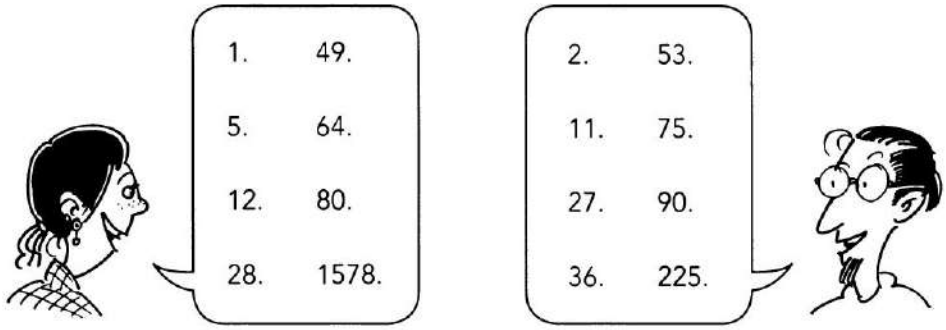

Harjoitus 27. Puhekieli **Kirjoita numeroiden nimet.**

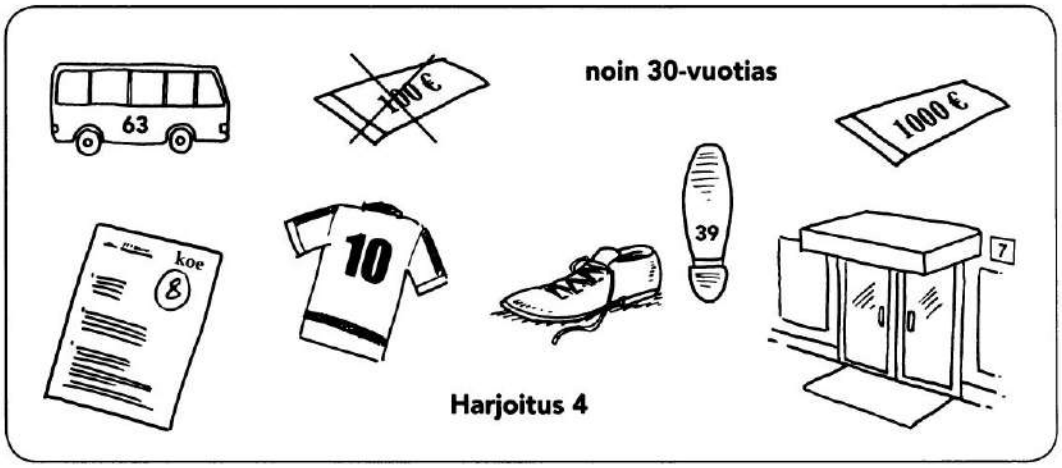

1. Mun sisko täytti eilen 13 vuotta. Se sai isoäidiltä lahjaksi ___*satasen*___.
2. Tiesiks sä, että Jari Litmasen pelinumero Ajaxissa oli _____?
3. – Voiks sä sanoo, mikä bussi toi on? Mä en näe sinne asti.

   – Se on _____.
4. Mä kysyin sielt kaupasta, ja myyjä sano, et mopo maksaa _____.
5. – Minkä numeron sä sait fysiikan kokeesta?

   – Mä sain _____.
6. – Olga, tiedäks sä, tuliks tää _____ kotitehtäväks?

   – Joo, tuli! Mut ne muut harjotukset ei tullu.
7. Mun parhaat ystävät on vanhoja koulukavereita tai opiskelukavereita. Me ollaan saman ikäisiäkin, kaikki on _____.
8. – Nää kengät tuntuu vähän pieniltä. Onko teillä isompia kokoja?

   – Juu, kyllä on. Minkä koon tarvitset?

   – _____.
9. – Anteeksi, missä osoitteessa on teidän toinen liike?

   – Se on Kalevankatu _____.

Lisäharjoitukset

Harjoitus 1. **Kappale 1: Kirjoita konditionaalin preesens tai perfekti.**

Eija: Mietimme pitkään, 1. *ostaisimmeko* (OSTAA) tyttärellemme Lillille uuden vai käytetyn polkupyörän. Naapurimme Leena ehdotti, että me

2. _____ (ETSIÄ) pyörää ensin kirpputoreilta ja

3. _____ (PÄÄTTÄÄ) vasta sitten. Emme valitettavasti

löytäneet sopivaa, joten päätimme, että me 4. _____

(HANKKIA) Lillille uuden pyörän syntymäpäivälahjaksi, ja että hän

5. _____ (SAADA) valita värin. Lillin syntymäpäivä oli eilen ja

hän on nyt todella iloinen uudesta pyörästään.

Milla: Kunpa minä 6. _____ (TIETÄÄ) asiasta!

Te 7. _____ (SAADA) meidän

Alvarin vanhan pyörän – ihan ilmaiseksi. Se 8. _____

(OLLA) Lillille varmasti ihan sopiva.

Eija: No, ei se haittaa. Tietysti me 9. _____

(SÄÄSTÄÄ) vähän rahaa ja ne rahat me 10. _____

(VOIDA) käyttää johonkin muuhun. Mutta toisaalta on kiva, että Lilli sai lahjaksi

upouuden pyörän.

Harjoitus 2. **Kappale 2: Kirjoita erilaisia lauseita. Huomaa objekti.**

(Me) – tehdä – tehtävä – kotona.

1. positiivinen lause

Me teemme tehtävän kotona.

2. negatiivinen lause

3. täytyy

4. ei tarvitse

5. puhekielen me-persoona

6. Mennään!

7. positiivinen passiivilause

8. negatiivinen passiivilause

Harjoitus 3. **Kappale 2: Nollapersoona.**

1. Olet eläintarhassa. Siellä eläintenhoitaja esittelee pelottavan näköistä isoa boa-käärmettä. Käärme on kuitenkin kiltti ja vaaraton. Mitä eläintenhoitaja sanoo, että ihmiset eivät pelkäisi?

ei tarvitse

Käärmettä ei tarvitse pelätä.

2. Olet ravintolan terassilla. Haluaisit tupakoida, mutta et tiedä, saatko polttaa terassilla. Miten kysyt?

saa

---

3. Opettaja on antanut kotitehtäväksi 8 harjoitusta. Et ole varma, tarkoittaako hän, että ne kaikki tehdään seuraavalle oppitunnille. Miten kysyt?

pitää

---

4. Olet kirjastossa palauttamassa kirjoja ja cd-levyjä. Et tiedä, mihin cd:t palautetaan. Miten kysyt?

voi

---

5. Olette kahvilassa ja olette juuri tilanneet kahvia ja jäätelöä. Ystäväsi alkaa syödä omia eväsleipiään, jotka hänellä on mukana. Tarjoilija katsoo ystävääsi vihaisesti. Mitä sanot ystävällesi?

ei saa

---

6. Menet kioskille lauantai-iltana kello 22. Sanot myyjälle, että haluat osallistua lottoarvontaan. Kilpailuaika on kuitenkin juuri loppunut. Mitä myyjä vastaa sinulle?

ei voi

---

7. Suomalaisissa kodeissa ei käytetä kenkiä sisällä. Mitä tehdään, kun mennään suomalaiseen kotiin?

täytyy

Harjoitus 4. Kappale 3: Passiivin aikamuodot.

A. Imperfekti vai pluskvamperfekti?

Mäkelänkadulla oli tapahtunut onnettomuus. Koska olen lääkäri, jäin pois bussista ja menin katsomaan, 1. ***tarvittiinko*** (TARVITA) onnettomuuspaikalla apua. Auto oli ilmeisesti törmännyt pyöräilijään ja sen jälkeen osunut puuhun. Loukkaantuneille 2. _____ (ANTAA) jo ensiapua, joten minua 3. _____ (TARVITA, neg.) enää, koska paikalle oli tullut toinenkin lääkäri. Huomasin, että varoituskolmiot 4. _____ (LAITTAA) paikoilleen, mutta autoa 5. _____ (SIIRTÄÄ, neg.) vielä. Sain kuulla, että paikalle 6. _____ (HÄLYTTÄÄ) poliisi ja ambulanssi. Päätin jäädä paikalle varmuuden vuoksi odottamaan ambulanssin tuloa. Etsin laukustani puhelimen ja soitin työpaikalleni. Näin, että minulle 7. _____ (YRITTÄÄ) jo soittaa sieltä. Kerroin, että myöhästyisin vähän töistä onnettomuuden takia. Ambulanssia 8. _____ (JOUTUA) valitettavasti odottamaan melko kauan.

Sanasto

onnettomuus	huomata (4)
ilmeisesti	varoituskolmio
törmätä (4)	laittaa (1) paikoilleen
osua (1) + ILL	siirtää (1)
loukkaantunut	hälyttää (1)
antaa (1) ensiapua	varmuuden vuoksi

B. Aktiivin vai passiivin perfekti?

1. TUPAKOIDA

a. Olohuoneessa on savua. Täällä ___*on tupakoitu*___.

b. Joku ___*on tupakoinut*___ täällä.

2. SIIVOTA

a. Keittiö _____.

b. Kuka _____ keittiön?

3. PESTÄ

a. Lähdemmekö ulos, kun minä _____ pyykit?

b. Pyykit _____. Lähdetään!

4. AVATA (neg.)

a. Me _____ koskaan joululahjoja ennen kello viittä.

b. Kello on vasta neljä. Lahjoja _____ vielä.

5. SYÖDÄ

a. Kaikki perunalastut _____!

b. Miksi ihmeessä te _____ ne kaikki?

6. TULLA

a. Haluaisin käydä kahvilla sen jälkeen, kun me _____ perille.

b. On mukavaa juoda kuppi kahvia, kun _____ perille.

7. HARRASTAA

a. Suomessa _____ pesäpalloa jo 1920-luvulta saakka.

b. Suomalaiset _____ sauvakävelyä vasta pari vuosikymmentä.

8. VALITA (neg.)

a. Uutta presidenttiä _____ vielä.

b. Ranskalaiset _____ vielä uutta presidenttiä.

Harjoitus 5. **Kappale 3: Transitiivi- ja intransitiiviverbit. Valitse lauseisiin oikea verbi. Kaikkia verbejä ei tarvitse käyttää.**

aloittaa – alkaa
avata – aueta
jatkaa – jatkua
jättää – jäädä
kasvattaa – kasvaa
lopettaa – loppua
poistaa – poistua
päästää – päästä
päättää – päättyä
sammuttaa – sammua
siirtää – siirtyä
sulkea – sulkeutua
sytyttää – syttyä

Meidän suomen kielikurssimme 1. ___*alkaa*___ kello 17 illalla. Yleensä me 2. _____ oppitunnin harjoittelemalla ääntämistä. Kun olemme opiskelleet kaksi tuntia, on tauko. Me 3. _____ ikkunat, jotta luokkahuoneeseen tulee raitista ilmaa. Opettaja lähtee opettajien kahvihuoneeseen ja me 4. _____ ulos tauolle. Monet opiskelijat syövät eväitä tai juovat kahvia. Jotkut 5. _____ tupakan ja juttelevat. Tauon jälkeen kurssi 6. _____ vielä yhden tunnin. Kurssi 7. _____ yleensä kello 20, mutta eilen opettaja 8. _____ meidät kotiin jo kello 19.30. Melkein kaikki opiskelijat 9. _____ kurssikeskuksesta heti, mutta Alex, Olga ja minä 10. _____ vielä sinne. Me 11. _____ vielä opiskelemista 20.30 asti. Silloin meidän täytyi 12. _____ opiskelu, koska vahtimestari tuli 13. _____ ovet ja 14. _____ valot. Kun valot 15. _____, kurssikeskus näytti vähän pelottavalta. Tämä kurssi 16. _____ kolmen viikon kuluttua. Silloin on loppukoe. Sen jälkeen alkaa uusi kurssi ja ryhmämme 17. _____, koska erään toisen kielikurssin opiskelijat liittyvät mukaan. Opettaja haluaisi myös 18. _____ kurssin johonkin toiseen iltaan, koska perjantai-iltana kaikki ovat niin väsyneitä.

Harjoitus 6. **Kappaleet 1 ja 3: Sanatyypit *ton/tön, llinen, lämmin* ja *kansi*.**

A.

1. ***Lämpimät*** (LÄMMIN) kesäpäivät ovat ohi. Syksy on tullut ja on taas aika pukeutua 2. _____ (LÄMMIN) vaatteisiin. Tämän syksyn vaatemuoti on villiä ja värikästä. Muodissa ovat nyt 3. _____ (RUUDULLINEN) ja 4. _____ (RAIDALLINEN) vaatteet. Värien rohkea yhdistely ei ole tänä syksynä 5. _____ (TYYLITÖN). Myös kasvot ja hiukset hehkuvat tänä syksynä värejä ja voimaa. 6. _____ (KYNSI) lakataan vahvoilla väreillä.

B.

Nyt valmistetaan ruokaa 1. _____ (TERVEELLINEN) aineksista ja suositaan suomalaisia makuja. Viikonloppuisin tehdään pataruokia, jotka jätetään kypsymään 2. _____ (KANSI) alle moneksi tunniksi. Jos aterioista haluaa tehdä kevyitä, on hyvä muistaa, että useimmat ruokalajit voi valmistaa 3. _____ (RASVATON) tuotteista. Jälkiruuissa käytetään paljon hedelmiä ja marjoja sekä 4. _____ (SOKERITON) vaihtoehtoja. Syysiltoina on ihanaa nauttia 5. _____ (KIIREETÖN) ruoanlaitosta perheen tai ystävien kanssa.

Harjoitus 7. **Kappaleet 1–3. Passiivi, nollapersoona, konditionaali ja *minua ärsyttää* -rakenne. Valitse verbi ja kirjoita se oikeassa muodossa lauseeseen.**

	tehdä	haluta	tavata
ärsyttää	tuntua	väsyttää	harrastaa

Marikaa 1. ***ärsyttää***, että nykyisin on aina niin kiire. Työpaikoilla 2. _____ pitkiä työpäiviä aamusta iltamyöhään. Kaikkia 3. _____ koko ajan, vaikka yrittäisikin nukkua tarpeeksi. Iltaisin ja viikonloppuisin 4. _____ kaikenlaista, urheillaan ja 5. _____ ystäviä. 6. _____, että kotona ei ehdi olla yhtään. Marika 7. _____ joskus olla ihan rauhassa perheen kanssa.

saada	tarvita (neg.)	täytyä

Onneksi kahden viikon kuluttua alkaa talviloma. On ihanaa, että lomalla 8. _____ levätä ja viettää aikaa perheen ja ystävien kanssa. Mutta ennen lomaa 9. _____ tehdä kaikki työt valmiiksi, että lomalla 10. _____ ajatella työasioita.

	olla	saada	myydä
varata	päättää	ahdistaa	piristää

On hyvä, että lomamatkan lennot ja hotelli 11. _____ jo monta kuukautta sitten. Lomamatkasta 12. _____ jo syksyn alussa, koska Marika halusi olla varma, että koko perhe varmasti 13. _____ yhteisen talviloman. Nyt 14. _____ liian myöhäistä löytää vapaita paikkoja koko perheelle, koska monet matkat 15. _____ loppuun. Vaikka Marikaa 16. _____ tehdä pitkiä työpäiviä ja olla koko ajan

kiireinen, häntä 17. _____ ajatus lomasta. Hän uskoo, että hän jaksaa vielä kaksi viikkoa kiirettä, kun tietää, että sitten hän pääsee rannalle aurinkoon perheensä kanssa.

Harjoitus 8. **Kappale 4: Imperatiivi. Kirjoita ohje sinä- ja te-persoonassa.**

1. Hakea – oleskelulupa – ajoissa

Hae oleskelulupaa ajoissa! Hakekaa oleskelulupaa ajoissa!

2. Täyttää – hakemus – huolellisesti

_____

3. Vastata – kaikki kysymykset

_____

4. Odottaa – rauhassa – päätös

_____

5. Tiedustella – asia – sähköpostitse

_____

6. Liittää (neg.) – ylimääräinen todistus (mon.) – mukaan

_____

7. Lähettää (neg.) – hakemus – sähköpostitse

_____

8. Varata (neg.) – aika – puhelimitse – vaan – sähköpostitse

_____

9. Unohtaa (neg.) – allekirjoitus

_____

Harjoitus 9. **Kappale 4: Kirjoita, milloin.**

A.

1. *Viime kesänä* (VIIME KESÄ) Mäkelän perhe vuokrasi 2. _____ (KUUKAUSI) kesämökin Ahvenanmaalta. He eivät olleet viettäneet 3. _____ (PITKÄ AIKA) lomaa yhdessä. 4. _____ (AAMU) he nukkuivat pitkään ja siksi he söivät lounasta usein vasta 5. _____ (KAKSI) maissa. Melkein 6. _____ (JOKA PÄIVÄ) he kalastivat, uivat ja saunoivat. 7. _____ (LOMA) aikana he ehtivät tutustua myös mökkinaapureihinsa, jotka olivat todella mukavia. Loma oli erittäin onnistunut! 8. _____ (ENSI KESÄ) he aikovat vuokrata saman mökin uudestaan.

B.

kesän loppuun mennessä	kolme vuotta sitten	jouluna ja pääsiäisenä
vuoden kuluttua	joka aamu	illalla

Mäkelän perheen mökkinaapurina lomalla oli Erikssonin perhe. Mäkelät tapaavat heidät taas 1. _____, kun he tulevat kesälomalle. Erikssonit asuvat Maarianhaminassa kerrostalossa, mutta he ovat mökillään niin usein kuin mahdollista. He ovat siellä esimerkiksi aina 2. _____ _____. Erikssonit saivat mökin 3. _____ _____, kun Johan Erikssonin isotäti kuoli. Nyt Erikssonit ovat rakentaneet mökille uutta saunaa, jonka on tarkoitus valmistua 4. _____. Siksi Johan Eriksson herää 5. _____ aikaisin rakentamaan, ja lopettaa työt vasta 6. _____.

Harjoitus 10. **Kappale 5: Essiivi vai translatiivi?**

Julia: Isä, milloin sinä tulit 1. ___*vanhaksi*___ (VANHA)?

Veijo: Pidätkö sinä minua 2. _____ (VANHA)?

En minä vielä mikään vanha mies ole!

Julia: Olethan sinä aikuinen. Milloin sinä tulit

3. _____ (AIKUINEN)?

Veijo: Jaa. Hyvä kysymys, mutta en minä oikein osaa vastata. Ehkä viimeistään silloin, kun sinä synnyit ja minusta tuli isä. Kyllä minä nyt pidän itseäni

4. _____ (AIKUINEN).

Julia: Missä minä sitten olin ennen kuin minä synnyin?

Veijo: No sinä olit äitisi mahassa.

Julia: Entä sitä ennen? Missä minä olin sitä ennen?

Veijo: Luulen, että sinä olit

5. _____

_____

(PIENI AJATUS) minun päässäni ja äitisi päässä.

Julia: Mutta miten ajatukset voivat muuttua

6. _____ _____ (PIENI VAUVA, mon.)?

Veijo: Ääh, tulen kohta 7. _____ (HULLU)! En minä osaa vastata sinun kysymyksiisi. Kun kasvat 8. _____ (ISO), voit ryhtyä 9. _____ (TUTKIJA) ja etsiä vastaukset kaikkiin kysymyksiisi.

Harjoitus 11. **Kappale 5: Kirjoita *maan/massa/masta/malla/matta.***

Kävin viikonloppuna 1. *tapaamassa* (TAVATA) vanhaa ystävääni Marjaa, joka asuu nykyään pienessä kylässä maaseudulla. Itse olen asunut aina Helsingissä 2. _____ (KAIVATA) sieltä koskaan pois. Siksi minun oli vaikea ymmärtää, miksi joku haluaa muuttaa maalle 3. _____ (ASUA). Kun muuttaa pois kaupungista, joutuu 4. _____ (LUOPUA) niin monista hauskoista asioista. Minusta on hauskaa käydä kahviloissa 5. _____ (TAVATA) ystäviä. Koska olen impulsiivinen luonne ja rakastan yllätyksiä, minusta on hauskaa myös tehdä asioita 6. _____ (SUUNNITELLA) niitä etukäteen. Joskus myös rentoudun 7. _____ (MATKUSTAA) laivalla Tallinnaan, jonne pääsee helposti Helsingistä.

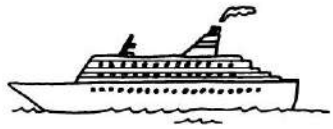

Marja kuitenkin viihtyy maalla hyvin. Hänestä on hienoa, että hän voi kesällä kävellä vaikka joka aamu järvenrantaan 8. _____ (UIDA) ja talvella lähteä suoraan omasta pihasta 9. _____ (HIIHTÄÄ). Marja on opettajana pienessä kyläkoulussa, ja joskus talvella hän menee töihinkin 10. _____ (HIIHTÄÄ)! Kun hän tulee kotiin 11. _____ (OPETTAA), hänestä on ihanaa vain olla kotona ihan rauhassa.

Harjoitus 12. **Kappaleet 1–5: Kirjoita sanat.**

50 vuotta sitten 1. *opiskeltiin* (OPISKELLA) kieliä kouluissa melko eri tavalla kuin nyt. Silloin 2. _____ (PITÄÄ) tekstien 3. _____ (LUKEMINEN), 4. _____ (KÄÄNTÄMINEN) ja kieliopin 5. _____ (OPISKELEMINEN) hyvin 6. _____ (TÄRKEÄ) eikä tunneilla juuri 7. _____ (KESKUSTELLA) tai 8. _____ (HARJOITELLA) 9. _____ (KUUNTELEMINEN). Koulussa 10. _____ (TOTTUA, pluskvamperfekti) siihen, että opettaja puhui ja selitti paljon. Opiskelijat istuivat melko 11. _____ (PASSIIVINEN) luokassa.

Suomalaiset tuskin 12. _____ (PUHUA, konditionaali) nykyään niin sujuvasti esimerkiksi englantia, jos kouluissa 13. _____ (OPISKELLA, konditionaali) kieliä yhä samalla tavalla kuin 50 vuotta sitten. Jos kouluissa 14. _____ (HARJOITELLA, konditionaali, neg.) muuta kuin passiivisia taitoja, suomalaiset 15. _____ (OLLA, konditionaali) varmasti vieläkin 16. _____ (PUHUMATON) kansan maineessa. Nykyisin 17. _____ (AJATELLA), että uutta kieltä ei voi oppia vain 18. _____ (ISTUA) kurssilla ja 19. _____ (KUUNNELLA) opettajaa. Kielten oppitunneilla 20. _____ enää _____ (ISTUA, neg.) hiljaa paikallaan 21. _____ (PUHUA), vaan opiskelijoiden rooli on muuttunut 22. _____ (AKTIIVINEN). Luokkatilanteet ovat tulleet 23. _____ (KOMMUNIKATIIVINEN).

Harjoitus 13. **Kappaleet 6 ja 7: Kirjoita adjektiivien komparatiivi tai superlatiivi.**

Kasvoin perheeni 1. ___*nuorimpana*___ (NUORI) lapsena. Koska olin kotona aina kaikkein 2. _____ (PIENI) ja toiset olivat minua 3. _____ (ISO ja TAITAVA), pidin usein itseäni myös muita 4. _____ (TYHMÄ). Kun menin kouluun, huomasin kuitenkin, että olin ihan tavallinen pieni poika, enkä kaikkia muita 5. _____ (HÖLMÖ ja PIENI). Luokallani oli monia minua 6. _____ (LYHYT) oppilaita, ja koska 7. _____ (VANHA) sisarukset olivat opettaneet minut lukemaan jo viisivuotiaana, olin luokkani 8. _____ (NOPEA) lukija. Kerran kuulin vahingossa, kun opettaja sanoi, ettei hänellä ole pitkään aikaan ollut minua 9. _____ (ÄLYKÄS) oppilasta. Sinä päivänä tunsin itseni 10. _____ (ILOINEN) kuin pitkään aikaan. Olin saanut opettajaksi koko koulun 11. _____ _____ (KOKENUT ja VIISAS) opettajan. Hänen nimensä oli Emmi Salo. Emmi sai minut rakastamaan matematiikkaa, ja fysiikka tuntui minusta vielä 12. _____ (KIINNOSTAVA) kuin matematiikka. Emmin jälkeenkin minulla on ollut mitä 13. _____ _____ (HIENO ja INNOSTUNUT) opettajia, mutta edelleen pidän Emmiä 14. _____ (HYVÄ) opettajanani.

Harjoitus 14. **Kappale 8: Lausetyypit. Tee sanoista lauseita. Kirjoita lauseet imperfektissä.**

1. Minä – tavata – eilen – Matti – pitkästä aikaa.

Minä tapasin eilen Matin pitkästä aikaa.

2. Hän – ei – olla – enää – samannäköinen – kuin – 15 – vuosi – sitten.

_____

3. Matti – olla – nyt – pitkä parta – eikä – hän – olla – enää – viikset.

4. Hän – hiukset – tulla (pluskvamperfekti) – harmaa.

5. Hän – tulla (pluskvamperfekti) – vanha!

6. Minä – täytyä – katsoa – hän – moni – kerta – ennen kuin – tunnistaa – hän.

7. Me – olla – kumpikin – hyvin – iloinen – ja – päättää – lähteä – juoda – yksi olut – läheinen – baari.

8. Baari – olla – paljon – ihminen.

9. Siellä – olla – ahdas.

10. Mutta – me – olla – oikein – hauska.

11. Me – lähteä – ajoissa – koti – eikä – me – tarvita – onneksi – odottaa – taksi – kovin – kauan.

12. Vanha ystävä (mon.) – tapaaminen – olla – aina – mukava!

Harjoitus 15. Kappaleet 6–8: Adjektiivi vai adverbi? Komparatiivi vai superlatiivi?

1. KAUNIS / KAUNIISTI

   Oona laulaa ___*kauniimmin*___ kuin Olivia.

2. NOPEA / NOPEASTI

   Kuka ehtii ensin perille? Kuka juoksee _____?

3. HIDAS / HITAASTI

   Kaikkein _____ opiskelijat tarvitsevat enemmän aikaa tekstin lukemiseen kuin muut.

4. VOIMAKAS / VOIMAKKAASTI

   Jetro on paljon _____ kuin Lari.

5. ILOINEN / ILOISESTI

   Elmer tervehtii meitä aina kaikkein _____.

6. REIPAS / REIPPAASTI

   Nyt on vähän kiire. Meidän täytyy kävellä vähän _____.

7. HYVÄ / HYVIN

   Kaikkein _____ ravintoloissa on yleensä myös paras palvelu.

8. VÄSYNYT / VÄSYNEESTI

   Opettaja opetti tänään jotenkin _____ kuin eilen.

9. KOHTELIAS / KOHTELIAASTI

   Miksi ranskalaisia pidetään _____ kuin suomalaisia?

Harjoitus 16. Kappaleet 1–8: Rektioita.

1. Pesux-pesukone kuluttaa erittäin vähän ___*sähköä*___ (SÄHKÖ).

2. Se kuuluu markkinoiden _____

   _____ (TEHOKKAIN JA HILJAISIN KONE, mon.).

3. Kone pystyy _____ (PESTÄ) suurenkin määrän pyykkiä putipuhtaaksi vain 40 asteessa.
4. Kun ostatte uuden Pesux-pesukoneen, miehennekin suostuu _____ (PESTÄ) pyykkiä.
5. Vanha koneenne ei päädy _____ (KAATOPAIKKA), vaan se viedään kierrätyskeskukseen.
6. Me lupaamme, että ette joudu _____ (OSTAA) uutta pesukonetta kymmeneen vuoteen.
7. Totutte _____ (UUSI KONE) hetkessä, ja opitte jopa _____ (NAUTTIA) _____ (PYYKINPESU)!
8. Kuulostaako _____ (HYVÄ)?! Eikä tässä vielä kaikki:
9. Uuden Pesux-mallin ostajille lahjoitamme 10 kg pesuainetta, joka sopii _____ (KAIKENLAINEN PYYKKI).
10. Kun käytätte _____ (UUSI PUHTO-PESUAINE), vaatteenne pysyvät _____ (PUHDAS, mon.) pidempään kuin ennen.
11. Pääsette _____ (KOKEILLA) uusimpia mallejamme kodinkonemessuilla viikonloppuna.
12. Messualennus koskee _____ (KAIKKI KODINKONEET). Tervetuloa ostoksille!
13. Entä haluaisitteko päästä _____ (LOMAMATKA)? Jos vastasitte kyllä, osallistukaa _____ (KILPAILU) messuosastollamme. Pääpalkintona on kahden hengen matka Lontooseen.

Harjoitus 17. **Täydennä puhelindialogi sopivilla fraaseilla.**

Ai jaa.	Voitaisko me sittenkin nähdä vasta lauantaina?
Valitettavasti mulle ei sovi.	Torstai ei sittenkään käy mulle.
Mennään vaan.	Mulle käy kahden ja neljän välillä.
Okei, sopii mulle.	Se ei varmaankaan tuu.
Voi olla.	

Peppi: No täs on Peppi moi!

Taika: No moi!

Peppi: Kuule, mentäskö lähipäivinä vaikka kahville jonnekin?

Taika: 1. ***Mennään vaan.*** _____

Peppi: Me voitas samalla vaikka käydä leffassa tai jossain taidenäyttelyssä.

Taika: 2. _____

Peppi: Sopisko sulle heti huomenna?

Taika: 3. _____,

mutta käviskö sulle torstai?

Peppi: Joo, 4. _____

Taika: Voi ei, tajusin just et 5. _____

_____.

6. _____.

Peppi: 7._____. Mun täytyy tarkistaa kalenterista. Soitan sulle vielä tänään ja varmistan. Mut hei, pitäiskö pyytää Oona mukaan?

Taika: Joo, mutta se on aika kiireinen. 8. _____.

Peppi: 9. _____. No ehkä joku toinen kerta. Mut hei mä soitan sulle vielä tänään.

Taika: Ok! Kuullaan.

Harjoitusten ratkaisut

Kappale 1

Harjoitus 1.
1. He lajittelevat jätteet ja ostavat usein vaatteita kirpputorilta.
2. Hän haluaisi tietää, miten heidän perheensä voisi vähentää sähkönkulutustaan.
3. Valot pitäisi aina sammuttaa, kun lähtee pois huoneesta.
4. He voisivat pienentää sähkölaskua 5 %, jos he laskisivat huonelämpötilaa yhden asteen.
5. Vanhat kodinkoneet eivät ole ympäristöystävällisiä, koska ne kuluttavat enemmän energiaa kuin uudet.
6. On parempi käydä suihkussa, koska silloin säästyy vettä ja energiaa.
7. Talvella kannattaa sulkea ikkunaverhot ja tarkistaa, että ikkunat ovat tiiviit.

Harjoitus 2.
1. Me olemme kolmihenkinen perhe.
2. Sähkölaskumme kasvaa jatkuvasti, vaikka olemme yrittäneet vähentää sähkönkulutusta.
3. Neuvoisitko, miten voisimme säästää energiaa?
4. Televisio ja tietokone on hyvä sammuttaa, kun ne eivät ole käytössä.
5. Jos laskisitte huonelämpötilaa pari astetta, voisitte myös säästää rahaa.
6. Makuuhuoneessa 18–21 astetta riittää.
7. Kannattaisi myös tarkistaa kodinkoneidenne ikä.
8. Kannattaa aina myös käynnistää astianpesukone ja pesukone vasta kun ne ovat täynnä.
9. Lopuksi vielä yksi helppo vinkki.

Harjoitus 3.
1. Hän asuu neljän muun opiskelijan kanssa.
2. Hän ihmettelee, miksi keittiön kaapissa on neljä erilaista jäteastiaa.
3. Eivät. Ne ovat biojätettä.
4. Eivät. He vievät pullot kauppaan.
5. Ei, se on hankalaa.

Harjoitus 4.
1. säästää 2. neuvoo 3. kuluttaa
4. vähentää 5. tarkistaa
6. kannattaa 7. sammuttaa
8. käynnistää 9. säästää
10. koskevat

Harjoitus 6.
1. oikein 2. väärin 3. väärin
4. oikein 5. väärin

Harjoitus 7.
1. Haluaisitko mennä elokuviin?
2. Veisitkö roskat?
3. Tulisitteko meille lauantaina?
4. Sammuttaisitko eteisen valot?
5. Toisitko minulle kupin kahvia?
6. Katsoisitko, onko jääkaapissa vielä juustoa?
7. Ottaisimmeko sulkapallomailat mukaan mökille?
8. Voisitteko imuroida huoneenne?
9. Lähtisittekö huomenna kanssamme piknikille?
10. Joisimmeko aamukahvin parvekkeella?

Harjoitus 8.
1. Jos minulla olisi vapaapäivä, minä en heräisi aamulla aikaisin.
2. Herätyskello ei soisi, vaan minä nousisin sitten, kun en olisi enää väsynyt.
3. Minä laittaisin itselleni hyvän aamupalan.
4. Minä lukisin rauhassa lehteä samalla, kun joisin kahvia.
5. Minä en menisi tietenkään töihin vaan lähtisin kaupungille.
6. Minä kävisin ehkä jossakin taidenäyttelyssä tai kävelisin keskustassa.
7. Minä katselisin kauppoja ja ehkä ostaisin jotakin.
8. Minä voisin käydä kahvilla jossakin ihanassa pienessä kahvilassa.
9. Illalla minä en haluaisi olla yksin.
10. Minä soittaisin ystävilleni.
11. He tulisivat minun luokseni syömään.
12. Me istuisimme iltaa minun kotonani.
13. Me juttelisimme ja nauraisimme.
14. Tällainen päivä olisi ihana vapaapäivä!

Harjoitus 9.
1. C 2. G 3. E 4. I 5. D 6. J
7. A 8. F 9. H 10. B

Harjoitus 10.

A.
1. Jos meillä olisi loma, en heräisi aikaisin, vaan nukkuisin joka aamu pitkään.
2. Jos heräisin aamulla liian myöhään, en ehtisi ajoissa töihin.
3. Jos lähtisimme nyt kotiin, ehtisimme vielä viimeiseen bussiin.
4. Jos et olisi niin väsynyt, voisimme lähteä lenkille.
5. Jos asuisimme jossakin lämpimässä maassa, emme tarvitsisi talvella villapaitoja ja pipoja.
6. Jos en tuntisi sinua, en tietäisi, kuinka mukava ihminen olet!
7. Jos en opiskelisi suomea, tekisin jotakin muuta.
8. Jos olisin sairas, lepäisin kotona ja joisin kuumaa mehua.

B.
1. Avaisitko oven?
2. Vastaisitko minulle?
3. Tulisitko tänne?
4. Ottaisitko kengät pois?
5. Panisitko takin kaappiin?
6. Pesisitkö kädet?
7. Sammuttaisitko valot?

C.
1. Tulisipa bussi vihdoinkin!
2. Kunpa paranisin nopeasti!
3. Olisipa jo viikonloppu!
4. Kunpa olisi lämmin ja aurinkoinen ilma!
5. Löytäisinpä ystäviä!
6. Auttaisipa joku minua!

Harjoitus 11.
1. Anteeksi, voisitteko neuvoa minulle tien rautatieasemalle?
2. Äiti, lukisitko minulle kirjaa?
3. Haluaisitko kupin kahvia?
4. Antaisitko minulle suolaa?
5. Ottaisin kolme pullaa.
6. Auttaisitko minua kantamaan matkalaukun?

Harjoitus 13.
1. Olisin kierrättänyt muovipakkauksetkin, jos talossani olisi ollut energiajäteastia.
2. Olisin lainannut naapurille kananmunia, jos minulla olisi ollut niitä.
3. Jos meillä ei olisi ollut omaa autoa, olisimme matkustaneet Imatralle sukulaisten luo junalla.
4. Olisitko syönyt hernekeittoa, jos siinä ei olisi ollut lihaa?
5. Jos lähikauppa olisi auennut jo seitsemältä, olisin käynyt kaupassa ennen töihin menemistä.
6. Ystäväni olisivat tavanneet sinut mielellään, jos vain olisit päässyt tulemaan mukaan.
7. Olisitteko lähteneet ulos, jos ei olisi satanut?

Harjoitus 14.
1. Jos en tänään olisi unohtanut kotiavainta, minun ei olisi tarvinnut hakea vara-avainta äidiltäni.
2. Jos olisin aamulla lähtenyt viisi minuuttia aikaisemmin, olisin ehtinyt bussiin.
3. Jos juna ei olisi ollut myöhässä, en olisi ehtinyt siihen.
4. Jos olisin tiennyt, että tulet tänään meille, en olisi varannut aikaa kampaajalle!

5. Jos poliisi ei olisi pysäyttänyt minua, olisin ajanut koko matkan ilman valoja.
6. Jos olisin aamulla sulkenut vesihanan kunnolla, meillä ei nyt olisi puolta metriä vettä asunnon lattialla.
7. Jos en olisi eilen valvonut niin myöhään, en olisi nyt niin väsynyt.
8. Jos olisin tiennyt, että lento on kolme tuntia myöhässä, en olisi mennyt lentokentälle niin aikaisin.

Harjoitus 15.
1. olisit soittanut, olisin hakenut
2. olisi voittanut
3. en olisi ostanut, olisin huomannut
4. olisimme pyöräilleet, olisimme tienneet

Harjoitus 16.
1. voisin, olisin ottanut
2. asuisit, kävisitkö
3. en olisi uskonut, menisi
4. ei olisi tarvinnut
5. ei olisi voittanut, ei olisi kaatunut
6. en haluaisi
7. tulisitte, voisimme

Harjoitus 18.
1. suolaton 2. rahaton
3. osoitteeton 4. mauton
5. perheetön 6. virheetön

Harjoitus 19.
1. perheellinen 2. ruudullinen
3. lapsellinen 4. pakollinen
5. kiireellisiä 6. raidallisia

Harjoitus 20.
1. edullista 2. ystävällisiä
3. ajattomasta 4. kiireettömästä
5. mauttomat 6. ilmeetön
7. ruudullisiin 8. laktoositonta
9. lämpimiä 10. onnettomasta
11. kukallisista

Harjoitus 21.
1. lämpimästi 2. edullisesti
3. kodikkaasti 4. surullisesti
5. iloisesti 6. huonosti
7. terveellisesti 8. helposti

Harjoitus 22.
1. istua rauhallisesti: Kalle istuu rauhallisesti odotushuoneessa, vaikka hän pelkää hammaslääkäriä.
2. tuulla kylmästi: Tänään tuulee kylmästi pohjoisesta.
3. hymyillä leveästi: Paula hymyilee leveästi, sillä hän on saanut uuden työpaikan.
4. kiittää kohteliaasti: Kiitin tätiäni kohteliaasti, kun sain häneltä kellon syntymäpäivälahjaksi.
5. katsoa vihaisesti: Tarjoilija katsoi minua vihaisesti, kun söin omia eväitäni kahvilassa.
6. kävellä hitaasti: Minun täytyy kävellä hitaasti, koska jalkani on kipeä.
7. avautua automaattisesti: Onneksi kaupan ovet avautuvat automaattisesti!

Harjoitus 24.
A.
1. Riina, Max
2. Riina
3. Riina, Max
4. Max
5. Max
6. Riina
7. Max

Harjoitus 25.
1. Se tarkoittaa, että ihminen elää ympäristöystävällisesti.
2. Koska silloin ei saa turhaa mainospostia.
3. Koska silloin ei tarvitse ostaa kaupasta muovikassia ja voi säästää rahaa.
4. Jos ottaa aina kauppaan mukaan oman kassin eikä osta joka kerta muovikassia.
5. Kannattaa tarkistaa, mitä ruokaa kotona jo on ja suunnitella, mitä ruokaa aikoo tehdä. Kannattaa kirjoittaa ostoslista. Ei kannata mennä nälkäisenä kauppaan.
6. Silloin ei tarvitse ostaa uusia huonekaluja tai remontoida koko asuntoa, jos haluaa vaihtelua.
7. Käytettyjä huonekaluja voi ostaa kirpputorilta tai internet-huutokaupasta.
8. Voi käyttää julkista liikennettä tai kävellä tai ajaa pyörällä.
9. Lisää neuvoja voi saada kotisivuilta internetistä.

Harjoitus 26.
1. ton
2. nää / noi, et, ku
3. tää / toi, kyl, mut
4. ku, nää / noi, sit
5. mut, sit
6. tää / toi, ku

Kappale 2

Harjoitus 1.
1. Kaupunkifestivaali on viikon pituinen.
2. Koska järjestäjät ovat halunneet, että ihmiset voivat liittyä mukaan helposti.
3. Kaupunkifestivaali alkaa Senaatintorilla. Siellä on kaupunginjohtajan puhe, konsertti ja ulkoilmakahvila.
4. Siellä voi syödä vanhanaikaisia (1800-luvun) kahvilaherkkuja.
5. Siellä voi oppia paritansseja.
6. Esplanadin puistoon.
7. He voivat kirjoittaa Helsinki-aiheiset muistonsa jättikokoiseen kirjaan.
8. Se on Aki Kaurismäen elokuva vuodelta 1996. Se on Kaurismäen Suomi-trilogian ensimmäinen elokuva. Elokuva kertoo Helsingistä.
9. Koko festivaalin ohjelman voi lukea internetistä (www.helsinki.fi).

Harjoitus 2.
1. G 2. C 3. E 4. F 5. D 6. J
7. H 8. I 9. A 10. B

Harjoitus 3.
1. roskis 2. yleisö 3. katsoja
4. ilma 5. naurattaa 6. puisto
7. esiintyä

Harjoitus 5.
1. opiskella 2. urheilla 3. kuljettaa
4. pelata 5. ohjata 6. näytellä
7. soittaa 8. johtaa 9. tarjoilla
10. juosta 11. käydä 12. katsoa

Harjoitus 6.
1. järjestetään 2. nukutaan
3. tarvitaan 4. näytetään
5. otetaan 6. uidaan 7. avataan
8. tullaan 9. sovitaan 10. juostaan
11. keskitytään 12. vaietaan
13. pidetään 14. kävellään

Harjoitus 7.
1. Ei leivota! 2. Ei lähdetä!
3. Ei pelata! 4. Ei osteta!
5. Ei syödä!

Harjoitus 8.
A.
1. vietetään 2. avataan
3. tarjoillaan 4. tarvitaan
5. kerätään 6. harjoitellaan
7. luetaan 8. esitetään 9. näytetään

B.
1. Osallistutaan Helsinki-viikkoon!
2. Kuunnellaan kaupunginorkesteria isossa konsertissa!
3. Istutaan piknikillä Tuomiokirkon portailla kuuntelemassa musiikkia!
4. Katsotaan elokuva Senaatintorilla!
5. Kirjoitetaan Helsinki-muistomme isoon kirjaan Esplanadin puistossa!
6. Opetellaan paritansseja Rautatientorilla!
7. Pelataan rantalentopalloa Hietaniemen rannalla!

C.
1. Iltapäivällä me kierrellään taidenäyttelyssä.
2. Me katsellaan ensin suomalaista nykytaidetta alakerrassa.
3. Me tutustutaan moniin mielenkiintoisiin teoksiin.
4. Sitten me lähdetään yläkertaan katsomaan eteläamerikkalaisia videoteoksia.
5. Onneksi me voidaan levätä, kun me istutaan katsomassa videoita.
6. Näyttelyn jälkeen me halutaan käydä kahvilla.
7. Me syödään jättikokoiset korvapuustit.

Harjoitus 9.
Hei äiti ja isi! Me saatiin koulusta helmikuun ohjelma. Me tehdään tosi paljon kaikkea kivaa helmikuussa koulussa. Ensi lauantaina me lähdetään Eläinmuseoon. Me tarvitaan mukaan 3 euroa pääsymaksua varten. Museon jälkeen me syödään koululla lounasta. Me jatketaan koulupäivää kello 13:een asti.

Laskiaistiistaina me mennään pulkkamäkeen Kolmiopuistoon koulun taakse. Me lasketaan mäkeä muiden kakkosluokkien kanssa, ja sen jälkeen me saadaan laskiaispullaa ja kaakaota koululla.

Talviurheilupäivä on torstaina 21.2. Tänä vuonna me vietetään urheilupäivää Massilan laskettelukeskuksessa. Me matkustetaan sinne bussilla ja me voidaan lasketella, hiihtää tai laskea pulkalla.

Harjoitus 10.
1. junalipun 2. kirjaa 3. leipää
4. kahvia 5. aamiaista 6. Riikan
7. hänet 8. festivaalilippu 9. sen
10. lounasta / lounaan
11. tuttua artistia 12. jotakin bändiä
13. hotellihuonetta 14. telttaa
15. opiskelukaveri
16. bussikuljetusta 17. meidät
18. junalippu 19. unta

Harjoitus 11.
1. asuntonsa 2. myynti-ilmoituksen
3. asunto / asuntoa 4. kellari
5. pyörävaraston ja saunan
6. asuntoa, se / sitä
7. hyvän tarjouksen, sopimus
8. kauppakirjaa 9. ostajat
10. sopimus 11. hinnan 12. avain

Harjoitus 12.
A.
Kyllä. He menevät kokoukseen, koska se koskee kaikkia työntekijöitä.

B.
Ei. Satulla ei ole aikaa. Ravintola on niin kaukana ja hänelle tulee asiakas puolen tunnin kuluttua.

C.
Ei. Emmin kotona on ikkunaremontti eikä perhe siksi voi olla kotona.

Harjoitus 13.
1. valmistetaan (valmistaa)
2. luotetaan (luottaa)
3. maustetaan (maustaa)
4. ei käytetä (käyttää)
5. kaadetaan (kaataa)
6. ei poisteta (poistaa)
7. ei pyyhitä (pyyhkiä)
8. muotoillaan (muotoilla)
9. käännetään (kääntää)
10. täytetään (täyttää)
11. asetetaan (asettaa)
12. ei hukata (hukata)
13. tuotetaan (tuottaa)
14. tilataan (tilata)

Harjoitus 14.
1. Juliaa itkettää, koska hänen äitinsä lähtee matkalle.
2. Pedroa harmittaa, että hänen täytyy hakea lompakko kotoa.
3. Poikia ärsyttää, kun Emma häiritsee heitä.
4. Lauri toivoo näitä lahjoja, koska häntä kiinnostaa kuvataide.
5. Hannaa jännittää pitää esitelmä kurssilla.
6. "Minua väsyttää niin, että menen heti nukkumaan."
7. Alexia ja Jaria janotti.
8. Heitä nauratti.

Harjoitus 15.
A.
1. Kirjastossa ei saa häiritä muita asiakkaita. Kirjastossa ei saa puhua kovalla äänellä. Kirjastossa ei saa syödä.
2. Rannalla voi uida. Rannalla voi ottaa aurinkoa. Rannalla voi myös lukea. Rannalla voi syödä jäätelöä.

B.
1. Kaikki kotitehtävät täytyy tehdä.
2. Ruoan jälkeen täytyy siivota.
3. Tänään ei tarvitse imuroida.
4. Nyt täytyy mennä nukkumaan, että jaksamme huomenna herätä aikaisin.

C.
1. Jos ei osaisi lukea, (niin) tarvitsisi usein toisten apua.
2. Jos harjoittelee tarpeeksi, (niin) oppii helposti uuden kielen.
3. Jos valvoo illalla myöhään (niin) ei jaksa nousta aikaisin seuraavana aamuna.
4. Jos alkaisi sataa, (niin) täytyisi etsiä katos tai hankkia sateenvarjo.

D.
1. Kyllä harmittaa,...
2. Ärsyttää valtavasti,...
3. Aamulla väsyttää,...
4. Kyllä nauratti,...

Harjoitus 18.
1. Messut ovat avoinna aamuyhdeksästä iltakahdeksaan.
2. Muotishow alkaa kuudelta.
3. Messuilla voi ommella pipon ja nähdä Stiina Upeen lempiasun.
4. Messuilla voi osallistua yleisökilpailuun, syödä ravintolassa ja nähdä muotishown.
5. Lounas on yhdestätoista kahteen.
6. Se on avoinna seitsemään asti illalla.
7. Hän on tavattavissa kahdestatoista alkaen.
8. Luento on kolmelta iltapäivällä.
9. Hän jakaa nimikirjoituksia kello viiden jälkeen.
10. Yleisökilpailun asut ovat esillä kello yhdestä kuuteen.
11. Liput täytyy palauttaa kuuteen mennessä.
12. Voittaja arvotaan seitsemältä illalla.

Harjoitus 20.
1. oikein 2. väärin 3. väärin
4. oikein 5. väärin

Harjoitus 21.
1. Yritykset yrittivät säästää.
2. Suomessa oli paljon työttömiä.
3. Elokuva kertoo työttömyydestä.
4. Päähenkilö menettää työpaikkansa.
5. Elämä on vaikeaa.
6. Elokuvassa kuvataan tavallisia suomalaisia. / Elokuva kuvaa tavallisia suomalaisia.

Kappale 3

Harjoitus 1.
1. Noin 8 000 eaa.
2. Turku
3. Mikael Agricola. Hän toi Suomeen myös luterilaisen uskon. Hän oli Suomen uskonpuhdistaja.
4. Suomi kuului Venäjään.
5. Suomen kieli, taide ja kulttuuri kehittyivät nopeasti. Myös Kalevalan runot kerättiin.
6. Suomen kansalliseepos. Se on kokoelma Suomen kansan runoja.
7. Suomi itsenäistyi. Suomesta tuli oma maansa.

8. Talvisota 1939–1940 ja jatkosota 1941–1944 Neuvostoliittoa vastaan.
9. Suomen täytyi luovuttaa Neuvostoliitolle alueita ja maksaa sotakarvaukset.
10. Sotien jälkeen oli köyhää, koska maata rakennettiin uudelleen.
11. Koska Suomessa ei ollut töitä kaikille, ei kaupungeissakaan.
12. Suomi liittyi Euroopan unioniin.
13. Suomen valuutta on ollut euro vuodesta 2002 lähtien. Sitä ennen valuutta oli Suomen markka.

Harjoitus 2.
1. hallitsijoita 2. sisällissota 3. alueita
4. valtioita 5. laissa / laeissa
6. itsenäistyy 7. kansainvälisiä
8. aate 9. äänestävät

Harjoitus 3.
A.
Pinta-ala: 338 145 km2
Metsää: 77 % pinta-alasta
Järviä: 187 888
Asukasluku: 5 426 674 asukasta
Ulkomaiden kansalaisia:
195 511 henkilöä
Suomenkielisiä: 89,7 % väestöstä
Ruotsinkielisiä: 5,4 % väestöstä
Helsinki perustettiin: vuonna 1550
Helsingistä pääkaupunki:
vuonna 1812
Helsingin asukasluku:
603 968 asukasta

B.
1. Suomi on demokraattinen tasavalta, jota johtaa presidentti.
2. Presidentinvaali järjestetään joka kuudes vuosi.
3. Hallituksessa on monta ministeriä ja sitä johtaa pääministeri.
4. Suomen parlamentti on eduskunta, jossa on 200 kansanedustajaa.
5. Kansanedustajat valitaan eduskuntavaaleissa joka neljäs vuosi.
6. Eduskunnassa säädetään lait.

Harjoitus 4.
1. järjestettiin, ei järjestetty
2. pidettiin, ei pidetty
3. avattiin, ei avattu
4. alettiin, ei alettu
5. noustiin, ei noustu
6. myytiin, ei myyty
7. opiskeltiin, ei opiskeltu
8. häirittiin, ei häiritty
9. esitettiin, ei esitetty
10. valittiin, ei valittu
11. saatiin, ei saatu
12. pelättiin, ei pelätty

Harjoitus 5.
1. kalastettiin 2. tuotiin
3. ajateltiin 4. kerättiin 5. liitettiin
6. vaihdettiin 7. päätettiin
8. tehtiin, rakennettiin 9. järjestettiin

Harjoitus 6.
A.
1. G 2. D 3. B 4. A 5. F 6. E
7. C

B.
1. Suomen perustuslaki kirjoitettiin vuonna 1919.
2. Mikael Agricola kehitti Suomen kirjakielen.
3. Suomi liitettiin Venäjään vuonna 1809.
4. Monet suomalaiset muuttivat maalta kaupunkiin 1960-luvulla.
5. Euro otettiin Suomessa käyttöön vuonna 2002.
6. Suomi ja Venäjä kävivät sotaa 1939–1940 ja 1941–1944.
7. Olympialaiset pidettiin Helsingissä vuonna 1952.

Harjoitus 7.
Minun nuoruudessani…
1. ei syöty hedelmiä joka päivä.
2. ei pelattu tietokoneella
3. ei matkustettu ulkomaille.
4. ei osattu monia vieraita kieliä.
5. ei ajettu autolla joka paikkaan.
6. ei opiskeltu niin paljon kuin nykyään.

Harjoitus 8.
Mitä te teitte viikonloppuna?
1. Me käytiin baarissa. Lauloitteko te karaokea? Ei laulettu.
2. Me lähdettiin kylpylään. Uitteko te paljon? Ei uitu.
3. Me siivottiin koko asunto. Pesittekö te ikkunat? Ei pesty.
4. Me matkustettiin Pietariin. Söittekö te venäläistä ruokaa? Ei syöty.
5. Me laiskoteltiin. Lämmitittekö te saunan? Ei lämmitetty.
6. Me mentiin lenkille. Juoksitteko te kovaa? Ei juostu.
7. Me katsottiin tv:tä. Teittekö te jotain muuta? Ei tehty.
8. Me oltiin laivaristeilyllä. Ostitteko te karkkia? Ei ostettu.

Harjoitus 9.
Mitä on tehty?
Täällä on juhlittu eilen.
Täällä on vietetty iltaa.
Täällä on katsottu jalkapallo-ottelua.
Olohuoneessa on syöty pizzaa.
Samalla on juotu olutta.
Sisällä on myös poltettu tupakkaa.
Naapureitakin on häiritty.
Mitä ei ole tehty?
Mitään ei ole siivottu.
Astioita ei ole tiskattu.
Roskia ei ole viety roskikseen.
Asuntoa / huonetta ei ole tuuletettu.
Televisiota ei ole suljettu.
Valoja ei ole muistettu sammuttaa.
Vaatteita ei ole pantu kaappiin.

Harjoitus 10.
1. siivotaan 2. kerätään
3. on kerätty 4. viety
5. imuroidaan 6. on pyyhitty
7. voidaan 8. on siivottu
9. on tiskattu 10. lähdetään
11. on käyty 12. tehdään
13. mennään

Harjoitus 11.
1. oli järjestetty
2. oli rakennettu
3. oli kannettu
4. oli otettu käyttöön
5. oli kerätty
6. ei ollut kuitenkaan ajateltu
7. oli harjoiteltu
8. oli valittu
9. ei ollut unohdettu
10. oli tilattu
11. ei ollut esitetty
12. oli kuultu

Harjoitus 12.
1. Kun uuden asunnon vuokrasopimus oli allekirjoitettu…
2. Tietysti tarvittiin pakettiauto.
3. Kun pakettiauto oli varattu autovuokraamosta…
4. Muuttoa ei voitu järjestää pääsiäisenä…
5. Siksi muuttoa siirrettiin viikolla eteenpäin.
6. Ihan kaikkia tavaroita ei kuitenkaan pakattu…
7. Esimerkiksi pesukone jätettiin vanhaan asuntoon.
8. Keittiön pöytääkään ei otettu mukaan.
9. Se vietiin mökille.
10. Muuttopäivänä tavarat kannettiin pakettiautoon.
11. Matka ajettiin kolme kertaa.
12. Kun kaikki tavarat oli siirretty uuteen asuntoon…
13. Kellarikomeroa ei ollut tyhjennetty.
14. …vaikka muuttolaatikoita ei ole vielä purettu.
15. Huomenna maalataan vielä eteisen seinä.
16. Kun koko asunto on järjestetty…
17. Sitten pidetään tupaantuliaiset.

Harjoitus 13.
1. (kasvaa) Kesällä ruoho kasvaa..
2. (päättyä) Kaupunkifestivaalit päättyvät…

3. (poistaa) Hammaslääkäri poistaa...
4. (loppua) Kurssi loppuu...
5. (siirtää) Haluaisin siirtää...
6. (kääntää) Voinko jo kääntää...
7. (päästää) Äiti ei päästä...
8. (aloittaa) Uusi työntekijä aloittaa...

Harjoitus 14.
1. Uusi kielikurssi alkaa elokuussa. (aloittaa, alkaa)
2. Konsertti päättyy aina Maammelauluun. (päättää, päättyä)
3. Uimaharjoitukset loppuivat klo 20.00 (lopettaa, loppua)
4. Tomaatit kasvavat kesäisin parvekkeella. (kasvattaa, kasvaa)
5. Koira pääsi juoksemaan metsässä vapaasti. (päästää, päästä)
6. Vauva kääntyy vatsalleen. (kääntää, kääntyä)
7. Kokous on siirtynyt ensi viikolle. (siirtää, siirtyä)
8. Alle 18-vuotiaat nuoret poistuivat festivaalien ravintola-alueelta. (poistaa, poistua)

Harjoitus 15.
A.
länsi, länttä, länne-, lännessä, länteen;
varsi, vartta, varre-, varressa, varteen

B.
1. virren 2. varressa 3. kynnet
4. kantta 5. jouluvirttä
6. kannella, länteen 7. lännestä

Harjoitus 16.
B.
a. 4 b. 1 c. 3 d. 2

C.
1. 1200-luvulla
2. vuonna 1809
3. vuonna 1827
4. 1300-luvun alussa

D.
1. Turun tuomiokirkkoon, käsityöläismuseoon ja Turun linnaan
2. 3,5 tuntia
3. Kauppatorilla voi tehdä ostoksia, tavata ystäviä ja käydä kahvilla. Torilla järjestetään myös paljon erilaisia tapahtumia.
4. Turun ortodoksisen kirkon
5. Ruotsiin
6. Matka jatkuu noin puolen tunnin kuluttua.

Harjoitus 17.
1. väärin. Brasília rakennettiin 41 kuukaudessa.
2. oikein
3. väärin. Brasíliasta tuli pääkaupunki vuonna 1960.
4. väärin. Pedro pitää Brasílian kaupungista.
5. oikein
6. oikein
7. väärin. Kirkossa on viileää, vaikka ulkona olisi kuuma.

Harjoitus 19.
1. valtio 2. matkailukohde
3. hiekkarannoista
4. vieraanvaraisuudesta
5. alueella 6. siirtomaakseen
7. itsenäistyi 8. sademetsä
9. sijaitsee 10. joki 11. rikkaaseen
12. köyhään 13. portugalia
14. kuuluu 15 tunnetut 16. kaikkialla

Harjoitus 22.
1. Ne menee lomalla Ranskaan, mut me ollaan Suomessa.
2. Ne lentää Ranskaan lentokoneella, mut me matkustetaan Lappiin junalla.
3. Ne asuu hienossa hotellissa, mut me nukutaan teltassa.
4. Ne nukkuu aamulla myöhään, mut me herätään aikaisin.
5. Ne syö aamulla leipää ja marmeladia, mut me keitetään puuroa.
6. Ne tapaa uusia ihmisiä, mut me ollaan luonnon rauhassa.
7. Ne juo illalla viiniä ravintolassa, mut me juodaan iltateetä ulkona.
8. Ne tykkää kahviloissa istumisesta, mut me nautitaan enemmän liikunnasta.
9. Ne tutustuu museoihin, mut me kävellään joka päivä noin 20 kilometriä.

Kappale 4

Harjoitus 1.
A.
1. Hän kertoo, että Alexkin oli mökillä ja vaikutti ihastuneelta Millaan.
2. Hänelle muistui mieleen se, miten hän ja Pedro tapasivat.
3. Hannalla on ikävä Pedroa.
4. Hän pyytää heitä ottamaan yhteisen kuvan kaikista serkuista.
5. Hän pyytää heitä ostamaan markkinoilta uuden riippumaton kesämökille.

B.
1. Koska hänen serkkunsa Bruno menee naimisiin.
2. Hän on oppinut laittamaan ruokaa, kun hän asui yksin ennen Hannan tapaamista.
3. Hän on käynyt lempipaikoissaan.
4. Hän haluaa nähdä, miten kaupunki on muuttunut, ja hänestä on hauska olla yhdessä Brunon kanssa.
5. Hän odottaa postia poliisilaitokselta.

Harjoitus 2.
A.
1. kymmenen vuotta sitten
2. Siitä lähtien
3. seitsemän vuotta
4. kahdeksi vuodeksi
5. Viime vuosina
6. pitkään aikaan

Harjoitus 4.
1. pitkään aikaan 2. kuukautta
3. lauantai 4. kuukauden
5. kolmeksi päiväksi
6. kolmeen päivään

Harjoitus 5.
1. He tapasivat kaksi vuotta ennen kuin Reetta syntyi.
2. Hän meni päiväkotiin kolmevuotiaana.
3. Hän aloitti yhdeksänvuotiaana, kun hän oli kolmannella luokalla.
4. Hän ei soittanut viulua kolmeen vuoteen.
5. Hän alkoi soittaa uudestaan puoli vuotta ennen kuin hän valmistui.
6. Hän on lähdössä kahden viikon päästä.
7. Hän menee leirille viikoksi.

Harjoitus 6.
1. kolme viikkoa sitten
2. viikon kuluttua
3. viikkoon
4. (seuraavana) sunnuntaiaamuna
5. moneen päivään

Harjoitus 7.
1. muistutin 2. muistanut
3. muistunut 4. muistutin
5. muistaa / muisti 6. muistanut
7. muistuttanut

Harjoitus 8.
1. Luultavasti 2. usko 3. luulen
4. luultavasti 5. usko 6. luulen
7. Luultavasti

Harjoitus 9.
1. Lukekaa teksti sivulta 73!
2. Tehkää muistiinpanoja!
3. Kirjoittakaa teksti!
4. Tarkistakaa harjoitus!
5. Harjoitelkaa imperatiivia!
6. Älkää unohtako objektisääntöjä!
7. Älkää huutako!
8. Valitkaa puheenjohtaja!
9. Älkää häiritkö toisia!

Harjoitus 13.
1. Jos vaalit pidettäisiin joka vuosi, niissä ei äänestettäisi.
2. Jos vaaleja ei järjestettäisi demokraattisesti, kaikkia ääniä ei ehkä laskettaisi.
3. Jos lapsille annettaisiin äänioikeus, lopputulosta ei varmasti tiedettäisi etukäteen.
4. Jos oma suosikkiehdokkaani valittaisiin, meillä juhlittaisiin.
5. Jos vaalien ennakkosuosikkia ei valittaisi, Suomessa oltaisiin pettyneitä.
6. Jos tulokset saataisiin jo vaalipäivän iltana, kaikkialla oltaisiin hyvin yllättyneitä.

Harjoitus 14.
1. Tarjottaisiinpa siellä hyvää ruokaa!
2. Kunpa siellä ei laulettaisi joka ilta!
3. Kunpa siellä ei katsottaisi vanhoja suomalaisia elokuvia!
4. Oltaisiinpa siellä paljon ulkona!
5. Kunpa siellä ei herättäisi kamalan aikaisin!
6. Kunpa siellä ei tarvittaisi sadevaatteita!
7. Paistettaisiinpa siellä lettuja joka päivä!
8. Kalastettaisiinpa siellä!

Harjoitus 15.

A.
1. Joo, otetaan vaan. / Äh, ei oteta.
2. Joo, saunotaan vaan. / Äh, ei saunota.
3. Joo, hakataan vaan. / Äh, ei hakata.
4. Joo, soudetaan vaan. / Äh, ei soudeta.
5. Joo, poimitaan vaan. / Äh, ei poimita.
6. Joo, nukutaan vaan. / Äh, ei nukuta.

B.
1. Kalastettaisko? – Joo, kalastetaan vaan. / Äh, ei kalasteta.
2. Uitaisko? – Joo, uidaan vaan. / Äh, ei uida.
3. Juotaisko olutta? – Joo, juodaan vaan. / Äh, ei juoda.
4. Pelattaisko korttia? – Joo, pelataan vaan. / Äh, ei pelata.
5. Luettaisko kirjaa? – Joo, luetaan vaan. / Äh, ei lueta.
6. Grillattaisko makkaraa? – Joo, grillataan vaan. / Äh, ei grillata.

Harjoitus 16.
1. olisi nautittu / ei olisi nautittu
2. olisi kerätty / ei olisi kerätty
3. olisi unohdettu / ei olisi unohdettu
4. olisi tarvittu / ei olisi tarvittu
5. olisi harjoiteltu / ei olisi harjoiteltu
6. olisi paettu / ei olisi paettu
7. olisi viety / ei olisi viety
8. olisi juhlittu / ei olisi juhlittu
9. olisi kehitetty / ei olisi kehitetty
10. olisi opeteltu / ei olisi opeteltu

Harjoitus 17.
1. Jos juhlat olisi järjestetty viikonloppuna, useammat olisivat päässeet tulemaan.
2. Jos kaikki sukulaiset olisi kutsuttu, emme olisi mahtuneet meille.
3. Jos koti olisi siivottu jo maanantaina, perjantaina olisi täytynyt siivota uudestaan.
4. Jos kaikki olisi leivottu itse, uuni olisi ollut kuumana monta iltaa.
5. Jos varastosta ei olisi tuotu kaikkia vanhoja tuoleja, jokaisella ei olisi ollut istumapaikkaa.
6. Jos aluksi olisi tarjottu alkupaloja, illallinen olisi voitu syödä myöhemmin.
7. Jos tiskit olisi pesty käsin, tiskaaminen olisi kestänyt ainakin tunnin.
8. Jos juhlia ei olisi järjestetty, monia olisi harmittanut.

Harjoitus 20.
1. Hän on anonut jatkoa oleskelulupaansa, mutta ei ole vielä saanut tietoa päätöksestä.
2. On.
3. Se käsitellään kuukauden loppuun mennessä.
4. Siellä voi seurata hakemuksen käsittelyä.

Harjoitus 21.
1. toistaiseksi 2. tiedustella
3. mahdollisesti 4. pahoitella
5. mahdollisimman pian
6. saapua 7. puhelimitse 8. verkko

Harjoitus 22.
1. kirjeellä – kirjeitse
2. ehkä – mahdollisesti
3. panna mukaan – liittää mukaan
4. mukana – ohessa
5. pyytää – anoa
6. terveisiä – ystävällisin terveisin

Harjoitus 24.
1. Kaikki vieraat ovat jo täällä. Missä sinun äitisi on?
2. Meidän täytyy nyt lähteä. Näemmekö me vielä illalla?
3. Tämä teidän tietokoneenne on mahtava! Kiitos lainasta!
4. Hei! Minulla on flunssa. Voitko lähettää minulle kotitehtävät?
5. Ari ja Mia ilmoittivat, että he ovat myöhässä. Heidän autonsa oli hajonnut. Voitko sinä odottaa heitä?
6. Alex on ihana! Minä kirjoitin hänelle sähköpostia. Nyt minua jännittää!

Kappale 5

Harjoitus 1.
1. väärin. Pedro on hyvällä tuulella.
2. väärin. Hanna on tyytyväinen opiskelijana.
3. väärin. Hanna ei ole vielä ajatellut heidän hääpäiväänsä.
4. oikein
5. oikein
6. oikein
7. väärin. Hanna ja Pedro haluavat kertoa uutisen vanhemmilleen myöhemmin syksyllä.

Harjoitus 3.
1. liikaa 2. palata 3. ryhtyä
4. hyväntuulinen 5. odotus
6. sopeutua 7. keskeyttää
8. miettiä

Harjoitus 4.
1. pettynyt 2. masentunut
3. hämmästynyt 4. ihastunut
5. innostunut 6. hermostunut
7. pelästynyt 8. suuttunut

Harjoitus 5.

A.
1. likaiseksi 2. vihaiseksi
3. puhtaaksi 4. matoksi
5. uudeksi matoksi 6. iloiseksi

B.
1. suunnitelmana
2. huonona puolena 3. hyvänä
4. erinomaisina kokkeina
5. ohjelmana 6. orkesterina
7. pienenä yllätyksenä
8. viimeisenä tanssina
9. onnellisina

C.
1. vanhaksi 2. viimeiseksi
3. vanhana kilpaurheilijana
4. kipeänä 5. flunssaisena
6. lenkkikaveriksesi
7. valmentajakseni 8. valmiina

Harjoitus 6.

A.
1. ruotsiksi 2. Suomen presidentiksi
3. Marskiksi 4. kuudeksi vuodeksi
5. juhannukseksi 6. puheliaiksi

B.
1. vuonna 1952 2. vuonna 1995
3. Suomen presidenttinä
4. hiljaisina 5. viisaana 6. museona

Harjoitus 7.
1. ylioppilaaksi 2. lastenhoitajina
3. lääkäriksi 4. surulliseksi
5. pettyneenä 6. sairaanhoitajana
7. vuonna1998 8. lääkäriksi
9. äidiksi 10. lastenlääkärinä
11. vuodeksi 12. työkavereina(an)

Harjoitus 9.
1. ensi tiistaina
2. tänä kesänä
3. juhannuksena
4. kahdeksi viikoksi
5. viikonloppuna / viikonlopuksi
6. kahtena päivänä
7. Tänä vuonna
8. viikonlopuksi
9. sunnuntaina
10. viikonloppuna

Harjoitus 10.
1. Sää pysyi hyvänä koko päivän.
2. Nuorena asuin Lontoossa.
3. Taivas muuttui / tuli harmaaksi.
4. Me tulimme vihaisiksi.
5. Taitavana rakennusmiehenä hänellä on paljon töitä.
6. Kotitehtävät pitää tehdä perjantaiksi.
7. Väsyneinä emme jaksa tehdä töitä.
8. Luulimme häntä opettajaksemme.

Harjoitus 11.
1. Matista ei tule pappia.
2. Lotasta tulee kokki / keittäjä.
3. Meistä tulee ylioppilaita.
4. Minusta ei tule muusikkoa.
5. Tapiosta ja Kalevista tulee työttömiä.
6. Johannasta tulee äiti.
7. Minusta ei tule keittiöapulaista / kokkia.

Harjoitus 12.
1. odottamatta 2. syömättä
3. puhumatta 4. nukkumatta
5. urheilematta 6. opiskelematta / opettelematta 7. siivoamatta
8. tekemättä

Harjoitus 14.
1. laulamalla 2. tuomalla
3. hymyilemättä 4. kertomatta
5. katsomalla 6. menemällä
7. syömällä

Harjoitus 15.
1. lukematon 2. huomaamaton
3. pesemätön 4. käyttämätön
5. maksamaton 6. avaamaton
7. tuntematon

Harjoitus 16.
1. unohtumaton 2. käyttämättömiä
3. muistamattomaksi
4. tuntemattomasta 5. puhumaton
6. päättämättömäksi
7. käsittämätöntä

Harjoitus 17.
1. pääsinkin 2. rakastakaan
3. voinutkaan 4. osaankin
5. lähtenytkään 6. olekaan / ollutkaan 7. haluaakin 8. tulikin
9. häiritsekään / häirinneetkään

Harjoitus 19.
1. Ville: sählykenkiä ja sukkia, Olivia: sadetakkia, äiti: avaimia
2. Ville: kyllä, Olivia: kyllä, äiti: ei
3. Ville: kengät Olivian laatikosta ja sukat pyykkinarulta, Olivia: naulakosta, (Villen takin alta)
4. Ville: harkkoihin, Olivia: pysäkille, äiti: kokoukseen / töihin

Harjoitus 21.
1. Avioerojen määrä vähentynyt (tms.)
2. Ulkomailta muuttajia enemmän kuin koskaan (tms.)
3. Suomalaisilla entistä enemmän vapaa-aikaa (tms.)

Harjoitus 23.
1. Haluatko sinä mennä?
2. Puhutko sinä suomea?
3. Voinko minä auttaa?
4. Sanoitteko te jotain?
5. Otatko sinä jotain?
6. Missä sinä olet?
7. Mihin sinä nyt menet?
8. Tuletko jo?
9. Panetko television kiinni?

Kappale 6

Harjoitus 1.
1. E 2. J 3. H 4. I 5. A 6. G
7. F 8. C 9. D 10. B

Harjoitus 2.
1. pitkään 2. ottaa pois
3. Tulen...samaan...sisään.
4. vaikeampaa 5. ottaa kontaktia
6. erilaisia 7. omituisena

Harjoitus 4.
1. hiljaisia 2. puheliaita / puheliaampia 3. kohteliasta
4. rehellinen
5. ujo / epäsosiaalinen / hiljainen / arka 6. itsekkäitä / epäkohteliaita
7. Avuliaat 8. hermostuneita

Harjoitus 6.
A.
1. parempi, huonompi
2. rikkaampi, köyhempi
3. iloisempi, surullisempi
4. kalliimpi, halvempi
5. korkeampi, matalampi
6. lyhyempi, pidempi / pitempi

B.
1. paremmalla / huonommalla
2. Rikkaamman, Köyhemmän
3. iloisemmalta, surullisemmalta
4. kalliimmasta, halvemmasta
5. Korkeampaan, matalampaan
6. Lyhyemmällä, pidemmällä / pitemmällä

Harjoitus 7.
1. isompaa 2. valoisamman
3. tilavamman 4. helpompaa / helpompi 5. uudemmassa
6. modernimmassa 7. paremmassa
8. halvemmalle 9. kalliimmassa

Harjoitus 8.
1. vaaleampi 2. pienemmissä ja kalliimmissa 3. tulisemmista vai miedommista 4. Suurempien, pienemmissä
5. kiinnostavampina 6. nuorempia

Harjoitus 9.
1. korkeammissa 2. isompia / suurempia 3. pienemmissä
4. pitempiä / pidempiä
5. kiireisempiä 6. paremmat
7. lyhyempiä 8. suuremmissa / isommissa

Harjoitus 10.
1. värikkäämmät 2. suurempiin
3. kauniimpia 4. vanhempien
5. iloisempia 6. isomman
7. nuoremmilla 8. paremmalle

Harjoitus 11.
1. lämpimämmässä, kylmemmässä
2. aurinkoisempiin, paremmista, edullisemmista
3. rauhallisemmilla, puhtaammissa
4. viileämmäksi, tuulisemmaksi, sateisempaa

Harjoitus 12.
1. Vihreää.
2. Ei, se on liian pieni.
3. Koska hän pitää enemmän vaaleammista väreistä.
4. Hanna näyttää Pedron mielestä hyvältä, jotenkin pidemmältä ja hoikemmalta.
5. Ei osta, koska se on takaa liian lyhyt.

Harjoitus 13.
1. kumpaa 2. Kummista
3. Kumpi 4. Kumpaan
5. Kummalle 6. Kummalla
7. Kummista 8. Kumpana
9. Kummalta 10. Kumpaa
11. Kummassa 12. Kumman

13. Kummasta 14. Kumman
15. kumpiin 16. Kummalle
17. Kummalla 18. Kumpaa
19. Kumpi 20. Kumpana
21. Kummille 22. Kummat
23. Kumpia 24. Kummalle
25. Kummalla 26. Kumpaa

Harjoitus 15.

A.
1. väärin 2. oikein 3. väärin
4. oikein 5. oikein

B.
1. b 2. b 3. b 4. c 5. b

C.
1. Kolme vuotta.
2. Noin puolen vuoden välein.
3. Uusi maa kiinnosti häntä ja hän halusi nähdä maailmaa ja saada elämyksiä. Hän myös koki elämänsä Suomessa raskaaksi ja vaikeaksi.
4. Miljaa harmitti ihmisten suhtautuminen hänen Kiina-innostukseensa.
5. Miljan kotikaupungista oli tullut kansainvälinen.
6. On. Kerran.

Harjoitus 16.

B.
1. huumorintajuinen = ihminen, joka ymmärtää huumoria
2. itsevarma = ihminen, joka luottaa itseensä, on varma itsestään ja pitää itsestään
3. kiireetön = ihminen, jolla ei ole kiire
4. konservatiivinen = ihminen, joka ajattelee vanhanaikaisesti ja joka ei halua muuttaa ajattelutapojaan
5. seurallinen = ihminen, joka pitää muista ihmisistä, sosiaalinen
6. sisukas = ihminen, joka jaksaa yrittää aina vain uudelleen ja joka ei anna periksi
7. suorasanainen = ihminen, joka sanoo asiat suoraan
8. temperamenttinen= ihminen, jolla on voimakkaat tunteet ja joka reagoi voimakkaasti sekä iloon, suruun että vihaan
9. tunteellinen = ihminen, joka on herkkä ja jolla on paljon tunteita, romanttinen
10. vilkas = ihminen, joka on sosiaalinen, kova puhumaan, eloisa
11. ylpeä = ihminen, joka tuntee oman arvonsa ja joka joskus saattaa ajatella, että on parempi kuin muut

D.
1. vakavampia, vähäpuheisempia, hitaampia, ahkerampia, sisukkaampia
2. huumorintajuisempia, mukavuudenhaluisempia, kiireettömämpiä
3. seurallisempia, sosiaalisempia, tunteellisempia, vilkkaampia, temperamenttisempia
4. hurjaluonteisempia, suorasanaisempia, rehellisempiä, konservatiivisempia, ylpeämpiä, itsevarmempia

Harjoitus 18.

A.
1. Valtteri ei valitettavasti pysty tulemaan kokoukseen huomenna.
2. Hän osallistuu johonkin konferenssiin Tukholmassa.
3. Me siis joudumme päättämään tämän asian / tästä asiasta ilman häntä.
4. Kuka sitten ryhtyy puheenjohtajaksi?
5. Ehkä Mimosa haluaisi? Minä pidän häntä hyvänä puheenjohtajana.
6. Niin, jos hän vain suostuu johtamaan kokousta.
7. Jos sää pysyy hyvänä huomennakin, me voimme ehkä pitää kokouksen kahvilan terassilla.

B.
1. Helsinki on kasvanut 20 vuoden aikana suuremmaksi kaupungiksi.
2. Kaupunki on muuttunut myös kansainvälisemmäksi.
3. Koko kaupunki vaikuttaa nyt avoimemmalta.
4. Ihmiset ovat iloisempia kuin 20 vuotta sitten.
5. On kyllä (ollut) vaikea(a) tottua taas näihin kylmempiin talviin.
6. Minulle sopisi paremmin vähän lämpimämpi ilmasto. / Minä sopisin paremmin vähän lämpimämpään ilmastoon.

Harjoitus 21.
1. Isä vei äidille ruusuja jo samana iltana, kun he olivat tutustuneet.
2. Hän oli avoin / sosiaalinen.
3. Hiljaa
4. Muoviin.
5. Suomea ja arabiaa.
6. Hän inhosi kaikkea pientä tavaraa. / Koska ne keräävät pölyä.

Harjoitus 22.
– Mun pitäs ostaa uuet housut. Nyt ku me ollaan tääl kaupungilla, ni käyääks samalla kattomas mulle housuja?
– Joo, kyl mulle sopii.
– Täytyy varmaanki ostaa vähä suuremmat ku nää, mitkä mul on päällä. Nää tuntuu liian pieniltä.
– Lähettäskö heti? Mä voisin samal ostaa kans itelleni housut. Ja sit mä tartten kans uuen takin! Mennää jo!

Kappale 7

Harjoitus 1.
a, b, e, g

Harjoitus 2.
1. Pakkauksesta otetaan esille kaikki osat.
2. Aluksi päätylaudat asetetaan lattialle.
3. Ylä- ja alahylly kiinnitetään ruuveilla.
4. Hyllyjen kannattimet asetetaan päätylautojen reikiin.
5. Taustalevy kiinnitetään nauloilla. / Taustalevy naulataan paikoilleen.
6. Hylly kannattaa kiinnittää seinään.

Harjoitus 3.
1. ruuvimeisseli 2. vasara
3. sakset 4. saha 5. pora 6. mitta
7. pensseli

Harjoitus 4.
1. rakentaa 2. suunnitella
3. arvioida 4. hankkia 5. suositella
6. asentaa 7. asettaa 8. kiinnittää

Harjoitus 5.
1. b 2. i 3. e 4. a 5. g 6. c
7. h 8. d 9. f

Harjoitus 6.
1. väärin 2. oikein 3. väärin
4. oikein 5. väärin 6. väärin

Harjoitus 10.
1. todella 2. huippu 3. kovin
4. erityisen 5. melko 6. erittäin
7. ihan 8. yhtään 9. hyvin
10. super 11. aika 12. ihan
13. ollenkaan 14. kovin

Harjoitus 11.
1. korkealaatuisimpiin – korkealaatuisin – korkealaatuinen
2. parasta / parhaaksi / parhaat – paras – hyvä
3. luotettavinta – luotettavin – luotettava
4. uusimman – uusin – uusi
5. suurin – suurin – suuri
6. erinomaisimman – erinomaisin – erinomainen

Harjoitus 12.

A.
1. tyylikkäin – tyylittömin
2. kallein – halvin
3. isoin – pienin
4. pisin – lyhyin
5. korkein – matalin

B.
1. Tyylittömimmällä miehellä.
2. Tyylikkäimmällä miehellä.
3. Kalleimman.
4. Halvimman.
5. Isoimmalla.
6. Pienimmällä.
7. Pisimmällä.
8. Lyhyimmällä tytöllä.
9. Korkeimmassa.
10. Matalimman.

Harjoitus 13.
1. Pohjoismaiden suurimmassa kaupungissa
2. Kaupungin kauneimmassa osassa
3. Tukholman hauskimpaan paikkaan
4. vuoden mielenkiintoisimpaan valokuvanäyttelyyn
5. Vihreimmällä kaupunkialueella
6. Tukholman mielenkiintoisimpana nähtävyytenä
7. helpoimmalla tavalla
8. kaikkein parhaassa / parhaimmassa ravintolassa

Harjoitus 15.
1. nuorin 2. ahkerimman
3. tunnetuimmalta 4. rikkaimman, fiksuimman 5. suurisuisin, itserakkain

Harjoitus 16.
1. Näittekö te Irlannin vihreimmät niityt?
2. Kävittekö te saaren läntisimmillä rannoilla?
3. Menittekö te saaren pohjoisimpiin kaupunkeihin?
4. Asuitteko te kaikkein halvimmissa hostelleissa?
5. Kävittekö te Dublinin vanhimmissa pubeissa?
6. Maistoitteko te maan suosituimpia oluita?
7. Tutustuitteko te Irlannin tunnetuimpiin kirjailijoihin?

Harjoitus 17.

A.
1. uusimmista ravintoloista
2. kapeimmista kaduista
3. vanhimmista rakennuksista
4. viihtyisimmistä kahviloista
5. suurimmista kulttuuritapahtumista,
6. kauneimmista rannoista

B.
1. nuorimpiin asukkaisiin
2. äänekkäimpiin naapureihin
3. energisimpiin eläkeläisiin
4. taitavimpiin muusikkoihin / muusikoihin
5. rikkaimpiin leskimiehiin
6. tehokkaimpiin opiskelijoihin

Harjoitus 18.
1. läkkäimpien 2. Tuoreimmissa
3. Viimeisimmästä 4. Taitavimmat
5. Kokemattomimmat
6. Heikoimmassa 7. tavallisimpiakin
8. suurimpien 9. pienimmillä

Harjoitus 19.
1. pidemmät 2. terveemmät
3. hienointa 4. herkimmille
5. parempaa 6. parhaissa / parhaimmissa 7. matalimmat
8. korkein 9. ystävällisin
10. laajemmat
11. monipuolisemmat
12. Nopeimmille

Harjoitus 20.
1. tärkein 2. suurimmissa tehtaissa
3. suuremmiksi yrityksiksi
4. nopeampaa ja tehokkaampaa
5. tunnetuin 6. vanhin
7. arvokkaimpana ja merkittävimpänä
8. suosituin 9. romanttisempana
10. paremmassa

Harjoitus 21.

A.
1, 8, 11

B.
3, 5, 10

C.
4, 7, 9

Harjoitus 22.

A.
1. terve 2. varakas
3. lyhytjännitteinen
4. huumorintajuinen 5. viisas
6. vilkas 7. työteliäs 8. lahjakas

Harjoitus 23.
1. Ne ovat toimineet hyvin ja tehneet sen, mitä niiden kuuluu tehdä.
2. Jotta heistä ei tarvitse huolehtia eikä heille tarvitse lainata rahaa.
3. Jotta heitä ei tarvitse ottaa omaan kotiin yöksi.
4. Hän on tyytyväisempi koneisiin, koska hänen ihmisihanteensa on niin korkea.
5. Hänen kodissaan on enemmän koneita.

Harjoitus 24.
Hei!
Täällä on todella lämmintä. Me uimme ja syömme jäätelöä joka päivä. Eilen me kävimme markkinoilla. Siellä oli melko kallista mutta muuten hauskaa. Minä ostin sellaisen hatun, josta äiti ei yhtään pitänyt.
Terveisiä!
Emma

Harjoitus 25.
1. L 2. I 3. A 4. B 5. M 6. G
7. P 8. C 9. K 10. J 11. H 12. O
13. N 14. R 15. E 16. F 17. D
18. Q

Kappale 8

Harjoitus 1.

A.
1. Mikä joukkue voitti Sisu-turnauksen?
2. Milloin Sisu-turnauksen loppuottelu oli?
3. Kuka on Harri Kortelainen?
4. Kuinka monta maalia Timo Torikka teki?
5. Millaisissa tunnelmissa Lapuan urheilukentällä oltiin eilen?

B.
2. väärin
3. oikein
4. väärin
5. oikein
6. väärin
7. oikein
8. oikein

Harjoitus 2.
1. voitti
2. maalin
3. tilanteen
4. Joukkueen, peräkkäin
5. ottelu
6. Formula-ajoissa
7. heitti
8. parhaiten
9. tuloksensa

Harjoitus 3.
1. penkkiurheilua
2. maaottelua
3. harjoituksissa
4. radalla
5. kentällä
6. maaliin
7. mestaruuden
8. tasapeliin
9. hävisi
10. mitalin
11. hopeaa
12. maalin

13. Kapteeni
14. Valmentaja
15. maalivahti
16. kannattajia
17. Hyökkääjän

Harjoitus 5.

A.
1. oikein 2. väärin 3. oikein
4. väärin 5. oikein

B.
1. väärin 2. väärin 3. oikein
4. väärin 5. oikein

Harjoitus 7.
1. ahkerammin 2. nopeammin
3. tarkemmin 4. kauniimmin
5. taitavammin 6. rohkeammin
7. paremmin

Harjoitus 8.
1. Tee harjoitukset hitaammin!
2. Tee enemmän kotitehtäviä!
3. Puhu suomea useammin!
4. Puhu englantia harvemmin!
5. Käy kurssilla säännöllisemmin!
6. Katso vähemmän tv-ohjelmia, joissa ei puhuta suomea!
7. Kirjoita huolellisemmin!

Harjoitus 10.
1. Äiti on kaunein. Hän myös laulaa kauneimmin.
2. Isoveli on aamuisin hitain. Hän syökin hitaimmin.
3. Pikkusisko on söpöin. Hän hymyilee söpöimmin.
4. Isosisko on paras hiihtäjä. Hän myös laskettelee parhaiten / parhaimmin.
5. Isä on huonoin kuski. Hän ajaa huonoimmin.
6. Mummo on aktiivisin keskustelija. Hän osallistuu aktiivisimmin myös verkkokeskusteluihin.
7. Vaari on tyylikkäin mies. Hän pukeutuu tyylikkäimmin.
8. Naapurin koira on rumin. Se haukkuukin rumimmin.

Harjoitus 11.
1. nopeammin
2. tehokkaimmin
3. rauhallisemmin
4. helpommin
5. taitavimmin
6. sujuvimmin
7. parhaiten / parhaimmin
8. paremmin
9. enemmän

Harjoitus 12.
1. kauempana
2. aikaisemmin
3. pisimpään
4. kauemmin
5. pitkään
6. myöhään
7. aikaisemmin
8. vähemmän
9. mieluiten

Harjoitus 13.
1. Jussi puhuu eniten vieraita kieliä ja juoksee nopeimmin.
2. Matti pelaa parhaiten jääkiekkoa ja soittaa kitaraa taitavimmin.
3. Leena laulaa kauneimmin ja pukeutuu tyylikkäimmin.

Harjoitus 15.
1. viidennen
2. ensimmäisenä
3. toinen
4. neljäntenä, kolmanneksi
5. toisena, kymmenenneksi
6. kahdettatoista
7. kahdennellesadannelleneljännelle-kymmenennellekahdeksannelle
8. seitsemättä
9. sadanneltakuudennelta, kahdeksannellekymmenennelle-viidennelle
10. kahdennenkymmenennen-yhdeksännen

Harjoitus 17.
1. Meidän täytyy mennä käymään aina eräässä tavaratalossa, kun käymme Helsingissä.
2. Tästä tavaratalosta tuli meidän lempipaikkamme sen jälkeen kun minä voitin / olin voittanut lotossa.
3. Vaateosastolla voi shoppailla monta tuntia!
4. Siellä on niin paljon kauniita vaatteita.
5. Meillä on siellä aina hauskaa.
6. On mukavaa olla lottovoittaja!

Harjoitus 18.
2. Brasilian pääkaupunki on Brasília. Kaupunki on siitä erikoinen,... keitä he kaikki ovat,...
3. Pedro haluaa aina käydä siellä,...
4. ...Pedro pitää kävelemisestä.
5. ...koska siellä on niin paljon mielenkiintoista nähtävää. Siellä on yleensä hiljaista ja viileää.
6. Pedrolla on eräs paikka,...
7. ...jossa hänen täytyy aina ehdottomasti poiketa.
8. Brasiliasta tuli pääkaupunki vuonna 1960.
9. Kaupungin kaduilla voi kävellä tuntikaupalla... Voi kuvitella mielessään,...
10. Siksi on mukava käydä siellä kuumana päivänä. On rauhoittavaa istua hetki ja katsella ihmisiä.

Harjoitus 19.
Kiinalaiset opiskelijat pitävät hauskasta suomen kurssista.
Suomen kurssi on hauska.
Hauskalla suomen kurssilla on kiinalaisia opiskelijoita.
Kiinalaisilla opiskelijoilla on hauskaa suomen kurssilla.
Kiinalaisten opiskelijoiden pitää olla suomen kurssilla.
Suomen kurssilla pidetään hauskaa.
Suomen kurssilla pitää olla hauskaa.
On hauskaa olla suomen kurssilla.
Kiinalaiset opiskelijat pitävät suomen kurssia hauskana.
Kiinalaiset opiskelijat ovat hauskoja.
Pitävätkö kiinalaiset opiskelijat suomen kurssista?
Ovatko kiinalaiset opiskelijat suomen kurssilla?
Pitääkö kiinalaisten opiskelijoiden olla suomen kurssilla?
jne.

Harjoitus 20.
On hauskaa, että Suomessa on monia eri talviurheilulajeja (monta eri talviurheilulajia), joita voi harrastaa.

Talvella on niin pimeää, että tulee hulluksi, jos istuu vain sisällä koko ajan.

Minä pidän esimerkiksi hiihtämisestä ja luistelemisesta.

Käyn usein hiihtämässä, mutta olen päättänyt, että minun täytyy aloittaa vielä jokin uusi talviurheiluharrastus.

Harjoitus 22.
1. 0–0
2. Kaksi
3. Jos Suomi ei voita, joukkueen täytyy lähteä kotimatkalle. Se ei pääse jatkoon.
4. Maali.
5. Yhdeksän minuuttia.
6. Granlund.
7. 19-vuotias.

Harjoitus 23.
1. Jääkiekko
2. Suunnistus
3. Pesäpallo
4. Sauvakävely
5. Avantouinti
6. Ratsastus
7. Salibandy
8. Laskettelu

Harjoitus 24.
1. Litti, Kuningas, Lasimies ja Professori.
2. Lahden Reipas.
3. 15-vuotiaana.
4. Jari halusi tietää jalkapallosta kaiken. Jos Jarilta kysyi mitä

tahansa jalkapallosta, hän tiesi aina vastauksen.
5. Hänellä oli erinomainen pelitekniikka ja pelisilmä, ja sen lisäksi hän oli erinomainen maalintekijä.
6. Hän siirtyi pelaamaan alankomaalaiseen Ajaxiin.
7. Alankomaissa
8. Kuudessa
9. Hän on pelannut enemmän otteluita Suomen maajoukkueessa kuin kukaan muu ja tehnyt maaotteluissa eniten maaleja.
10. Suomalaisuuden suurlähettiläälksi

Harjoitus 25.
1. Jari Litmanen on syntynyt 1970-luvulla.
2. Häntä pidetään Suomen kaikkien aikojen parhaana jalkapalloilijana.
3. Litmasta on kutsuttu Lasimieheksi.
4. Jarin isä oli valmentaja.
5. Nuorena hänellä oli selvät tulevaisuudensuunnitelmat.
6. Hän halusi tietää jalkapallosta kaiken.
7. Jos Jarilta kysyi jotakin jalkapallosta, hän tiesi aina vastauksen.
8. Hän suhtautui pelaamiseen intohimoisesti.
9. Litmanen herätti huomioita erinomaisella pelitekniikallaan.

Harjoitus 27.
1. satasen
2. kymppi
3. kuuskolmonen
4. tonnin
5. kasin
6. nelonen
7. kolmekymppisiä
8. kolmeysin
9. seiskassa

Lisäharjoitukset

Harjoitus 1.
1. ostaisimmeko
2. etsisimme
3. päättäisimme
4. hankkisimme
5. saisi
6. olisin tiennyt
7. olisitte saaneet
8. olisi ollut
9. olisimme säästäneet
10. olisimme voineet

Harjoitus 2.
1. Me teimme tehtävän kotona.
2. Me emme tee tehtävää kotona.
3. Meidän täytyy tehdä tehtävä kotona.
4. Meidän ei tarvitse tehdä tehtävää kotona.
5. Me tehdään tehtävä kotona.
6. Tehdään tehtävä kotona!
7. Tehtävä tehdään kotona.
8. Tehtävää ei tehdä kotona.

Harjoitus 3.
1. Käärmettä ei tarvitse pelätä.
2. Saako terassilla polttaa?
3. Pitääkö nämä kaikki harjoitukset tehdä seuraavalle oppitunnille?
4. Mihin cd:t voi palauttaa?
5. Kahvilassa ei saa syödä omia eväitä.
6. Lottoarvontaan ei voi enää osallistua.
7. Kengät täytyy jättää eteiseen.

Harjoitus 4.
A.
1. tarvittiinko 2. annettiin
3. ei tarvittu 4. oli laitettu
5. ei ollut siirretty 6. oli hälytetty
7. oli yritetty 8. jouduttiin

B.
1. a. on tupakoitu b. on tupakoinut
2. a. on siivottu b. on siivonnut
3. a. olen pessyt b. on pesty
4. a. emme ole avanneet
   b. ei ole avattu
5. a. on syöty b. olette syöneet
6. a. olemme tulleet b. on tultu
7. a. on harrastettu
   b. ovat harrastaneet
8. a. ei ole valittu
   b. eivät ole valinneet

Harjoitus 5.
1. alkaa
2. aloitamme
3. avaamme
4. siirrymme
5. sytyttävät
6. jatkuu
7. loppuu
8. päästi
9. poistuivat
10. jäimme
11. jatkoimme
12. lopettaa
13. sulkemaan
14. sammuttamaan
15. oli sammutettu
16. päättyy
17. kasvaa
18. siirtää

Harjoitus 6.
A.
1. lämpimät 2. lämpimiin
3. ruudulliset 4. raidalliset
5. tyylitöntä 6. kynnet

B.
1. terveellisistä 2. kannen
3. rasvattomista 4. sokerittomia
5. kiireettömästä

Harjoitus 7.
1. ärsyttää
2. tehdään
3. väsyttää
4. harrastetaan
5. tavataan
6. Tuntuu
7. haluaisi
8. saa
9. täytyy
10. ei tarvitse / ei tarvitsisi
11. varattiin
12. päätettiin /oli päätetty
13. saisi
14. olisi
15. on myyty
16. ahdistaa
17. piristää

Harjoitus 8.
1. Hae / Hakekaa oleskelulupaa ajoissa!
2. Täytä / Täyttäkää hakemus huolellisesti!
3. Vastaa / Vastatkaa kaikkiin kysymyksiin!
4. Odota / Odottakaa rauhassa päätöstä!
5. Tiedustele / Tiedustelkaa asiaa sähköpostitse!
6. Älä liitä / Älkää liittäkö ylimääräisiä todistuksia mukaan!
7. Älä lähetä / Älkää lähettäkö hakemusta sähköpostitse!
8. Älä varaa/ Älkää varatko aikaa puhelimitse vaan sähköpostitse!
9. Älä unohda / Älkää unohtako allekirjoitusta!

Harjoitus 9.
A.
1. viime kesänä 2. kuukaudeksi
3. pitkään aikaan
4. Aamuisin / aamulla
5. kahden 6. joka päivä
7. Loman 8. Ensi kesänä

B.
1. vuoden kuluttua
2. jouluna ja pääsiäisenä
3. kolme vuotta sitten
4. kesän loppuun mennessä
5. joka aamu
6. illalla

Harjoitus 10.
1. vanhaksi 2. vanhana
3. aikuiseksi 4. aikuisena
5. pienenä ajatuksena
6. pieniksi vauvoiksi 7. hulluksi
8. isoksi 9. tutkijaksi

Harjoitus 11.
1. tapaamassa
2. kaipaamatta
3. asumaan
4. luopumaan
5. tapaamassa
6. suunnittelematta
7. matkustamalla
8. uimaan
9. hiihtämään
10. hiihtämällä
11. opettamasta

Harjoitus 12.
1. opiskeltiin
2. pidettiin
3. lukemista
4. kääntämistä
5. opiskelemista
6. tärkeänä
7. keskusteltu
8. harjoiteltu
9. kuuntelemista
10. oli totuttu
11. passiivisina
12. puhuisivat
13. opiskeltaisiin
14. ei harjoiteltaisi
15. olisivat
16. puhumattoman
17. ajatellaan
18. istumalla
19. kuuntelemalla
20. ei istuta
21. puhumatta
22. aktiiviseksi
23. kommunikatiivisiksi

Harjoitus 13.
1. nuorimpana
2. pienin
3. isompia ja taitavampia
4. tyhmempänä
5. hölmömpi ja pienempi
6. lyhyempiä
7. vanhemmat
8. nopein
9. älykkäämpää
10. iloisemmaksi
11. kokeneimman ja viisaimman
12. kiinnostavammalta
13. hienoimpia ja innostuneimpia
14. parhaana / parhaimpana

Harjoitus 14.
1. Minä tapasin eilen Matin pitkästä aikaa.
2. Hän ei ollut enää samannäköinen kuin 15 vuotta sitten.
3. Matilla oli nyt pitkä parta eikä hänellä ollut enää viiksiä.
4. Hänen hiuksensa olivat tulleet harmaiksi.
5. Hänestä oli tullut vanha! / Hän oli tullut vanhaksi.
6. Minun täytyi katsoa häntä monta kertaa ennen kuin tunnistin hänet.
7. Me olimme kumpikin hyvin iloisia ja päätimme lähteä juomaan yhden oluen läheiseen baariin.
8. Baarissa oli paljon ihmisiä.
9. Siellä oli ahdasta.
10. Mutta meillä oli oikein hauskaa!
11. Me lähdimme ajoissa kotiin, eikä meidän tarvinnut onneksi odottaa taksia kovin kauan.
12. Vanhojen ystävien tapaaminen on aina mukavaa!

Harjoitus 15.
1. kauniisti – kauniimmin
2. nopeasti – nopeimmin
3. hidas – hitaimmat
4. voimakas – voimakkaampi
5. iloisesti – iloisimmin
6. reippaasti – reippaammin
7. hyvä – parhaissa / parhaimmissa
8. väsyneesti – väsyneemmin
9. kohtelias – kohteliaampina

Harjoitus 16.
1. sähköä
2. tehokkaimpiin ja hiljaisimpiin koneisiin
3. pesemään
4. pesemään
5. kaatopaikalle
6. ostamaan
7. uuteen koneeseen, nauttimaan, pyykinpesusta
8. hyvältä
9. kaikenlaiselle pyykille
10. uutta Puhto-pesuainetta, puhtaina
11. kokeilemaan
12. kaikkia kodinkoneita
13. lomamatkalle, kilpailuun

Harjoitus 17.
1. Mennään vaan.
2. Okei, sopii mulle.
3. Valitettavasti mulle ei sovi.
4. Mulle käy kahden ja neljän välillä.
5. torstai ei sittenkään käy mulle.
6. Voitasko me sittenkin nähdä vasta lauantaina?
7. Voi olla.
8. Se ei varmaankaan tuu.
9. Ai jaa.

SUOMEN mestari 3

Suomen kielen oppikirja aikuisille

Suomen mestari 3 jatkaa suosittua oppikirjasarjaa, joka on tarkoitettu aikuisille ja nuorille suomen kielen opiskelijoille. Kirjassa harjoitetaan sekä arkisia että virallisempia viestintätilanteita aihepiireinä mm. ympäristönsuojelu, kulttuuri ja kulttuurienväliset erot, historia, perhe-elämä ja urheilu. Kirjassa on monentyyppisiä tekstejä, ja kirjan käyttäjä tulee tutuksi niin puhutun kuin kirjoitetun kielen kanssa. Runsaat harjoitukset ja havainnollinen kuvitus tukevat sekä kielikurssilla opiskelua että itsenäistä työskentelyä.

Suomen mestari 3 soveltuu opiskeluun yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitotasolla A2.2. Oppikirjaa täydentää erikseen hankittava äänite.

FINN LECTURA
www.finnlectura.fi

ISBN 978-951-792-568-6

9 789517 925686

88.207